

A woman with long dark hair, wearing a red dress, stands in a field of tall yellow wildflowers. She is holding a large bunch of colorful balloons (light blue, purple, yellow, pink, and red) that float up into a clear blue sky. The scene is bright and cheerful, with the sun low on the horizon, creating a warm glow.

Argenta Bank- en Verzekeringsgroep nv

IFRS-jaarverslag

2023

Jaarrekening over het boekjaar 2023 (over de periode van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023) van Argenta Bank- en Verzekeringsgroep nv opgesteld in overeenstemming met de *International Financial Reporting Standards* (IFRS).

De IFRS-jaarrekening en tabellen zijn steeds opgesteld in euro. Als dat niet het geval is, wordt dit expliciet vermeld bij de betrokken tabellen.

Inhoud

Beheersverslag.....	5
Geconsolideerde balans (vóór winstbestemming)	15
Geconsolideerde winst- en verliesrekening	17
Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat.....	19
Geconsolideerd overzicht van wijzigingen in het eigen vermogen.....	20
Geconsolideerd kasstroomoverzicht	22
Toelichtingen	25
1. Algemene informatie.....	25
2. Grondslagen voor financiële verslaggeving	27
2.1. Wijzigingen in grondslagen voor financiële verslaggeving	27
2.2. Implementatie en impact van wijzigingen in grondslagen en schattingen voor financiële verslaggeving.....	29
2.3. Grondslagen voor financiële verslaggeving - waarderingsregels	33
3. Eigen vermogen toerekenbaar aan de eigenaars van de moedermaatschappij	55
4. Minderheidsbelangen.....	59
5. Risicobeheer	59
5.1. Marktrisico.....	66
5.2. Liquiditeitsrisico.....	71
5.3. Kredietrisico	76
5.4. Onderschrijvingsrisico's.....	89
5.5. Niet-financiële risico's	93
6. Solvabiliteit en kapitaalbeheer	95
6.1. Kapitaalbeheer	95
6.2. Regelgeving.....	96
6.3. Solvabiliteit (niet geauditeerd).....	98
7. Bezoldiging van de bestuurders	102
7.1. Samenstelling van de raden van bestuur	102
7.2. Bedrag van de vergoedingen van de leiding	106
8. Vergoeding van de commissaris.....	107
9. Transacties met verbonden partijen	107
10 Operationele segmenten en 'country by country rapportering'	110
Toelichtingen met betrekking tot de geconsolideerde balans	121
11 Kasmiddelen en tegoeden bij centrale banken en overige direct opvraagbare deposito's	121
12 Financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	121
13 Activa en verplichtingen inzake unit-linked verzekeringscontracten (tak 23)	122
14 Financiële activa voor niet-handelsdoeleinden verplicht gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	123
15 Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	124
16 Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.....	126
17 Derivaten gebruikt ter afdekking	128
18 Investerings in geassocieerde ondernemingen en joint ventures.....	131
19 Materiële activa.....	132
20 Immateriële activa.....	134
21 Belastingvorderingen en verplichtingen.....	135
22 Activa en passiva uit hoofde van verzekerings- en herverzekeringscontracten	137

23 Overige activa	170
24 Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.....	171
24.1. Deposito's van centrale banken	171
24.2. Deposito's van kredietinstellingen	171
24.3. Deposito's van andere dan centrale banken en kredietinstellingen.....	172
24.4. Niet-achtergestelde uitgegeven schuldbewijzen – obligaties	173
24.5. Achtergestelde uitgegeven schuldbewijzen.....	174
24.6. Overige financiële verplichtingen.....	174
25. Voorzieningen	174
26. Overige verplichtingen	178
27. Leaseovereenkomsten.....	179
28.Reële waarde van financiële instrumenten	181
28.1. Waarderingsmethoden en input.....	181
28.2. Niet tegen reële waarde opgenomen financiële instrumenten.....	182
28.3. Tegen reële waarde opgenomen financiële instrumenten	185
29. Derivaten	188
Toelichtingen bij de geconsolideerde winst- en verliesrekening	190
30 Netto rentebaten	190
31 Dividendinkomsten	191
32 Netto baten uit provisies en vergoedingen	191
33 Gerealiseerde winsten of verliezen uit financiële activa en verplichtingen niet gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	192
34 Winsten en verliezen uit financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden.....	193
35 Winsten of verliezen uit financiële activa voor niet-handelsdoeleinden (verplicht) gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	193
36 Winsten of verliezen uit de administratieve verwerking van afdekkingstransacties	193
37 Gerealiseerde winsten of verliezen uit niet-financiële activa	194
38 Netto overige exploitatiebaten.....	194
39 Administratieve lasten.....	195
40 Bijzondere waardeverminderingen	196
41 Belastinglasten.....	202
Andere toelichtingen.....	204
42 Bezwaarde activa	204
43 Effectiseringbeleid	205
44 Buitenbalansverplichtingen.....	206
45 Voorwaardelijke verplichtingen	207
46 Gebeurtenissen na balansdatum	207
Bijkomende inlichtingen	208

Beheersverslag

In dit financieel verslag heeft de Vennootschap voor de eerste keer de IFRS 17 standaard toegepast, alsook daarmee verband houdende wijzigingen in andere IFRS-standaarden. Deze eerste toepassing heeft geleid tot belangrijke wijzigingen ten opzichte van de voorheen toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving.

De transitievereisten van IFRS 17 vergen dat de informatie over de verslagperiode 2022 hierbij wordt herzien conform de nieuwe grondslagen voor financiële verslaggeving, bijgevolg zijn de balans en resultaten, en de daarbij horende toelichtingen aangepast.

Wanneer vergelijkende cijfers zijn aangepast in dit verslag, hoewel dit niet specifiek vereist wordt door de IFRS-standaarden, zijn de vergelijkende cijfers gemarkeerd als 'herzien', om aan te geven dat ze niet hetzelfde zijn als de eerder gepubliceerde jaarrekening.

Ontwikkeling in 2023

2023 stond in het teken van de aanhoudende strijd van de centrale banken tegen de inflatie opstoot aangewakkerd door de oorlog in Oekraïne, de consumptiegolf na corona en het gevoerde monetaire beleid. In Europa werd de ECB-beleidsrente verder opgetrokken tot 4% en werd na een lange periode van kwantitatieve geldverruiming de geldkraan dicht gedraaid. Deze forse verstrakking van het monetaire beleid (rentestijging van +4,50% op 1,5 jaar tijd) deed de inflatie dalen van een niveau van rond 10% eind 2022, tot minder dan 3% eind 2023 waardoor de ECB in Q4 een pauze in het gevoerde monetaire beleid kon lassen. De financiële markten anticipeerden al op versoepelingen van het monetair beleid voor 2024 waardoor de rente op middellange termijn in de laatste maanden van 2023 aanzienlijk daalde.

Ondanks de tegenwind vanuit het monetair beleid bleef het economisch bestel solide. De economische groei in de Eurozone viel weliswaar stil onder druk van de dalende investeringsappetijt maar de werkloosheid bleef op een dieptepunt. De hoop op een soft landing in combinatie met de vooruitzichten van een versoepeling van het monetaire beleid duwden de aandelenmarkten naar een nieuw hoogtepunt.

Voor Argenta heeft de inflatie en stijgende rente impact gehad op de volumes en resultaten.

Impact op Argenta Spaarbank

Het restrictieve beleid van de ECB zorgde voor beduidend hogere rentes, die in eerste instantie leidden tot een verbetering van het renteresultaat van de bank. Zo stegen de rente-inkomsten op de rente-gedreven beleggingsportefeuille, niettegenstaande dat Argenta steeds een voorzichtig beleggingsbeleid voert.

Daarnaast was er ook de materiële positieve impact van de gestegen Euribor-rente op de resultaten uit onze indekkingstransacties.

In lijn met de gestegen marktrentes, stegen ook de klanttarieven voor nieuwe hypotheeklen. Dit leidde tot een krimp in de hypotheekmarkt, zowel in België als in Nederland. In België vond een productie plaats van 1,9 miljard euro (-1,4 miljard euro) aan een gemiddeld klanttarief van 3,73% (+159 bps). Ook in Nederland daalde de productie en krompen historisch hoge herfinancieringsvolumes. De productie in Nederland bedroeg 2,3 miljard euro (-1,6 miljard euro) aan een gemiddeld tarief van 4,20% (+219 bps).

Door de gestegen marktrentes verwachten klanten ook hogere rentes op hun depositorekeningen. Zowel in België als in Nederland werden de rentes op spaar- en termijnproducten stelselmatig omhooggetrokken, toch vond de Belgische overheid dat de markt niet voldoende snel reageerde. Daarom werd er in augustus een éénjarige staatsbon uitgegeven aan

een nettorendement van 2,81%. Argenta besloot zijn klanten hetzelfde nettorendement aan te bieden op een één-jarige termijndeposito aan een bruto rendement van 4,01% en realiseerde in die periode een productie van 5,35 miljard euro. Overheen gans 2023 werd er voor 7,85 miljard euro aan termijnplaatsingen geproduceerd (korte en lange termijn). Dit was grotendeels een verschuiving vanuit zicht- en spaargelden, gezien de aangroei van totale gelden die klanten aanhouden op onze zicht-, spaar- en termijnrekeningen in 2023 slechts 444 miljoen euro bedraagt (t.o.v. +1,6 miljard in 2022). Voornaamste verklaring van de gedaalde spaarcapaciteit, is de toegenomen bestedingen van de huishoudens, gedreven door inflatie. Belangrijke kanttekening hierbij is natuurlijk wel dat Argenta's spaarvolume nog steeds groeit, waar andere banken hun aangetrokken spaargelden zagen wegstromen naar de staatsbon: In een met 6% gekrompen markt, groeide ons marktaandeel naar 9,15% (+60 bps) conform cijfers van december 2023.

Ook in Nederland noteerden we groeicijfers van 265 miljoen euro gedreven door de productie van termijndeposito's. Dit na een jarenlange stabiele portefeuille van 2,3 miljard euro.

In 2023 werd de niet-retail financiering verder opgebouwd naar 6,8 miljard euro. Er kwam 500 miljoen euro aan Covered Bonds bij.

Argenta bleef strategisch ook inzetten op gedifferentieerde inkomsten, ondanks dat het rente gedreven resultaat weer een groter aandeel uitmaakte van de resultaten. Interesse in het fondsenaanbod bleef, al vielen de nettoproductie cijfers ten opzichte van 2022 wat terug door een toename in vastrentende alternatieven. Dit resulteerde in nog steeds toenemende opbrengsten uit asset management-activiteiten.

De sterke inflatie en de groei van de activiteiten deed de operationele kosten toenemen met 11%.

Impact op Argenta Assuranties

Het totale incasso (nieuwe premies en herbeleggingen inclusief interne transfers) bij de tak 21 levensverzekeringen is sterk gestegen ten opzichte van 2022 (604 vs 265 miljoen). Voor 2023 betreft het 367 miljoen euro aan productie vanuit transfers/herbeleggingen en 237 miljoen euro aan nieuwe productie in Tak 21. In 2022 was dit respectievelijk 54 miljoen euro en 211 miljoen euro. Dit is gedreven door de eerste jaarhelft waar de gestegen garantierente (2%) enerzijds heeft geleid tot een stijging in nieuwe productie en anderzijds, in combinatie met een groot verval eind 2022, tot significante herbeleggingen in deze tak. In de tweede jaarhelft nam de productie af door de gewijzigde rente omgeving die zorgde voor concurrerende (bancaire) alternatieven en bijgevolg een lagere productie binnen tak 21.

Bij tak 23 was er een daling van de ontvangen premies. Beleggers kozen na het moeilijke jaar 2022 vooral voor vastrentende alternatieven. Het totale premie incasso eindigde op 194 miljoen euro (inclusief interne transfers), ofwel een daling van 47% t.o.v. 2022. Voor 2023 betreft het 53 miljoen euro aan productie vanuit transfers en 140 miljoen euro aan nieuwe productie in Tak 23. In 2022 was dit respectievelijk 140 miljoen euro en 227 miljoen euro.

Het totale premie incasso voor tak 21 en tak 23 samen steeg van 632 miljoen euro naar 797 miljoen euro, dit voornamelijk gedreven vanuit tak 21.

Het totale incasso bij de schadeverzekeringen bedroeg 179 miljoen euro in 2023 t.o.v. 164 miljoen in 2022.

Door de stijging in inkomsten, behaalden we een robuuste geconsolideerde nettowinst van 310 miljoen euro (ten opzichte van 254 miljoen euro in 2022).

Zoals in voorgaande jaren heeft Argenta het merendeel van de winst aan de reserves toegevoegd. Het eigen vermogen blijft zo groeien, wat de hoge kapitaalsratio's ondersteunt. Er wordt ruim aan alle solvabiliteitsvereisten voldaan. Ook de liquiditeitsratio's blijven comfortabel.

Kerncijfers (niet geauditeerd)

In onderstaande tabel is een overzicht van de kerncijfers van Argenta Bank- en Verzekeringsgroep nv, afgekort BVg (hierna de Vennootschap) opgenomen.

	31/12/2022 herzien	31/12/2023
Rendement op eigen vermogen	8,1%	8,9%
Rendement op totale activa	0,43%	0,51%
Kosten-inkomsten ratio (zonder bankenheffing)	46,9%	42,0%
Kosten-inkomsten ratio (met bankenheffing)	59,4%	53,5%
Tier 1-kernkapitaalratio	22,0%	22,4%
Totale kapitaalratio	22,0%	22,4%
FICOD kapitaalratio	21,0%	21,1%
Hefboomratio	4,7%	5,2%
Liquidity coverage ratio	186%	219%
Net stable funding ratio	143%	141%
Minimum requirement for own funds and eligible liabilities (LRE) (bankpool)	9,1%	8,7%
Minimum requirement for own funds and eligible liabilities subordinated (LRE) (bankpool)	8,2%	8,7%
Minimum requirement for own funds and eligible liabilities (TREA) (bankpool)	45,2%	39,5%
Minimum requirement for own funds and eligible liabilities subordinated (TREA) (bankpool)	40,6%	39,5%

Het rendement op eigen vermogen wordt berekend door de nettowinst te delen door het eigen vermogen aanwezig bij het begin van het boekjaar.

Voor de berekening van de kosten-inkomsten ratio worden de kosten voor verzekeringsdiensten - die opgenomen worden onder netto verzekeringsresultaat - toegewezen aan de betrokken overige administratieve lasten en lasten in verband met provisies en vergoedingen.

Bespreking van de balans

Het balanstotaal is met 1,4% toegenomen van 59,5 miljard euro per 31 december 2022 naar 60,3 miljard euro per 31 december 2023.

Kasmiddelen en tegoeden bij (centrale) banken namen af met 1,0 miljard euro tot een bedrag van 2,2 miljard per 31 december 2023.

De beleggingsportefeuille bleef op een gelijkaardig niveau ten opzichte van einde 2022. Het betreft enerzijds een beleggingsportefeuille die aan reële waarde is gewaardeerd met verwerking van de waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat voor 4,9 miljard euro. Daarnaast is er een portefeuille schuldbewijzen van 7,1 miljard euro die aan geamortiseerde kostprijs is gewaardeerd. Ten slotte is er een beperkte portefeuille schuldbewijzen die verplicht is gewaardeerd aan reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies.

	31/12/2022	31/12/2023
Financiële activa voor niet-handelsdoeleinden verplicht gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	97.337.817	106.229.924
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	4.636.008.677	4.906.197.653
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs - schuld-bewijzen	7.294.486.933	7.118.153.567
Totaal effectenportefeuille	12.027.833.427	12.130.581.144

De portefeuille leningen en voorschotten is gestegen van 40,7 miljard euro per 31 december 2022 tot 42,1 miljard euro per 31 december 2023. Deze aangroei is voornamelijk de weerspiegeling van de productie van nieuwe kredieten in zowel Nederland als België.

De aan klanten verstrekte hypothecaire leningen bedroegen 4,2 miljard euro (waarvan 1,9 miljard euro in België en 2,3 miljard euro in Nederland) ten opzichte van 7,2 miljard euro in 2022.

De portefeuille hypothecaire leningen bedroeg 40,1 miljard euro per 31 december 2023 tegenover 38,8 miljard euro in 2022.

	31/12/2022	31/12/2023
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs - leningen en voorschotten	40.721.287.126	42.141.082.681
waarvan hypothecaire leningen	38.754.703.208	40.056.309.428

De financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs stijgen met 0,3 miljard euro tot 50,4 miljard euro per 31 december 2023.

De deposito's van kredietinstellingen namen af ten opzichte van 31 december 2022. Deze rubriek bevat de ontvangen cash collateral voor de - in het kader van de indekking van het renterisico - afgeleide instrumenten.

De stijging bij de niet-achtergestelde uitgegeven schuldbewijzen is het gevolg van de in 2023 uitgegeven schuldbewijzen in het kader van het Covered bond programma (van 500 miljoen euro), deels gecompenseerd door factor terugbetalingen op de obligaties uitgegeven naar aanleiding van de effectiseringstransacties.

	31/12/2022	31/12/2023
Deposito's van centrale banken	0	0
Deposito's van kredietinstellingen	1.786.200.219	1.130.294.811
Deposito's van andere dan centrale banken en kredietinstellingen	41.814.573.100	42.421.463.560
Niet-achtergestelde uitgegeven schuldbewijzen	6.379.999.074	6.727.324.493
Achtergestelde uitgegeven schuldbewijzen	0	0
Overige financiële verplichtingen	97.561.412	85.899.307
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	50.078.333.805	50.364.982.170

Onder de overige financiële verplichtingen worden de leaseverplichtingen voor een bedrag van 85,9 miljoen euro opgenomen.

De activa uit hoofde van herverzekeringscontracten zijn met 6,0 miljoen euro gestegen. De passiva uit hoofde van verzekerings- en herverzekeringscontracten zijn met 138,5 miljoen euro gestegen. De verplichtingen gerelateerd aan tak 23 verzekeringscontracten stegen van 2,8 miljard euro per 31 december 2022 tot 3,0 miljard euro op 31 december 2023.

	31/12/2022 herzien	31/12/2023
Financiële activa inzake unit-linked verzekeringscontracten (tak 23)	2.754.692.170	2.995.790.474
Activa uit hoofde van verzekeringscontracten	0	0
Activa uit hoofde van herverzekeringscontracten	21.206.263	27.259.304
Financiële verplichtingen inzake unit-linked verzekeringscontracten (tak 23)	2.754.692.170	2.995.790.474
Passiva uit hoofde van verzekeringscontracten	2.546.563.874	2.683.342.397
Passiva uit hoofde van herverzekeringscontracten	13.952.083	15.637.315

Bespreking van het resultaat

Het geconsolideerde resultaat (inclusief minderheidsbelangen) van de Vennootschap bedroeg 310.029.123 euro over het boekjaar 2023 ten opzichte van 254.445.123 euro voor het vorige boekjaar. Het resultaat van de Vennootschap wordt hierbij gedreven door de evoluties binnen de onderliggende Bank- en Verzekeringspool.

De Bankpool (inclusief BVg) van de Vennootschap realiseerde een resultaat (inclusief minderheidsbelangen) van 241.254.228 euro voor het boekjaar 2023 ten opzichte van 193.479.813 euro voor het vorige boekjaar. Het resultaat is gestegen door een verbetering van het resultaat bij Argenta Spaarbank (+43,3 miljoen euro) en een toename van het resultaat van de beheersvennootschap Argenta Asset Management (+3,2 miljoen euro).

De Verzekeringspool van de Vennootschap realiseerde een resultaat van 68.774.896 euro voor het boekjaar 2023 ten opzichte van 60.965.309 euro voor het boekjaar 2022. De verbetering in netto resultaat is het gevolg van hogere beleggingsresultaten (waarbij er in 2022 een belangrijke negatieve marktwaarde-evolutie op aandelen was) en gestegen netto baten uit provisies en vergoedingen verbonden aan de tak 23 contracten, deels gecompenseerd door een lager verzekeringsresultaat.

Het renteresultaat als de belangrijkste motor van het recurrent exploitatieresultaat wordt in belangrijke mate aangevuld door de netto baten uit provisies en vergoedingen gerelateerd aan het aanbieden en beheren van beleggingsfondsen en tak 23 verzekeringscontracten, en een solide verzekeringstechnisch resultaat.

De netto rentebaten zijn gestegen in 2023. De rentebaten zijn toegenomen als gevolg van de combinatie van de stijging van het rendement op de liquide middelen, derivaten, de effectenportefeuille en een groeiende hypotheek- en beleggingsportefeuille, waar het rendement op de recente productie hoger ligt. Het niveau van waargenomen vervroegde aflossingen op hypotheekleningen viel verder terug, waardoor de wederbeleggingsvergoedingen terugvielen van 20,3 miljoen euro in 2022 naar 2,0 miljoen euro in 2023.

De financieringskosten (exclusief derivaten) stegen door de gestegen rentevergoedingen op zowel de retail, als de niet-retail financiering. De rentekost van de RMBS obligaties is relatief sterk gestegen (variabele rentevergoeding), en de uitgiftes van Covered bonds en EMTN obligaties in 2022 en 2023 dragen een relatief hogere rentekost, ten gevolge van de algemene stijging van de rentecurve. De rentekost op termijnrekeningen nam toe met 101,1 miljoen euro, welke grotendeels is gerelateerd aan de uitgifte van de één-jarige termijn deposito's. De rentekost op spaarrekening nam met 145,5 miljoen euro toe. De rentekost op de ontvangen cash collateral nam toe met 60,5 miljoen euro.

Het netto renteresultaat van hedging derivaten kende een positieve evolutie. Door hogere Euribor-rentes werden de netto rentekosten op de derivaten 278,6 miljoen euro lager (en daalt de cost-of-carry van de payer swaps derivaten portefeuille). De stijging van de rentecurve had in 2022 een sterk negatief effect op de tijdswaarde-kost van de swaptions, welke in 2023 opnieuw stabiliseerde. Dit vertegenwoordigt een afname in de indekkingskost van 34,1 miljoen euro.

De netto baten uit provisies en vergoedingen stegen met 6,5 miljoen euro van 81,3 miljoen euro tot 87,8 miljoen euro voor het boekjaar 2023. De netto (na acquisitiekosten) ontvangen beheersvergoedingen op de activa in beheer en bewaring van de pijler Beleggen namen verder toe als gevolg van gestegen activa onder beheer. De instapvergoedingen op beleggingen vielen echter terug ten gevolge van daling van de nettoproductie cijfers ten opzichte van 2022. Recuperaties uit de leningactiviteit vielen ook beperkt terug door de afname in verstrekte hypothecaire leningen ten opzichte van 2022.

De gerealiseerde winst uit financiële activa niet gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies bedraagt -0,3 miljoen euro voor het boekjaar 2023.

Winsten of verliezen uit financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden en winsten of verliezen uit de administratieve verwerking van afdekkingstransacties bedroegen -11,3 miljoen euro voor het boekjaar 2023 en daalden met 47,0 miljoen euro ten opzichte van het vorige boekjaar en omvatten de evolutie in reële waarde van de afdekkingsderivaten en de toename van het verschil (basis spread) tussen de gebruikte rentecurves voor de waardering van de derivaten en de afgedekte posities.

Het resultaat uit financiële activa (verplicht) gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies bedraagt 5,1 miljoen euro en is toegenomen met 25,5 miljoen euro. In het boekjaar 2022 werd in deze post de negatieve marktwaarde-evolutie op aandelen binnen de Verzekeringspool verwerkt, waar in 2023 de marktwaarde van de aandelen zich herstelt (en dus positief is).

Het verzekeringstechnische resultaat op verzekerings- en herverzekeringscontracten daalde met 24,7 miljoen euro. Het niet-leven resultaat kende een positieve evolutie. Binnen de producten toonden Brand en Familiale lagere schadekosten met daardoor een beter resultaat. Dit werd deels tenietgedaan door een hogere schadelast bij Auto en Rechtsbijstand. Het leven resultaat kende een daling voornamelijk door een negatieve bijstelling van de kasstromen uit hoofde van toekomstige diensten (onder meer door een toename van de voorziene winstdeelname en wijziging in de schattingen van het volume bijpremies).

De netto overige exploitatiebaten bedroegen 15,5 miljoen euro en omvatten onder meer recuperaties van administratieve kosten van klanten en van huurlasten en IT-infrastructuur van agenten.

De personeelslasten bedroegen 119,9 miljoen euro voor het boekjaar 2023 ten opzichte van 104,4 miljoen euro voor het vorige boekjaar en reflecteren vooral de toename in FTE en de inflatiekost op bezoldigingen. Onder deze rubriek staan de bezoldigingen, sociale lasten en kosten van pensioenregelingen van de medewerkers van de Vennootschap.

De overige administratieve lasten stijgen van 306,3 miljoen euro voor het boekjaar 2022 naar 336,6 miljoen euro voor het boekjaar 2023. Uitgaven om te voldoen aan verschillende wettelijke vereisten en de bankheffingen zijn gestegen met 10,9 miljoen euro. De globale IT uitgaven namen toe met 19,9 miljoen euro. De afschrijvingen zijn met 3,7 miljoen euro afgenomen ten opzichte van het vorige boekjaar.

In 2023 werden er voor 16,0 miljoen euro bijzondere waardeverminderingen aangelegd, waarvan 12,8 mio euro op schuldbewijzen en 3,2 op leningen. De waardeverminderingen op leningen weerspiegelen onder meer de groeiende uitstaande retail portefeuille, en in het bijzonder voor retailposities het effect van de inflatiedruk (die leidt tot een toename van het kredietrisico voor inflatiegevoelige cliënten) en de mogelijke neerwaartse druk op de huizenprijzen. De stijging van de bijzondere waardeverminderingen op schuldbewijzen was voornamelijk te wijten aan de ratingverlagingen naar en binnen fase 2 van de vastgoed obligatieportefeuille.

De belastinglasten bedroegen 120,3 miljoen euro in het boekjaar 2023. Onder deze rubriek worden ook de uitgestelde belastingen verwerkt. In 2022 werden de aangelegde waardeverminderingen op overgedragen verliezen en fiscale aftrekken van 13,3 miljoen euro tegengeboekt, waardoor de effectieve belastingvoet in 2022 op het lage niveau van 22,6% zich bevond. In 2023 is deze effectieve belastingvoet opnieuw genormaliseerd naar 28,0%.

Klimaatrisico

De Vennootschap wil bijdragen aan het grotere geheel om zo zinvol, duurzaam en waardevol om te gaan met de wereld. Dat doen we door volop in te zetten op de drie pijlers of ESG-dimensies van duurzaamheid:

- Ecologie (E);
- Maatschappij (S voor 'social');
- Goed bestuur en verantwoord ondernemerschap (G voor 'governance').

Onze duurzaamheidsambities zijn opgenomen in het Handvest Duurzaamheid en vormen het fundament van het duurzaamheidsbeleid. De concrete stappen waarmee we doelgericht impact willen maken, staan in het duurzaamheidsactieplan. Het duurzaamheidsactieplan 2020-2023 liep in 2023 af. Het nieuwe duurzaamheidsactieplan 2024-2027 is in opmaak en wordt in de eerste jaarhelft van 2024 ter validatie voorgelegd aan de raad van bestuur.

De Vennootschap kiest voor een gecentraliseerde en bedrijfsoverkoepelende werking omdat duurzaamheid een thema is dat elke afdeling en elke medewerker aanbelangt.

Het duurzaamheidsbeleid wordt vastgelegd door het directiecomité en bekrachtigd door de raad van bestuur. Het directiecomité heeft de CEO aangesteld als chieft sustainability officer (CSO). Zijn opdracht bestaat erin om duurzaamheid binnen alle departementen van de Vennootschap een prominente plaats te geven, via onder andere de strategische bedrijfsdoelstellingen, het duurzaamheidsactieplan, het risicobeleid, de jaarlijkse budgetten en de businessplannen. De CSO krijgt de ondersteuning van de duurzaamheidsmanager binnen de directie Marketing & Duurzaamheid, die mee instaat voor de implementatie van het beleid en het duurzaamheidsplan over de verschillende directies heen.

De Vennootschap streeft ernaar om merk-, klimaat- en duurzaamheidsrisico's (ESG) gepast en proactief te beheren binnen de gekoppelde risico's en activiteiten met het oog op het verantwoord realiseren van de bedrijfsdoelstellingen van de verschillende business lijnen en dit conform het duurzaamheidsbeleid en de purpose van de Vennootschap.

Merk- en duurzaamheidsrisico wordt gedefinieerd als de mogelijke negatieve impact als (in)direct gevolg van hoe de Vennootschap zich als merk (met de nadruk op 'eenvoud' en 'dichtbij') en inzake duurzaamheid (reputationeel) positioneert, de activiteiten die ze daarvoor onderneemt en hoe de stappen die ze uitvoert om de strategie te realiseren worden gepercipieerd. Het betreft een niet-financieel risico.

Klimaat- en duurzaamheidsrisico wordt gedefinieerd als de mogelijke negatieve impact van ecologisch (E), maatschappelijke (S) en governance (G) aspecten op de financiële prestatie (bv waarde, liquiditeit) van activa en passiva. Het betreft een financieel risico dat bovendien wordt gezien als een gekoppeld risico dat in interactie staat met andere financiële risico's.

Om de strategie af te stemmen op de klimaatuitdagingen is het noodzakelijk om alle relevante klimaatrisico's en kansen in kaart te brengen om de impact op het bedrijfsmodel van de Vennootschap in het algemeen en binnen de verschillende bedrijfsactiviteiten te begrijpen. Er werd een uitgebreide materialiteitsanalyse rond klimaat- en duurzaamheidsrisico's uitgevoerd op niveau van de Vennootschap. De materialiteitsanalyse beoordeelt de impact van klimaat- en duurzaamheidsrisico op het risicoprofiel van de bancaire-, verzekerings- en asset management activiteiten vanuit het perspectief van zowel de financiële risico's zoals kredietrisico, onderschrijvingsrisico, markt- en liquiditeitsrisico, business risico alsook de niet-financiële risico's zoals compliance risico, sourcing risico, bedrijfscontinuïteitsrisico of datamanagement risico. De impact op het risicoprofiel werd opgemaakt vanuit verschillende klimaatscenario's en voor verschillende tijdshorizonnen, i.e. korte, middellange, en lange termijn. Naast klimaatgerelateerde impact (E) werd tevens de materialiteit van sociale en governance risico's in de oefening meegenomen.

Uit de analyses blijkt dat de grootste impact kan worden verwacht voor de hypotheekportefeuilles, die met name blootstaan aan transitiegerelateerde risico's en in mindere mate ook aan fysiek klimaatrisico. De hypotheekportefeuilles vertegenwoordigen het grootste deel van de balans van de Vennootschap. De impact is dan ook materieel. Ook de niet-retail beleggings- en verzekeringsportefeuilles kunnen potentieel getroffen worden door klimaatgerelateerde risico's. De schadeverzekeringsportefeuille kent ook een grote impact vanuit het fysieke klimaatrisico, deze impact wordt iets lager ingeschat dan de impact op de hypotheekportefeuilles. De inschatting van de materialiteit gebeurde op basis van actuele waarnemingen, nl. de overstromingen (Berndt) in 2021 en de stormen Eunice en Franklin in 2022. Het herverzekeringscontract zorgt hierbij wel voor een mitigerend effect.

De Vennootschap heeft zijn bestaande stresstestscenario's aangevuld met klimaatspecifieke scenario's. Op basis van publiek beschikbare informatie (bv. Network for Greening the Financial System, NFGS) en eigen interne analyses werd een intern klimaatstresstestscenario ontwikkeld en toegepast. In 2022 nam de Vennootschap deel aan de stresstest voor klimaatrisico's van de ECB. De bank behaalde een algemene goede score waarbij haar klimaatstresstestkader als gemiddeld geavanceerd werd gekwalificeerd. Zowel de kwetsbaarheid van haar bedrijfsmodel voor de verwezenlijking van het transitierisico als de impact van de stresstests voor het fysieke en transitierisico werden als 'groen' beoordeeld, wat een algemeen goede prestatie betekent. Zowel de interne als de reglementaire stresstests tonen een beperkte impact van ongunstige klimaatrisicoscenario's op de financiële prestaties van de Vennootschap.

De Vennootschap rolde de voorbije jaren een klimaatactieplan uit naar aanleiding van de publicatie van de ECB-richtlijnen inzake klimaat- en milieurisico's. De toezichthouder volgt de uitvoering van het actieplan van nabij op door op geregelde tijdstippen de implementatie te evalueren.

In 2023 werd uitgebreid gerapporteerd over de stand van zaken van de implementatie van dit klimaatactieplan, zowel intern op driemaandelijke basis naar de bevoegde organen binnen Argenta als extern naar de toezichthouder, via periodieke statusupdates.

Een belangrijke mijlpaal werd gerealiseerd met de goedkeuring van de beleidslijn klimaat- en klimaatgerelateerde risico's door de raad van bestuur, die daarmee groepsbreed van kracht werd. De beleidslijn vertaalt de strategische objectieven, wet- en regelgeving inzake klimaat en duurzaamheidsrisico's in een beleidskader dat de dagelijkse werking van de business activiteiten stuurt.

Tevens werd als onderdeel van het klimaatplan progressie gemaakt wat betreft de ontwikkeling en identificatie van decarbonisatiepaden, of 'doeltrajecten' om de gefinancierde emissies van onze kredieten aan particulieren stelselmatig te verlagen tegen 2050. Dergelijke transitiepaden werden gemodelleerd in functie van wetenschappelijk onderbouwde scenario's bepaald door het IEA (Internationaal Energy Agentschap) en rekening houdend met het SBTi of Science Based Targets Initiative. Dit is een belangrijke stap die de Vennootschap in staat stelt om op gefundeerde wijze de strategische ambities te formuleren in lijn met het 1,5°C scenario.

De voorbije twee jaar werden nieuwe risico indicatoren geïdentificeerd, zowel wat betreft de key performance indicatoren (KPI) als de key risk indicatoren (KRI) voor de retail hypotheekportefeuilles in België en Nederland en de non-retail investeringsportefeuilles van de bank en de verzekeraar. Deze klimaatrisico indicatoren worden gedefinieerd in de betreffende beleidsdocumenten, besproken binnen de verantwoordelijke comités en gerapporteerd in dashboards waaronder het kwartaal RAF-dashboard naar het risicocomité van de raad. In 2024 zal het klimaatrisico monitoring dashboard verder worden uitgebreid op het vlak van metriekeken over het fysiek klimaatrisico met focus op de identificatie van overstromingsrisico.

De Vennootschap heeft bijgevolg belangrijke stappen gezet om zijn strategie meer richting te geven op het vlak van duurzaamheid. In 2023 en begin 2024 nam Argenta verder initiatief om strategische klimaatambities voorop te stellen en te vertalen naar KPI's op zowel groeps-, business line-, en productniveau en dit binnen het algemene kader van het duurzaamheidsactieplan 2024-2027.

Met een sterke governance en een adequaat risicobeheer denken wij de juiste vooruitgang te boeken om onze doelstellingen te bereiken. De uitstekende ESG-risico rating van Sustainalytics is een erkenning dat ons beleid en werk als effectief worden beoordeeld.

Wij verwijzen naar het Klimaatrapport 2023 op het geconsolideerde niveau van Argenta Bank- en Verzekeringsgroep voor meer details.

Het klimaattransitierisico wordt meegenomen in de berekening van de verwachte kredietverliezen (expected credit losses of ECL) voor de hypotheekportefeuilles (retail). De klanten die het meest gevoelig worden geacht aan de klimaatverandering en energieprijzen, worden hierbij in fase 2 geplaatst.

In de Belgische hypotheekportefeuille gebeurt dit op basis van het EPC-label in combinatie met een hoge DSTI (debt service to income ratio, een indicatie voor het gedeelte van het inkomen gespendeerd aan de aflossing van schulden). In totaal werden voor 384 miljoen euro uitstaande vorderingen naar fase 2 geplaatst met een ECL impact van 0,2 miljoen euro. Voor de Nederlandse hypotheekportefeuille gebeurt dit op basis van het EPC-label in combinatie met een hoge LTI (loan to income ratio, een maatstaf waarbij het geleend bedrag afgezet wordt tegenover het inkomen). Op jaareinde werden 835 miljoen euro uitstaande vorderingen in fase 2 geplaatst met een ECL impact van 0,9 miljoen euro.

Evoluties op het gebied van toezicht

Impact op Argenta Spaarbank

Argenta heeft een Supervisory Office coördinatiefunctie om de contacten met de prudentiële toezichthouders zo vlot mogelijk te doen verlopen. Een efficiënte en gestructureerde interactie komt zowel Argenta als de toezichthouders ten goede.

Een Joint Supervisory Team (hierna JST) organiseert sinds 2014 op een structurele basis thematische reviews, inspecties, workshops, interviews en vraagt diverse rapporteringen op. Het JST is, in het geval van Argenta, een internationaal samengesteld team met medewerkers van de ECB, de Nationale Bank van België (hierna NBB) en De Nederlandsche Bank (hierna DNB). Het heeft in het kader van zijn toezicht regelmatige contacten met de diverse toezichtsorganen en managementlagen van de bank.

De wettelijk bepaalde Pijler 1-kapitaalvereisten leggen een minimum solvency ratio op van 4,5% van het Common Equity Tier 1 (CET1), 6% voor de totale Tier 1 ratio en 8% voor de totale kapitaalratio. De toezichthouders hebben de mogelijkheid een aantal bijkomende buffers op te leggen:

- Een kapitaal conserveringsbuffer: een bijkomende CET1 vereiste van 2,5%;
- Een contra-cyclische kapitaalbuffer: de Belgische toezichthouder heeft het percentage momenteel vastgelegd op 0%, vanaf 1 april 2024 verhoogt dit naar 0,5% en vanaf 1 oktober 2024 naar 1%; de Nederlandse toezichthouder heeft het percentage momenteel vastgelegd op 1% en zal dit op 31 mei 2024 verhogen naar 2%;
- Een buffer voor systemisch belangrijke instellingen: de Belgische toezichthouder heeft Argenta Spaarbank aangewezen als O-SII of 'andere systeemrelevante instelling' waardoor Argenta Spaarbank onderworpen is aan een bijkomende CET1 vereiste van 0,75%;
- De NBB heeft op 1 mei 2022 een systemic risk buffer (SyRB), ingevoerd, een macro-prudentiële maatregel die gericht is op kredietinstellingen met posities in de Belgische vastgoedmarkt die de interne-ratingbenadering (IRB) toepassen. Deze vereiste bedroeg 1,07% per 31/12/2023 op het geconsolideerd Argenta Bank- en Verzekeringsgroep niveau. Deze buffer zal dalen vanaf de invoering van de CCyB voor België vanaf 1 april 2024.

Gelet op de afwezigheid van additioneel Tier 1-kapitaal en Tier 2-kapitaal wordt deze vereiste van respectievelijk 1,50% en 2,00% opgevangen via CET1.

In het kader van de SREP (Supervisory Review and Evaluation Process) kan de bevoegde toezichthouder (in casu de ECB) hogere minimumratio's opleggen (Pijler 2-vereiste) en adviseren (Pijler 2-aanbeveling) als gevolg van de beoordeling van de robuustheid van het businessmodel, de adequaatheid van de risk governance en de toereikendheid van kapitaal en liquiditeitssituatie. De ECB heeft voor 2023 een Pijler 2-vereiste (P2Requirement) van 1,50% en een Pijler 2-aanbeveling (P2Guidance) opgelegd.

In het kader van de SREP werd dan ook een ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) / ILAAP (Internal Liquidity Adequacy Assessment Process) uitgevoerd, resulterend in een CAS (Capital Adequacy Statement) en een LAS (Liquidity Adequacy Statement), onderschreven door de raad van bestuur.

De Risk-functie is medeverantwoordelijk voor de risk governance met het RAF (Risk Appetite Framework), ICAAP, herstelplan en stress testing, diverse beleidsdocumenten en de interne risicorapportering.

Daarnaast werd net als in voorgaande jaren met de verschillende toezichthouders samengewerkt rond de uitwerking van specifieke actieplannen. Zo stelden we ook het jaarlijkse herstelplan op waarbij we crisisscenarios simuleren en vervolgens de haalbaarheid en effectiviteit van herstelopties evalueren.

In het kader van de afwikkelingsplanning werden de nodige gegevens, analyses, plannen en draaiboeken overgemaakt aan het Internal Resolution Team (IRT) met medewerkers van de Single Resolution Board (SRB) en de NBB met het oog op de opmaak van het zogenaamde “afwikkelingsplan” voor Argenta Spaarbank.

Het afwikkelingsplan bereidt de toezichthouders en Argenta voor op het hypothetisch scenario waarin Argenta Spaarbank in gebreke zou blijven of dat dit nakend zou zijn. Het plan, met zowel een geprefereerde als een alternatieve afwikkelingsstrategie, is geloofwaardig en haalbaar binnen een passend tijdsbestek en zou op een effectieve manier leiden tot het realiseren van de afwikkelingsdoelstellingen zoals het algemeen belang waarborgen zonder tussenkomst van overheden. Plannen en draaiboeken werden ook getest door middel van dry runs. Het IRT heeft in het kader van zijn toezicht regelmatige contacten met de diverse managementlagen van de bank.

Als onderdeel van de Bail-in afwikkelingsstrategie (Bail-in zorgt ervoor dat de verliezen en herkapitalisatiekosten van een falende kredietinstelling waar mogelijk terecht komen bij de aandeelhouders en (achtergestelde) schuldeisers) is de bankpool Argenta Spaarbank vanaf 01/01/2022 onderhevig aan een bindende tussentijdse MREL-target (Minimum Requirement of own funds and Eligible Liabilities for bail-in) van 19,04% van de Total Risk Exposure Amount (TREA; risicogewogen) en 7,16% van de Leverage Risk Exposure (LRE; niet-risicogewogen) (waarvan een achtergesteld streefniveau van 19,04% van TREA en 6,41% van LRE).

Vanaf 01/01/2024 dient Argenta Spaarbank te voldoen aan de vereiste van 19,47% van TREA en 7,78% van LRE (door middel van volledig achtergestelde passiva. De targets zijn gedreven door een minimumvereiste opgelegd van 8% of Total Liabilities and Own Funds.

Impact op Argenta Assuranties

Het prudentieel toezicht op Argenta Assuranties wordt uitgeoefend door de Nationale Bank van België. Argenta Assuranties voldeed in 2023 ruim aan alle solvabiliteitsvereisten.

De volgens de Solvency II principes berekende cijfers vormen de basis van de interne opvolging. Het compliant blijven met nieuwe vereisten wordt gerealiseerd door meerdere afdelingen waaronder de directies Credit & Insurance Risk Management Support - Actuarieel, Risk & Validatie, en Accounting & Reporting.

Het Actuarieel berekent een Solvency II-kapitaalratio onder Pijler 1 op basis van de standaard specificaties en draagt bij tot de verdere verbetering van de processen ter voorbereiding van vereiste Solvency II-rapporteringen.

Risk is medeverantwoordelijk voor de risk governance met het RAF (Risico Appetijt Framework), ORSA (Own Risk & Solvency Assessment) Pijler 2, de diverse beleidsdocumenten en de interne risicorapportering.

In het kader van het ORSA werden alle risico's binnen Argenta Assuranties geïdentificeerd en beoordeeld. Alle stappen van het ORSA-proces werden hierbij doorlopen, met inbegrip van de FLAOR (Forward Looking Assessment of Own Risks) en assessment van de materiële risico's.

Solide kapitaalbasis en liquiditeitspositie

In het tweede kwartaal van 2023 werd aan de aandeelhouders een dividend toegekend van 105,1 miljoen euro, hierop volgend vond een kapitaalsverhoging plaats van 49,2 miljoen euro. In het vierde kwartaal van 2023 werd er vervolgens een interim-dividend van 24,1 miljoen euro toegekend. Door toevoeging van de winst aan de reserves, bleef het eigen vermogen groeien en blijven de kapitaalsratio's gezond, waardoor ruim aan alle solvabiliteitsvereisten werd voldaan. Ook de liquiditeitsratio's bleven comfortabel.

De (Common Equity) Tier 1-kernkapitaal ratio bedroeg 22,4% per 31 december 2023 tegenover 22,0% per 31 december 2022. De FICOD kapitaalratio bedroeg 21,1% per 31 december 2023 tegenover 21,0% per 31 december 2022. De Verzekeringspool heeft een SII-ratio van 230% ten opzichte van 241% per 31 december 2022. Een uitgebreide uiteenzetting over het solvabiliteit en kapitaalbeheer is terug te vinden in toelichting 6.

De liquiditeit blijft comfortabel met een LCR (Liquidity Coverage Ratio) van 219% en een NSFR (Net Stable Funding Ratio) van 141% op 31 december 2023 tegenover respectievelijk 186% en 143% per 31 december 2022. De liquiditeit wordt verder geduid bij toelichting 5.2.

Geconsolideerde balans (vóór winstbestemming)

Activa	Toelichting	31/12/2022 herzien	31/12/2023
Kasmiddelen en kasequivalenten	11	55.189.178	62.600.333
Tegoeden bij centrale banken en overige direct opvraagbare deposito's	11	3.177.357.910	2.153.523.163
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	12,29	107.585.916	63.051.701
Activa gerelateerd tot unit-linked verzekeringscontracten (tak 23)	13	2.754.692.170	2.995.790.474
Financiële activa voor niet-handelsdoeleinden verplicht gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	14	97.337.817	106.229.924
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	15,27	4.636.008.677	4.906.197.653
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	16	48.015.774.059	49.259.236.248
Derivaten gebruikt ter afdekking	17,29	2.067.781.000	1.425.057.322
Veranderingen in reële waarde van afgedekte posities bij afdekking van het renterisico van een portefeuille	17	-2.004.019.978	-1.245.442.292
Investerings in dochterondernemingen, joint ventures en geassocieerde deelnemingen	18	4.488.846	4.523.865
Materiële activa	19,27	75.639.172	64.333.143
Materiële vaste activa		74.773.462	63.482.377
Vastgoedbeleggingen		865.710	850.767
Immateriële activa	20	129.306.496	121.539.717
Goodwill		98.150.460	98.150.460
Overige immateriële activa		31.156.036	23.389.257
Belastingvorderingen	21	99.744.842	101.957.932
Actuele belastingvorderingen		54.804.955	87.742.446
Uitgestelde belastingvorderingen		44.939.887	14.215.485
Activa uit hoofde van verzekeringscontracten	22	0	0
Activa uit hoofde van herverzekeringscontracten	22	21.206.263	27.259.304
Overige activa	23	263.629.243	277.439.515
Totaal activa		59.501.721.612	60.323.298.001

Verplichtingen en eigen vermogen	Toelichting	31/12/2022 herzien	31/12/2023
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	12,29	91.549.794	52.642.345
Passiva gerelateerd tot unit-linked verzekeringscontracten (tak 23)	13	2.754.692.170	2.995.790.474
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	24,27	50.078.333.805	50.364.982.170
Deposito's van centrale banken		0	0
Deposito's van kredietinstellingen		1.786.200.219	1.130.294.811
Deposito's van andere dan centrale banken en kredietinstellingen		41.814.573.100	42.421.463.560
Niet-achtergestelde uitgegeven schuldbewijzen		6.379.999.074	6.727.324.493
Achtergestelde uitgegeven schuldbewijzen		0	0
Overige financiële verplichtingen		97.561.412	85.899.307
Derivaten gebruikt ter afdekking	17,29	128.467.450	242.563.369
Veranderingen in reële waarde van afgedekte posities bij afdekking van het renterisico van een portefeuille	17	0	0
Voorzieningen	25	10.171.408	12.631.215
Belastingverplichtingen	21	86.780.253	49.757.779
Actuele belastingverplichtingen		3.056.183	4.189.420
Uitgestelde belastingverplichtingen		83.724.070	45.568.359
Passiva uit hoofde van verzekeringscontracten	22	2.546.563.874	2.683.342.397
Passiva uit hoofde van herverzekeringscontracten	22	13.952.083	15.637.315
Overige verplichtingen	26	294.717.680	247.762.880
Totale verplichtingen		56.005.228.517	56.665.109.944
Eigen vermogen toerekenbaar aan de eigenaars van de moedermaatschappij	3	3.496.205.616	3.657.881.107
Eigen vermogen toerekenbaar aan de minderheidsbelangen	4	287.478	306.949
Totaal eigen vermogen		3.496.493.095	3.658.188.057
Totale verplichtingen en eigen vermogen		59.501.721.612	60.323.298.001

Geconsolideerde winst- en verliesrekening

	Toelichting	31/12/2022 herzien	31/12/2023
Totale exploitatiebaten		791.499.281	927.961.613
Netto rentebaten	30	646.672.707	823.932.569
Rentebaten		898.298.601	1.405.022.416
Rentelasten		-251.625.894	-581.089.847
Dividendinkomsten	31	7.909.585	8.249.479
Netto baten uit provisies en vergoedingen	32	81.324.518	87.792.559
Baten uit provisies en vergoedingen		267.923.010	276.265.913
Lasten in verband met provisies en vergoedingen		-186.598.492	-188.473.355
Gerealiseerde winsten of verliezen uit financiële activa en verplichtingen niet gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	33	356.472	-300.617
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat		-184.932	-213.677
Financiële activa en verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs		541.405	-86.940
Winsten of verliezen uit financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	34	13.986.344	-5.626.767
Winsten of verliezen uit financiële activa voor niet-handelsdoeleinden verplicht gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	35	-20.456.544	5.070.350
Winsten of verliezen uit de administratieve verwerking van afdekkingstransacties	36	21.757.775	-5.634.523
Gerealiseerde winsten of verliezen uit niet-financiële activa	37	283.710	-363.084
Netto verzekeringsresultaat	22	45.626.224	25.283.426
Netto herverzekeringsresultaat	22	3.072.463	-1.321.353
Netto financieel verzekeringsresultaat	22	-24.001.437	-24.656.283
Netto financieel herverzekeringsresultaat	22	829	16.870
Netto overig exploitatiebaten	38	14.966.635	15.518.988
Overige exploitatiebaten		15.560.640	17.502.878
Overige exploitatielasten		-594.005	-1.983.890
Administratieve lasten	39	-410.729.552	-456.476.560
Personeelslasten		-104.439.373	-119.918.329
Overige administratieve lasten		-306.290.179	-336.558.231

	Toelichting	31/12/2022 herzien	31/12/2023
Afschrijvingen	19,20,27	-28.832.638	-25.116.570
Materiële vaste activa		-12.934.878	-13.174.731
Vastgoedbeleggingen		-10.969	-9.545
Overige immateriële activa		-15.886.791	-11.932.295
Herzieningswinsten of (-) -verliezen		0	0
Voorzieningen of terugneming van voorzieningen		28.984	-91.581
Bijzondere waardeverminderingen of terugneming van bijzondere waardeverminderingen	40	-22.407.527	-16.023.084
Financiële activa (schuldbewijzen) gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat		-3.017.907	-2.734.914
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs		-19.389.621	-13.288.170
Goodwill		0	0
Materiële vaste activa		0	0
Aandeel in het resultaat van geassocieerde ondernemingen en joint ventures		-752.259	35.019
Winst of verlies voor belastingen		328.806.289	430.288.837
Belastinglasten	41	-74.361.167	-120.259.714
Winst of verlies na belastingen		254.445.123	310.029.123
Winst of verlies toerekenbaar aan de eigenaars van de moedermaatschappij		254.262.798	309.845.524
Winst of verlies toerekenbaar aan de minderheidsbelangen		182.324	183.599

Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat

Overzicht van het totaalresultaat	Toelichting	31/12/2022 herzien	31/12/2023
Winst of verlies		254.445.123	310.029.123
Winst of verlies toerekenbaar aan de eigenaars van de moedermaatschappij		254.262.798	309.845.524
Winst of verlies toerekenbaar aan de minderheidsbelangen		182.324	183.599
Posten die niet worden ingedeeld bij winst of verlies		-60.480.735	3.289.529
Eigenvermogensinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	15	-58.041.952	7.629.201
Waarderingswinsten of verliezen geboekt onder herwaarderingsreserve		-63.848.340	8.093.746
Uitgestelde belastingen		5.806.388	-464.546
Actuariële winsten of verliezen over op vaste toezeggingen gebaseerde pensioenverplichtingen	25	-2.438.783	-4.339.672
Bruto actuariële winsten of verliezen op vaste toezeggingen gebaseerde pensioenverplichtingen		-3.243.755	-5.792.246
Uitgestelde belastingen		804.972	1.452.574
Posten die opnieuw kunnen worden ingedeeld bij winst of verlies		227.529.003	-34.820.787
Schuldbewijzen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	15	-192.025.371	97.425.912
Waarderingswinsten of verliezen geboekt onder eigen vermogen		-259.236.652	126.952.853
Overgeboekt naar winst of verlies		3.202.821	2.948.361
Uitgestelde belastingen		64.008.460	-32.475.303
Waardering van verzekeringscontracten	22	418.845.461	-132.308.707
Waarderingswinsten of verliezen geboekt onder eigen vermogen		558.460.615	-176.411.609
Uitgestelde belastingen		-139.615.154	44.102.902
Waardering van herverzekeringscontracten	22	708.913	62.008
Waarderingswinsten of verliezen geboekt onder eigen vermogen		945.218	82.677
Uitgestelde belastingen		-236.304	-20.669
Totaal andere elementen van het totaalresultaat		167.048.268	-31.531.259
Totaalresultaat		421.493.390	278.497.865
Totaalresultaat toerekenbaar aan de eigenaars van de moedermaatschappij		421.310.806	278.314.219
Totaalresultaat toerekenbaar aan de minderheidsbelangen		182.585	183.646

Bij de toelichting 3 is er meer informatie te vinden over de wijzigingen van de verschillende posten van het eigen vermogen.

Geconsolideerd overzicht van wijzigingen in het eigen vermogen

	Geaccumuleerde overige onderdelen van het totaalresultaat											
	Gestort kapitaal	Uitgifte-premie	Veranderingen in reële waarde van schuldbewijzen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	Veranderingen in reële waarde van eigenvermogens-instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	Reserve voor (her)verzekeringen	Actuariële winsten of verliezen over op vaste toezeggingen gebaseerde pensioenverplichtingen	Reserves	Winsten of verliezen toerekenbaar aan de eigenaars van de moedermaatschappij	Interim dividend	Eigen vermogen toerekenbaar aan de eigenaars van de moedermaatschappij	Minderheidsbelangen	Totaal eigen vermogen
Eigen vermogen 01/01/2022 herzien	704.898.900	409.263.543	65.316.238	72.634.990	-20.056.816	573.039	1.708.426.967	185.649.211	0	3.126.706.071	288.199	3.126.994.270
Kapitaalsverhoging	12.985.800	38.486.015	0	0	0	0	0	0	0	51.471.815	0	51.471.815
Winst of verlies	0	0	0	0	0	0	0	254.262.798	0	254.262.798	182.325	254.445.123
Dividenden	0	0	0	0	0	0	-103.197.199	0	0	-103.197.199	-182.436	-103.379.635
Waarderingswinsten of verliezen geboekt onder overige onderdelen van het totaalresultaat	0	0	-259.235.753	-63.848.266	559.405.486	-3.243.214	0	0	0	233.078.253	-1.167	233.077.086
Overige onderdelen van het totaalresultaat overgeboekt naar winst of verlies	0	0	3.202.813	0	0	0	0	0	0	3.202.813	8	3.202.821
Wijzigingen in uitgestelde belastingen	0	0	64.008.237	5.806.382	-139.851.371	804.837	0	0	0	-69.231.915	277	-69.231.638
Totaal andere elementen van het totaalresultaat	0	0	-192.024.703	-58.041.884	419.554.115	-2.438.377	0	0	0	167.049.151	-882	167.048.269
Overige wijzigingen	0	0	0	0	0	0	-87.017	0	0	-87.017	273	-86.744
Overgeboekt naar reserves	0	0	0	-265.395	0	0	185.914.606	-185.649.211	0	0	0	0
Eigen vermogen 31/12/2022 herzien	717.884.700	447.749.558	-126.708.465	14.327.711	399.497.299	-1.865.338	1.791.057.356	254.262.798	0	3.496.205.619	287.479	3.496.493.098
Wijziging in de classificatie naar aanleiding van de initiële toepassing van IFRS17	0	0	-36.681.677	0	0	0	0	0	0	-36.681.677	-23	-36.681.701
Kapitaalsverhoging	11.929.900	37.295.253	0	0	0	0	0	0	0	49.225.153	0	49.225.153
Winst of verlies	0	0	0	0	0	0	0	309.845.524	0	309.845.524	183.599	310.029.123
Dividenden	0	0	0	0	0	0	-105.098.320	0	-24.083.882	-129.182.202	-164.602	-129.346.804
Waarderingswinsten of verliezen geboekt onder overige onderdelen van het totaalresultaat	0	0	126.952.503	8.093.742	-176.328.823	-5.792.061	0	0	0	-47.074.639	60	-47.074.579
Overige onderdelen van het totaalresultaat overgeboekt naar winst of verlies	0	0	2.948.360	0	0	0	0	0	0	2.948.360	1	2.948.361
Wijzigingen in uitgestelde belastingen	0	0	-32.475.215	-464.545	44.082.206	1.452.528	0	0	0	12.594.973	-14	12.594.958
Totaal andere elementen van het totaalresultaat	0	0	97.425.648	7.629.197	-132.246.617	-4.339.534	0	0	0	-31.531.306	47	-31.531.260
Overige wijzigingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	449	449
Overgeboekt naar reserves	0	0	0	-6.014.830	0	0	260.277.628	-254.262.798	0	0	0	0
Eigen vermogen 31/12/2023	729.814.600	485.044.811	-65.964.495	15.942.077	267.250.682	-6.204.872	1.946.236.665	309.845.524	-24.083.882	3.657.881.111	306.949	3.658.188.060

Bij de toelichtingen 3, 4, 25 en 33 is er meer informatie te vinden over de wijzigingen van de verschillende posten van het eigen vermogen.

Herindeling onder IFRS 9 ten gevolge van transitie IFRS 17:

De Vennootschap heeft beslist de mogelijkheid die voorzien is onder de transitie van IFRS 17, te gebruiken om effecten onder een ander business model te beheren (van 'hold-to-collect' naar 'hold-to collect-and-sell'). De Vennootschap heeft voor deze beoordeling enkel de effecten in aanmerking genomen die binnen Argenta Assuranties zijn aangehouden en meer specifiek binnen de verzekeringsactiviteit Leven. Deze herindeling heeft op 1 januari 2023 een negatieve impact op de geaccumuleerde veranderingen in reële waarde van schuldbewijzen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat van -36.681.701 euro, welke is opgenomen onder 'wijziging in de classificatie naar aanleiding van de initiële toepassing van IFRS17'. Meer informatie is opgenomen onder toelichting 2.2.

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

	31/12/2022 herzien	31/12/2023
Geldmiddelen en kasequivalenten aan het begin van de periode	3.914.778.807	3.290.309.755
Bedrijfsactiviteiten		
Winst of verlies voor belastingen	328.806.289	430.288.837
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen	21.014.224	17.789.943
Voorzieningen of terugnemingen van voorzieningen	-28.984	91.581
Gerealiseerde winsten of verliezen uit niet-financiële activa	-283.710	363.084
Bijzondere waardeverminderingen of terugnemingen van bijzondere waardeverminderingen	22.407.527	16.023.084
Wijzigingen in activa en passiva afdekkingsderivaten en afgedekte posities	-106.710.538	61.340.654
Overige aanpassingen (waaronder interestlasten financieringsactiviteiten)	59.510.984	156.332.832
Kasstroom uit bedrijfswinsten voor wijzigingen in bedrijfsactiva en verplichtingen	324.715.793	682.230.015
Wijzigingen in bedrijfsactiva (exclusief geldmiddelen en kasequivalenten)		
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	-88.990.573	44.534.216
Financiële activa inzake unit-linked verzekeringscontracten (tak 23)	265.049.954	-241.098.304
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	-5.605.182.933	-1.188.472.820
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	126.317.322	-204.550.454
Financiële activa voor niet-handelsdoeleinden verplicht gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	31.386.290	-8.892.107
Activa uit hoofde van verzekeringscontracten	23.155.013	0
Activa uit hoofde van herverzekeringscontracten	-2.701.308	-6.053.041
Overige activa	901.279	16.914.130
Wijzigingen in bedrijfsverplichtingen (exclusief geldmiddelen en kasequivalenten)		
Deposito's van centrale banken	0	0
Deposito's van kredietinstellingen	1.736.931.778	-655.905.408
Deposito's van andere dan centrale banken en kredietinstellingen	1.836.032.149	606.890.460
Uitgegeven schuldbewijzen, retail	0	0
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	75.004.229	-38.907.449
Financiële verplichtingen inzake unit-linked verzekeringscontracten (tak 23)	-265.049.954	241.098.304
Passiva uit hoofde van verzekeringscontracten	-374.639.557	4.469.815
Passiva uit hoofde van herverzekeringscontracten	1.866.540	1.685.231
Overige verplichtingen	94.167.597	-87.081.956

	31/12/2022 herzien	31/12/2023
Terug(betaalde) winstbelastingen	-94.444.681	-152.063.968
Netto kasstroom uit de bedrijfsactiviteiten	-1.915.481.062	-985.203.334
Investeringsactiviteiten		
Contante betalingen om materiële activa te verwerven	-8.675.948	-3.828.711
Contante ontvangsten uit de verkoop van materiële activa	661.906	107.495
Contante betalingen om immateriële activa te verwerven	-7.501.513	-4.526.517
Contante ontvangsten uit de verkoop van immateriële activa	0	313.096
Wijzigingen met betrekking tot dochterondernemingen	0	0
Netto kasstroom uit investeringsactiviteiten	-15.515.556	-7.934.638
Financieringsactiviteiten		
Betaalde dividenden	-103.379.240	-129.347.288
Contante ontvangsten als gevolg van een kapitaalsverhoging	51.471.815	49.225.153
Contante ontvangsten uit de uitgifte van niet-achtergestelde schuldbewijzen	2.082.065.400	498.555.000
Contante terugbetalingen van niet-achtergestelde schuldbewijzen	-436.166.450	-233.708.450
Contante ontvangsten uit deelname TLTRO-III ECB	-261.130.000	0
Betaalde rentelasten	-26.333.959	-137.292.762
Netto kasstroom uit financieringsactiviteiten	1.306.527.567	47.431.653
Geldmiddelen en kasequivalenten aan het einde van de periode	3.290.309.756	2.344.603.437
Componenten van geldmiddelen en kasequivalenten		
Contanten	55.189.178	62.600.333
Zichtrekeningen bij centrale banken	2.915.413.110	1.950.858.245
Tegoeden bij andere kredietinstellingen	319.707.467	331.144.859
Overige voorschotten	0	0
Totaal geldmiddelen en kasequivalenten aan het einde van de periode	3.290.309.756	2.344.603.437
Kasstromen uit de bedrijfsactiviteiten:		
Ontvangen rentebaten	898.298.601	1.405.022.416
Ontvangen dividenden	7.909.585	8.249.479
Betaalde rentelasten	-251.625.894	-581.089.847
Contante betalingen ten gevolge van leaseverplichtingen	-8.079.219	-7.635.839
Betalen in het kader van uitzonderingsprincipes voor de waardering van leasecontracten (lage waarde en kortlopend)	-266.408	-312.929
Kasstromen uit de financieringsactiviteiten:		
Betaalde rentelasten	-26.333.959	-137.292.762

Het geconsolideerd kasstroomoverzicht wordt volgens de indirecte methode opgesteld.

Componenten van geldmiddelen en kasequivalenten

De contanten, zichtrekeningen bij centrale banken en tegoeden bij andere kredietinstellingen zijn terug te vinden onder de balanspost 'kasmiddelen en tegoeden bij centrale banken en overige direct opvraagbare deposito's'.

Het bedrag van de 'overige voorschotten' is opgenomen bij de 'financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs'. Het betreft betaalde onderpanden in contanten aan financiële instellingen.

Kasstromen uit de bedrijfs- en financieringsactiviteiten

Bij toelichting 30 wordt meer duiding gegeven over de ontvangen en betaalde rente, en bij toelichting 31 over de ontvangen dividenden.

Toelichtingen

1. Algemene informatie

De Vennootschap is opgericht in België naar Belgisch recht en heeft de rechtsvorm van een naamloze vennootschap. De Vennootschap werd opgericht voor een onbeperkte duur. De statutaire zetel van de Vennootschap is gelegen te 2018 Antwerpen, Belgiëlei 49-53.

De Vennootschap heeft het statuut van een gemengde financiële holding en is een moederonderneming die geen geregementeerde onderneming is en die aan het hoofd staat van een financieel conglomeraat conform art. 3, 39° van de Bankwet.

De Vennootschap consolideert en staat in voor het gemeenschappelijke aansturen van haar dochtervennootschappen Argenta Spaarbank (hierna Aspa), een Belgische kredietinstelling, en Argenta Assuranties (hierna Aras), een Belgische verzekeringsonderneming.

Aspa vormt samen met haar bijkantoor in Nederland en de beheersvennootschappen Argenta Asset Management (hierna AAM) en Arvestar Asset Management (hierna Arvestar) de Bankpool. De Verzekeringspool bestaat uit Aras. De Bankpool, Verzekeringspool en de Vennootschap worden gezamenlijk de Argenta Groep genoemd.

De Vennootschap is de beleidsholding van de Argenta Groep. Haar activiteiten omvatten Interne Audit, Compliance, Risk & Validatie, Niet-Financieel risicobeheer & Supervisory Office, Juridische zaken, Organisatie & Talent en Secretariaat-Generaal. Deze activiteiten zijn voor alle vennootschappen van de Argenta Groep centraal georganiseerd.

De Bankpool concentreert zich voornamelijk op het aantrekken van gelden in de retailmarkt en de institutionele markt onder diverse vormen, het aanbieden van betalingsverkeer en het herplaatsen van de opgehaalde gelden in leningen en effecten. Daarnaast worden ook deelbewijzen van Argenta-fondsen, Argenta pensioenfondsen en Argenta DP fondsen beheerd door Arvestar aangeboden.

De activiteiten van de Verzekeringspool behelzen zowel de particuliere sector van de levensverzekeringen, met tak-21 en tak-23 producten, als de sector van niet-leven of schade- en gezondheidsverzekeringen (in het bijzonder autoverzekeringen, brandverzekeringen, burgerlijke aansprakelijkheid privéleven, rechtsbijstandverzekeringen alsook hospitalisatieverzekeringen).

Alle geconsolideerde participaties binnen de Argenta Groep worden (quasi) volledig aangehouden zodat geen (andere dan zuiver formele) minderheidsbelangen worden gerapporteerd. De enige uitzondering hierop vormt de beheersvennootschap Arvestar, waarin AAM een meerderheidsbelang aanhoudt van 74,99%.

De dochterondernemingen en bijkantoren van de Vennootschap

Aspa en Aras zijn de dochtervennootschappen van de Vennootschap.

AAM is een beheersvennootschap die zich toelegt op het beheer van de collectieve beleggingsfondsen van de Argenta Groep. AAM heeft zelf ook een dochteronderneming, namelijk Arvestar.

De bankactiviteiten in Nederland worden niet in een dochteronderneming, maar in een bijkantoor van Aspa georganiseerd. Het bijkantoor is verantwoordelijk voor de productie van hypotheekleningen in Nederland. Het biedt haar hypotheekleningen aan via onafhankelijke adviseurs en via een onlinekanaal. Daarnaast biedt het bijkantoor online spaar- en termijntermineringen aan. Het beheer van de Nederlandse hypotheekportefeuille is uitbesteed bij serviceprovider Quion.

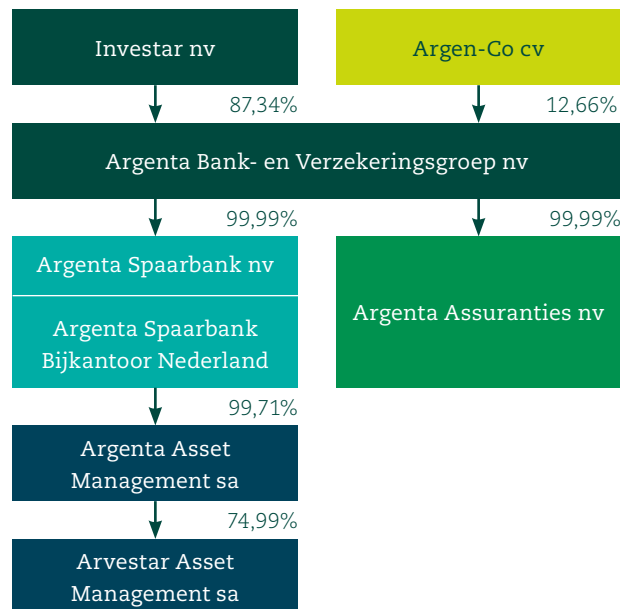

Aspa heeft tevens een deelneming in Jofico cv waarop de vermogensmutatiemethode wordt toegepast. Dit is een joint venture tussen Aspa, Axa Bank, Crelan, VDK Bank en Bpost die instaat voor het gezamenlijke beheer van de geldautomaten van deze instellingen.

In 2017, 2018, 2019 en 2021 werden effectisering-transacties uitgevoerd. Bij deze transacties werden Nederlandse kredieten verkocht aan aparte vennootschappen ('SPV's' – 'Special Purpose Vehicles' die onafhankelijk zijn) namelijk Green Apple. Deze vennootschappen hebben hierbij schuldbewijzen uitgegeven om deze aankoop te financieren. Alhoewel er geen kapitaalband is met de Vennootschap, worden de Green Apple vennootschappen geconsolideerd, aangezien het beheer van de relevante activiteiten wordt geregeld via contractuele overeenkomsten en de bevoegdheden van de stemrechten zijn beperkt tot het nemen van administratieve beslissingen. Het vaststellen van zeggenschap over gestructureerde ondernemingen houdt rekening met het doel en opzet van de onderneming, de mogelijkheid om de relevante activiteiten te sturen en de mate waarin de Vennootschap aan de variabiliteit van de risico's en opbrengsten van de onderneming is blootgesteld. De overgedragen leningen komen op deze manier terug op de balans van de Bankpool.

Aspa en Aras hebben een deelneming in Epico, een Benelux infrastructuurfonds, die op geconsolideerd niveau een geassocieerde onderneming is.

De onderstaande voorstelling geeft een schematisch overzicht van de globale structuur van de Argenta Groep.

In de geconsolideerde financiële verslaggeving van de Vennootschap worden conform de IFRS-normen de onderstaande entiteiten opgenomen.

	%	31/12/2022	31/12/2023
Argenta Bank- en Verzekeringsgroep nv		consoliderende entiteit	consoliderende entiteit
Bankpool			
Argenta Spaarbank nv	99,99%	integrale consolidatie	integrale consolidatie
Argenta Asset Management nv	99,99%	integrale consolidatie	integrale consolidatie
Arvestar Asset Management nv	74,99%	integrale consolidatie	integrale consolidatie
Green Apple 2017 bv (SPV)	0,00%	integrale consolidatie	integrale consolidatie
Green Apple 2018 bv (SPV)	0,00%	integrale consolidatie	integrale consolidatie
Green Apple 2019 bv (SPV)	0,00%	integrale consolidatie	integrale consolidatie
Green Apple 2021 bv (SPV)	0,00%	integrale consolidatie	integrale consolidatie
Epico nv	27,46%	vermogensmutatie	vermogensmutatie
Jofico cv	20,00%	vermogensmutatie	vermogensmutatie
Verzekeringspool			
Argenta Assuranties nv	99,99%	integrale consolidatie	integrale consolidatie

Toelichting inzake het aantal personeelsleden

In 2023 waren er in de globale groep 1.204 medewerkers met een arbeidsovereenkomst tewerkgesteld. Bij Argenta Spaarbank (incl. Argenta Asset Management, Arvestar Asset Management en het Bijkantoor Nederland) waren dit 995 medewerkers (een stijging met 95 personen t.o.v. 2022), bij Argenta Assuranties waren dit 73 medewerkers die werden tewerkgesteld (een stijging met 4 personen t.o.v. 2022).

In het boekjaar 2023 bedroeg het gemiddeld aantal personeelsleden in VTE (voltijds equivalent) 1.103,60 bij de Vennootschap en haar dochterondernemingen (1.025,50 in 2022). Een uitsplitsing van de personeelslasten van het boekjaar staat bij toelichting 39.

2 Grondslagen voor financiële verslaggeving

De geconsolideerde jaarrekening wordt opgesteld in overeenstemming met de internationale grondslagen voor financiële verslaggeving ('International Financial Reporting Standards' – 'IFRS'), inclusief de interpretaties uitgevaardigd door het IFRS Interpretatie Comité ('IFRIC'), die aanvaard werden door de Europese Unie. Als dusdanig worden de voorschriften met betrekking tot afdekkingstransacties nog steeds verwerkt in overeenstemming met IAS 39 ('carve out'). De geconsolideerde jaarrekening wordt opgesteld in de veronderstelling van continuïteit.

2.1. Wijzigingen in grondslagen voor financiële verslaggeving

De grondslagen voor financiële verslaggeving gebruikt bij de opstelling van deze geconsolideerde jaarrekening 2023, zijn consistent met de grondslagen die werden toegepast per 31 december 2022.

De volgende standaarden en interpretaties werden van toepassing tijdens het afgelopen boekjaar 2023:

- IFRS 17 Verzekeringscontracten en aanpassingen aan IFRS 17 Verzekeringscontracten: initiële toepassing van IFRS 17 en IFRS 9 – vergelijkende info;
- Aanpassingen aan IAS 1 Presentatie van de jaarrekening en IFRS-Practice Statement 2: informatieverschaffing over grondslagen voor financiële verslaggeving, omvatten kleine aanpassingen om de toelichting met betrekking tot de

grondslagen voor financiële verslaggeving te verbeteren, zodat ze nuttigere informatie verschaffen aan beleggers en andere primaire gebruikers van de jaarrekening. De aanpassingen aan IAS 1 verplichten ondernemingen om hun materiële grondslagen voor financiële verslaggeving openbaar te maken in plaats van hun belangrijke grondslagen. De aanpassingen in IFRS-Practice statement 2 voorzien in richtlijnen voor de toepassing van het materialiteitsconcept op de toelichtingen bij de jaarrekening;

- Aanpassingen aan IAS 8 Grondslagen voor financiële verslaggeving, wijzigingen in schattingen en fouten: definitie van schattingen, verduidelijken hoe ondernemingen wijzigingen in grondslagen voor financiële verslaggeving moeten onderscheiden van wijzigingen in schattingen. Het onderscheid is belangrijk omdat wijzigingen in schattingen alleen prospectief worden toegepast op toekomstige transacties en andere toekomstige gebeurtenissen, terwijl wijzigingen in grondslagen voor financiële verslaggeving doorgaans ook retroactief toegepast worden op transacties in het verleden en andere gebeurtenissen in het verleden;
- Aanpassingen aan IAS 12 Winstbelastingen: uitgestelde belastingen met betrekking tot activa en passiva die voortvloeien uit één enkele transactie, verduidelijken hoe ondernemingen uitgestelde belastingen op transacties zoals leaseovereenkomsten en ontmantelingsverplichtingen moeten verwerken. IAS 12 Inkomstenbelastingen specificeert hoe een onderneming winstbelastingen, inclusief uitgestelde belastingen, verwerkt. Onder bepaalde voorwaarden zijn ondernemingen vrijgesteld van het opnemen van uitgestelde belastingen wanneer zij voor het eerst activa of passiva opnemen. Voorheen was er enige onzekerheid over de vraag of deze vrijstelling van toepassing was op transacties zoals leaseovereenkomsten en ontmantelingsverplichtingen, transacties waarbij ondernemingen zowel een actief als een passiva opnemen. De aanpassingen verduidelijken dat de vrijstelling niet van toepassing is en dat ondernemingen uitgestelde belastingen op dergelijke transacties moeten opnemen. Het doel van de aanpassingen is om de diversiteit in rapportering over uitgestelde belastingen op lease- en ontmantelingsverplichtingen te verminderen;
- Aanpassingen aan IAS 12 Winstbelastingen: Internationale belastinghervorming – Pijler Twee Modelregels.

De gevolgen van de toepassing van IFRS 17 Verzekeringscontracten en aanpassingen aan IFRS 17 Verzekeringscontracten: initiële toepassing van IFRS 17 en IFRS 9 wordt verder in dit verslag toegelicht.

De overige nieuwe bepalingen hadden geen belangrijke weerslag op het resultaat over het boekjaar 2023 en het eigen vermogen per 31 december 2023 van de Vennootschap, noch op de voorstelling van de jaarrekening.

De Vennootschap heeft Disclosure of Accounting Policies (aanpassingen aan IAS 1 en IFRS Practice Statement 2) toegepast vanaf 1 januari 2023. Hoewel de wijzigingen niet hebben geleid tot wijzigingen in de grondslagen voor financiële verslaggeving zelf, hebben ze wel invloed gehad op de informatie over de grondslagen voor financiële verslaggeving in de jaarrekening. De wijzigingen vereisen de vermelding van “materiële” in plaats van “belangrijke” grondslagen voor financiële verslaggeving. De wijzigingen bieden ook richtlijnen voor de toepassing van materialiteit op de toelichting van de grondslagen voor financiële verslaggeving en helpen entiteiten om nuttige, entiteit-specifieke informatie over de grondslagen voor financiële verslaggeving te verstrekken die gebruikers nodig hebben om andere informatie in de jaarrekening te begrijpen. Het management heeft de waarderingsgrondslagen herzien en de informatie in Toelichting 2 bijgewerkt.

De vereiste toelichting voor Pijler 2 conform de aanpassing aan IAS 12 Winstbelastingen is opgenomen onder de toelichting 41.

Een aantal nieuwe standaarden en wijzigingen aan bestaande standaarden is van kracht voor boekjaren die beginnen na 1 januari 2023. Bij de opstelling van haar geconsolideerde jaarrekening heeft de Vennootschap de nieuwe of gewijzigde standaarden niet vervroegd toegepast:

- Aanpassingen aan IAS 1 Presentatie van de jaarrekening:
 - Classificatie van schulden als kortlopend en langlopend, uitgegeven op 23 januari 2020, verduidelijkt een criterium in IAS 1 voor de classificatie van een schuld als langlopend: het vereist dat een entiteit het recht heeft de afwikkeling van de verplichting uit te stellen tot tenminste 12 maanden na de verslagperiode. De aanpassingen: (i) specificeren dat het recht van een entiteit om afwikkeling uit te stellen aan het einde van de verslagperiode moet bestaan; (ii) verduidelijken dat de classificatie niet wordt beïnvloed door de intenties of verwachtingen van het management over de vraag of de entiteit haar recht om de afwikkeling uit te stellen zal uitoefenen; (iii) verduidelijken hoe leningsvoorwaarden de classificatie beïnvloeden; en (iv) omvatten een verduidelijking van de vereisten voor de classificatie van schulden die een entiteit zal of kan afwikkelen door haar eigen eigenvermogensinstrumenten uit te geven.
 - Classificatie van schulden als kortlopend en langlopend, uitgegeven op 15 juli 2020, waarbij de ingangsdatum van bovenstaande aanpassingen met één jaar werden uitgesteld.

- Langlopende schulden met convenanten, uitgegeven op 31 oktober 2022, specificeert dat convenanten (d.w.z. voorwaarden gespecificeerd in een lening overeenkomst) waaraan na de verslagperiode moet worden voldaan, geen invloed hebben op de classificatie van een schuld als kortlopend of langlopend op het einde van de verslagperiode. In plaats daarvan is een entiteit verplicht om informatie over deze convenanten op te nemen in de toelichting bij de jaarrekening.

Alle aanpassingen zijn van kracht voor boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2024, waarbij vervroegde toepassing is toegestaan. Deze aanpassingen zijn nog niet goedgekeurd door de EU;

- **Aanpassingen aan IFRS 16 Leaseovereenkomsten:** Leaseverplichting in een “Sale-and-Leaseback”, uitgegeven op 22 september 2022, introduceert een nieuw model dat van invloed zal zijn op de manier waarop een verkoper-huurder variabele leasebetalingen verwerkt in een “Sale-and-leaseback-transactie”. Volgens dit nieuwe model zal een verkoper-huurder: (i) geschatte variabele leasebetalingen opnemen bij de initiële waardering van een leaseverplichting in een “Sale-and-Leaseback-transactie”; en (ii) vervolgens de algemene regels toepassen voor de latere verwerking van de leaseverplichting, zodat er geen winst of verlies wordt geboekt met betrekking tot het gebruiksrecht dat het behoudt. Deze aanpassingen zullen de verwerking van andere leases, welke niet zijn ontstaan naar aanleiding van een “Sale-and-Leaseback-transactie”, niet wijzigen. De aanpassingen zijn met terugwerkende kracht van toepassing op boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2024, waarbij vervroegde toepassing is toegestaan. Deze aanpassingen zijn goedgekeurd door de EU.
- **Aanpassingen aan IAS 7 Kasstroomoverzicht en IFRS 7 Financiële instrumenten:** informatieverschaffing: financieringsovereenkomsten met leveranciers, uitgegeven op 25 mei 2023, introduceren aanvullende toelichtingen voor entiteiten die financieringsovereenkomsten met leveranciers aangaan. De aanpassingen zijn van toepassing voor boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2024, waarbij vervroegde toepassing is toegestaan. Echter in het jaar van initiële toepassing wordt een vrijstelling voorzien voor bepaalde toelichtingen. Deze aanpassingen zijn nog niet goedgekeurd door de EU.
- **Aanpassingen aan IAS 21 De gevolgen van wisselkoerswijzigingen:** gebrek aan inwisselbaarheid, uitgegeven op 15 augustus 2023, verduidelijkt wanneer een valuta inwisselbaar is in een andere valuta (of niet). Wanneer een valuta niet inwisselbaar schat de entiteit een contante wisselkoers. Deze schatting heeft als doel de koers te weerspiegelen die van toepassing zou zijn geweest op datum van de transactie in een regelmatige wisseltransactie tussen marktdelnemers gegeven de heersende economische omstandigheden. De aanpassingen bevatten geen specifieke vereisten voor de inschatting van een spotkoers. Als gevolg van de aanpassingen zullen entiteiten nieuwe toelichtingen moeten verstrekken om de impact van het gebruik van een geschatte wisselkoers op de jaarrekening te beoordelen. De aanpassingen zijn van toepassing voor boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2025, waarbij vervroegde toepassing is toegestaan. Deze aanpassingen zijn nog niet goedgekeurd door de EU.

De Vennootschap is ook niet van plan om de nieuwe of gewijzigde standaarden vervroegd toe te passen, en zal alle hiervoor vermelde normen, wijzigingen van normen en interpretaties toepassen vanaf hun inwerkingtreding en deze wijzigingen zullen naar verwachting geen belangrijke invloed hebben op de geconsolideerde jaarrekening van de Vennootschap.

2.2. Implementatie en impact van wijzigingen in grondslagen en schattingen voor financiële verslaggeving

IFRS 17 Verzekeringscontracten

In dit financieel verslag heeft de Vennootschap voor de eerste keer IFRS 17 ‘Verzekeringscontracten’ toegepast. De eerste toepassing van de standaard heeft geleid tot belangrijke wijzigingen ten opzichte van de voorheen toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving. De Vennootschap heeft op transitiedatum de impact van de eerste toepassing van IFRS17 in het eigen vermogen opgenomen. Omdat IFRS 17 vereist dat de Vennootschap informatie over de verslagperiode 2022 herziert in de jaarrekening over de verslagperiode eindigend op 31 december 2023, is de datum van transitie 1 januari 2022.

De IFRS 17 standaard geeft de mogelijkheid om gelijktijdig met de eerste toepassing van IFRS 17 de activa-portefeuilles te gaan herindelen. De Vennootschap heeft beslist deze mogelijkheid te gebruiken en om effecten onder een ander business model te beheren (van ‘hold-to-collect’ naar ‘hold-to collect-and-sell’). Gezien de Vennootschap niet vereist is om de voorgaande periodes te herzien voor deze aanpassing werd deze toegepast vanaf 1 januari 2023.

Wijzigingen in de classificatie, waardering en presentatie van verzekeringscontracten

Volgens IFRS 17 worden verzekeringscontracten voor waarderingsdoeleinden samengevoegd in groepen. Contractgroepen worden bepaald door eerst portefeuilles van contracten te identificeren, die elk bestaan uit contracten met soortgelijke risico's en die samen worden beheerd.

De Vennootschap groepeerde portefeuilles in achttien segmenten. De portefeuilles zijn ingedeeld op basis van product. Elke portefeuille wordt vervolgens verdeeld in cohorten (per trimester van onderschrijven).

Onder het algemene waarderingsmodel wordt een groep contracten gewaardeerd als de som van:

- De actuele waarde van de geschatte toekomstige kasstromen;
- Een risico-aanpassing voor niet-financieel risico; en
- Het bedrag van de niet-verdiende winst (contractuele dienstenmarge) in de groep van contracten, tenzij de groep van contracten verlieslatend is.

De verplichting uit hoofde van resterende dekking van een groep van contracten die wordt gewaardeerd aan de hand van de premietoerekeningsbenadering is gebaseerd op de verdiende premies.

Onder IFRS 17 worden portefeuilles van verzekeringscontracten die activa zijn en die welke verplichtingen zijn, en portefeuilles van herverzekeringscontracten die activa zijn en die welke verplichtingen zijn, afzonderlijk in de balans gepresenteerd. Alle rechten en verplichtingen die voortvloeien uit een portefeuille van contracten zullen op netto basis worden gepresenteerd; saldi zoals vorderingen en schulden uit hoofde van verzekeringen worden derhalve niet langer afzonderlijk gepresenteerd.

In de winst-en-verliesrekening en de overige onderdelen van het totaalresultaat worden verzekerings- en herverzekeringscontracten afzonderlijk gepresenteerd en uitgesplitst in:

- een verzekeringsserviceresultaat, bestaande uit verzekeringsopbrengsten en uitgaven voor verzekeringsdiensten; en
- verzekeringsfinancieringsresultaat.

De winst op een groep van contracten wordt opgenomen in de verschillende verslagperiodes volgens de looptijd van het verzekeringscontract. Als een groep van contracten verlieslatend is, dan wordt het verlies onmiddellijk opgenomen in de resultatenrekening. Beleggingscomponenten maken geen deel uit van het verzekeringsserviceresultaat.

Transitie

Onderstaande tabel toont de impact van de eerste toepassing van IFRS 17 op 1 januari 2022, enkel de rubrieken die wijzigingen worden getoond.

Balans onder IFRS 4	Herziene balans onder IFRS 17	01/01/2022	Transferten	Aanpassingen als gevolg van de eerste toepassing van IFRS 17	Herzien 01/01/2022
Belastingsvorderingen	Belastingsvorderingen	38.230.020	43.866.081	0	82.096.101
Activa uit hoofde van verzekerings- en herverzekeringscontracten	/	18.797.766	0	-18.797.766	0
/	Activa uit hoofde van verzekeringscontracten		0	23.736.092	23.736.092
/	Activa uit hoofde van herverzekeringscontracten		0	17.762.316	17.762.316
Overige activa	Overige activa	266.613.986	0	-2.550.838	264.063.148
Totaal activa	Totaal activa	55.451.484.264	43.866.081	20.149.804	55.515.500.148
Belastingverplichtingen	Actuele belastingverplichtingen	30.066.500	43.866.081	-56.514.186	17.418.395
Passiva uit hoofde van verzekerings- en herverzekeringscontracten	/	3.072.471.702	0	-3.072.471.702	0
/	Passiva uit hoofde van verzekeringscontracten		15.918.920	3.307.754.325	3.323.673.245
/	Passiva uit hoofde van herverzekeringscontracten		11.878.421	173.396	12.051.817
Overige verplichtingen	Overige verplichtingen	286.487.371	-27.797.341	10.750.528	269.440.558
Totale verplichtingen	Totale verplichtingen	52.154.947.437	43.866.081	189.692.362	52.388.505.879
Kapitaal, uitgiftepremie, reserves en winsten of verliezen	Kapitaal, uitgiftepremie, reserves en winsten of verliezen	3.157.724.257	0	-149.485.638	3.008.238.619
Overige onderdelen van het totaalresultaat	Overige onderdelen van het totaalresultaat	138.524.267	0	-20.056.815	118.467.452
Eigen vermogen toerekenbaar aan de minderheidsbelangen	Eigen vermogen toerekenbaar aan de minderheidsbelangen	288.304	0	-105	288.199
Totaal eigen vermogen	Totaal eigen vermogen	3.296.536.828	0	-169.542.558	3.126.994.270
Totale verplichtingen en eigen vermogen	Totale verplichtingen en eigen vermogen	55.451.484.265	43.866.081	20.149.804	55.515.500.150

De wijzigingen in de grondslagen voor financiële verslaggeving die voortvloeien uit de toepassing van IFRS 17 zijn, voor zover praktisch haalbaar, met volledige terugwerkende kracht toegepast, behalve zoals hieronder beschreven.

Indien het praktisch niet haalbaar was om een volledige retrospectieve benadering toe te passen op een groep contracten, moet de Vennootschap kiezen tussen de gewijzigde retrospectieve benadering en de reële-waardebenadering. De Vennootschap oordeelt voor de contracten waarvoor geen volledige retrospectieve benadering kan worden toegepast echter over onvoldoende redelijke en ondersteunende informatie te beschikken die nodig is om de gewijzigde retrospectieve benadering toe te passen, en past bijgevolg de reële-waardebenadering toe.

a. Verzekeringscontracten en herverzekeringscontracten

De Vennootschap heeft bij de overgang naar IFRS 17 de volgende transitiebenadering toegepast op basis van de eerste invoeggetredingsdatum van het contract.

- Leven contracten tot en met 2016 en product Argenta Life Plan – reële waarde benadering
- Leven contracten tussen 2017 en 2021, met uitzondering van product Argenta Life Plan – volledige retrospectieve benadering
- Hospitalisatieverzekeringen – reële waarde benadering
- Niet-Leven contracten – volledige retrospectieve benadering
- Herverzekering Leven - volledige retrospectieve benadering

De Vennootschap acht de volledige retrospectieve benadering onuitvoerbaar indien de gevolgen van retrospectieve toepassing niet kunnen worden bepaald omdat de vereiste informatie niet is verzameld (of niet met voldoende granulariteit is verzameld) of niet beschikbaar is vanwege systeemtransities, vereisten inzake gegevensbewaring of andere redenen.

b. Reële-waardebenadering

De reële waarde van een verplichting uit hoofde van verzekeringsdiensten is de prijs die een marktpartij zou willen ontvangen op datum van transitie om de verplichting en het resterende risico uit hoofde van de lopende verzekeringscontracten op die datum op zich te nemen. Volgens de reële-waardebenadering is de CSM (of de verliescomponent) op 1 januari 2022 bepaald als het verschil tussen de reële waarde van een groep contracten op die datum en de fulfilment cash flows op die datum. De Vennootschap heeft de reële waarde van de contracten gewaardeerd als de som van:

- de contante waarde van de nettokasstromen die naar verwachting door de contracten zullen worden gegenereerd, bepaald met behulp van een discounted cash flow-techniek; en
- een extra marge, bepaald met behulp van een onzekerheidsmargetechniek.

De kasstromen die bij de bepaling van de reële waarde in aanmerking zijn genomen, zijn consistent met die welke zich binnen de contractuele grenzen bevinden. Hoewel het eigen non-performance risico van de Vennootschap in aanmerking is genomen bij de bepaling van de reële waarde van de verplichtingen, maar niet bij de bepaling van de fulfilment cash flows, is het effect hiervan onbeduidend.

Verschillen in de aanpak van de Vennootschap voor de waardering van de reële waarde ten opzichte van de vereisten van IFRS 17 voor de waardering van fulfilment cash flows geven aanleiding tot een CSM op 1 januari 2022. In het bijzonder heeft de Vennootschap bij de bepaling van de reële waarde een marge opgenomen die bestaat uit een risicopremie die weergeeft wat marktdeelnemers zouden vragen als compensatie voor de onzekerheid die inherent is aan de kasstromen en een winstmarge die weergeeft wat marktdeelnemers zouden vragen om de verplichtingen voor de verzekeringscontracten na te komen.

Voor alle contracten die volgens de reële-waardebenadering worden gewaardeerd, heeft de Vennootschap gebruik gemaakt van redelijke en ondersteunende informatie die op 1 januari 2022 beschikbaar is om te bepalen:

- hoe groepen contracten kunnen worden geïdentificeerd;
- hoe de discretionaire kasstromen voor contracten zonder directe participatiekenmerken moeten worden vastgesteld.

Sommige groepen contracten die volgens de reële-waardebenadering worden gewaardeerd, bevatten contracten die meer dan één jaar na elkaar zijn uitgegeven.

De Vennootschap heeft ervoor gekozen om de verzekeringsfinancieringsinkomsten of -lasten niet uit te splitsen over bedragen die worden opgenomen in de resultatenrekening en bedragen die worden opgenomen in de overige onderdelen van het eigen vermogen.

Herindeling onder IFRS 9 ten gevolge van transitie IFRS 17

De Vennootschap heeft beslist de mogelijkheid te gebruiken om effecten onder een ander business model te beheren (van 'hold-to-collect' naar 'hold-to collect-and-sell'). De Vennootschap heeft voor deze beoordeling enkel

de effecten in aanmerking genomen die binnen Argenta Assuranties zijn aangehouden en meer specifiek binnen de verzekeringsactiviteit Leven.

Door de toepassing van IFRS 17 worden de technische voorzieningen geherwaardeerd in functie van de actuele rentecurve ten opzichte van historische rentecurves van bij de onderschrijving van het verzekeringscontract. De Vennootschap heeft onder IFRS 17 geopteerd om de herwaardering van de verzekeringscontracten op te nemen in de 'overige onderdelen' van het eigen vermogen. De volatiliteit in de waardering van de technische voorzieningen zal zich vooral voordoen binnen de tak 21 verzekeringsproducten, waartegen vastrentende beleggingen worden aangehouden. Deze verzekeringsproducten zijn in belangrijke mate ook gestuurd in functie van de activa (en rendementen waartegen belegd kan worden). De Vennootschap dient hierbij op meer flexibele wijze haar beleggingen te beheren, en indien nodig aan te passen of te herbalanceren in functie van wijzigingen in de rentecurves, om alsdusdanig deze volatiliteit te beheersen.

Bijgevolg zou de Vennootschap de activa onder een ander business model beheren indien IFRS 17 reeds van toepassing was geweest op het moment van aanschaffing van het actief. Er is dus een noodzaak om de fixed income business modellen (BM) te herbalanceren en opnieuw in te delen, waarbij een groter aandeel binnen een 'hold-to-collect-and-sell' business model zal worden aangehouden. Gelijktijdig kan op deze wijze de ontstane accounting mismatch worden verminderd. De betrokken instrumenten betreffen vastrentende obligaties (die SPPI compliant zijn) voor een boekwaarde van 773 miljoen euro.

Onderstaande tabel toont de impact van de herindeling:

	01/01/2023	Aanpassingen als gevolg van de eerste toepassing van IFRS 17 voor IFRS 9	Herzien 01/01/2023
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	4.636.008.677	+724.355.342	5.360.364.019
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	48.015.774.059	-773.264.276	47.242.509.783
Belastingvorderingen	99.744.842	+12.227.234	111.972.075
Kapitaal, uitgiftepremie, reserves en winsten of verliezen	3.210.954.411		3.210.954.411
Overige onderdelen van het totaalresultaat	285.251.205	-36.681.678	248.569.527
Eigen vermogen toerekenbaar aan de minderheidsbelangen	287.310	-23	287.456
Totaal eigen vermogen	3.496.493.092	-36.681.701	3.459.811.394

2.3. Grondslagen voor financiële verslaggeving - waarderingsregels

Beoordelingen en schattingen

Het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening vereist dat het management beoordelingen en schattingen maakt die een invloed hebben op de waardering van activa en verplichtingen in de balans, van baten en lasten in de resultatenrekening en op de informatie opgenomen in de toelichtingen. Voor het maken van deze beoordelingen en schattingen gebruikt het management de informatie die beschikbaar is op het moment dat de geconsolideerde jaarrekening wordt opgesteld. De werkelijke resultaten kunnen afwijken van deze beoordelingen en schattingen. Dit kan een materiële impact hebben op de geconsolideerde jaarrekening.

Beoordelingen hebben voornamelijk betrekking op de volgende domeinen:

- De beoordeling van het bestaan van zeggenschap bij gestructureerde entiteiten (waarbij er geen kapitaalband is met de Vennootschap);
- De beoordeling van het bedrijfsmodel en daaruit voortvloeiend de classificatie van het financiële instrument (ref. hoofdstuk 'financiële activa en verplichtingen - classificatie en waardering na eerste opname van financiële activa');
- De beoordeling of de contractuele kasstromen van het financiële instrument enkel betalingen van hoofdsom en rente betreffen (ref. hoofdstuk 'financiële activa en verplichtingen - classificatie en waardering na eerste opname van financiële activa');
- De bepaling of een markt actief of niet actief is en de daaruit afgeleide level hiërarchie toewijzing van het financiële instrument (ref. hoofdstuk 'financiële activa en verplichtingen - reële waarde van financiële instrumenten');
- De beoordeling van een significante toename van het kredietrisico sinds de eerste opname waaruit de fase indeling van het financiële instrument voortvloeit (ref. hoofdstuk 'financiële activa en verplichtingen - bijzondere waardeverminderingen op financiële activa – algemeen model');
- De toegepaste modellen en hypothesen voor het bepalen van de verwachte kredietverliezen en de bepaling van verschillende economische scenario's en hun respectievelijke weging (ref. hoofdstuk 'financiële activa en verplichtingen - bijzondere waardeverminderingen op financiële activa – algemeen model');
- Bij een verzekeringscontract wordt geëvalueerd wat de gebruikte actuariële veronderstellingen zijn (sterfte, ziekte, looptijd, ...), de direct toewijsbare kasstromen en de risico toevoegingen. Meer informatie is opgenomen in toelichting 22.

Schattingen worden voornamelijk in volgende domeinen gemaakt:

- Het bepalen van de verwachte gebruiksduur en restwaarde van materiële en immateriële vaste activa (zie deel 'materiële en immateriële vaste activa');
- Schatting van de realiseerbare waarde van financiële activa in wanbetaling voor het bepalen van de waardeverminderingen (ref. hoofdstuk 'financiële activa en verplichtingen - bijzondere waardeverminderingen op financiële activa – algemeen model');
- Het inschatten van toekomstige belastbare winst voor het waarderen van uitgestelde belastingvorderingen (ref. hoofdstuk 'winstbelastingen');
- De schatting van de realiseerbare waarde van de kasstroomgenererende eenheden voor de bijzondere waardeverminderingen op goodwill (ref. hoofdstuk 'goodwill');
- Berekening van de reële waarde van financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde die niet-genoteerd zijn of niet op een actieve markt genoteerd zijn (ref. hoofdstuk 'financiële activa en verplichtingen - reële waarde van financiële instrumenten');
- Actuariële ramingen bij het waarderen van voorzieningen voor verzekeringscontracten, herverzekeringscontracten en pensioenverplichtingen voor personeel (ref. hoofdstuk 'personeelsvoordelen – langetermijnvoordelen') (ref. hoofdstuk 'Technische voorzieningen voor (her)verzekeringscontracten').

Deze beoordelingen en schattingen worden toegelicht in de overeenstemmende paragrafen van de waarderingsregels. Echter is de Vennootschap van oordeel dat de bovenstaande beoordelingen en schattingen geen belangrijk risico inhouden dat deze aanleiding zou kunnen geven tot een materiële aanpassing in de waardering van de betrokken activa of verplichtingen voor het volgende boekjaar.

Het huidige economische klimaat en de opeenvolgende gebeurtenissen (geopolitieke spanningen en conflicten, inflatieopstoot en stijgende rente-omgeving, klimaatrisico) hebben aanleiding gegeven tot grotere schattingsonzekerheden.

De methodologie van de Vennootschap voor het modelleren van de verwachte kredietverliezen is gevoelig voor het inherente niveau van schattingsonzekerheid met betrekking tot de modellering van macro-economische prognoses. Onder toelichting 38 worden de aanpassingen aan de selectie en de waarschijnlijkheidsweging van macro-economische prognoses verder toegelicht. Hieronder worden tevens gevoeligheidsanalyses met betrekking tot kredietverliesvoorzieningen gepresenteerd.

Operationele segmenten

Een operationeel segment is een onderdeel van de Vennootschap:

- Die bedrijfsactiviteiten uitoefent waaruit opbrengsten kunnen worden verdiend en waarbij kosten kunnen worden gemaakt;
- Waarvan de resultaten regelmatig afzonderlijk worden beoordeeld door het management;
- Waarover afzonderlijke financiële informatie beschikbaar is.

Het management van de Vennootschap wordt beschouwd als de “Chief operating decision maker” die belangrijke operationele beslissingen neemt.

De operationele segmenten volgen uit de bedrijfsactiviteiten en de economische omgevingen waarin de Vennootschap opereert en worden het best weergegeven door volgende segmenten:

- Bedrijfsactiviteiten bestaande uit de Bankpool en Verzekeringspool;
- Economische activiteiten in België, Nederland en Luxemburg.

Deze segmentering sluit hierbij aan op de interne rapportering. Transacties of transfers tussen segmenten gebeuren op basis van de gebruikelijke commerciële voorwaarden die ook voor niet-verbonden partijen gelden.

Consolidatie

Consolidatiekring

De geconsolideerde jaarrekening bevat alle ondernemingen waarover de Vennootschap exclusieve of gemeenschappelijke zeggenschap uitoefent of waarover de Vennootschap een invloed van betekenis uitoefent.

Alle ondernemingen die in de geconsolideerde jaarrekening van de Vennootschap zijn opgenomen sluiten het boekjaar af op 31 december, deze afsluitdatum stemt overeen met de afsluitdatum voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening.

Dochterondernemingen

Dochterondernemingen zijn ondernemingen waarin de Vennootschap, rechtstreeks of onrechtstreeks, exclusieve zeggenschap heeft. Er is zeggenschap wanneer de Vennootschap blootgesteld is aan, of rechten heeft op variabele opbrengsten uit hoofde van de deelneming en zij de mogelijkheid heeft om deze opbrengsten te beïnvloeden via haar macht over de deelneming.

De Vennootschap oefent zeggenschap uit als zij direct of indirect over de meerderheid van de stemrechten beschikt (en er geen contractuele bepalingen bestaan die deze rechten wijzigen) of als door contractuele overeenkomst de Vennootschap over de macht beschikt om de relevante activiteiten te sturen, en deze rechten materieel zijn. Een recht is materieel als de houder de praktische mogelijkheid heeft om dat recht uit te oefenen. Het bestaan van zeggenschap wordt opnieuw beoordeeld als er zich veranderingen voordoen in elementen die bepalend zijn voor zeggenschap.

Dochterondernemingen worden integraal geconsolideerd vanaf de datum waarop de effectieve zeggenschap is verkregen en worden van consolidatie uitgesloten vanaf de datum waarop een einde komt aan die zeggenschap. Intragroepstransacties en saldi, en resultaten uit transacties tussen de in de consolidatie opgenomen ondernemingen worden geëlimineerd. Vooraleer over te gaan tot de consolidatie van de dochterondernemingen, werden de waarderingsregels van de dochterondernemingen aangepast om in overeenstemming te zijn met de waarderingsregels die gelden in de Vennootschap.

Bij verlies van zeggenschap over een dochteronderneming, wordt het resultaat op de vervreemding bepaald als het verschil tussen:

- De som van de reële waarde van de ontvangen vergoeding en de reële waarde van de resterende aangehouden investering door de Vennootschap;
- De boekwaarde van de activa (inclusief de goodwill) en de verplichtingen van de dochteronderneming en de minderheidsbelangen.

Gestructureerde ondernemingen

Gestructureerde ondernemingen zijn ondernemingen die zo worden opgezet dat ze niet bestuurd worden door middel van stemrechten. Het beheer van de relevante activiteiten wordt geregeld via contractuele overeenkomsten en de bevoegdheden van de stemrechten zijn beperkt tot het nemen van administratieve beslissingen.

Het vaststellen van zeggenschap over gestructureerde ondernemingen houdt rekening met het doel en opzet van de onderneming, de mogelijkheid om de relevante activiteiten te sturen en de mate waarin de Vennootschap aan de variabiliteit van de risico's en opbrengsten van de onderneming is blootgesteld.

Financiële activa en verplichtingen

Opname en eerste waardering

Financiële activa of verplichtingen worden in de balans opgenomen van zodra de Vennootschap partij wordt bij de contractuele voorwaarden van het instrument. De aankopen van financiële activa die volgens standaardmarktconventies worden afgewikkeld worden in de balans opgenomen op de afwikkelingsdatum.

Financiële activa en verplichtingen worden bij de eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde aangepast met de transactiekosten die direct toewijsbaar zijn aan de verwerving of uitgifte van het financieel instrument. Transactiekosten voor financiële activa en verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies worden onmiddellijk opgenomen in resultaat.

Classificatie en waardering na eerste opname van financiële activa

De classificatie en de waardering van de financiële activa is afhankelijk van het type van financieel instrument en gebaseerd op zowel het bedrijfsmodel ('business model') en op de kenmerken van de contractuele kasstromen van de financiële activa (zogenaamde 'solely payments of principal and interest test' of 'SPPI test'). Voor schuldinstrumenten bestaat de onherroepelijke optie om deze als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies aan te merken.

De categorieën voor het waarderen van financiële activa zijn:

- Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs;
- Gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat;
- Gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies.

Bedrijfsmodel

De mogelijke bedrijfsmodellen voor het beheer van financiële activa zijn:

- Het bedrijfsmodel met als doel om financiële activa aan te houden om de contractuele kasstromen te ontvangen ('hold-to-collect' of 'HTC');
- Het bedrijfsmodel met als doel het aanhouden van financiële activa om de contractuele kasstromen te ontvangen alsook om financiële activa te verkopen ('hold-to-collect-and-sell' of 'HTC&S');
- Andere bedrijfsmodellen, zoals het aanhouden van financiële activa voor handelsdoeleinden en beheer gebaseerd op reële waarde.

De financiële activa worden intern bij de Vennootschap toegewezen aan gelijkaardige portefeuilles die zijn toegewezen aan een bedrijfsmodel. De toewijzing aan een bedrijfsmodel houdt rekening met de wijze waarop de prestaties en risico's van het financiële actief worden opgevolgd, beoordeeld en gerapporteerd, en ervaringen en verwachtingen met betrekking tot verkopen. Bij de Vennootschap is er geen verband tussen de bedrijfsmodellen en de vergoeding van de managers en dividendbeleid. Indien er uitzonderlijk een wijziging van bedrijfsmodel en herclassificatie van financiële activa voortkomt, wordt dit behandeld en gevalideerd door het Asset Liability Comité (Alco).

Test van de contractuele kasstromen

De test van de contractuele kasstromen oordeelt of de kasstromen van het financiële actief uitsluitend bestaan uit aflossingen en rentebetalingen op het uitstaande hoofdsombedrag, in overeenstemming met de voorwaarden van een basiskredietovereenkomst. De rentebetalingen omvatten een vergoeding voor de tijdswaarde van geld, het kredietrisico en eventueel andere risico's en kosten en een commerciële marge.

Voor financiële activa die contractueel gekoppeld zijn aan kasstromen op een onderliggende pool van financiële instrumenten, en waarbij het financiële instrument is opgedeeld in tranches, wordt een doorkijkbenadering toegepast. Hierbij worden de contractvoorwaarden van het financiële actief (de tranche) en de karakteristieken van de onderliggende pool onderworpen aan de test van de contractuele kasstromen en moet het kredietrisico van de tranche kleiner zijn dan of gelijk aan het kredietrisico verbonden aan de onderliggende pool van financiële instrumenten.

In de test wordt door de Vennootschap rekening gehouden met onder meer:

- Contractvoorwaarden die het tijdstip of het bedrag van de contractuele kasstromen wijzigen, waaronder opties voor vervroegde aflossing (rekening houdend met compensaties voor de voortijdige beëindiging) en verlenging, aanpassingen van rentevoeten en variabele rentekenmerken;
- De analyse van de omvang van het verschil tussen de frequentie van renteherziening en de rentelooptijd bij financiële activa met variabele rente wanneer deze niet overeenstemmen;
- Voorwaarden die het verhaal van de Vennootschap beperken tot de kasstromen van de specifieke onderliggende activa ('non-recourse' kenmerken).

Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs

Schuldinstrumenten die worden aangehouden in een bedrijfsmodel dat erop gericht is om contractuele kasstromen te ontvangen en de contractuele kasstromen uitsluitend aflossingen en rentebetalingen op de uitstaande hoofdsom betreffen, en waarbij de Vennootschap niet geopteerd heeft voor een aanwijzing als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies, worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Voor schuldinstrumenten die worden verkocht aan een effectiseringsvehikel dat is opgenomen in de consolidatie van de Vennootschap blijft de mogelijkheid bestaan dat deze geclassificeerd blijven onder een bedrijfsmodel dat erop gericht is om contractuele kasstromen te ontvangen.

Verkopen kunnen verenigbaar zijn met het hold-to-collect bedrijfsmodel indien:

- De verkopen kort tegen de vervaldag gebeuren voor een bedrag dat de resterende contractuele kasstromen benadert;
- De verkopen gebeuren ingevolge een toename van het kredietrisico;
- De verkopen gebeuren omwille van het investeringsbeleid (bv. duurzaamheidscriteria);
- De verkopen niet significant zijn in waarde of niet frequent.

De geamortiseerde kostprijs is het bedrag waarvoor het schuldinstrument bij eerste waardering is opgenomen, verminderd met de betalingen van de hoofdsom en aangepast met de cumulatieve amortisatie, volgens de effectieve rentemethode, van het verschil tussen het bedrag van de eerste waardering en het terugbetalingsbedrag. Vanaf de eerste opname worden verwachte kredietverliezen opgenomen via de resultatenrekening. De rente wordt in de resultaten opgenomen op basis van de effectieve rente bepaald bij aanvang van het contract.

Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat

Schuldinstrumenten die worden aangehouden in een bedrijfsmodel met als doel zowel contractuele kasstromen te ontvangen als schuldinstrumenten te verkopen en de contractuele kasstromen uitsluitend aflossingen en rentebetalingen op de uitstaande hoofdsom betreffen, worden na eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat. Op voorwaarde dat de Vennootschap niet geopteerd heeft voor een aanwijzing als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies.

Na opname worden deze schuldinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde en de wijzigingen in de reële waarde worden opgenomen in een specifieke rubriek in de overige onderdelen van het totaalresultaat van het eigen vermogen. De rente wordt in de resultaten opgenomen op basis van de effectieve rente zoals voor financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De verwachte kredietverliezen worden in de overige onderdelen van het totaalresultaat opgenomen via de resultatenrekening. Bij verkoop worden de gecumuleerde reële waarde-wijzigingen die voorheen geboekt werden in de overige onderdelen van het totaalresultaat overgebracht naar de resultatenrekening.

Voor de eigenvermogensinstrumenten onder de vorm van aandelen die niet voor handelsdoeleinden worden aangehouden bestaat de keuzemogelijkheid om op individuele basis bij eerste opname onherroepelijk te opteren om deze te waarderen tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in (een specifieke rubriek van) de overige onderdelen van het totaalresultaat. Bij verkoop van de aandelen worden de gecumuleerde reële waarde-wijzigingen die geboekt werden in de overige onderdelen van het totaalresultaat niet overgebracht naar de resultatenrekening maar overgebracht naar het overgedragen resultaat. Dividenden worden in de resultatenrekening opgenomen indien ze een vergoeding vormen voor deze investering. Op deze instrumenten dienen geen waardeverminderingen aangelegd te worden.

Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies

Financiële activa die na eerste opname worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in winst of verlies omvatten schuldinstrumenten, eigenvermogensinstrumenten en derivaten die niet zijn aangewezen als afdekkingsinstrument. Derivaten worden behandeld in hoofdstuk 'financiële activa en verplichtingen – derivaten'.

Schuldinstrumenten aangehouden voor handelsdoeleinden maken deel uit van een bedrijfsmodel dat gericht is op winstneming op korte termijn (uit onder meer koersschommelingen) of die aangehouden worden voor liquiditeitsredenen.

Schuldinstrumenten aangewezen als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in winst of verlies betreffen schuldinstrumenten waarvoor de Vennootschap de onherroepelijke keuze heeft gemaakt om deze als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies aan te merken. Het betreft schuldinstrumenten die beantwoorden aan de criteria van het bedrijfsmodel om contractuele kasstromen te ontvangen en/of te verkopen en bovendien de kasstromen test doorstaan. Indien voor deze instrumenten de andere waarderingsmethodes aanleiding geven tot het ontstaan van inconsistenties in de waardering (accounting mismatch), kan de Vennootschap deze optie toepassen.

Schuldinstrumenten die verplicht worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in winst of verlies bevat schuldinstrumenten die niet voldoen aan de test van de contractuele kasstromen.

Na eerste opname worden deze schuldinstrumenten gewaardeerd aan reële waarde en de wijzigingen in de reële waarde en gerealiseerde resultaten worden opgenomen in een specifieke rubriek van het resultaat. De rente wordt in de renteresultaten opgenomen op basis van de effectieve rente.

Eigenvermogensinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies bevatten beleggingen in eigenvermogensinstrumenten waarvoor bij eerste opname niet onherroepelijk werd geopteerd om deze te waarderen tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat. Gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten door herwaardering naar reële waarde worden opgenomen in een specifieke rubriek van het resultaat. Dividenden worden in de resultatenrekening opgenomen indien ze een vergoeding vormen voor de investering.

Classificatie en waardering na eerste opname van financiële verplichtingen

De categorieën voor het waarderen van financiële verplichtingen zijn:

- Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs;
- Gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies.

Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs

Deze verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, waarbij het verschil tussen het bedrag van de eerste waardering en het terugbetalingsbedrag periodiek wordt opgenomen in renteresultaat volgens de effectieve rente methode.

Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies

Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden zijn bedoeld om winst te genereren op korte termijn, en omvatten tevens derivaten die niet zijn aangewezen als afdekkingsinstrument. Derivaten worden behandeld in hoofdstuk 'financiële activa en verplichtingen - derivaten'.

Voor financiële verplichtingen aangewezen als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in winst of verlies waarvoor de Vennootschap de onherroepelijke keuze heeft gemaakt om deze als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies aan te merken, is het toepassen van deze onherroepelijke keuze mogelijk wanneer:

- Het gebruik van de optie een inconsistentie in de waardering (accounting mismatch) elimineert of aanzienlijk verkleint;
- De financiële verplichting één of meerdere besloten derivaten bevat en het is toegelaten het gehele financiële instrument aan te wijzen als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies.

Na eerste opname worden deze financiële verplichtingen gewaardeerd aan reële waarde en de wijzigingen in de reële waarde en gerealiseerde resultaten worden opgenomen in een specifieke rubriek van het resultaat. De rente wordt in de renteresultaten opgenomen op basis van de effectieve rente.

Niet langer opnemen van financiële activa en verplichtingen*Verwijdering van financiële activa*

Financiële activa worden niet langer opgenomen wanneer de contractuele rechten op kasstromen uit het financiële actief aflopen of wanneer de contractuele rechten op kasstromen en nagenoeg alle risico's en voordelen van eigendom overgedragen worden. Indien deze voorwaarden niet worden vervuld, wordt het financiële actief behouden op de balans en wordt een schuld opgenomen ter verantwoording van de ontstane verplichting. De verkopen van financiële activa die volgens standaardmarktconventies worden afgewikkeld worden in de balans niet langer opgenomen op de afwikkelingsdatum.

Verwijdering van financiële verplichtingen

Financiële verplichtingen worden niet langer opgenomen wanneer de verplichting is uitgedoofd (wanneer de contractueel vastgelegde verplichting is nagekomen, het contract ontbonden wordt of afloopt).

Contract modificaties

Wanneer er een wijziging is in de contractuele voorwaarden van de kasstromen van een financieel actief die geen aanleiding geeft tot het afboeken van het financiële actief, wordt er een herzieningswinst of -verlies opgenomen in de resultaten. Wanneer er voor financiële verplichtingen sprake is van een aanzienlijke wijziging in de contractuele voorwaarden, zijnde een verschil van meer dan 10% tussen de contante waarde van de originele kasstromen en de contante waarde van de gewijzigde kasstromen, verdisconteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rentevoet, dan wordt de financiële verplichting afgeboekt. Bij wijziging van de voorwaarden tijdens de looptijd van een financieel actief wordt nagegaan of de nieuwe voorwaarden aanzienlijk verschillen van de oorspronkelijke voorwaarden, of dat de wijziging inhoudt dat de oorspronkelijke rechten op de ontvangst van de kasstromen uit het instrument zijn verlopen. Als aan één van beide voorwaarden is voldaan wordt het financiële actief afgeboekt.

Verkoop- en terugkoopovereenkomsten en effectenleningen

Effecten (schuldinstrumenten en eigenvermogensinstrumenten) die onder een gekoppelde terugkoopovereenkomst ("repo") vallen, blijven in de balans van de Vennootschap opgenomen. De overeenkomstige verplichting die voortvloeit uit de verbintenis tot terugkoop van de effecten wordt opgenomen in financiële verplichtingen gewaardeerd tegen

geamortiseerde kostprijs – deposito's. De actiefwaarde van de effecten wordt opgenomen als in pand gegeven in de buitenbalans.

Effecten die werden verkocht onder een gekoppelde verkoopovereenkomst ("reverse repo") worden buitenbalans opgenomen als in pand ontvangen effecten. De overeenkomstige vordering wordt opgenomen onder financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs – leningen en voorschotten.

Het verschil tussen de verkoop en terugkoopprijs wordt over de looptijd van de overeenkomst opgenomen in het renteresultaat volgens de effectieve rentemethode.

Effecten die worden uitgeleend blijven opgenomen op de balans. Geleende effecten worden niet opgenomen op de balans. Commissies met betrekking tot effectenleningen worden opgenomen onder vergoedings- en provisie resultaat.

Bijzondere waardeverminderingen op financiële activa

Het model voor bijzondere waardeverminderingen is gebaseerd op verwachte kredietverliezen (expected credit losses) en wordt toegepast op schuldinstrumenten gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs of schuldinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat. Op lening toezeggingen en financiële garantiecontracten die niet gewaardeerd worden tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies, worden eveneens bijzondere waardeverminderingen opgenomen waarbij een voorziening voor verwachte verliezen wordt geboekt. Er worden geen bijzondere waardeverminderingen aangelegd voor beleggingen in eigenvermogensinstrumenten.

Algemeen model

De berekening van de bijzondere waardeverminderingen is gebaseerd op een tweestappenmodel:

- Stap 1 betreft het toewijzen van het financiële actief aan de geschikte fase (stages) die overeenstemt met een welbepaalde toestand inzake de evolutie van het kredietrisico van de tegenpartij sinds de eerste opname van het instrument;
- Stap 2 betreft het berekenen van de verwachte kredietverliezen per instrument.

De toewijzing aan de geschikte fase wordt bepaald door de evolutie te vergelijken ten opzichte van de voorgaande rapporteringsperiode. Een wijziging in fase is mogelijk in beide richtingen.

De verschillende fases en daarvan afgeleide berekeningsmethode voor bijzondere waardeverminderingen zijn:

- Renderende financiële activa (performing - fase 1): betreffen de financiële activa die niet geclassificeerd zijn in fase 2 en 3 waarvoor verwachte kredietverliezen binnen 12 maanden worden opgenomen (te verwachten kredietverliezen die voortvloeien uit wanbetalingen die mogelijk zijn binnen 12 maanden na rapporteringsdatum);
- Renderende financiële activa met verminderde kredietwaardigheid (underperforming – fase 2): betreffen financiële activa waarvoor er een significante toename van kredietrisico is sinds creatie of aankoop en waarvoor verwachte kredietverliezen worden opgenomen voor de gehele looptijd (te verwachten kredietverliezen die voortvloeien uit wanbetalingen over de gehele resterende verwachte looptijd na rapporteringsdatum);
- Niet-renderende financiële activa met verminderde kredietwaardigheid (non performing – fase 3): financiële activa waarvoor er objectief bewijs bestaat dat ze in wanbetaling of in gebreke zijn (default) waarvoor bijzondere waardeverminderingen gelijk aan tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen worden opgenomen.

Een significante toename van het kredietrisico is gebaseerd op zowel kwantitatieve en kwalitatieve factoren.

De verwachte kredietverliezen voor fase 1 en fase 2 worden berekend op basis van een kans gewogen gemiddelde van een aantal scenario's, die rekening houden met informatie over gebeurtenissen uit het verleden, huidige omstandigheden en inschattingen van toekomstige economische omstandigheden. Deze toekomstgerichte informatie gebruikt de macro-economische budgetprojecties. Ter afdekking van het modelrisico en onzekerheden die inherent zijn aan de budgetprojecties en inschattingen van de vooruitziende informatie, kunnen tevens management overlays worden toegevoegd.

De te verwachten kredietverliezen voor fase 1 en fase 2 worden berekend als het verschil tussen de bruto boekwaarde van het financiële actief en de waarde van de (verdisconteerde) geschatte toekomstige kasstromen. De berekende verwachte kredietverliezen worden opgenomen als bijzondere waardeverminderingen in de resultaten. De geschatte toekomstige

kasstromen houden rekening met de contractuele kasstromen en contractvoorwaarden die de kasstromen kunnen wijzigen (zoals opties tot vervroegde aflossing of verlenging) en verwachte kasstroomtekorten, rekening houdend met de waarden van zekerheden en andere vormen van kredietbescherming.

Meer detail is opgenomen onder hoofdstuk 5.3 kredietrisico - verwachte kredietverliezen ('expected credit losses' of ECL) (fase 1 en fase 2).

Definitie van wanbetaling

De definitie van wanbetaling is afgestemd op de definitie die voor het interne kredietrisicobeheer is toegepast en voldoet aan de vereisten van de definitie van wanbetaling uit de CRR-regelgeving. Hierbij hanteert de Vennootschap een volledige gelijkschakeling van niet-renderend en wanbetaling.

De status van wanbetaling wordt toegekend aan financiële activa die voldoen aan minstens één van onderstaande criteria:

- Het financiële actief heeft een achterstand van meer dan 90 opeenvolgende dagen;
- De Vennootschap heeft kennis van indicaties die aangeven dat terugbetaling onwaarschijnlijk is.

De achterstand omvat uitstaand kapitaal, vervallen interesten en gerelateerde kosten (zoals verwijlinteresten, boetes, erelonen). De dagtelling van achterstand houdt rekening met de materialiteitsdrempels uit de CRR-regelgeving.

Indicaties (UTP-indicatoren) die aangeven dat terugbetaling onwaarschijnlijk is, worden geregistreerd op het niveau van de schuldenaar. Hierbij maakt de Vennootschap een onderscheid tussen:

- Indicatoren die onmiddellijk aanleiding geven tot een registratie van wanbetaling;
- Indicatoren die aanleiding geven tot een manuele evaluatie door een kredietbeheerder met een mogelijke registratie als wanbetaling tot gevolg.

Het toekennen van respijtmaatregelen geeft aanleiding tot de registratie van wanbetaling in de gevallen voorzien in de CRR-regelgeving, met name:

- Als de verhouding van het verschil tussen de contante waarde van de contractuele kasstromen voor en na respijtmaatregelen, verdisconteerd tegen de oorspronkelijk effectieve rentevoet groter is dan 1%;
- Bij het toekennen van een tweede respijtmatrix;
- Bij een achterstand van meer dan 30 opeenvolgende dagen voor een renderend financieel actief waarop een respijtmaatregel van toepassing is.

Wanneer een aanzienlijk deel (meer dan 20%) van de totale uitstaande schuld van de schuldenaar in wanbetaling wordt aangemerkt, acht de Vennootschap het onwaarschijnlijk dat de andere verplichtingen van de schuldenaar volledig zullen worden nagekomen en worden alle financiële activa van deze schuldenaar tevens aangemerkt als in wanbetaling ("pull-through effect").

Indien de criteria voor de opname van het financiële actief onder de status wanbetaling niet langer van toepassing zijn, kan het financiële actief gesaneerd worden wanneer er tijdens de probatieperiode van minstens 3 maanden geen nieuwe criteria voor opname van het financiële actief onder de status wanbetaling worden vastgesteld.

Indien de voorwaarden voor sanering tijdens de probatieperiode worden geschonden start een nieuwe termijn van ten minste 3 maanden. Voor financiële activa in wanbetaling door respijtmaatregelen is de probatieperiode 12 maanden.

Meer detail is opgenomen onder hoofdstuk 5.3 kredietrisico - falend, niet-renderend en credit-impaired (fase 3).

Opname van de bijzondere waardeverminderingen

Voor financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs worden de bijzondere waardeverminderingen in de balans opgenomen als een correctie in mindering van de bruto boekwaarde. Voor financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat worden de bijzondere waardeverminderingen opgenomen in de overige onderdelen van het totaalresultaat en niet in mindering van de bruto boekwaarde op het actief. Bijboekingen, terugnemingen en bestedingen van bijzondere waardeverminderingen worden opgenomen in de resultaten onder een aparte rubriek.

Bijzondere waardeverminderingen op lening toezeggingen en financiële garantiecontracten die niet gewaardeerd worden tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies, worden opgenomen in de balans als een voorziening en bewegingen worden opgenomen in de resultaten onder opname en terugname van voorzieningen.

Afboeking en besteding

Schuldinstrumenten worden afgeboekt wanneer zij aan bepaalde voorwaarden voldoen. De Vennootschap boekt steeds het gehele financiële actief af (en maakt geen gebruik van partiële afboeking), waarbij het financiële actief zich in fase 3 moet bevinden. De afboeking van het financiële actief en de besteding van de waardevermindering worden opgenomen in de resultaten onder bijzondere waardeverminderingen.

Schuldinstrumenten worden volgens algemene regel afgeboekt wanneer er geen redelijke verhaalmogelijkheden meer zijn en geen belangrijke recuperatie meer verwacht wordt.

Meer specifiek, voor Belgische hypothecaire vorderingen worden volgende voorwaarden opgevolgd voor afboeking:

- De hypothecaire vordering is opgeëist en de onroerende zekerheden in waarborg zijn reeds verkocht en de opbrengsten uit deze verkoop zijn voor het grootste deel geïnd of er worden geen opbrengsten uit de verkoop geïnd omdat de vordering van de Vennootschap niet als batig gerangschikt staat;
- De kredietnemer bevindt zich in staat van faillissement of de onroerende waarborg van de vordering werd verkocht in het kader van een collectieve schuldsaneringsprocedure en het grootste deel van de gelden uit de verkoop werden ontvangen;
- De procedurekosten die dienen gemaakt te worden tot uitwinning van de waarborg is in disproportie tot de mogelijke baten, waardoor de waarborg niet verkocht kan worden.

De Nederlandse hypothecaire vorderingen worden afgeboekt wanneer na het uitwinnen van alle aanwezige waarborgen er een restschuld overblijft en er geen verdere recuperatiemogelijkheden worden verwacht.

Voor een hypotheek zonder zekerheden of leningen op afbetaling spelen volgende criteria om tot afboeking over te gaan:

- De lening is opgeëist, en gedurende maximaal 2 jaar acties zijn ondernomen om het openstaande bedrag te recupereren waarbij maximaal 2 jaar na deze datum de lening wordt afgeboekt, of;
- De kredietnemer werd toegelaten tot een collectieve schuldsaneringsprocedure of bevindt zich in staat van een faillissement of bij de vaststelling van fraude.

Voor de kaskredieten, overdisponeringen op zichtrekeningen en leningen en schuldbewijzen zonder onderpand wordt overgegaan tot afboeking wanneer op basis van een individuele beoordeling (case-by-case) er geen verdere redelijke verwachting op recuperatie van de openstaande vordering meer bestaat.

Indien bij kredieten die afgeboekt werden volgens de bovenstaande criteria, nog betalingen of recuperaties worden ontvangen door de Vennootschap, worden deze als opbrengst opgenomen in de resultaten onder de rubriek bijzondere waardeverminderingen.

Derivaten

Opname en waardering

Derivaten worden, bij eerste opname en daarna, gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in winst of verlies. De reële waarde wordt bepaald op basis van genoteerde marktprijzen bij bestaan van een actieve markt. Indien er geen actieve markt is voor het derivaat wordt de reële waarde bepaald met behulp van waarderingstechnieken.

Derivaten worden opgenomen als financieel actief wanneer hun reële waarde positief is en als verplichting wanneer hun reële waarde negatief is. De ontvangen en betaalde rente worden opgenomen onder het renteresultaat.

Derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden

Derivaten die niet zijn aangewezen als afdekkingsinstrument worden opgenomen als aangehouden voor handelsdoeleinden.

Voor een hybride contract dat een financiële verplichting, een leasevordering, een verzekeringscontract of een ander niet-financieel contract is, moet beoordeeld worden of de in het contract besloten elementen moeten worden afgescheiden van het basiscontract. Dit is het geval wanneer:

- De kenmerken en risico's van de in een contract besloten elementen niet nauw aansluiten bij die van het basiscontract;
- Het hybride contract in zijn geheel niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies;
- Een afzonderlijk instrument met dezelfde voorwaarden en karakteristieken als het in het contract besloten element zou voldoen aan de definitie van een derivaat.

De afgescheiden in het contract besloten derivaten worden opgenomen als derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden. Derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden worden opgenomen onder financiële activa of verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden, en wijzigingen in de reële waarde en gerealiseerde resultaten worden opgenomen in winsten en verliezen op financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden.

Afdekkingsderivaten

De Vennootschap maakt gebruik van de optie om de vereisten en voorwaarden van IAS 39 inzake afdekkingstransacties verder toe te passen, zoals bekrachtigd door de Europese Unie (de zogenaamde carve-out).

Derivaten aangegaan als deel van een afdekkingsrelatie worden geclassificeerd volgens het doel van de afdekking:

- Reële waardeafdekkingen zijn een afdekking van het risico van veranderingen in de reële waarde van een financieel actief of verplichting, of van het renterisico van een portefeuille;
- Kasstroomafdekkingen zijn een afdekking van de mogelijke variabiliteit in kasstromen van een financieel actief of verplichting.

De voorwaarden om in aanmerking te komen als afdekkingsinstrument zijn:

- De aanwezigheid van formele documentatie van de afdekkingsrelatie (met identificatie van afdekkingsinstrument, afgedekte positie en de afdekkingsdoelstelling) aan het begin van de afdekking;
- De verwachting dat de afdekking zeer effectief zal zijn en de mogelijkheid bestaat om de afdekkingseffectiviteit op betrouwbare wijze te meten;
- De continue meting tijdens de gerapporteerde periode waarin de afdekking als effectief kan worden bestempeld.

Reële waarde afdekkingen

Bij reële waardeafdekkingen worden de derivaten opgenomen onder afdekkingsderivaten als actief of verplichting, en wijzigingen in de reële waarde worden opgenomen in winsten en verliezen uit de verwerking van afdekkingstransacties samen met de overeenkomstige verandering in de reële waarde van het afgedekte risico van de afgedekte activa of verplichtingen.

De Vennootschap past de carve-out versie van IAS 39 toe, waarbij er geen ineffectiviteit ontstaat als gevolg van vervroegde terugbetalingen die afwijken van de verwachtingen, zolang er sprake is van een underhedging.

Beëindigen van afdekkingstransactie

Als de afdekkingstransactie niet langer voldoet aan de voorwaarden of wanneer de afdekking wordt stopgezet, wordt het afdekkingsinstrument getransfereerd naar derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden.

In het geval van een reële waardeafdekking van een geïdentificeerd vastrentend financieel instrument (micro reële waardeafdekking) wordt de herwaarderingsaanpassing van het afgedekte instrument afgeschreven over de resterende looptijd van het instrument op basis van de effectieve rentevoet. In geval van de reële waardeafdekking van een portefeuille vastrentende instrumenten (macro reële waardeafdekking) wordt de herwaarderingsaanpassing lineair afgeschreven over de resterende termijn van de oorspronkelijke afdekking. Wanneer het afdekkingsinstrument niet langer in de balans wordt opgenomen (door vervroegde afbetaling of verkoop) wordt de herwaarderingsaanpassing onmiddellijk opgenomen in de resultaten.

In het geval van een kasstroomafdekking blijft de herwaarderingsaanpassing opgenomen in de overige onderdelen van het totaalresultaat in eigen vermogen tot het oorspronkelijk hedged instrument de resultatenrekening beïnvloedt of tot

het duidelijk is dat de transactie niet zal plaatsvinden. Op dat moment wordt de herwaarderingsaanpassing opgenomen in de resultaten.

Reële waarde van financiële instrumenten

De reële waarde (of fair value) is de prijs die ontvangen zou worden bij het verkopen van een actief of betaald zou worden bij het transfereren van een verplichting in een ordelijke transactie tussen marktparticipanten op de waarderingsdatum.

De Vennootschap gebruikt de volgende hiërarchie voor het bepalen van de reële waarde van financiële instrumenten:

- Genoteerde prijzen in een actieve markt;
- Het gebruik van waarderingstechnieken.

De reële waarde van een financieel instrument wordt bepaald op basis van gepubliceerde prijsnoteringen in een actieve markt. Indien er geen actieve markt is voor het financiële instrument, wordt de reële waarde bepaald met behulp van waarderingstechnieken.

Deze waarderingstechnieken maken zoveel als mogelijk gebruik van marktinformatie, maar worden beïnvloed door de gehanteerde veronderstellingen, zoals risicomarges en inschattingen van toekomstige kasstromen.

In het zeldzame geval dat het niet mogelijk is de reële waarde van een niet genoteerd eigen vermogensinstrument betrouwbaar te bepalen, wordt het tegen kostprijs opgenomen.

Renteopbrengsten en -kosten

Renteopbrengsten en rentekosten worden op prorata basis opgenomen in de resultaten op basis van de effectieve rentemethode.

De effectieve rentevoet is de rentevoet die de verwachte toekomstige kasstromen (rekening houdend met de contractuele betalingen en met inbegrip van transactiekosten en betaalde en ontvangen provisies en vergoedingen die integraal deel uitmaken van de effectieve rentevoet) tijdens de verwachte looptijd van het financiële instrument of, indien meer geschikt, over een kortere looptijd, exact verdisconteert tot de netto boekwaarde. Provisies en vergoedingen die integraal deel uitmaken van de effectieve rentevoet omvatten onder andere ontvangen commissies voor de creatie of verwerving van een financieel actief, of betaalde commissies voor de uitgifte van financiële verplichtingen.

Bijgevolg worden transactiekosten, provisies en vergoedingen behandeld als een bijkomend onderdeel van de rente opgenomen in de effectieve rentevoet en verantwoord onder het renteresultaat.

Voor derivaten en schuldinstrumenten aangehouden voor handelsdoeleinden opteert de Vennootschap voor de opname van de ontvangen en betaalde interesten onder renteresultaat.

Goodwill

Goodwill vertegenwoordigt het verschil tussen de aanschaffingskost in een bedrijfscombinatie en het aandeel van de overnemer in de reële waarde van de aangekochte identificeerbare activa, verplichtingen en voorwaardelijke verplichtingen, zoals bepaald op de datum van de aankoop.

Indien dit verschil negatief is (badwill) wordt het onmiddellijk opgenomen als opbrengst in de resultaten. Indien het verschil positief is wordt het opgenomen als een actief en gewaardeerd tegen kostprijs min eventuele bijzondere waardeverminderingen. Goodwill wordt niet afgeschreven, maar wordt minstens jaarlijks getest op bijzondere waardeverminderingen.

De Vennootschap wijst de goodwill toe aan kasstroomgenererende eenheden of groepen. Op de goodwill wordt een bijzondere waardevermindering aangelegd als de boekwaarde van de kasstroomgenererende eenheid waartoe de goodwill behoort, hoger is dan zijn realiseerbare waarde. De realiseerbare waarde is de hoogste van enerzijds de reële waarde verminderd met verkoopkosten en anderzijds de bedrijfswaarde. De bedrijfswaarde is de contante waarde van geschatte toekomstige kasstromen die naar verwachting zullen voortvloeien uit de kasstroomgenererende eenheid. Bijzondere waardeverminderingen op goodwill kunnen niet worden teruggenomen.

Leaseovereenkomsten

Voor elk contract dat wordt aangegaan, beoordeelt de Vennootschap of het contract een leaseovereenkomst is of bevat. Een contract is of bevat een leaseovereenkomst indien het contract in ruil voor een vergoeding het recht verleent gedurende een bepaalde periode de zeggenschap over het gebruik van een geïdentificeerd actief uit te oefenen.

De Vennootschap treedt op als leasingnemer in leaseovereenkomsten voor de huur van uitrusting of vastgoed en als leasinggever in sub-leaseovereenkomsten naar de kantoorhouders voor de verhuur van vastgoed.

Leasingnemer

Op de aanvangsdatum van het contract neemt de Vennootschap een met een gebruiksrecht overeenstemmend actief en een leaseverplichting op. Het met een gebruiksrecht overeenstemmende actief wordt bij eerste opname tegen kostprijs gewaardeerd. De kostprijs bestaat uit:

- Het bedrag van de eerste waardering van de leaseverplichting;
- Het bedrag van de voor aanvangsdatum verrichte leasebetalingen (die niet zijn opgenomen in de leaseverplichting);
- De initiële directe kosten;
- Schatting van de kosten voor ontmanteling, verwijdering en herstel (indien van toepassing).

De leaseverplichting wordt gewaardeerd tegen de contante waarde van de (nog niet verrichte) leasebetalingen. De leasebetalingen worden verdisconteerd op basis van de impliciete rentevoet van de leaseovereenkomst, mits die op eenvoudige wijze kan worden bepaald, of indien deze niet op eenvoudige wijze kan worden bepaald, dan wordt de marginale rentevoet gebruikt.

Het met een gebruiksrecht overeenstemmende actief wordt opgenomen en gewaardeerd in overeenstemming met de materiële vaste activa.

De leaseverplichting wordt na eerste opname als ontleningen en rentebetalingen verwerkt volgens de effectieve rentemethode. Herzieningen of herbeoordelingen van de leaseverplichting worden opgenomen bij vaststellingen en geven aanleiding tot de herwaardering van de leaseverplichting en de aanpassing van het met een gebruiksrecht overeenstemmende actief. Indien het met een gebruiksrecht overeenstemmende actief geen boekwaarde meer heeft en de herwaardering betreft een afname van de leaseverplichting wordt de herwaardering opgenomen via de resultaten.

Leasinggever

In een financiële leaseovereenkomst draagt de leasinggever nagenoeg alle aan de eigendom van een actief verbonden risico's en voordelen over aan de leasingnemer. Een operationele leasing is elke leasingovereenkomst die niet als financiële leasing wordt geclassificeerd.

De opbrengsten van een operationele leaseovereenkomst worden lineair in de resultaten opgenomen over de leaseperiode. Het onderliggend actief wordt geboekt in overeenstemming met de waarderingsregels van het onderliggende materiële vaste actief.

Voor financiële leasing wordt een leasingvordering opgenomen die overeenkomt met de netto-investering in de leaseovereenkomst. Renteopbrengsten worden geboekt over de leaseperiode door middel van de impliciete rentevoet van de leaseovereenkomst. Indien bij een sub-lease de impliciete rentevoet van de sub-lease niet op eenvoudige wijze kan worden bepaald, mag de voor de hoofdleaseovereenkomst gehanteerde disconteringsvoet gebruikt worden om de netto-investering in de sub-lease te waarderen.

Ontvangen en betaalde provisies en vergoedingen

Ontvangen provisies en vergoedingen voor dienstverlening (met uitzondering van commissies die deel uitmaken van de effectieve rente) worden opgenomen volgens de volgende vijf basisprincipes:

- Identificatie van het contract;
- Identificatie van de prestatieverplichtingen in het contract;
- Bepaling van de transactieprijs;
- Toewijzing van de transactieprijs aan de prestatieverplichtingen;
- Opname van de opbrengsten in de mate dat de prestatieverplichting vervuld is.

De prestatieverplichting wordt voldaan wanneer de controle over het goed of dienst is overgedragen.

De Vennootschap verantwoordt de ontvangen provisies en vergoedingen voor dienstverlening:

- Progressief over de periode, naarmate de diensten verleend worden in geval van continue dienstverlening;
- Wanneer de dienst werd gepresteerd.

Betaalde provisies en vergoedingen omvatten voornamelijk commissies aan agenten en zijn gebaseerd op omloopvolumes en productiecijfers. Omloopcommissies worden progressief over de periode opgenomen in de resultaten. Productiecommissies worden verwerkt in de effectieve rente van het financiële instrument.

Personeelsvoordelen

Vergoedingen na uitdiensttreding

De Vennootschap heeft zowel pensioenverplichtingen van bedrijfspensioenregelingen met vaste bijdragen (de zogenaamde “vaste bijdrage-plannen”) als met een te bereiken doel (de zogenaamde “vaste prestatie-plannen”). De Vennootschap heeft de pensioenplannen gefinancierd via een groepsverzekering, waarbij de verzekeraar een rendement garandeert.

Vaste bijdrage-plannen

De bijdragen van de Vennootschap aan vaste bijdrage-plannen worden in de winst- en verliesrekening als last opgenomen in het jaar waarop ze betrekking hebben.

Rekening houdend met het minimum gewaarborgde rendement dat wettelijk is opgelegd, worden Belgische vaste bijdrage-plannen beschouwd als vaste prestatie-plannen en wordt de waardering van de verplichting berekend op basis van de methodologie die gebruikt wordt bij vaste prestatie-plannen (de Projected Unit Credit methode).

Vaste prestatie-plannen

Voor de bepaling van de bruto pensioenverplichting bepaalt de Vennootschap het verwachte voordeel op pensioendatum voor elke werknemer, rekening houdend met de verwachte evolutie van het salaris en met de kans dat de werknemer het plan verlaat. Vervolgens wordt het verwachte voordeel op de pensioendatum lineair toegewezen aan de verleden diensttijd.

De contante waarde van de bruto verplichting wordt bepaald door het verdisconteren van de bruto pensioenverplichting op basis van het marktrendement van hoogwaardige ondernemingsobligaties.

De reële waarde van de verzekeringscontracten wordt bepaald door de projectie van de opgebouwde reserves, gebruik makend van de door de verzekeraar aangeboden werkelijke rendementen, verdisconteerd op basis van het marktrendement van hoogwaardige ondernemingsobligaties.

Het in de balans opgenomen bedrag voor de pensioenplannen is het verschil tussen de contante waarde van de bruto verplichting en de reële waarde van de verzekeringscontracten. Indien dit verschil resulteert in een actiefwaarde, is deze beperkt tot het actiefplafond, dat gelijk is aan de contante waarde van economische voordelen die beschikbaar zijn voor Argenta Groep in de vorm van terugbetalingen of verlaging van toekomstige bijdragen.

Herwaarderingen van de netto pensioenverplichting worden opgenomen in de niet gerealiseerde resultaten en worden nooit getransfereerd naar de winst- en verliesrekening. Herwaarderingen zijn afkomstig van wijzigingen in actuariële veronderstellingen, ervaringsaanpassingen, rendement van planactiva en wijzigingen in het actiefplafond.

Winstbelastingen

De winstbelastingen van het boekjaar betreffen de actuele belastingen alsook de uitgestelde belastingen. Deze belastingen worden berekend in overeenstemming met de belastingwetgeving die van toepassing is in elk land waar de onderneming actief is.

De actuele belastingen omvatten belastingen voor de lopende periode die verschuldigd zijn op het belastbaar inkomen van het jaar, op basis van de belastingpercentages die gelden op de balansdatum, evenals elke herziening van de belastingen die verschuldigd (of terugbetaalbaar) zijn voor voorgaande perioden.

Uitgestelde belastingen worden berekend op tijdelijke belastbare verschillen, die bestaan tussen enerzijds de fiscale waarde van de activa en verplichtingen en anderzijds hun boekwaarde in de jaarrekening, en niet-gebruikte overdraagbare fiscale verliezen.

Deze belastingen worden berekend aan de hand van de belastingvoeten die naar verwachting geldig zullen zijn op het moment van realisatie van de activa of verplichtingen waarop ze betrekking hebben.

Uitgestelde belastingvorderingen worden enkel geboekt als het waarschijnlijk is dat er voldoende toekomstige belastbare winst zal zijn waarmee de tijdelijke verschillen en fiscale verliezen kunnen worden verrekend.

Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen worden gecompenseerd en netto voorgesteld enkel en alleen als ze betrekking hebben op belastingen geheven door dezelfde belastinginstantie op dezelfde belastbare entiteit. Actuele en uitgestelde belastingen worden verantwoord in de resultaten met uitzondering van degene die verband houden met instrumenten, transacties of gebeurtenissen die rechtstreeks worden gewaardeerd in (het totaalresultaat van) het eigen vermogen, welke tevens rechtstreeks in het eigen vermogen worden geboekt.

Heffingen

Heffingen betreffen uitstromen van economische voordelen die door overheden worden opgelegd. De Vennootschap neemt de heffing onmiddellijk op in het resultaat op het moment dat de verplichting zich heeft voorgedaan.

De kredietinstellingen zijn onderworpen aan diverse Belgische en Europese heffingen zoals onder andere het deposito- en garantiefonds en de abonnementstaks. Deze bijdragen worden gevestigd op 1 januari van het kalenderjaar en bijgevolg op die datum volledig opgenomen in de resultaten.

(Her)verzekeringscontracten

Classificatie

Een uitgegeven contract wordt als een verzekeringscontract geklasseerd wanneer de Vennootschap een aanzienlijk verzekeringsrisico aanvaardt van een polishouder door overeen te komen de polishouder te vergoeden als een bepaalde onzekere gebeurtenis in de toekomst (de verzekerde gebeurtenis) nadelige gevolgen heeft voor de polishouder.

Een aangehouden herverzekeringscontract is een contract waarbij de Vennootschap een aanzienlijk verzekeringsrisico met betrekking tot onderliggende uitgegeven verzekeringscontracten overdraagt aan een herverzekeraar, om zo de risicoblootstelling te beperken.

Beleggingscontracten zonder discretionaire winstdelingselementen (zoals de door de Vennootschap uitgegeven unit-linked tak-23 contracten) en andere contracten, die de juridische vorm van een verzekeringscontract hebben, maar die geen aanzienlijk verzekeringsrisico overdragen, worden geklasseerd en gewaardeerd als financiële instrumenten. Beleggingscontracten met discretionaire winstdeling (zoals de door de Vennootschap uitgegeven tak-21 contracten) worden conform IFRS 17 gewaardeerd.

Combinatie en afsplitsing van componenten van verzekeringscontracten

De Vennootschap evalueert vóór de opname en waardering van verzekeringscontracten, eerst of:

- Een geheel of een reeks van (juridische) contracten moet worden gecombineerd en samen moet worden opgenomen voor de boekhoudkundige verwerking ervan; en/of
- (Een) component(en) moet(en) worden afgesplitst van het (juridische) contract of van de gecombineerde (juridische) contracten en boekhoudkundig afzonderlijk moet(en) worden verwerkt.

De Vennootschap heeft geen (geheel of reeks van) contracten afgesloten die boekhoudkundig verwerkt dienen te worden als één contract.

Componenten die mogelijk moeten worden afgesplitst zijn:

- Niet-nauw verwante in een contract besloten derivaten (embedded derivaten);
- Losstaande beleggingscomponenten; en
- Beloften om losstaande goederen of diensten, andere dan diensten uit hoofde van het verzekeringscontract, over te dragen aan de polishouder.

De contracten van de Vennootschap bevatten geen derivaten-component, en geen beloften om losstaande goederen of diensten over te dragen aan de polishouder.

Losstaande beleggingscomponenten worden gedefinieerd als bedragen die de Vennootschap op grond van het verzekeringscontract in alle omstandigheden moet betalen aan een polishouder, ongeacht of een verzekerde gebeurtenis zich voordoet. De door de Vennootschap onderschreven tak 44 contracten worden omwille van onderstaande elementen afgesplitst in 2 aparte contracten, zijnde een tak 21 component die onder IFRS 17 wordt gewaardeerd, en een tak 23 component die onder IFRS 9 wordt gewaardeerd:

- Kennis over de eventuele beleggingscomponent is niet noodzakelijk om een waardering te kunnen uitvoeren van de verzekeringscomponent;
- De beleggingscomponent en de verzekeringscomponent zijn niet sterk onderling afhankelijk. Dit is het geval wanneer de polishouder voordeel kan halen uit één component ongeacht of de andere component ook aanwezig is. Het volume aan switches tussen beide componenten is beperkt en wordt verwacht beperkt te blijven. Daarnaast zijn voor de tak 44 contracten de contractuele voorwaarden voor elke component onafhankelijk aanpasbaar. Zo kan de Vennootschap de van toepassing zijnde kosten op de beleggingscomponent wijzigingen, zonder dat dit een impact heeft op de verzekeringscomponent; en
- Een contract met gelijkaardige voorwaarden aan die van de beleggingscomponent wordt afzonderlijk verkocht, of kan afzonderlijk worden verkocht.

Groepering van verzekeringscontracten

Voor presentatie- en waarderingsdoeleinden worden verzekeringscontracten samengevoegd in portefeuilles en groepen.

Een portefeuille van verzekeringscontracten omvat contracten die onderhevig zijn aan soortgelijke risico's en die samen worden beheerd (wat wordt geëvalueerd op basis van hoe informatie wordt gerapporteerd aan de directie van de Vennootschap). De Vennootschap identificeert achttien verschillende portefeuilles, ingedeeld op basis van product.

Elke portefeuille wordt vervolgens verder opgesplitst in cohorten (per trimester van onderschrijven), waarbij een onderscheid in classificatie wordt gemaakt tussen:

- Contracten die bij eerste opname verlieslatend zijn; en
- Contracten die bij eerste opname niet verlieslatend zijn.

Wanneer een contract wordt onderschreven, wordt het toegevoegd aan een bestaande groep contracten of, indien het contract niet in aanmerking komt voor opname in een bestaande groep, vormt het een nieuwe groep waaraan toekomstige contracten kunnen worden toegevoegd.

Verzekeringscontracten die in verschillende groepen zouden vallen enkel en alleen omdat wet- of regelgeving de praktische mogelijkheid van de Vennootschap beperkt om een verschillend prijsniveau te zetten of verschillen in uitkering te voorzien voor polishouders met verschillende kenmerken, worden opgenomen in dezelfde groep.

De herverzekeringscontracten worden gegroepeerd op basis van het risico van de onderliggende verzekeringscontracten.

Contractgrenzen

De waardering van een groep contracten omvat alle toekomstige kasstromen binnen de contractgrenzen van elk contract in de groep.

Bij de bepaling van de contractgrenzen van (her)verzekeringscontracten, wordt rekening gehouden met de contractuele voorwaarden, wet- en regelgeving en de gebruikelijke handelspraktijken. Eveneens wordt rekening gehouden met verlengingsopties en/of optionele dekkingen.

Verzekeringscontracten

Voor verzekeringscontracten vallen kasstromen binnen de contractgrens indien zij voortvloeien uit de substantiële rechten en verplichtingen die tijdens de rapporteringsperiode bestaan en waarbij de Vennootschap de polishouder kan verplichten om premies te betalen of de Vennootschap een substantiële verplichting heeft om diensten te leveren aan de polishouder. Een substantiële verplichting om diensten te leveren eindigt wanneer:

- De Vennootschap de mogelijkheid heeft om de risico's verbonden aan de polishouder opnieuw te beoordelen en als gevolg daarvan de prijszetting kan aanpassen of het niveau van de uitkeringen kan bepalen zodanig dat deze het risico van de polishouder volledig weerspiegelt; of;
- De Vennootschap de mogelijkheid heeft om de risico's van de portefeuille die het contract bevat opnieuw te beoordelen en als gevolg daarvan de prijszetting kan aanpassen of het niveau van uitkeringen kan bepalen zodanig dat deze het risico van de portefeuille volledig weerspiegelt. De prijszetting van de premies tot op deze herbeoordelingsdatum geeft geen weerspiegeling van de risico's die betrekking hebben op de periodes na de datum van herbeoordeling.

Herverzekeringscontracten

Voor herverzekeringscontracten vallen de kasstromen binnen de contractuele grenzen indien zij voortvloeien uit substantiële rechten en verplichtingen die tijdens de rapporteringsperiode bestaan en waarin de Vennootschap de verplichting heeft om bedragen te betalen aan de herverzekeraar of een substantiële recht heeft om te genieten van diensten van de herverzekeraar. Het substantiële recht om te genieten van diensten van de herverzekeraar eindigt wanneer:

- De herverzekeraar de mogelijkheid heeft om de aan hem overgedragen risico's opnieuw te beoordelen en een prijs kan zetten of het niveau van uitkeringen kan bepalen zodanig dat deze de opnieuw beoordeelde risico's volledig weerspiegelt; of
- De herverzekeraar een substantieel recht heeft om de dekking te beëindigen.

Acquisitiekasstromen

Acquisitiekasstromen zijn kosten die voortvloeien uit de activiteiten van het verkopen, onderschrijven en starten van een groep van verzekeringscontracten en die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de portefeuille van contracten waartoe de groep behoort. Deze kosten worden op een systematische en rationele basis toegewezen aan groepen van verzekeringscontracten.

Acquisitiekasstromen die direct kunnen worden toegewezen aan een groep contracten worden toegerekend aan die groep. Acquisitiekasstromen die niet direct kunnen worden toegewezen aan een groep van contracten, maar die direct toewijsbaar zijn aan een portefeuille van contracten, worden toegewezen aan groepen van contracten in de portefeuille of aan groepen van contracten die naar verwachting in de portefeuille zullen zitten. Eens alle contracten zijn toegevoegd aan een groep van verzekeringscontracten, worden de aan die groep toegewezen bedragen niet meer herzien.

De Vennootschap heeft geen acquisitiekosten geïdentificeerd die zich voordoen vooraleer de betreffende groep van verzekeringscontracten worden opgenomen in de balans. Bijgevolg wordt er geen actief voor de acquisitiekasstromen die zich voordoen vóór de opname van de groep geboekt.

De acquisitiekasstromen voor verzekeringscontracten die worden gewaardeerd aan de hand van de premietoerekeningsbenadering worden in kost opgenomen op het moment dat deze kosten worden gemaakt (in overeenstemming met de mogelijkheid voorzien onder de premietoerekeningsbenadering voor verzekeringscontracten met een dekkingsperiode van niet meer dan één jaar).

Risico-aanpassing voor niet-financiële risico's zoals gepercipieerd door de maatschappij

Risicoaanpassingen voor niet-financiële risico's worden bepaald om de compensatie weer te geven die de Vennootschap zou eisen voor het dragen van niet-financiële risico's en zijn mate van risicoaversie. Zij worden afzonderlijk bepaald voor de contracten in Leven en Niet-leven en toegewezen aan groepen contracten op basis van een analyse van de risicoprofielen van de groepen.

De risicoaanpassingen voor niet-financiële risico's worden bepaald aan de hand van de volgende technieken:

- Verplichtingen voor resterende dekking op basis van een techniek van kapitaalkosten;
- Verplichtingen voor geleden schade van schadeverzekeringen en herverzekering op basis van een value at risk techniek.

Om de risicoaanpassingen voor niet-financiële risico's bij herverzekeringscontracten te bepalen, zal de Vennootschap deze technieken zowel bruto als netto toepassen en het bedrag van het aan de herverzekeraar overgedragen risico afleiden als het verschil tussen de twee resultaten.

Bij toepassing van een kapitaalkostenmethode zal de Vennootschap de risicocorrectie voor niet-financiële risico's bepalen door een kapitaalkostenpercentage toe te passen op het bedrag van het voor elke toekomstige jaarlijkse verslagdatum vereiste kapitaal. De berekeningen vinden plaats op een ultimate basis en het vereiste kapitaal zal worden bepaald aan de hand van de Solvency II kapitaalsvereiste voor onderschrijvingsrisico's van de betreffende verzekeringscontracten. De kapitaalkostenvoet vertegenwoordigt de extra beloning die investeerders zouden vragen voor blootstelling aan het niet-financiële risico. De toegepaste kapitaalkostenvoet bedraagt 6%. De toegepaste kapitaalkostenvoet is die zoals ook toegepast voor de berekening van de Solvency II risk margin (wettelijk bepaald).

Opname

De Vennootschap neemt groepen van uitgegeven verzekeringscontracten op vanaf het vroegste van volgende tijdstippen:

- Het begin van hun periode van dekking, wat overeenkomt met het begin van de periode waarin diensten uit hoofde van het verzekeringscontract worden verleend met betrekking tot alle premies die binnen de contractgrenzen vallen;
- De datum waarop de eerste betaling door een polishouder in de groep verschuldigd is, of als er geen vervaldatum is, de datum waarop de eerste betaling door de polishouder is ontvangen; en
- Wanneer feiten en omstandigheden aangeven dat de groep van verzekeringscontracten verlieslatend wordt.

De Vennootschap neemt groepen van aangehouden herverzekeringscontracten op per datum waarop de periode van dekking van de groep van aangekochte herverzekeringscontracten begint. De Vennootschap heeft herverzekeringscontracten van het type 'loss-occurring'. Een 'loss-occurring' contract dekt alle claims op onderliggende verzekeringscontracten die gedurende de looptijd van het herverzekeringscontract zijn gebeurd.

Waardering – gebruikte benaderingen

De Vennootschap waardeert groepen van verzekeringscontracten aan de hand van de volgende benaderingen voor de waardering:

- Het algemene waarderingsmodel (GMM), en
- De premietoerekeningsbenadering (PAA).

De Vennootschap gebruikt het algemene waarderingsmodel voor de waardering van de boekwaarde van de verplichting of activa uit hoofde van resterende dekking van groepen van verzekerings- en herverzekeringscontracten binnen de leven activiteit (incl. hospitalisatieverzekeringen).

De Vennootschap past het algemene waarderingsmodel ook toe voor de waardering van de boekwaarde van de verplichting uit hoofde van ontstane schades.

De PAA is een optionele waarderingsbenadering die kan worden toegepast voor de waardering van de boekwaarde van de verplichting of activa uit hoofde van resterende dekking voor verzekerings- en herverzekeringscontracten die aan de toelaatbaarheidscriteria voldoen. De Vennootschap past de PAA toe op alle verzekerings- en herverzekeringscontracten binnen de niet-leven activiteit (excl. hospitalisatieverzekeringen), aangezien de dekkingsperiode van elk contract in de groep één jaar of minder is.

Waardering – Levensverzekeringscontracten en hospitalisatieverzekeringen

Verzekeringscontracten

Op datum van de eerste opname waardeert de Vennootschap een groep contracten als het totaal van:

- De vervullingskasstromen ('fulfilment cash flows'), zijnde de kansgewogen gemiddelde kasstromen die nodig zijn om aan de verplichtingen uit hoofde van het verzekeringscontract te voldoen, en die bestaan uit schattingen van toekomstige kasstromen, aangepast om de tijdswaarde van geld en de bijbehorende financiële risico's weer te geven, en een risicoaanpassing voor niet-financiële risico's ('risk adjustment for non-financial risk'); en
- De contractuele dienstenmarge ('contractual service margin'), zijnde het positieve verschil tussen de contante waarde van de inkomende en uitgaande kasstromen, en weerspiegelt de niet-verdiende winst die in een verzekeringscontract is opgenomen en die geleidelijk via de resultatenrekening wordt genomen.

De vervullingskasstromen van een groep contracten weerspiegelen niet het non-performance risico van de Vennootschap.

Als een groep van verzekeringscontracten niet winstgevend is, dan wordt de groep van verzekeringscontracten aanzien als verlieslatend en bedraagt de contractuele dienstenmarge nul.

Kasstromen binnen de grenzen van een contract zijn die welke rechtstreeks verband houden met de uitvoering van het contract. Deze omvatten betalingen aan (of namens) polishouders, verzekeringsacquisitie-kasstromen en andere kosten die worden gemaakt bij de uitvoering van contracten. Kasstromen zullen worden toegerekend aan verwervingsactiviteiten, andere uitvoeringsactiviteiten en andere activiteiten op het niveau van de lokale entiteit gebruikmakend van kostentoerekeningstechnieken. Kasstromen die toerekenbaar zijn aan acquisitie- en andere uitvoeringsactiviteiten worden toegerekend aan groepen contracten volgens systematische en rationele methoden die consequent worden toegepast op alle kosten met vergelijkbare kenmerken. De Vennootschap zal verzekeringsacquisitie-kasstromen doorgaans toewijzen aan groepen contracten op basis van de totale premies voor elke groep, schadebehandelingskosten op basis van het aantal claims voor elke groep, en onderhouds- en administratiekosten op basis van het aantal lopende contracten in elke groep.

De belangrijkste kenmerken van de schattingen van de toekomstige kasstromen zijn:

- Ze zijn actueel. Bij het schatten van toekomstige kasstromen houdt de Vennootschap rekening met de huidige verwachtingen van toekomstige gebeurtenissen die deze kasstromen zouden kunnen beïnvloeden;
- Bij de schatting van toekomstige kasstromen zal de vennootschap gebruik maken van alle redelijke en ondersteunende informatie die (zonder buitensporige kosten of inspanningen) op de verslagdatum beschikbaar is. Deze informatie omvat zowel interne als externe historische gegevens over schadegevallen en andere ervaringen, bijgewerkt om de huidige verwachtingen inzake toekomstige gebeurtenissen weer te geven;
- Ze weerspiegelen een kansgewogen gemiddelde van verschillende scenario's waarvan redelijkerwijs wordt aangenomen dat deze zich kunnen voordoen tijdens de periode van dekking van de groep van contracten; en
- Ze weerspiegelen het perspectief van de Vennootschap.

De inschattingen voor toekomstige kasstromen zijn onderwerp van een modellering per groep van contracten. Bij de spaarverzekeringscontracten wordt een investeringscomponent ('investment component') beschouwd. Deze wordt gelijkgesteld aan de opgespaarde reserve van het betreffende verzekeringscontract.

De gebruikte veronderstellingen over sterfte/levensduur, ziekte en percentage van verval worden ontwikkeld op basis van een mix van nationale sterftetabellen, sectorevoluties en recente ervaringen binnen de Vennootschap.

De kasstromen worden verdisconteerd met behulp van de risicovrije rendementscurve (euro-swap curve) die is aangepast om de kenmerken van de kasstromen en de liquiditeitskenmerken van de contracten weer te geven (bottom-up benadering), zonder toepassing van convergentie naar een ultimate forward rate.

De Vennootschap heeft ervoor gekozen om de verzekeringsfinancieringsinkomsten of -lasten uit te splitsen over bedragen die worden opgenomen in de resultatenrekening en bedragen die worden opgenomen in de niet-gerealiseerde resultaten. Het verzekeringsfinancieringsresultaat dat wordt opgenomen in de resultatenrekening gebeurt op basis van een verdisconteringsvoet. Volgende verdisconteringsvoet wordt toegepast op toekomstige waarderingsdata:

- Voor producten waarvoor de toekomstige garantierente niet vastligt, wordt de methode van de 'projected crediting rate' gebruikt;

- Voor alle andere producten wordt de vaste verdisconteringsvoet op de datum van eerste opname gebruikt.

De risicoaanpassing voor niet-financiële risico's voor een groep contracten, die afzonderlijk van de andere schattingen wordt bepaald, is de vergoeding die de Vennootschap zou eisen voor het dragen van onzekerheid over het bedrag en het tijdstip van de kasstromen die uit niet-financiële risico's voortvloeien. De risk adjustment voor de verplichtingen voor resterende dekking, wordt berekend aan de hand van de Cost of Capital methode (zonder operationeel, tegenpartij of financieel risico).

De CSM van een groep contracten vertegenwoordigt de onverdiende winst die de Vennootschap zal opnemen naarmate zij diensten levert uit hoofde van die contracten. Bij de eerste opname van een groep contracten is de groep niet verlieslatend ('not onerous') als het totaal van (a) de vervullingskasstromen, en (b) de huidige kasstromen, een netto-instroom is. In dit geval wordt de CSM gewaardeerd als het gelijke en tegengestelde bedrag van de netto-instroom, waardoor er bij de eerste opname geen baten of lasten ontstaan. Indien het totaal een netto-uitstroom is, dan is de groep verlieslatend ('onerous') en wordt de netto-uitstroom als een verlies in de winst- en verliesrekening opgenomen, en wordt er een verliescomponent gecreëerd om het bedrag van de netto-uitstroom van kasmiddelen weer te geven, die bepalend is voor de bedragen die vervolgens in de winst- en verliesrekening worden gepresenteerd als terugboekingen van verliezen op verlieslatende contracten en die niet in de verzekeringsbaten worden opgenomen.

Vervolgens, na eerste opname, is de boekwaarde van een groep contracten op elke verslagdatum de som van de verplichting voor resterende dekking ('remaining coverage') en de verplichting voor opgelopen schade ('incurred claims').

De verplichting voor resterende dekking omvat (a) de vervullingskasstromen die verband houden met diensten die uit hoofde van de contracten in toekomstige perioden zullen worden verleend en (b) eventuele op die datum resterende CSM.

De vervullingskasstromen van groepen contracten worden op de verslagdatum gewaardeerd gebruikmakend van actuele ramingen van toekomstige kasstromen, actuele discontovoeten en actuele ramingen van de risicocorrectie voor niet-financiële risico's. Wijzigingen in de veranderingskasstromen worden als volgt opgenomen:

- Wijzigingen met betrekking tot toekomstige diensten – passen de contractuele dienstenmarge aan of, voor verlieslatende contracten, als een aanpassing van de verliescomponent van de verplichting uit hoofde van resterende dekking;
- Wijzigingen met betrekking tot de huidige of verstreken diensten worden opgenomen in het verzekeringsserviceresultaat in de resultaten;
- Veranderingen in de vervullingskasstromen die voortvloeien uit het effect van de tijdswaarde van geld, en financieel risico worden opgenomen in het verzekeringsfinancieringsresultaat en vervolgens opgesplitst naar de winst- en verliesrekening en het OCI.

De CSM wordt vervolgens alleen aangepast voor wijzigingen in de vervullingskasstromen die betrekking hebben op toekomstige diensten, en wordt in de winst- en verliesrekening opgenomen naarmate de diensten worden verleend. De CSM op elke verslagdatum vertegenwoordigt de winst in de groep contracten die nog niet in de winst- en verliesrekening is opgenomen omdat hij betrekking heeft op toekomstige diensten. De CSM van een groep contracten wordt in de winst- en verliesrekening opgenomen om de in elk jaar geleverde diensten weer te geven, door

- De dekkingseenheden in de groep te bepalen;
- De aan het eind van het jaar resterende CSM (vóór eventuele toerekening) gelijkelijk toe te rekenen aan elke dekkingseenheid die in het jaar is geleverd en naar verwachting in de komende jaren zal worden geleverd, en
- Het bedrag van de CSM dat aan de in het jaar geleverde dekkingseenheden is toegerekend, in de winst- en verliesrekening op te nemen.

Het aantal dekkingseenheden is de hoeveelheid diensten die door de contracten in de groep worden verstrekt, bepaald door voor elk contract de hoeveelheid verstrekte voordelen en de verwachte dekkingperiode in aanmerking te nemen. De dekkingseenheid die wordt gebruikt hangt af van welke dekking wordt geboden door het specifieke product. De dekkingseenheden zullen op elke verslagdatum worden beoordeeld en bijgewerkt.

De verplichting voor opgelopen schade omvat de vervullingskasstromen voor opgelopen schade en kosten die nog niet zijn betaald, met inbegrip van opgelopen maar nog niet gemelde schadegevallen. Voor levensverzekeringen worden de openstaande verplichtingen op individueel dossierniveau overgenomen.

Voor hospitalisatieverzekeringen worden toekomstige kasstromen, in het kader van de verplichtingen voor reeds voorgevallen schadegevallen, bepaald via zogenaamde driehoek extrapolaties (chain ladder en varianten) zowel voor de

schadeloosstellingen als de voorziene schaderegelingskosten. De belangrijkste veronderstelling onderliggend aan deze technieken is dat de Vennootschap gebruik maakt van ervaringen uit het verleden over de schadeontwikkeling voor de projectie van de schadeontwikkeling in toekomstige verslagperiodes, en bijgevolg de uiteindelijke schadekost. Er wordt gebruik gemaakt van kwalitatieve beoordelingen bij de evaluatie van de mate waarin evoluties uit het verleden zich eventueel niet doorzetten in de toekomst.

Herverzekeringscontracten

De Vennootschap zal dezelfde grondslagen voor financiële verslaggeving toepassen voor de waardering van een groep herverzekeringscontracten, met de volgende wijzigingen.

De boekwaarde van een groep herverzekeringscontracten op elke verslagdatum is de som van het actief voor resterende dekking ('remaining coverage') en het actief voor opgelopen schade ('incurred claims').

Het actief voor resterende dekking omvat (a) de vervullingskasstromen die betrekking hebben op diensten die verband houden met diensten die uit hoofde van de contracten in toekomstige perioden zullen worden ontvangen en (b) eventuele resterende contractuele dienstenmarge op die datum.

De Vennootschap zal de ramingen van de contante waarde van de toekomstige kasstromen waarderen op basis van veronderstellingen die consistent zijn met die welke gebruikt worden om de ramingen van de contante waarde van de toekomstige kasstromen voor de onderliggende verzekeringscontracten te meten, met een aanpassing voor het non-performance risico door de herverzekeraar. Het effect van het non-performance risico van de herverzekeraar wordt op elke verslagdatum beoordeeld en het wijzigingen hiervan wordt opgenomen in het verzekeringsserviceresultaat in de winst- en verliesrekening.

De risicoaanpassing voor niet-financiële risico's vertegenwoordigt het bedrag van het risico dat door de Vennootschap aan de herverzekeraar wordt overgedragen. De risk adjustment, wordt bepaald via een Cost of Capital berekening. Hiervoor wordt het verschil beschouwd van vereist kapitaal (zonder operationeel, tegenpartij of financieel risico), respectievelijk vóór, en na herverzekering.

De contractuele dienstenmarge van een groep herverzekeringscontracten vertegenwoordigt een netto kost of netto opbrengst uit het aangaan van de herverzekering. Zij wordt zodanig gewaardeerd dat er bij de eerste opname geen baten of lasten ontstaan, behalve:

- De onmiddellijke opname in de winst- en verliesrekening van eventuele netto kosten bij het aangaan van de herverzekeringsdekking indien zij betrekking hebben op verzekerde gebeurtenissen die zich vóór het aangaan van de herverzekeringsdekking hebben voorgedaan; en
- De onmiddellijke opname van de baten verbonden aan een herverzekeringscontract, wanneer de Vennootschap een verlies opneemt bij de eerste opname van verlieslatende onderliggende contracten indien het herverzekeringscontract wordt gesloten vóór of op hetzelfde tijdstip als de verlieslatende onderliggende contracten. Er wordt een loss recovery component gecreëerd, die bepalend is voor de bedragen die vervolgens in de winst- en verliesrekening worden gepresenteerd als terugboekingen van recuperaties van verliezen op de herverzekeringscontracten.

De CSM wordt in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer diensten worden ontvangen. De toewijzing van CSM aan een rapporteringsperiode gebeurt op basis van uitstaand risicokapitaal.

Waardering - Niet-leven verzekeringscontracten

Verzekeringscontracten

Bij de eerste opname van elke groep niet-leven verzekeringscontracten wordt de boekwaarde van de verplichting voor de resterende dekking gewaardeerd tegen de ontvangen premies. De Vennootschap kiest ervoor de kasstromen voor de verwerving van verzekeringen (acquisitiecommissies) onmiddellijk op te nemen in de resultaten.

De Vennootschap verwacht dat een groep van verzekeringscontracten die wordt gewaardeerd aan de hand van de premietoerekeningsbenadering niet verlieslatend is, tenzij feiten en omstandigheden op het tegendeel wijzen. Periodiek zal een verificatie gebeuren van het eventuele verlieslatend zijn op basis van een combined ratio berekening.

Als uit bovenstaande evaluatie blijkt dat een groep van verzekeringscontracten verlieslatend zou kunnen zijn, dan zal de Vennootschap een verlies in de winst- en verliesrekening opnemen en de verplichting voor resterende dekking verhogen voor zover de huidige ramingen van de vervullingskasstromen die verband houden met de resterende dekking de boekwaarde van de verplichting overschrijden.

Vervolgens, na eerste opname, wordt de boekwaarde van de verplichting voor de resterende dekking verhoogd met eventuele verdere ontvangen premies en verlaagd met het bedrag dat als verzekeringsopbrengst voor verleende diensten is opgenomen. De Vennootschap verwacht dat de tijd tussen het verlenen van elk onderdeel van de diensten en de desbetreffende premieervaldatum niet meer dan een jaar zal bedragen. Bijgevolg past de Vennootschap de verplichting voor resterende dekking niet aan om de tijds waarde van geld en het effect van financieel risico weer te geven.

De Vennootschap zal de verplichting voor opgelopen claims ('incurred claims') van een groep contracten opnemen tegen het bedrag van de fulfilment cash flows in verband met opgelopen claims. Voor de schadegevallen worden de inschattingen van toekomstige kasstromen bepaald via zogenaamde driehoek extrapolaties (chain ladder en varianten) zowel voor de schadeloosstellingen als de voorziene schaderegelingskosten. De toekomstige kasstromen zullen worden verdisconteerd (tegen de actuele verdisconteringscurve).

Voor de schadegevallen wordt een risicoaanpassing voor niet-financiële risico's bepaald via een 'value at risk' approach.

Herverzekeringscontracten

De Vennootschap zal dezelfde waarderingsgrondslagen toepassen op een groep herverzekeringscontracten, waar nodig aangepast om rekening te houden met kenmerken die verschillen van die van de verzekeringscontracten.

Herziening en niet langer opnemen

De Vennootschap neemt een verzekeringscontract niet langer op in zijn balans wanneer het verzekeringscontract beëindigd is omdat de verplichting in het verzekeringscontract is komen te vervallen, vervuld, geannuleerd of overgedragen werd.

Wanneer een verzekeringscontract niet langer wordt opgenomen in een groep van verzekeringscontracten, welke niet worden gewaardeerd aan de hand van de premietoerekeningsbenadering, dan worden volgende elementen aangepast:

- De aan de groep van verzekeringscontracten toegerekende vervullingskasstromen, om de actuele waarde van de toekomstige kasstromen en de risico-aanpassing, die betrekking hebben op de rechten en verplichtingen die niet langer zijn opgenomen in de groep van verzekeringscontracten, te elimineren;
- De contractuele dienstenmarge van de groep van verzekeringscontracten, tenzij de daling van de vervullingskasstromen wordt toegerekend aan een verliescomponent; en
- Het aantal dekkingseenheden voor de verwachte resterende diensten uit hoofde van het verzekeringscontract, ter weerspiegeling van het aantal dekkingseenheden van de groep van verzekeringscontracten dat niet langer is opgenomen.

De Vennootschap staat geen herziening van contractuele bepalingen toe.

Presentatie en openbaarmaking

Portefeuilles van verzekeringscontracten die activa zijn en die welke verplichtingen zijn, en portefeuilles van herverzekeringscontracten die activa zijn en die welke verplichtingen zijn, worden afzonderlijk in de balans gepresenteerd. Alle rechten en verplichtingen die voortvloeien uit een portefeuille van contracten worden op netto basis gepresenteerd.

In de winst-en-verliesrekening en het OCI worden bedragen uitgesplitst in

- Een verzekeringsserviceresultaat, bestaande uit verzekeringsopbrengsten en uitgaven voor verzekeringsdiensten; en
- Verzekeringsfinancieringsresultaat.

Verzekeringsserviceresultaat

Voor contracten die niet volgens de PAA worden gewaardeerd, vertegenwoordigen de verzekeringsserviceopbrengsten voor elk jaar de vermindering van de verplichting uit hoofde van resterende dekking met betrekking tot het leveren van

uit de groep van verzekeringscontracten voortvloeiende diensten waarvoor de Vennootschap verwacht een vergoeding te ontvangen. Opbrengsten uit hoofde van verzekeringsdiensten omvatten het volgende:

- Schades en andere lasten uit hoofde van verzekeringsdiensten die de Vennootschap heeft geleden tijdens de verslagperiode, welke doorgaans worden gewaardeerd tegen de bedragen die aan het begin van de verslagperiode werden verwacht;
- Veranderingen in de risico-aanpassing die betrekking hebben op diensten in de huidige verslagperiode;
- De vrijval van de contractuele dienstenmarge;
- Ervaringsaanpassingen;
- De systematische toerekening van de recuperatie van acquisitiekasstromen.

Voor contracten die volgens de PAA worden gewaardeerd, wordt het verzekeringsserviceresultaat verantwoord op basis van een toerekening van de verwachte premieontvangsten aan elke dekkingsperiode die gebaseerd is op het verstrijken van de tijd.

Uitgaven die rechtstreeks verband houden met de uitvoering van contracten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen als verzekeringsservicekosten, in het algemeen wanneer zij worden gemaakt. Uitgaven die niet rechtstreeks verband houden met de uitvoering van contracten worden buiten het verzekeringsserviceresultaat gepresenteerd.

De beleggingscomponenten worden niet opgenomen in verzekeringsserviceresultaat. De Vennootschap zal de beleggingscomponent van een contract vaststellen door het bedrag te bepalen dat zij in alle scenario's aan de polishouder zou moeten terugbetalen. Deze omvatten omstandigheden waarin een verzekerde gebeurtenis plaatsvindt of het contract afloopt of wordt beëindigd zonder dat zich een verzekerde gebeurtenis voordoet. De Vennootschap heeft vastgesteld dat haar spaarverzekerings-contracten een beleggingscomponent bevatten, bepaald als de opgespaarde reserve.

Van herverzekeraars ontvangen bedragen en herverzekeringskosten worden op netto basis gepresenteerd als “netto kosten uit herverzekeringscontracten” in het verzekeringsserviceresultaat.

De Vennootschap kiest ervoor de veranderingen in de risicoaanpassing voor niet-financiële risico's niet op te splitsen tussen het verzekeringsserviceresultaat en, het verzekeringsfinancieringsresultaat. Alle in de winst- en verliesrekening opgenomen wijzigingen in de risicoaanpassing voor niet-financiële risico's zullen in het verzekeringsserviceresultaat worden opgenomen.

Verzekeringsfinancieringsresultaat

Wijzigingen in de boekwaarde van groepen contracten die voortvloeien uit de effecten van de tijdswaarde van geld, het financiële risico en wijzigingen daarin, worden gepresenteerd als verzekeringsfinancieringsopbrengsten en kosten.

De Vennootschap kiest voor het verzekeringsfinancieringsresultaat op te splitsen tussen winst of verlies en overige onderdelen van het eigen vermogen (OCI).

Het in de winst- en verliesrekening opgenomen bedrag, voortvloeiend uit de verplichting uit hoofde van resterende dekking, zal worden bepaald door een systematische allocatie van de verwachte totale verzekeringsfinancieringsbaten of -lasten over de looptijd van de groep contracten.

3. Eigen vermogen toerekenbaar aan de eigenaars van de moedermaatschappij

De Vennootschap is de consoliderende vennootschap en haar aandelen zijn voor 87,34% in het bezit van Investeringsmaatschappij Argenta (hierna Investar) en 12,66% in het bezit van Argenta Coöperatieve (hierna Argen-Co). Het eigen vermogen inclusief minderheidsbelangen bedraagt 3.658.188.057 euro per 31 december 2023 ten opzichte van 3.496.493.095 euro per 31 december 2022. De minderheidsbelangen bedragen 306.950 euro per 31 december 2023 en worden verder geduid bij toelichting 4.

Overzicht IFRS eigen vermogen	31/12/2022 herzien	31/12/2023
Gestort kapitaal	717.884.700	729.814.600
Uitgiftepremie	447.749.557	485.044.811
Geaccumuleerde veranderingen in reële waarde van schuldbewijzen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	-126.708.466	-65.964.496
Geaccumuleerde veranderingen in reële waarde van eigenvermogens- instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waarde- veranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	14.327.711	15.942.077
Geaccumuleerde reserve voor (her)verzekeringscontracten	399.497.299	267.250.682
Geaccumuleerde actuariële winsten of verliezen over op vaste toezeggingen gebaseerde pensioenverplichtingen	-1.865.339	-6.204.872
Reserves	1.791.057.356	1.946.236.664
Winsten of verliezen toerekenbaar aan de eigenaars van de moedermaatschappij	254.262.798	309.845.523
Interimdividenden	0	-24.083.882
Minderheidsbelangen	287.479	306.950
Totaal eigen vermogen	3.496.493.095	3.658.188.057

De toename van het eigen vermogen in 2023 is de resultante van meerdere elementen. De elementen van het eigen vermogen worden in de onderstaande tekst verder beschreven.

Gestort kapitaal en uitgiftepremie

Het gestort aandelenkapitaal, vertegenwoordigd door 7.298.146 aandelen, bedraagt 729.814.600 euro en de uitgiftepremie bedraagt 485.044.811 euro per 31 december 2023.

Kapitaalsverhogingen bij de Vennootschap

In 2023 heeft er op 10 mei een kapitaalsverhoging plaatsgevonden van 49.225.153,38 euro bij de Vennootschap waarbij er 119.299 nieuwe aandelen werden uitgegeven. Deze kapitaalverhoging verklaart de stijging van het gestort kapitaal en uitgiftepremie in 2023.

Kapitaalsverhogingen bij de Argenta Groep

In oktober 2023 heeft er bij Argenta Spaarbank – na een dividenduitkering van 92.936.250 euro - een kapitaalsverhoging plaatsgevonden van 76.038.750 euro.

Verwerving van eigen aandelen

Noch de Vennootschap, noch een rechtstreekse dochtervennootschap, noch een persoon handelend in eigen naam maar voor rekening van de Vennootschap of de rechtstreekse dochtervennootschap heeft tijdens het boekjaar 2023 aandelen van de Vennootschap verworven.

Geaccumuleerde overige onderdelen van het totaalresultaat

Geaccumuleerde veranderingen in reële waarde van schuldbewijzen en van eigenvermogensinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat

De financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat worden gewaardeerd tegen reële waarde waarbij alle schommelingen van de reële waarde opgenomen worden op een aparte lijn van het eigen vermogen tot realisatie van de activa of tot het moment

dat zich een bijzondere waardevermindering voordoet, met uitzondering van de eigenvermogensinstrumenten waarvoor geen bijzondere waardeverminderingen worden aangelegd en gerealiseerde resultaten rechtstreeks worden overgedragen aan de reserves.

De vermelde schommelingen in reële waarde zijn terug te vinden in het eigen vermogen bij de geaccumuleerde overige onderdelen van het totaalresultaat. Deze component (die ontstaat na verrekening van uitgestelde belastingen en de veranderingen in reële waarde van afgedekte posities bij micro reële waarde afdekking) evolueerde van -112.381.187 euro per 31 december 2022 naar -50.022.610 euro per 31 december 2023.

	31/12/2022 herzien	Wijziging in de classi- ficatie naar aanleiding van de initiële toepassing van IFRS17	naar winst of verlies	naar reserves	naar overige onderdelen van het totaalresultaat	belastingen	31/12/2023
Schuldbewijzen gewaar- deerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat							
Geaccumuleerde waarderingswinsten of verliezen	-168.945.177	-48.908.934	2.948.361		126.952.853		-87.952.896
Uitgestelde belastingen	42.236.294	12.227.233				-32.475.303	21.988.225
Eigenvermogens- instrumenten gewaar- deerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat							
Geaccumuleerde waarderingswinsten of verliezen	17.281.160			-6.014.834	8.093.746		19.360.072
Uitgestelde belastingen	-2.953.465					-464.546	-3.418.011
Geaccumuleerde overige onderdelen van het totaalresultaat voor schuldbewijzen en eigenvermogens- instrumenten	-112.381.187	-36.681.701	2.948.361	-6.014.834	135.046.599	-32.939.848	-50.022.610

In totaal werd er in boekjaar 2023 voor 2.948.361 euro resultaat gerecycleerd naar winst of verlies. Bij de toelichting 17 is meer informatie opgenomen in verband met de verwerking van de micro hedges.

Geaccumuleerde reserve voor (her)verzekeringscontracten

De verzekerings- en herverzekeringscontracten worden gewaardeerd met behulp van de risicovrije rendementscurve (euro-swap curve) die is aangepast om de kenmerken van de kasstromen en de liquiditeitskenmerken van de contracten weer te geven. De Vennootschap heeft ervoor gekozen om de verzekeringsfinancieringsinkomsten of -lasten uit te splitsen over bedragen die worden opgenomen in de resultatenrekening en bedragen die worden opgenomen in de niet-gerealiseerde resultaten.

	31/12/2022 herzien	naar winst of verlies	naar overige onderdelen van het totaal- resultaat	belastingen	31/12/2023
Waardering verzekeringscontracten					
Geaccumuleerde waarderingswinsten of verliezen geboekt onder eigen vermogen	531.710.427	0	-176.411.610		355.298.817
Uitgestelde belastingen	-132.927.607			44.102.903	-88.824.705
Geaccumuleerde overige onderdelen van het totaalresultaat voor verzekeringscontracten	398.782.820	0	-176.411.610	44.102.903	266.474.113
Waardering herverzekeringscontracten					
Geaccumuleerde waarderingswinsten of verliezen geboekt onder eigen vermogen	952.969	0	82.677		1.035.647
Uitgestelde belastingen	-238.242			-20.669	-258.912
Geaccumuleerde overige onderdelen van het totaalresultaat voor herverzekeringscontracten	714.727	0	82.677	-20.669	776.735
Totaal	399.497.547	0	-176.328.933	44.082.233	267.250.847

Deze component (die ontstaat na verrekening van uitgestelde belastingen) evolueerde van 399.497.299 euro per 31 december 2022 naar 267.250.682 euro per 31 december 2023.

Geaccumuleerde actuariële winsten of verliezen over op vaste toezeggingen gebaseerde pensioenverplichtingen

Herwaarderingen van de netto pensioenverplichting over op vaste toezeggingen gebaseerde pensioenverplichtingen worden opgenomen onder een aparte lijn in het eigen vermogen en worden nooit getransfereerd naar de winst- en verliesrekening. Herwaarderingen zijn afkomstig van wijzigingen in actuariële veronderstellingen, ervaringsaanpassingen, rendement van planactiva en wijzigingen in het actiefplafond.

Reserves

In de post reserves van 1.946.236.664 euro per 31 december 2023 bevinden zich de statutaire (wettelijk reserves, beschikbare reserves en overgedragen resultaten) en geconsolideerde reserves van de Vennootschap. De wettelijke reserve betreft het reservefonds zoals bedoeld in artikelen 7:211 van het wetboek van vennootschappen en verenigingen die de vorming van een wettelijke reserve ten belope van minstens een tiende van het maatschappelijk kapitaal verplicht. De beschikbare reserves betreffen de reserves die voor uitkering in aanmerking komen. De overgedragen resultaten betreffen de som van winsten of verliezen die bij de resultaatsverwerking niet bij de beschikbare reserves zijn gebracht en waarvan toch beslist is om ze in de Vennootschap te houden.

Winsten of verliezen toerekenbaar aan de eigenaars van de moedermaatschappij

Het geconsolideerde resultaat (exclusief minderheidsbelangen) van het boekjaar bedroeg 309.845.523 euro per 31 december 2023 ten opzichte van 254.262.798 euro per 31 december 2022.

Dividenden

In het tweede kwartaal van 2023 werd aan de aandeelhouders een dividend toegekend van 105.098.320,08 euro (14,64 euro per aandeel). Hierop volgend vond een kapitaalsverhoging plaats van 49.225.153,38 euro bij de Vennootschap. In het vierde kwartaal van 2023 werd er vervolgens een interim-dividend van 24.083.881,80 euro toegekend.

Er zal door de raad van bestuur van de Vennootschap aan de algemene vergadering van aandeelhouders een voorstel voor dividenduitkering gedaan worden. Het betreft hier een dividend via de winstverdeling over het boekjaar 2023 van 82.760.975,64 euro (11,34 euro per aandeel).

4. Minderheidsbelangen

In 2022 was er 287.479 euro toewijsbaar aan het minderheidsbelangen in het eigen vermogen en in 2023 306.950 euro. De wijziging van het minderheidsbelang bij de Vennootschap heeft betrekking op het resultaat toerekenbaar aan minderheidsbelangen ten gevolge van de vennootschap Arvestar, waarvan 25,01% van de aandelen in het bezit van Degroef Petercam.

5. Risicobeheer

Inleiding

De Vennootschap is actief als bank-verzekeraar en vermogensbeheerder en is hierdoor blootgesteld aan verschillende risico's. Het risicobeheer van de Vennootschap maakt hierbij een onderscheid tussen financiële risico's en niet-financiële risico's.

Het beleid en de organisatiestructuur van de Vennootschap betreffende het risicobeheer zijn zodanig opgezet dat de geïdentificeerde risico's op afdoende manier worden geïdentificeerd, geanalyseerd, gemeten, opgevolgd en beheerst. Het kader voor risicobeheer wordt dynamisch beheerd en bijgevolg aangepast en geactualiseerd op basis van nieuwe reglementeringen, dagelijkse ervaringen en wijzigingen in de activiteiten van de Vennootschap.

Een professioneel en omvattend risicobeheer is een essentiële voorwaarde voor het realiseren van duurzame groei. Het aantonen dat toereikende risicobeheerprocedures aanwezig zijn, is een sleutelvoorwaarde voor het verwerven en behouden van het vertrouwen van alle belanghebbenden: klanten, kantoorhouders, investeerders, toezichthouders en ratingbureaus, maar ook bestuurders, management en medewerkers.

De risicobeheerfunctie binnen Argenta is centraal georganiseerd op niveau van Argenta Bank- en Verzekeringsgroep, met uitzondering van de risicobeheerfunctie van de asset managers die decentraal wordt georganiseerd binnen de betreffende beheersvennootschappen en de lokale invulling binnen Argenta Nederland.

Algemeen kan worden gesteld dat de risicobeheerfunctie bijdraagt tot de strategie van de Vennootschap door een gepast kader voor risicobeheer te ontwikkelen en toe te passen, door het risicobewustzijn binnen de organisatie te faciliteren en door de organisatie te ondersteunen en te adviseren in de uitvoering en bewaken van het risicomanagement (gedragen risicocultuur). De risicobeheerfunctie zorgt er mee voor dat alle significante risico's aantoonbaar onder controle zijn zowel nu als in de toekomst en rapporteert hierover. Hierdoor kan de Vennootschap zich qua risicoprofiel als bank- en verzekeraar op een gezonde manier ontwikkelen binnen de risicoappetijt en strategie zoals vastgelegd door de raad van bestuur ('assurance' bieden).

Risicobeheerssysteem

Het risicobeheerssysteem van de Vennootschap is gebaseerd op:

- Een risicobeheerstrategie die in overeenstemming is met de algemene bedrijfsstrategie van de Vennootschap. De doelstellingen en grondbeginselen van die strategie, de goedgekeurde risicotolerantie limieten en de verdeling van de verantwoordelijkheden tussen alle activiteiten van de Vennootschap zijn vastgelegd in beleidsdocumenten, onder andere het governancememorandum en de charters van de onafhankelijke controlefuncties;

- Regels voor het besluitvormingsproces en risicobeleid;
- Beleidslijnen en standaarden die de materiële risico's waaraan de Vennootschap is blootgesteld, effectief omschrijven en indelen per categorie, en die voor elke risicocategorie de goedgekeurde risicotolerantie/risicocapaciteit limieten vermelden. Overkoepelend geldt de Integrated Risk Management beleidslijn, die de belangrijkste componenten en processen definieert op basis waarvan Argenta zijn risk managementbeleid ingericht heeft. Deze beleidslijnen implementeren de risicostrategie van de Vennootschap, voorzien in controlemechanismen en houden rekening met de aard en de reikwijdte van de bedrijfsactiviteiten, evenals met de daaraan verbonden risico's;
- Risicobeheerprocedures en -processen die garanderen dat de informatie over de materiële risico's waaraan de Vennootschap is blootgesteld, actief worden gecontroleerd en geanalyseerd, en dat passende wijzigingen in het systeem worden aangebracht indien dat noodzakelijk is;
- Coördinatie en planning tussen de onafhankelijke controlefuncties compliance, risicobeheer, actuariële functie en interne audit.

De risicobeheerfunctie in 2de lijn ziet toe op de inbedding van het risicobewustzijn binnen 1ste lijn en op de controle van het gevoerde risicobeheer op de hoofdzetel, de entiteiten en het kantorennet. Het beheren gebeurt aan de hand van een op risico gebaseerd toezicht en het toetsen van de risico-identificatie, -analyse en risk response in 1ste lijn met als doel te garanderen dat de belangrijkste risico's worden geïdentificeerd, gemeten, beheerd en opgevolgd.

Risicobeleid

De voornaamste onderdelen van het risicobeidsmodel zijn:

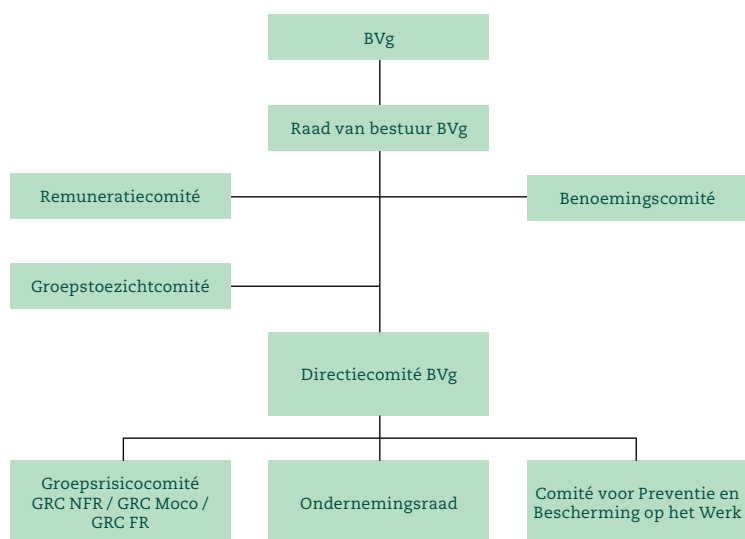
- De raad van bestuur die, met ondersteuning van het risicocomité de risicobereidheid en algemene risicotolerantie limieten van de Vennootschap vastlegt en hierop toezicht houdt. De raad van bestuur keurt tevens de voornaamste strategieën en beleidslijnen voor risicobeheer goed;
- Het risicocomité van de raad van bestuur, dat toeziet op de adequaatheid van het risicobeheerssysteem en daarover adviseert aan de raad van bestuur;
- Het directiecomité dat het risicobeheerssysteem implementeert en de risicobereidheid, de strategie en het bepalen van doelstelling aan elkaar koppelt. Het directiecomité houdt bij zijn besluitvormingsproces rekening met de informatie die in het kader van het risicobeheerssysteem is gerapporteerd;
- Het groepsrisicocomité en de activiteit gebonden risicocomités van het DC waarin de bespreking, opvolging en sturing van de diverse risico's plaatsvindt;
- De 1ste lijn medewerkers die de eindverantwoordelijkheid en gevolgen dragen van de risico's eigen aan de processen, ondersteund met expertise van 1ste lijn risk support;
- De 2de lijn onafhankelijke controlefuncties die toezien op de inbedding van het risicobewustzijn binnen de 1ste lijn en de 1ste lijn adviseren en controleren met betrekking tot het gevoerde risicobeheer;
- De 3de lijn onafhankelijke controlefunctie die toeziet op de kwaliteit en de doeltreffendheid van de interne controle, het risicobeheer en de systemen en processen van deugdelijk bestuur.

Governance van het risicobeheer

Onderstaand overzicht geeft de comité en overlegstructuur bevoegd voor risicobeheer binnen Argenta Bank- en Verzekeringsgroep op 31/12/2023. De bevoegdheden en samenstelling van de beleidsorganen wordt jaarlijks geëvalueerd en indien nodig geactualiseerd teneinde maximaal effectief en compliant te blijven.

Ook in 2023 werden als onderdeel van de nieuwe organisatiestructuur de bestaande comités geëvalueerd, evenals hun samenstelling en frequentie. Uitgangspunt hierbij was het implementeren van duidelijk toegewezen E2E verantwoordelijkheid en maximale slagkracht door snelle beslissingen binnen korte lijnen. Dit leidde tot een gereduceerde set van comités vanaf 1 oktober 2023. Deze worden onder het diagram verder beschreven.

Het remuneratiecomité, het benoemingscomité en het groepstoezichtcomité zijn gespecialiseerde raadgevende comités op niveau van BVg voor de raden van BVg, Aspa en Aras.

Het auditcomité en risicocomité zijn gespecialiseerde raadgevende comités van de raad van bestuur van Aspa en Aras.

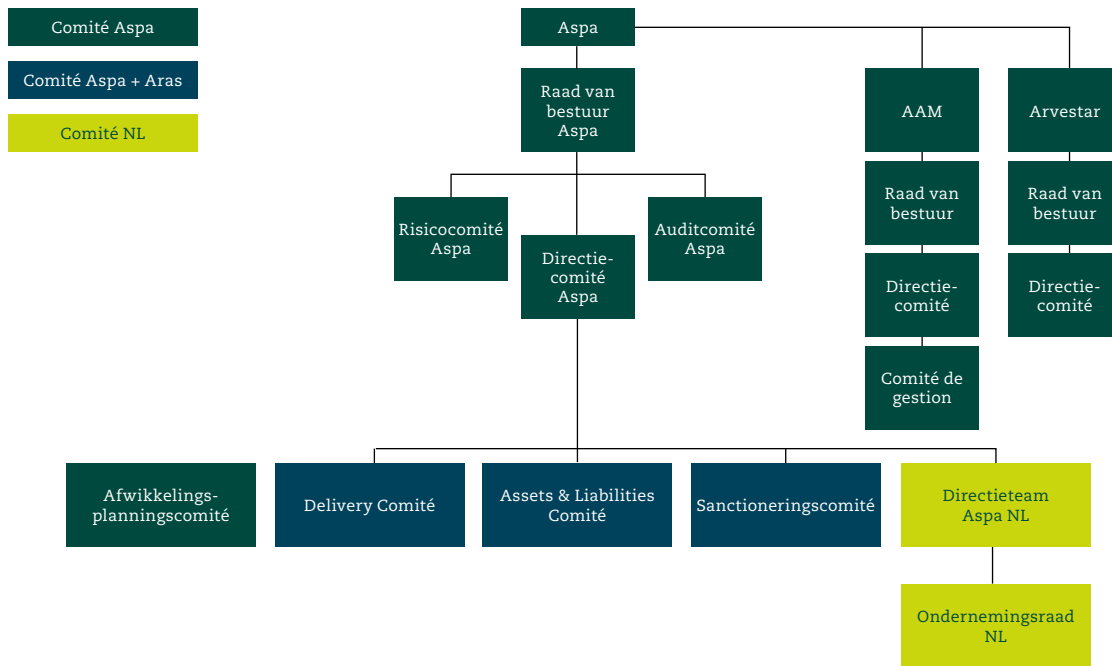
Relevante risicobeheerorganen en controlefuncties rapporteren aan de raad van bestuur resp. het directiecomité:

- Het benoemingscomité adviseert de raad van bestuur inzake de samenstelling en de werking van de raden van bestuur en de directiecomités van de 3 hoofdentiteiten van de Argenta groep: Argenta Bank- en Verzekeringsgroep, Argenta Spaarbank en Argenta Assuranties.
- Het remuneratiecomité adviseert de raad van bestuur inzake het vaststellen en onderhouden van het beloningsbeleid van alle entiteiten van de Argenta groep, voor het houden van toezicht op de tenuitvoerlegging ervan, voor de goedkeuring van wijzigingen in het beloningsbeleid en voor de bewaking van de impact van het beloningsbeleid
- Het groepstoezichtcomité heeft een specifieke adviesopdracht op groepsniveau teneinde rond een limitatief aantal topics met het oog op potentiële belangenconflicten te verzekeren dat:
 - De raad van bestuur steeds een zicht heeft op geconsolideerd niveau m.b.t. de activiteiten van de verschillende Argenta entiteiten;
 - De afspraken tussen en de processen van de verschillende groepsentiteiten consistent georganiseerd zijn en geïntegreerd verlopen;
 - De impact op de groep steeds in acht wordt genomen bij beslissingen van individuele entiteiten.

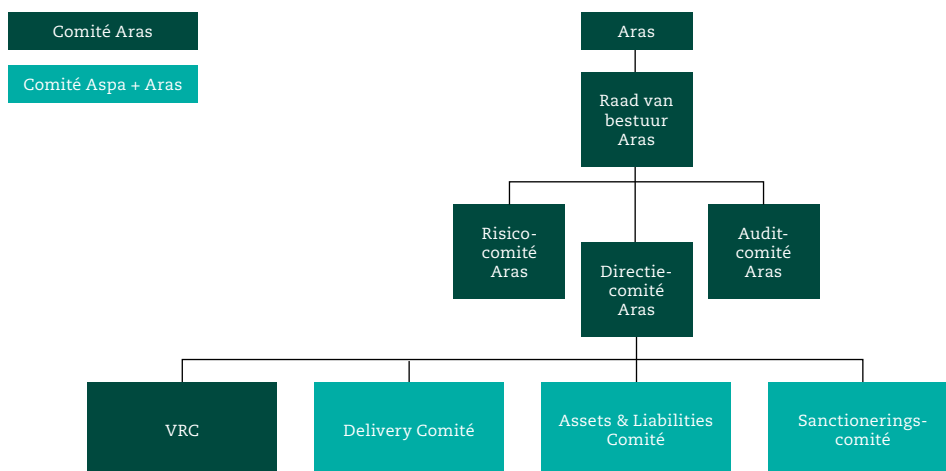
Bijeenkomsten worden gehouden zo vaak als de voorzitter van het comité dit wenselijk acht, en minstens 2 keer per jaar n.a.v. de halfjaarcijfers en de jaarcijfers.

De comité en overlegstructuur bevoegd voor risicobeheer binnen de Bankpool is opgenomen in onderstaand overzicht.

De comité en overlegstructuur bevoegd voor risicobeheer binnen de Verzekeringspool is opgenomen in onderstaand overzicht.

Het groepsrisicocomité is georganiseerd op het niveau van BVg. De overige comités zijn georganiseerd binnen Aspa en Aras.

- Het groepsrisicocomité (GRC) is verantwoordelijk voor het bespreken, opvolgen en sturen van de diverse geïdentificeerde risico's. Het Groepsrisicocomité behandelt een aantal thema's om op de verschillende risicovlakken tot een betere coördinatie, bewaking, opvolging, sensibilisering, bijsturing en beleidsvoorbereiding te komen.

Het groepsrisicocomité heeft de volgende taken:

- Adviseren over de risicostrategie en de risicoappetijt ter goedkeuring door de raad;
- Bepalen van een bedrijfsbreed risicobeheerkader (risico-cartografie, risicoappetijt statements, Risico Appetijt Framework (RAF), beleidslijnen en procedures);
- Bedrijfsbreed rapporteren en analyseren van risico's;
- Beheren van het lifecycle riskmanagement op niveau van modelrisico's en niet-financiële risico's.

Het GRC komt maandelijks en ad hoc samen met om de 3 maanden specifieke focus op financiële risico's, modelrisico's en niet-financiële risico's.

- Het GRC Financiële risico's (GRC FR) behandelt alle financiële risico's (waaronder de verwachte kredietverliezen – ECL) in brede zin inclusief alle aspecten van Pijler 2-kapitaalbeheer, bespreekt de financiële RAF-rapportering (actual, forward looking en voluntaristisch) en RAM (Risk Asset Management) rapportering, en beheert het stress test beleid en programma;
- Het GRC Modeloverzichtcomité (GRC MOCO) is verantwoordelijk voor het bewaken van de governance inzake modelrisicobeheer, voor het beheer van het modelrisicoprofiel en voor de ontwikkeling en monitoring van alle modellen binnen het modelbeheer raamwerk teneinde een centraal overzicht te houden en consistente modelkeuzes te bewaken over alle modeltypes binnen de Vennootschap; het validatiecomité als onderdeel van het GRC MOCO bespreekt en valideert de werkzaamheden van de validatiecel met betrekking tot de interne modellen;
- Het GRC Niet-financiële risico's (GRC NFR) wordt georganiseerd op groepsniveau en is het aangewezen orgaan om bedrijfsbreed de niet-financiële risico's te behandelen en te adviseren over beleid en methodiek inzake niet financieel risicobeheer. De entiteiten zijn hierin vast vertegenwoordigd. Het GRC NFR stuurt tevens specifieke overlegorganen aan, volgt de beslissingen en risk responses op, kan aanbevelingen formuleren en neemt de nodige beslissingen bij escalatie. Vast agendapunt op kwartaalbasis is de bespreking van de NFR-risicoprofielen binnen het RAF (Risk Appetijt Framework) voor de gehele groep inclusief het kantorennet.

■ Het Alco (asset & liability comité) is verantwoordelijk voor het bewaken van:

- Het optimale balansevenwicht door het evalueren, opvolgen en voorstellen van acties die tot doel hebben schokken in waarde en resultaat, veroorzaakt door onevenwicht in de activa en passiva van de Vennootschap te minimaliseren;
- De liquiditeitspositie, het rente- en spreadrisico en de solvabiliteitspositie inclusief leverage en MREL (Minimum Requirement for own funds and Eligible Liabilities);
- De diversificatie en het risicoprofiel van de beleggingsportefeuille;
- Informatieverstrekking m.b.t risico's met impact op huidige en toekomstige winsten en kapitaalpositie van de Vennootschap, met uitzondering van de verzekeringsrisico's die in het verzekeringsrisicocomité wordt opgevolgd;
- De optimale financieringsdiversificatie met inbegrip van potentiële wholesale uitgiftes, inclusief het Covered bond kader;
- Het PARP (Product Approval and Review Process) voor non-retail producten.

Het Alco wordt op maandelijks basis georganiseerd of op afroep, indien nodig.

■ Het verzekeringsrisicocomité (VRC) is verantwoordelijk voor het bespreken, opvolgen en sturen van de verzekerings-technische risico's. De volgende thema's worden in dit comité besproken:

- Toereikendheid (LAT) en reservering;
- Value new business (VNB);
- Rendabiliteitsrapporteringen en actuariële opvolgingsrapporten;
- Adviezen actuariële functie;
- Onderschrijvingsrisico en indekking verzekeringsrisico's inclusief herverzekering;
- Hypothesen voor bepaling technische voorzieningen;
- Solvabiliteit voor wat betreft onderschrijvings- en herverzekeringsrisico's;
- Advies over winstdeling.

Het VRC wordt op maandelijks basis georganiseerd of op afroep, indien nodig.

Binnen de raden van bestuur van Argenta Spaarbank en Argenta Assuranties werden afzonderlijke audit- en risicocomités opgericht. Op de (beperkte) eigen activiteiten van Argenta Bank- en Verzekeringsgroep wordt toegezien door het auditcomité en het risicocomité dat is opgericht binnen de raad van bestuur van Argenta Spaarbank.

Risicobereidheid

De Vennootschap heeft de risicobereidheid geformaliseerd in een risicoappetijt framework (RAF). Alle significante risico's waaraan de Vennootschap is blootgesteld worden opgenomen in de risicocartografie en getoetst aan de risicobereidheid.

De beleidslijn Integrated Risk Management definieert de belangrijkste componenten en processen op basis waarvan Argenta zijn risk management beleid ingericht heeft. Centraal staat het end-to-end Integrated risk management proces. Dit end-to-end integrated risk management universum is verder uitgerold en vervolledigd met procedures en werkinstructies.

De risicocartografie en de risico appetijt statements voor alle risicotypes (financiële en niet-financiële) werden geëvalueerd en in lijn gebracht met het actuele monitoring, beleids- en governancekader met bespreking op de risicocomités en goedkeuring op de raad van bestuur.

De actualisatie van de risicocartografie, waarin de financiële en niet-financiële risico's zijn opgenomen, maakt deel uit van het jaarlijks proces waarbij de identificatie en classificatie van de risico's wordt geëvalueerd, de risico appetijt statements worden geformuleerd, de monitoring en kapitalisatie van de risico's binnen het RAF wordt geactualiseerd, en de opvolging van deze risico's binnen het 3 Lines of Defense kader wordt bevestigd. Jaarlijks worden de risico's bepaald die prioritair zijn ('hot spot risico's) en waar bijgevolg de focus op zal liggen voor het volgende jaar.

Voor elk van de risicotypes legt de Vennootschap de gewenste risicoappetijt vast. Deze risicoappetijt en het RAF vormen dan het referentiepunt waartegen risico's beoordeeld worden in de risicobeheer cyclus (risico's identificeren en evalueren, response bepalen, monitoren en rapporteren).

Het RAF heeft zich ontwikkeld als een belangrijk onderdeel van het management en voorziet in een connectie tussen de bedrijfsstrategieën (commercieel en financieel) en de risicobereidheid. Het RAF is als actief sturingsmiddel ingebed in de organisatie en:

- Vormt de kern van risico monitoring en escalatiekader;
- Vertaalt de risicoappetijt in meetbare maatstaven en objectieven (indicatoren);
- Vormt een praktisch instrument op basis waarvan het senior management en de leden van de raad van bestuur/het risicocomité de risicodoelen communiceren, meten en opvolgen;
- Is ingebed in de meerjarige businessplan cyclus;
- Legt de grenzen vast waartegen de impact van ICAAP en ILAAP scenario's worden geëvalueerd;
- Wordt verder uitgewerkt in de operationele beleidsdocumenten die een brede reeks van operationele limieten en knipperlichten bevatten;
- Geeft aanzet tot acties bij afwijkende metingen.

De indicatoren van het RAF worden jaarlijks geëvalueerd op hun geschiktheid en vervangen of bijgesteld indien nodig, met bespreking op de risicocomités en goedkeuring op de raad van bestuur. Het kwantitatief en kwalitatief RAF inzake financiële respectievelijk niet-financiële risico's, het forward looking RAF en de Risk Asset Management (RAM)-rapportering worden op kwartaalbasis gerapporteerd op de risicocomités, met terugkoppeling aan de raad van bestuur.

Het RAF vormt de basis voor het risico escalatiekader. Het vormt de set van hoogste limieten en knipperlichten, die verder uitgewerkt worden in de beleidsdocumenten, waarbij operationele limieten, operationele knipperlichten en early warning indicators ingesteld worden.

Type limiet	Beslissings-bevoegdheid	Beschrijving
RAF-limieten	Raad van Bestuur	■ RAF-limieten bevinden zich het hoogst in de limietenhiërarchie en leggen de objectieven inzake risicoappetijt en business ontwikkeling vast op niveau van de belangrijkste financiële en niet-financiële risicobeleidsdomeinen. ■ RAF-limieten worden in aantal beperkt en worden enkel gedefinieerd op kernindicatoren. ■ RAF-limieten zijn strikt normatief. Overschrijdingen dienen te worden gerapporteerd en beslist volgens een vast escalatiekader.
RAF-knipperlichten	GRC	■ RAF-knipperlichten zijn indicatoren op een subportefeuille of component van de RAF-limiet die een materiële impact kunnen hebben op de ontwikkeling van de RAF-limiet. ■ RAF-knipperlichten zijn eerder informatief dan normatief, en duiden op een verslechtering van een specifieke indicator.
Operationele limieten	Business	■ RAF-limieten worden in de beleidslijn vertaald in en aangevuld door operationele limieten. Deze zijn complementair met de RAF-limieten en sterk bepalend inzake toegelaten risicoappetijt. ■ Deze limieten hebben een sturend en normatief karakter en dienen strikt te worden nageleefd.
Operationele knipperlichten en Early Warning Indicatoren	Business	■ RAF en operationele limieten worden aangevuld door operationele knipperlichten. Deze zijn afgeleid van en complementair met de RAF en operationele limieten en geven bijkomende informatie en sturing. ■ Operationele knipperlichten zijn eerder informatief dan normatief, en duiden op een verslechtering van een specifieke indicator.

Rapportering en businessplan proces

Bij iedere kwartaal/jaar afsluit wordt het risicoprofiel van de Bankpool en de Verzekeringspool in kaart gebracht, tevens gelden er een aantal RAF-indicatoren op Groepsniveau en worden de NFR RAF-indicatoren geconsolideerd. De bepaling van het risicoprofiel gebeurt door aan iedere risico-indicator een kleur toe te kennen en door een gemiddelde risicoscore te berekenen. Aan deze risico parameters worden een limitatief aantal RAF-limieten gekoppeld.

De 8 financiële risicotypes worden onderverdeeld in de onderstaande categorieën/risico's: marktrisico, kredietrisico, liquiditeitsrisico, business risico, kapitaalrisico, onderschrijvingsrisico (verzekeringen), modelrisico en klimaat- & duurzaamheidsrisico.

De 12 niet-financiële risicotypes worden onderverdeeld in volgende categorieën/risico's: sourcing risico, Human Resources risico, informatiebeveiliging- & cyber risico, juridisch (& regulator) risico, fraude risico, datamanagement risico, strategisch & change risico, bedrijfscontinuïteit risico, merk & duurzaamheid risico, IT risico, proces risico en compliance risico.

Daarnaast wordt een voluntaristisch RAF (ter voorbereiding van het nieuwe businessplan) en een gebudgetteerd RAF (ter evaluatie van het huidige businessplan) opgemaakt. Het RAF wordt aldus gerapporteerd vanuit 3 perspectieven en is hierdoor sterk ingebed binnen het businessplan.

Wisselwerking ICAAP, ORSA, ILAAP met Businessplan en Herstelplan

De risicocartografie zoals geïdentificeerd in het RAF geeft bijgevolg een overzicht van de risico's die binnen de Vennootschap worden onderkend, samen met een uniforme definitie van deze risico's.

In het Internal Capital Adequacy Assessment Process of ICAAP voor de Argenta Groep (via consolidatie van het ICAAP van de Bankpool en de ORSA - Own Risk and Solvency Assessment - van de Verzekeringspool) en ILAAP (Internal Liquidity Assessment Process) onder Pijler 2, evalueert de Vennootschap haar kapitaal- en liquiditeitstoereikendheid onder verschillende base case en adverse scenario's, waarbij rekening wordt gehouden met alle risico's die de Vennootschap identificeert. Hierbij wordt dus tevens aandacht besteed aan klimaatrisico. ICAAP-analyses worden doorgerekend onder een normatief en economisch perspectief, die complementair zijn met elkaar. Het normatief perspectief evalueert het vermogen om blijvend te voldoen aan de wettelijke en prudentiële vereisten onder doorrekening van crisisscenario's. Het economisch scenario evalueert of de Vennootschap beschikt over voldoende kwalitatief intern kapitaal ter dekking van de aanwezige materiële economische risico's. De risicocartografie van het RAF vormt de basis voor deze risicoschatting. Het ICAAP en ORSA-proces zijn eveneens mee ingebed in de businessplan cyclus, waardoor het de nodige impact kan hebben op de besluitvorming.

Hieruit blijkt onder meer dat de Vennootschap onderhevig is aan een aantal financiële en niet-financiële risico's die niet zijn opgenomen in Pijler 1. Voor deze risico's wordt ofwel bijkomend kapitaal voorzien in Pijler 2 ofwel geen bijkomend kapitaal voorzien voor deze risico's omdat deze reeds impliciet zijn meegenomen in de risico's in Pijler 1 of omdat er processen in voege zijn die deze risico's sterk mitigeren.

Onder doorrekening van het herstelplan wordt onderzocht of de Vennootschap zich kan herstellen van een near-to-default scenario door activatie van haalbare en effectieve herstelopties. Belangrijk is dat het risicomonitoring kader voldoende tijdig een verslechtering van de risico- en financiële situatie detecteert zodoende dat herstelopties met succes kunnen worden geactiveerd.

Bovenstaande scenario en stress-test analyses vormen samen het stress testing programma en worden uitgevoerd door maximaal gebruik te maken van consistente processen, modellen en tools, waardoor conclusies robuust en consistent zijn en meegenomen kunnen worden in de sturing van de kapitaal- en liquiditeitsplanning en bij de kalibratie van RAF-limieten.

In lijn met de FR hot spot risico's - zoals bepaald door de leden van het directiecomité - werden de prioriteiten in 2023 gericht naar klimaatrisico, marktrisico en kredietrisico.

De groepsrisicobeheerfunctie met focus op de financiële risico's wordt ingevuld door de directie Risk & Validatie.

5.1. Marktrisico

Het marktrisico is het risico op een negatieve verandering in de financiële situatie als gevolg van de volatiliteit van marktprijzen van financiële instrumenten. Binnen dit marktrisico zijn de volgende 4 risico's relevant: renterisico, spreadverwijdingsrisico, aandelenrisico en vastgoedrisico. De Vennootschap neemt voor eigen risico geen vreemde valuta aan. Activa en passiva staan uitsluitend in euro. Enkel bij de tak 23 verzekeringsproducten bestaat wisselkoersrisico, maar dit risico wordt gedragen door de verzekeringnemer. De Vennootschap heeft geen handelsportefeuille ('trading book').

Renterisico

Risicopositie

Het belangrijkste marktrisico waaraan de Vennootschap is blootgesteld, is renterisico in het Banking Book. Er wordt geen Trading Book aangehouden. Dit risico ontstaat door wijzigingen in marktrentevoeten en de mogelijk negatieve impact hiervan op het renteresultaat en de marktwaarde van de rentedragende activa en passiva.

De winst- en de kapitaalpositie van de Vennootschap zijn gevoelig voor dergelijke rentewijzigingen omdat het bedrijfsmodel er fundamenteel in bestaat om funding op korte tot middellange termijn aan te trekken en deze in retailkredieten te investeren. Dit betreft hoofdzakelijk retail funding via zicht-, spaar- en termijndeposito's, dewelke in tweede orde wordt aangevuld met wholesale financiering ter diversificatie. Deze gelden worden vervolgens voornamelijk herbelegd in langlopende retailkredieten, aangevuld met een liquide beleggingsportefeuille. De mismatch tussen de diverse rentelooptijden genereert een renteresultaat dat onderhevig is aan renterisico en dat volgens een intern risico-acceptatie framework en in lijn met wettelijke regelgeving wordt beheerd.

Risicobeheersing

Het Alco is verantwoordelijk voor het beheer van het rente- en liquiditeitsrisico. Het optimaliseert de financiële risico's en rapporteert hierover aan het directiecomité. Het Alco draagt ondermeer de verantwoordelijkheid om zowel de rentegevoeligheid van het renteresultaat als de rentegevoeligheid van het eigen vermogen te beheren conform gedefinieerde RAF-limieten.

Inzake het renterisicobeheer wordt rekening gehouden met de subtypes van renterisico waaraan de bank potentieel onderhevig is, waaronder gaprisico (het risico door de herprijingsmismatch tussen activa en passiva), het optierisico (het risico door embedded opties binnen de activa en passiva) en het basisrisico (het risico door een verschil in referte-indexen waaraan activa en passiva herprijzen). Businessrisico (onder meer doordat de prijselasticiteit van producten zonder contractuele rentevervaldatum anders evolueert dan is voorzien en gemodelleerd) wordt afzonderlijk beheerd.

Om de risico's conform het door de raad van bestuur bepaalde risico-appetijt framework (RAF) alsook de wettelijke limieten te houden, wordt de balans zowel endogeen als exogeen gestuurd. Een maandelijks Hedging Overleg neemt hiertoe, binnen een mandaat van het Alco, exogene hedgingacties door middel van plain vanilla rentederivaten (voornamelijk payer- en receiverswaps en swaptions), en rapporteert hierover aan het Alco. Met endogene sturing wordt een geleidelijke bijsturing van de balansmix tussen activa en passiva producten bedoeld.

Meer informatie over de toegepaste reële waarde afdekkingen staan bij de toelichtingen 17 en 29.

Gevoeligheidsanalyse - renterisico in de Bankpool

De onderstaande tabel geeft de rentegevoeligheid van het resultaat over 12 maanden en van het eigen vermogen van Aspa weer bij een parallelle renteschok van +/- 100bp.

Vermits Aspa geen Trading Book heeft, toont het renterisico in het Banking Book het volledige renterisico.

	31/12/2022		31/12/2023	
	+100bp	-100bp	+100bp	-100bp
Impact op resultaat (over 12 maanden)	50.810.831	-53.339.573	32.095.454	-32.550.823
Impact op eigen vermogen	-84.774.264	84.983.470	-57.564.616	-49.362.878

De monitoring van dergelijke sensitiviteit gebeurt volgens onderstaande interne methodiek, dewelke grotendeels in lijn is met de geldende EBA-richtlijnen rond IRRBB die op 30 juni 2023 in voege traden:

- Het herprijingsgedrag van spaarrekeningen zonder contractuele vervaldag wordt gemodelleerd met bedrijfs-economische replicating modellen. Er zijn specifieke modellen voor de portefeuilles retail sparen België, sparen België door professionelen, retail sparen Nederland, retail zichtrekeningen België;
- Er wordt rekening gehouden met vervroegd terugbetalingsgedrag op basis van rentedynamische Conditional Prepayment Rate (CPR)-modellen, die het reële prepaymentgedrag in de hypotheekportefeuilles België en Nederland reflecteren;
- De sensitiviteit van het resultaat wordt gerekend onder een 'flat' balans (het balanstotaal en de balansmix wordt constant gehouden);
- Om de renteresultaatsimpact over 12 maanden te bepalen, wordt de renteschok in 4 trappen van 25bp verondersteld (25bp onmiddellijk, 25bp na 3 maanden, 25bp na 6 maanden en 25bp na 9 maanden);
- In de resultaatsimpact over 12 maanden is het de intentie om het structurele resultaat te capteren, waardoor de inkomsten uit prepaymentboetes niet in rekening gebracht worden;
- Mogelijke resultaatsimpact ten gevolge van businessrisico en basisrisico wordt afzonderlijk geanalyseerd en zit niet inbegrepen in de bovenstaande resultaatsimpact over 12 maanden;
- Om de impact op het eigen vermogen te bepalen wordt de volledige renteschok onmiddellijk doorgerekend;
- Voorziene opnames van de pijplijn kredieten en nog niet volledig opgenomen kredieten op positiedatum worden meegerekend;
- Rentecaps en -floors op kredieten met variabele rente worden in rekening gebracht;
- Callopties in de effectenportefeuille worden in rekening gebracht;
- Als rentefloor bij sensitiviteitsanalyses bij een -100bp wordt de geldende EBA-floor toegepast, indien van kracht;
- Een negatieve marktwaarde impact door de tarieffloor op gereguleerd sparen wordt in rekening gebracht bij vermogenssimulaties.

De negatieve impact van een rentestijging van +100bp op het eigen vermogen verbeterde in 2023 door het positieve effect van de bestaande en nieuw afgesloten exogene indekkingen op het globale renterisico. Een langere veronderstelde rentelooptijd op deposito's zonder eindvervaldag, onder meer als gevolg van een herkalibratie van het replicating model voor Belgische spaarrekeningen, droeg hier ook toe bij. De in 2023 afgesloten exogene indekkingen dienden voor een belangrijk deel als tegengewicht voor de negatieve impact die ontstond door een materiële verschuiving binnen balans van spaar- en zichtrekeningen naar termijndeposito's als reactie op de door de overheid uitgegeven staatsbon op 1 jaar. Verder werd via deze exogene indekkingen ook de impact gemitigeerd van de groei van de hypotheekportefeuille en diens toegenomen looptijd, wat ook deels het gevolg is van de ingebruikname van een nieuw model voor het inschatten van het prepaymentgedrag op de Nederlandse hypotheekportefeuille.

Een rentedaling van -100bp resulteert in 2023 in tegenstelling tot het jaar daarvoor terug in een negatieve impact op het eigen vermogen. Dit wordt veroorzaakt door de gedaalde LT-rentes en de invloed hiervan op de toegenomen portefeuille payerswaps in combinatie met diens gestegen gemiddelde looptijd. De gestegen KT-rentes doen bovendien het positieve vermogeneffect op sommige activa zoals vastrentende beleggingseffecten verminderen waardoor dit effect nog wordt versterkt. De eerder aangehaalde langer veronderstelde rentelooptijd op deposito's zonder eindvervaldag, onder meer als gevolg van een herkalibratie van het replicating model voor Belgische spaarrekeningen, droeg hier ook toe bij. Deze negatieve effecten worden in aanzienlijke mate getemperd door een positieve contributie vanuit de hypotheekportefeuille.

De indekkingsstrategie blijft er op gericht om het renterisico actief onder controle te houden. Hiertoe worden niet enkel de gevoeligheden onder parallelle up en down schokken beschouwd, maar wordt telkens gekeken naar de mogelijke impacten onder minstens de 6 gedefinieerde EBA-renteschokken. Er wordt hierbij steeds een vermogens- en een resultaatperspectief in beschouwing genomen.

De gebruikte exogene indekkingsinstrumenten vallen onder toepassing van hedge accounting. De kwalificatiecriteria worden maandelijks gemonitord en bleven ook in 2023 gerespecteerd.

Gevoeligheidsanalyse - renterisico in de Verzekeringspool

De onderstaande vermogens- en inkomstengevoeligheid geeft de impact weer binnen Aras van parallelle renteschokken op het resultaat over 12 maanden en op het eigen vermogen.

	31/12/2022		31/12/2023	
	+100bp	-100bp	+100bp	-100bp
Impact op resultaat (over 12 maanden)	1.567.656	-1.208.708	1.880.650	-3.559.461
Impact op eigen vermogen	-1.407.791	592.370	1.877.096	-15.549.045

Bij de berekening van de inkomstengevoeligheid wordt uitgegaan van:

- Balanspositie met productie zoals voorzien in het businessplan;
- Flat rates;
- Het renteresultaat op de portefeuille Leven.

Bij de berekening van de gevoeligheid op het eigen vermogen wordt uitgegaan van:

- De gebruikte methodologie zoals toegepast onder Solvency II, Pijler 1;
- Rentegevoeligheid over de volledige balans.

Een stijging of een daling van de rentevoeten met 100 basispunten over het eerste jaar heeft een beperkte impact op het renteresultaat Leven. Dit is vergelijkbaar met de positie van vorig jaar en de verwachting is dat dit beperkt zal blijven naar einde 2023 toe wegens een goede cashflow matching.

Eind 2023 zou een stijging van de rentevoeten volgens het Solvency up scenario een positieve impact van 1,8 miljoen euro hebben op de marktwaarde van het eigen vermogen. Een daling van de rentevoeten volgens het Solvency down scenario heeft een negatieve impact op het eigen vermogen van 15,5 miljoen euro.

De impact van het down scenario, zowel op het vlak van inkomstengevoeligheid als impact op het eigen vermogen is iets groter dan vorig jaar maar blijft beperkt wegens een goede cash flow matching.

Spreadverwijdingsrisico

Risicopositie

Het rendement op de investeringsportefeuille wordt in belangrijke mate bepaald door de kredietspread die wordt ontvangen op de gemaakte investeringen. De evolutie en de schommelingen van de kredietspread zijn vaak marktgedreven en worden meebepaald door andere factoren dan degene die een directe of indirecte invloed kunnen hebben op de kredietwaardigheid van de emittent.

Deze marktfactoren induceren spreadverwijdingsrisico en vormen naast het pure renterisico de belangrijkste driver van het activarendement en de economische waarde van de beleggingsportefeuille.

Risicobeheersing

Het voeren van een voorzichtig investeringsbeleid, het frequent opvolgen van de economische waardeschommelingen van de investeringsportefeuille en het meten van de gevoeligheid van wijzigingen in de kredietspread op het vlak van inkomsten- en marktwaardeperspectief binnen de door de raad van bestuur bepaalde risicoappetijt (RAF) vormen belangrijke pijlers binnen een gezond portefeuillebeheer.

Het investeringsbeleid wordt gestuurd door een strikt investeringskader, zoals opgenomen in de financiële beleidslijnen van Aspa en Aras, dat in functie van de kredietwaardigheid van de emittent de toegestane investeringsenveloppe en maximale looptijd bepaalt. Dit investeringsbeleid wordt geconcretiseerd door een doorgedreven analyse van de kredietsectoren en investeringsdossiers en een actieve screening van marktopportunities.

De evolutie van de marktwaarde van de beleggingsportefeuille wordt opgevolgd binnen het Alco en het Investerings Overleg (IO). De berekening en opvolging van de kredietspreadsensitiviteit gebeurt binnen het RAF-kader met zowel de gevoeligheid van het resultaat als het eigen vermogen en binnen het ICAAP en ORSA-kader, waar het samen met kredietrisico wordt gerekend.

Gevoeligheidsanalyse - spreadverwijdingsrisico

De Vennootschap berekent het spreadrisico op de totaliteit van de beleggingsportefeuille. De spread sensitiviteit wordt berekend volgens een aangepaste duration (geen convexiteit).

Per 31 december 2023 bedroeg voor Aspa de impact van een stijging van de kredietspread met 1 basispunt -3.074.720 euro (waarvan -607.877 euro op eigen vermogen, -115.575 euro op resultaat en -2.351.269 euro geen onmiddellijke impact heeft op eigen vermogen en resultaat aangezien de betrokken instrumenten aan geamortiseerde kostprijs zijn gewaardeerd) ten opzichte van -3.562.956 euro per einde 2022.

Aras had een spreadgevoeligheid van -774.011 euro (waarvan -653.319 euro op eigen vermogen, -10.937 euro op resultaat en -109.755 euro geen onmiddellijke impact heeft op eigen vermogen en resultaat aangezien de betrokken instrumenten aan geamortiseerde kostprijs zijn gewaardeerd) per 31 december 2023 ten opzichte van -773.333 euro per 31 december 2022. De daling voor beide is voornamelijk te wijten aan een daling in volume van de portefeuille, versterkt door een daling van de gemiddelde duration.

Beiden betrokken portefeuilles zijn voor 40% gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat, waarbij een daling van de reële waarde door een toename van de kredietspread wordt verwerkt in de overige onderdelen van het totaalresultaat. Een overige 59% is gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs waarbij een daling in reële waarde geen directe impact heeft op het resultaat of het eigen vermogen. Minder dan 1% is aan reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in winst of verlies gewaardeerd.

Aandelenrisico

Risicopositie

Aandelen kunnen vanuit een strategisch allocatieperspectief een aanvulling vormen op de bestaande obligatie- en lening portefeuilles en hebben tot doel het risico- en rendementsprofiel van de portefeuille verder te optimaliseren. Binnen het investeringskader en mits naleving van strikte investeringscriteria beschikt de Vennootschap over de mogelijkheid om aandelenposities op te nemen in haar beleggingsportefeuille. Aspa heeft beperkt aandelen in portefeuille van tegenpartijen die actief zijn in de uitbating van vastgoed. De aandelenportefeuille van Aras bevat corporates en vastgoedtegenpartijen.

Risicobeheersing

De portefeuille individuele aandelen is beperkt en wordt beheerd binnen een strikt risicobeheerkader bestaande uit limieten op onder meer omvang, toegelaten sectoren, marktkapitalisatie en concentratie.

Het prijsrisico wordt beheerst door de aandeleninvesteringen te onderwerpen aan een grondige analyse van de onderliggende grondbeginselen, en door het beleggingsbeleid te kaderen binnen de goedgekeurde risicoappetijt en toegewezen limieten.

Gevoeligheidsanalyse - aandelenrisico

De onderstaande gevoeligheidsanalyse geeft de impact op de Vennootschap weer van een daling van de marktwaarde van eigenvermogensinstrumenten met 10%.

	31/12/2022	31/12/2023
	-10%	-10%
Impact op resultaat	-5.310.225	-6.134.426
Impact op eigen vermogen	-14.575.875	-14.696.773

De eigenvermogensinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat bedragen 146.967.729 euro (marktwaarde) op 31 december 2023. Bij een daling van de markten met 10% zal het bedrag binnen eigen vermogen dalen met 14.696.773 euro en worden geen bijzondere waardeverminderingen in IFRS aangelegd. De eigenvermogensinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies bedragen 61.344.261 euro op 31 december 2023. Een daling van 10% zal onmiddellijk worden opgenomen in de resultatenrekening.

De Verzekeringspool commercialiseert en verdeelt tak 23-verzekeringscontracten. Deze verzekeringscontracten investeren ten behoeve van de klant in diverse fondsen die onderliggend voornamelijk in aandelen en obligaties beleggen. Het aandelenrisico met betrekking tot deze verzekeringscontracten wordt gedragen door de verzekeringnemer.

Vastgoedrisico

Risicopositie

De evolutie van de vastgoedprijzen heeft een invloed op de kredietverlening aan particulieren en beïnvloedt, door het in onderpand geven van het vastgoed, mee het kredietrisico. Een van de kernactiviteiten van de Vennootschap is de hypothecaire kredietverlening aan particulieren in België en Nederland. Dit maakt de Vennootschap mede afhankelijk van de ontwikkelingen in de huizenmarkt. In het kader van het uitwinningsbeleid worden uitzonderlijk panden tijdelijk opgekocht door de Vennootschap met het oog op latere realisatie.

Tevens laat het investeringskader toe om een portefeuille indirecte vastgoedbeleggingen aan te houden. Het betreft geen directe investeringen in vastgoed maar kredietverstrekking of eigenvermogensinstrumenten aan tegenpartijen die actief zijn in vastgoed.

Risicobeheersing

De indirecte vastgoedbeleggingen worden beheerd binnen een strikt risicobeheerkader bestaande uit limieten op onder meer type van investeringen, geografie en concentratie (zie verder onder kredietrisico).

De directe vastgoedbeleggingen worden verwerkt via de toepassing van het kostprijsmodel. De latente min- en meerwaarden van deze directe vastgoedbeleggingen worden niet opgenomen in het eigen vermogen.

Gevoeligheidsanalyse - vastgoedrisico

Voor de hypothecaire kredietverlening zal een aanpassing van de waarde van het onderliggend vastgoed een gevolg hebben voor het niveau van de aangelegde verwachte kredietverliezen. De sensitiviteit is opgenomen onder hoofdstuk 42 bijzondere waardeverminderingen.

Voor de directe vastgoedbeleggingen is de verwachte sensitiviteit beperkt. Einde boekjaar 2023 heeft de portefeuille directe vastgoedbeleggingen een boekwaarde van 850.767 euro. Per einde 2022 bedroeg de boekwaarde 865.710 euro. Een daling van 10% van de marktwaarde zal - zolang er geen duurzame waardevermindering is - geen impact hebben op het resultaat. Het maximale risico op verlies bedraagt 850.767 euro.

5.2. Liquiditeitsrisico

Risicopositie

Het liquiditeitsrisico is het risico op een negatieve verandering in de financiële situatie, als direct of indirect gevolg van het feit dat er onvoldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om te voldoen aan de financiële verplichtingen.

De strategie van de Vennootschap bestaat erin om middelen op overwegend korte-, of middellange termijn aan te trekken en deze te herinvesteren via diverse vormen van kredieten en beleggingen op overwegend langere termijn.

Liquiditeitsbronnen van de Bankpool

Het financieringsmodel en liquiditeitsprofiel van Aspa kenmerkt zich vooral door:

- Een belangrijke basis aan klantendeposito's;
- Een spreiding over de Belgische en Nederlandse markt;
- Een diversificatie naar wholesale funding bestaande uit RMBS, Covered bonds, senior bonds waaronder green bonds;
- Een liquide effectenportefeuille.

Het financieringsbeleid is vooral gericht op de particuliere klant in België en Nederland via de uitgifte van betaal-, spaar- en termijnrekeningen. De deposito's van klanten vormen het belangrijkste deel van de primaire financieringsbronnen van de bankactiviteiten van de Vennootschap.

Aspa doet ook een beroep op de interbancaire of professionele markt om zich te financieren vanuit de wens om de financieringsbronnen te diversifiëren en om tegemoet te komen aan nieuwe wettelijke vereisten of de ondersteuning van de S&P-rating (EMTN-programma met mogelijkheid tot uitgiftes van Tier 2, Senior Non Preferred (SNP) of Senior Preferred (SP) instrumenten). Sinds 2021 kan Argenta, na daarvoor door de regulator een licentie te hebben verkregen, Belgische Pandbrieven (Covered Bonds) uitgeven. Periodiek worden er in het kader van het liquiditeitsbeheer eveneens repo's afgesloten.

De deposito's van de particuliere klanten kunnen beschouwd worden als bronnen van liquiditeit en als bronnen van liquiditeitsrisico. Betaalrekeningen en spaargelden van particulieren zijn immers direct of op korte termijn opvraagbaar, maar leveren niettemin een belangrijke bijdrage aan de stabiliteit van de financieringsbasis op lange termijn. Deze stabiliteit staat of valt dan ook met het behoud van het vertrouwen van de rekeninghouder in de solvabiliteit, de rentabiliteit en het risicobeheer van de Vennootschap. Onderstaande tabel presenteert de financieringsbronnen op het Aspa conso niveau waarbij de intragroepsposities ten opzichte van de andere groepsentiteiten niet geëlimineerd werden aangezien deze niet significant zijn.

Financieringsbronnen	31/12/2022	31/12/2023
Deposito's van centrale banken	0,00%	0,00%
Deposito's van kredietinstellingen	3,51%	2,21%
Deposito's van andere dan centrale banken en kredietinstellingen	82,84%	83,38%
Aan institutionelen verkochte obligaties	12,58%	13,21%
Overige verplichtingen	1,07%	1,20%
Totaal verplichtingen	100,00%	100,00%
Totaal verplichtingen in euro	50.922.005.914	51.111.441.542

Risicobeheersing in de Bankpool

Aspa beschikt over een continue interne risicogebaseerde beoordeling van zowel de huidige als toekomstige financierings- en liquiditeitsvereisten, en dit om ervoor te zorgen dat er voldoende liquiditeit en financieringsmiddelen beschikbaar zijn om de risico's die voortvloeien uit de bedrijfsstrategie af te dekken. Dit geheel zit vervat in het Internal Liquidity Adequacy Assessment Process (ILAAP). De ILAAP-beleidslijn, dewelke goedgekeurd is door de RvB, geeft een overzicht en beschrijving van de belangrijkste elementen van ILAAP en hun interactie, en legt uit hoe ILAAP geïntegreerd is in de werking van Aspa en hoe de bevindingen ervan worden gebruikt.

Het Alco volgt de liquiditeitsindicatoren systematisch op. Het meten, opvolgen, controleren en rapporteren van het liquiditeitsrisico valt onder de eerstelijnsverantwoordelijkheid van het ALM-departement. Het liquiditeitsrisico wordt zowel vanuit een marktliquiditeitsrisico (liquidatiewaarde van activa) als vanuit een herfinancieringsrisico perspectief (stabiliteit van de funding) opgevolgd. De tweedelijnsverantwoordelijkheid ligt bij het Risk-departement. Het beheer van de liquiditeitspositie valt onder de bevoegdheid van de directie Treasury and Investment Management.

Voor het meten, opvolgen, controleren en rapporteren van het liquiditeitsrisico heeft Aspa een aangepast management-informatiesysteem, inclusief noodplan, om zowel onder normale als uitzonderlijke omstandigheden het liquiditeitsbeheer op een adequate manier te kunnen uitvoeren. Bovenop de extensieve regulatoire rapportering is er ook een uitgebreide interne rapportering uitgewerkt. Op deze manier zijn het management en andere belanghebbenden permanent op de hoogte van de evoluties. Dagelijks worden rapporten over de financiering verspreid naar een breed doelpubliek binnen de Vennootschap.

Het dagelijks liquiditeitsbeheer, de definitie van bijkomende Early Warning Indicators (EWI), operationele limieten of knipperlichten en de organisatie van stresstesten zijn opgenomen in het Raamwerk liquiditeit.

De risicoappetijt wordt in het RAF van de Bankpool beheerd via limieten- en knipperlichtniveaus op volgende risico-indicatoren:

- De LCR (Liquidity Coverage Ratio): deze ratio zet de liquiditeitsbuffer af tegen een gedefinieerd afvloeien van de aangetrokken gelden op 30 dagen;
- De NSFR (Net Stable Funding Ratio): deze ratio plaatst de beschikbare liquiditeit tegenover de vereiste liquiditeit over een horizon van minstens een jaar;
- De AER (Asset Encumbrance Ratio): deze ratio vergelijkt de hoeveelheid aan niet-bezwaarde activa met het volume aan beschermde deposito's;
- Loans/balance ratio: deze ratio monitort het illiquide gedeelte van de activa binnen vastgestelde limieten; -en
- Wholesale funding ratio's: deze ratio's volgen de proportie aan institutionele funding en herfinancieringsrisico op binnen vastgestelde limieten.

Aanvullend op bovenstaande RAF-indicatoren zijn er intern nog EWI's, operationele limieten en knipperlichten gedefinieerd.

Het overzicht van de ratio's (niet geauditeerd) en wettelijke limieten is te vinden in de onderstaande tabel:

	Wettelijke limieten	31/12/2022	31/12/2023
LCR	100%	184%	216%
NSFR	100%	147%	145%
AER strikt (RAF-limiet)	95%	113,8%	112,2%
AER ruim (RAF-knipperlicht)	110%	119,5%	117,3%

De knipperlichtdrempelwaarde en de herstelplandrempelwaarde voor de AER zijn afhankelijk van de categorie waarin de Vennootschap zich bevindt. Deze categorie wordt bepaald in functie van de in aanmerking komende deposito's als bedoeld in artikel 389 van de Bankwet in verhouding tot de totale activa van de instelling. In 2023 bevond Aspa zich in categorie 2.

De onmiddellijk beschikbare liquiditeitsbronnen bestaan uit activa van hoge kwaliteit. Daarbij gaat het voornamelijk om een gediversifieerde portefeuille van centrale bankreserves, overheidsobligaties, effectiseringen en bedrijfsobligaties. Aanvullend op de liquide activa die in aanmerking komen voor de LCR beschikt Aspa ook nog over een portefeuille van ECB-eligible en andere verkoopbare effecten.

Alle passiva en activa zijn in euro gedenomineerd zodat er geen valuta-mismatch is tussen de liquiditeits- en financieringsbronnen.

Aspa houdt een derivatenportefeuille aan met het oog op het indekken van het renterisico. De waarde van deze portefeuille wordt met onderpand afgedekt. De activa die als onderpand aangewend zijn, worden uitgesloten van de Liquidity Coverage Ratio (LCR) liquide buffer. In de LCR wordt tevens rekening gehouden met de potentiële uitstromen van onderpand ten gevolge van schommelingen in de waardering van de portefeuille en een negatieve ratingevoluitie van Aspa. De evolutie van het onderpand wordt van nabij opgevolgd.

Risicobeheersing in de Verzekeringspool

De toekomstige liquiditeitspositie wordt opgevolgd door het cashflow profiel van de activa en de passiva per kwartaal tegenover elkaar af te zetten en acties inzake balanssturing te ondernemen als dit nodig zou zijn.

De bestaande gap tussen de portefeuille en de daar tegenoverstaande verzekeringscontracten wordt stelselmatig opgevolgd. De opvolging is hierbij onderdeel van de periodieke maturity gap analyse. Onder andere sturing van de balans via proactieve acties om de verzekeringscontracten op einddatum bij Aras belegd te houden, repo's en het opzetten van kredietlijnen met financiële instellingen behoren tot de beheersmaatregelen.

De belangrijkste RAF-risico-indicator in het beheer van het liquiditeitsrisico binnen de Verzekeringspool is de ratio cumulatieve maturity gap t.o.v. de vrije repo capaciteit evenals de ratio ECB-effecten t.o.v. de dekkingswaarden Leven, dewelke het gewenste niveau van repo capaciteit bewaakt.

	31/12/2022	31/12/2023
Cumulatieve maturity gap/vrije repo capaciteit	-27,5%	-17,1%
ECB-effecten/dekkingswaarden Leven	29,0%	32,7%

Looptijdanalyse Bankpool

Bij de toelichtingen 14, 15 en 16 is bijkomende informatie over de resterende looptijd van de financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat en financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs te vinden. In de onderstaande tabel wordt een looptijdanalyse van de categorie 'financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden', de financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, de derivaten gebruikt ter afdekking en de overige verplichtingen weergegeven. Onderstaande tabellen presenteren de looptijdanalyse op het Aspa conso niveau waarbij de intragroepsposities ten opzichte van de andere groepsentiteiten niet geëlimineerd werden aangezien deze niet significant zijn.

Boekjaar 2022	< 3 maanden	< 12 maanden	1-5 jaar	> 5 jaar
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	0	0	0	0
Financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs				
Deposito's van centrale banken	0	0	0	0
Deposito's van kredietinstellingen	1.786.184.848	0	15.371	0
Deposito's van andere - zonder vaste looptijd	41.204.349.486	0	0	0
Deposito's van andere - met vaste looptijd	175.350.504	229.727.752	555.501.674	18.718.345
Uitgegeven schuldbewijzen - obligaties	54.592.401	201.552.235	3.743.813.951	2.405.223.358
Overige financiële verplichtingen	3.646.053	10.938.158	46.786.688	35.548.986
Derivaten gebruikt ter afdekking	25.884.924	142.692.614	482.100.184	752.239.378
Totale financiële verplichtingen	43.250.008.215	584.910.758	4.828.217.868	3.211.730.067
Boekjaar 2023	< 3 maanden	< 12 maanden	1-5 jaar	> 5 jaar
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	9.868.909	21.918.121	52.815.023	22.703.905
Financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs				
Deposito's van centrale banken	0	0	0	0
Deposito's van kredietinstellingen	1.130.294.811	0	0	0
Deposito's van andere - zonder vaste looptijd	34.197.992.091	0	0	0
Deposito's van andere - met vaste looptijd	383.554.609	6.212.739.949	1.820.093.014	834.173
Uitgegeven schuldbewijzen - obligaties	910.971.811	146.797.341	4.177.688.635	1.517.066.160
Overige financiële verplichtingen	3.280.277	9.840.830	44.070.232	28.486.008
Derivaten gebruikt ter afdekking	79.852.446	283.198.116	785.193.074	1.324.288.184
Totale financiële verplichtingen	36.715.814.953	6.674.494.356	6.879.859.977	2.893.378.429

Onder de financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden zijn de derivaten (caps) opgenomen die zijn aangegaan in het kader van economische renterisicoafdekkingen, maar waarvoor geen formele hedge accounting kon toegepast worden.

Bij de derivaten gebruikt ter afdekking zijn de rentestromen van de onder de betrokken categorie verwerkte renteswaps terug te vinden. Bij het berekenen van deze interesten werd gebruik gemaakt van de vaste en variabele interestvoeten zoals deze per 31 december 2023 vastlagen voor het respectievelijke vaste en variabele deel van de betrokken renteswaps.

De zichtdeposito's, deposito's van bijzondere aard en geregementeerde spaardeposito's werden voor deze rapportering onder het tijdsinterval < 3 maanden geklasseerd. De toename in deposito's van andere - met vaste looptijd met vervaldag binnen de 12 maanden en minder, is het gevolg van de productie van 7,85 miljard euro aan termijnplaatsingen. Dit was grotendeels een verschuiving vanuit zicht- en spaargelden. De uitgegeven schuldbewijzen – obligaties volgen de contractuele vervaldagen, waarbij op 6 februari 2024 de SP EMTN van 500 miljoen euro op vervaldag komt, en de GA 2017 obligatie op 17 maart 2024 op calldatum komt.

De overige financiële verplichtingen betreffen de schulden van leaseovereenkomsten.

Looptijdanalyse Verzekeringspool

De Verzekeringspool maakt geen gebruik van derivaten. De looptijdanalyse van de verplichtingen zijn per categorie weergegeven in onderstaande tabel.

Boekjaar 2022 herzien	< 12 maanden	1-5 jaar	> 5 jaar
Financiële verplichtingen inzake unit-linked verzekeringscontracten (tak 23)	164.009.952	617.450.035	1.973.232.184
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs			
Deposito's van kredietinstellingen	0	0	0
Deposito's van andere - zonder vaste looptijd	0	0	0
Deposito's van andere - met vaste looptijd	0	0	12.093.820
Overige financiële verplichtingen	346.363	10.024	0
Activa uit hoofde van verzekerings- en herverzekeringscontracten			
Verzekeringen	0	0	0
Herverzekering	22.968.326	188.461	-1.950.524
Passiva uit hoofde van verzekerings- en herverzekeringscontracten			
Verzekeringen	206.972.408	316.970.547	2.022.620.919
Herverzekering	14.133.693	927.896	-1.109.505
Totaal	408.430.741	935.546.963	4.004.886.894
Boekjaar 2023	< 12 maanden	1-5 jaar	> 5 jaar
Financiële verplichtingen inzake unit-linked verzekeringscontracten (tak 23)	180.502.391	788.175.112	2.027.112.970
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs			
Deposito's van kredietinstellingen	0	0	0
Deposito's van andere - zonder vaste looptijd	19.795	0	0
Deposito's van andere - met vaste looptijd	0	0	12.515.442
Overige financiële verplichtingen	26.797	14.568	50.998
Activa uit hoofde van verzekerings- en herverzekeringscontracten			
Verzekeringen	0	0	0
Herverzekering	33.391.275	-1.105.552	-5.026.419
Passiva uit hoofde van verzekerings- en herverzekeringscontracten			
Verzekeringen	199.986.303	399.169.040	2.084.187.054
Herverzekering	15.637.315	0	0
Totaal	429.563.876	1.186.253.169	4.118.840.045

De financiële verplichtingen inzake unit-linked verzekeringscontracten (tak 23) betreffen beleggingscontracten. De uitstaande reserves zijn ingedeeld volgens resterende contractuele looptijd.

5.3. Kredietrisico

Risicopositie

Kredietrisico is het risico van een negatieve verandering in de financiële situatie, als direct of indirect gevolg van een daling in de kredietwaardigheid van emittenten (of garanten) van effecten, tegenpartijen en schuldenaren.

Voor de Vennootschap zijn in essentie drie segmenten van belang voor wat betreft het kredietrisico: de retail markt en met name de hypothecaire kredietverlening aan particulieren (in België en Nederland), de beleggingsportefeuille en de portefeuille leningen aan lokale en regionale besturen en (selectief) aan ondernemingen, en het kredietrisico op de herverzekeraars. Het kredietrisicomanagement focust zich dan ook op deze drie segmenten.

Risicobeheersing

De Vennootschap heeft binnen het retail segment als doelgroep natuurlijke personen die hun gewoonlijke verblijfplaats in België (voor de Belgische kredietportefeuille) of Nederland (voor de Nederlandse kredietportefeuille) hebben en die een krediet wensen aan te gaan voor hoofdzakelijk niet-professionele doeleinden (het maximale deel voor het gebruik voor professionele doeleinden is 49% van de oppervlakte). Het krediet moet steeds aangegaan worden door een natuurlijk persoon.

Enkel aan de eigen kantoorhouders verstrekt Argenta kredieten voor hoofdzakelijk professionele doeleinden.

Naast de woonkredieten worden in België ook leningen op afbetaling (consumentenkredieten) aangeboden.

De belangrijkste elementen van de risicobeheersing voor het retail segment betreffen: het limieten- en escalatiekader uit de overkoepelende Beleidslijn kredietrisicobeleid retail, het Belgische acceptatie- en autorisatiekader en het Nederlandse acceptatiebeleid hypotheekleningen voor de toekenning van de kredieten met daarin o.a. de vastgelegde limieten voor de beoordeling van de kredietwaardigheid van de klanten en de beleidslijn wanbetaling. Daarnaast worden de portefeuilles gemonitord op kredietrisico-indicatoren zoals wanbetaling (pd, pit pd, delinquency, default, lgd), concentraties binnen LTV (loan to value) & DSTI (debt-service-to-income) / LTI (loan-to-income), EPC-scores, A-IRB modellen voor hypotheekportefeuilles en gerichte analyses.

Sinds 2022 wordt de nadruk gelegd op de implementatie van de EBA- richtsnoeren inzake de initiëring en monitoring van leningen waaronder de proactieve detectie en opvolging van verhoogd kredietrisico in de woonkredietportefeuilles (via EWIs), de waardering van onroerende waarborgen (fysieke en desktop schattingen), de integratie van klimaatrisico (meer bepaald transitierisico, maar gradueel ook fysiek risico) in het risicobeheerkader en voor Nederland de mitigatie van Interest Only kredieten.

Deze verschillende initiatieven worden opgevolgd door de betrokken value stream en worden ondersteund via de werking van het GRC Financiële Risico's en het Delivery comité, met rapportering aan het directiecomité en het risicocomité van de raad van bestuur.

Het niet-retail beleggingskader focust op een sterke kwaliteit van de tegenpartijen, met aandacht voor een grote diversificatie tussen beleggingen in nationale overheden, financials, corporates, indirect vastgoed, gestructureerde producten zoals RMBS, Covered bonds, effecten of leningen van lokale besturen en publiek private samenwerkingen (PPS).

De toepassing van het beleggingsbeleid wordt in de concrete uitvoering mee ondersteund door het Investeringsoverleg (IO), waarin vertegenwoordigers van het directiecomité (bij escalatie), van Treasury & Investment Management (TIM), Treasury & Investment Services (TIS), Juridische zaken en de afdeling Kredietrisicoanalyse (CRA) in eerste lijn en van Risk in tweede lijn vertegenwoordigd zijn.

Het intern beleggingskader bepaalt in welke posities met welke ratings mag belegd worden en tot welk bedrag. De ratings van alle rentedragende effecten worden nadien stelselmatig opgevolgd.

De bancaire, corporate, PPS en vastgoed tegenpartijen, alsook de lokale en regionale overheden worden continu gemonitord via een kredietanalyse door de afdeling CRA. Deze analyse omvat naast een beoordeling van de historische prestatie ook de impact van toekomstige marktevoluties, sensitiviteitsanalyses en klimaatrisico (meer bepaald transitierisico). Hierbij wordt een interne rating bekomen die de correcte kredietwaardigheid weerspiegelt, waarbij ook een inschatting wordt verschaft van toekomstige evoluties via een interne rating outlook. Dit alles vormt een cruciaal onderdeel in het kredietrisicoproces en de correcte doorlichting van de algemene kredietwaardigheid van de verschillende portefeuilles. Bijzondere aandacht gaat hier uit naar knipperlichten die kunnen duiden op een potentiële wijziging in kredietwaardigheid, waar eventuele acties kunnen uit voortvloeien.

CRA geeft een toelichting op het maandelijks georganiseerde RO, dat rapporteert aan het Alco. Dit overleg bekrachtigt voorgestelde interne ratings of beslist volgens een welomschreven governance-kader en met in acht name van twee beslissingsniveaus over de toekenning van interne ratings. De interne ratings zijn relevant binnen het acceptatiekader en worden tevens gehanteerd voor monitoring. Verder wordt de volledig beleggingsportefeuille op kwartaalbasis in zijn geheel onderworpen aan een grondige analyse. Deze analyse alsook de individuele tegenpartij analyses vormen de basis van de regelmatige rapportering aan en bespreking binnen het Alco via het eerstelijnsrapport waar kredietrisico een onderdeel van is, het directiecomité en het risicocomité van de raad van bestuur.

Voor het beheren van het kredietrisico met betrekking tot de herverzekeraar maakt de Vennootschap gebruik van de diensten van een herverzekeringsmakelaar om de herverzekeringscontracten in de markt te plaatsen. In het contract met de herverzekeringsmakelaar is opgenomen dat alle herverzekeraars een minimale A minus rating moeten aanhouden. Het concentratierisico wordt beperkt door de indekking te plaatsen bij verschillende herverzekeringsmaatschappijen. Verdere informatie over herverzekering is opgenomen onder de toelichtingen met betrekking tot het verzekeringsrisico.

Interne modellen voor kredietrisico

De kapitaalvereisten bij Aspa voor de woonkredieten in België en Nederland worden bepaald via A-IRB modellen en via F-IRB modellen voor de corporate, bank en vastgoedtegenpartijen binnen de beleggingsportefeuille. Als gevolg van de implementatie van de nieuwe definitie van wanbetaling in 2020 werden deze modellen in de loop van 2021 doorontwikkeld. De non-retail modellen, waarvan het aanvraagdossier in 2021 werd ingediend, werden in 2022 goedgekeurd. Voor de BE retail modellen, waarvan het aanvraagdossier in 2021 werd ingediend, werd in de loop van 2023 goedkeuring bekomen. Dit heeft geleid tot een stijging van de risicogewogen activa met 445 miljoen euro. Voor de NL woonkredietportefeuilles, waarvan het aanvraagdossier in 2022 werd ingediend, werd het inspectieproces afgerond en een draft beslissing werd ontvangen einde 2023. Begin 2024 werd de goedkeuring bekomen voor de NL retail modellen. Dit zal ceteris paribus leiden tot een geschatte daling van de risicogewogen activa met 1,8 miljard euro.

Maximaal kredietrisico

De totale blootstelling aan kredietrisico van de Bankpool bestaat uit de boekwaarden van financiële activa (grootste deel van de activazijde - binnenbalans), de berekende exposure van afgeleide financiële instrumenten en specifieke buiten balansposten (waaronder effecten, aankopen in uitvoering, kredietverbintenissen en financiële garanties) zoals beschreven in de (Basel) regelgeving van het eigen vermogen. De onderstaande tabel geeft het uitstaand kredietrisico weer voor de Bankpool, zoals gerapporteerd in de prudentiële COREP-tabellen. Voor de buitenbalansblootstellingen betreft het de maximale blootstelling (voor toepassing van de conversiefactoren, de zogenoemde 'credit conversion factor' of 'CCF' in de Basel regelgeving). In de Pijler 3-toelichtingen wordt meer duiding gegeven bij deze totale blootstelling.

	31/12/2022	31/12/2023
Totaal binnenbalans	52.962.136.466	53.509.172.171
Totaal buitenbalans	3.288.195.106	2.879.439.587
Totaal derivaten	313.062.937	378.412.720
Totale blootstelling aan kredietrisico	56.563.394.509	56.767.024.478

De maximale blootstelling aan kredietrisico binnen de Verzekeringspool bestaat grotendeels uit binnenbalansposities en bedraagt 6.219.036.300 euro per 31 december 2023 tegenover 5.843.679.847 euro per 31 december 2022. Meer specifiek is het kredietrisico met betrekking tot herverzekeringscontracten op 31 december 2023 27,3 miljoen euro. Voor verzekeringscontracten is er momenteel geen kredietrisico. Voor het beheren van het kredietrisico met betrekking tot de herverzekeraar maakt de Vennootschap gebruik van de diensten van een herverzekeringsmakelaar om de herverzekeringscontracten in de markt te plaatsen. In het contract met de herverzekeringsmakelaar is opgenomen dat alle herverzekeraars een minimale A minus rating moeten aanhouden.

Zekerheden en andere vormen van kredietverbetering

Voor de woonkredieten worden in overeenstemming met de acceptatiekaders zakelijke zekerheden, nl. hypothecaire inschrijvingen in Nederland en hypothecaire inschrijvingen en/of - volmachten in België, gevestigd op de woningen. Deze woningen worden bij de initiëring en tijdens de looptijd van het krediet gewaardeerd volgens de schattingsregels vervat in de overkoepelende beleidslijn waardering zekerheden met de leidende principes waarmee Argenta compliant moet zijn. De leidende principes zijn gebaseerd op de Capital Requirements Regulation (CRR), de EBA en ECB-richtsnoeren en tenslotte de EBA guidance met betrekking tot loan origination en monitoring. Actieplannen werden opgesteld om verbeteringen te realiseren rond de processen inzake pandwaardering, met inbegrip van de registratie van energieprestatiecertificaten en energielabels in het kader van de verzameling en rapportering van informatie betreffende de energie-efficiëntie van vastgoedblootstellingen.

Schattingen worden uitgevoerd bij aanvraag van het krediet door een expert aangevuld met een (desktop)taxatie conform de regels die bepaald zijn in de acceptatiekaders van België en Nederland. Ingeval van het opstarten van een uitwinningprocedure kunnen individuele schattingen eveneens plaatsvinden. Voor tegenpartijen met grote exposures (groter dan 3.000.000 euro) wordt jaarlijks opgevolgd of een recente expertenschatting op de onderliggende waarborgen is uitgevoerd, evenals voor kredieten in wanbetaling waarbij de exposure meer dan 300.000 euro betreft. Deze expertenschattingen worden aangevraagd en het resultaat ervan verwerkt door (Curatief) Beheer.

Daarnaast wordt periodiek een indexering uitgevoerd op de waarden van de zekerheden in portefeuille zodat steeds een actuele waarde aanwezig is. Deze indexering wordt jaarlijks binnen de Belgische portefeuille uitgevoerd, en op kwartaalbasis binnen de Nederlandse portefeuille, op al de panden die als zekerheid voor een actief hypothecair krediet (dit zijn panden met een hypothecaire inschrijving of volmacht waarvan de einddatum niet bereikt is) in pand werden genomen. De indexering is gebaseerd op de recentste door de expert geschatte vrijwillige en gedwongen verkoopwaarde na werken of, indien geen fysieke schattingswaarde aanwezig, de eerste vrijwillige en gedwongen verkoopwaarde na werken bij aanvang van het krediet. Deze waarden worden geïndexeerd op basis van een statistische methodiek.

Dankzij deze waarborg kan in geval van wanbetaling indien nodig en na gerechtelijke tussenkomst overgegaan worden tot de gedwongen verkoop van de woning om terugbetaling van het krediet te bekomen.

Naast de hypothecaire inschrijving wordt een gedeelte van de Nederlandse woonkredieten gewaarborgd door aan Argenta verpande verzekeringspolissen en de Nationale Hypotheek Garantie (NHG) waarop ook beroep kan worden gedaan in geval van wanbetaling.

Bij de niet-retail effecten en kredieten is de aanwezigheid van zekerheden of kredietbescherming beperkt aanwezig. Het betreft uitsluitend garantiestellingen van lokale, regionale of centrale overheden of van de met de tegenpartij verbonden ondernemingen. Bij garantiestellingen bij tegenpartijen worden deze garanties verwerkt in de verwachte kredietverliezen door in de berekening gebruik te maken van de rating van de garantiegiver als uiteindelijke rating van het effect of krediet.

De aanwezige zekerheden geven geen aanleiding tot de opname van een actief op de balans van de Vennootschap.

Over 2023 hebben zich geen significante negatieve wijzigingen in de kwaliteit van de aanwezige zekerheden voorgedaan. Wel stelt men een afkoeling van de huizenmarkt vast in België en Nederland qua transactievolumes en in minder mate ook op het vlak van huizenprijzen.

Concentratie van kredietrisico

Concentratierisico is het risico dat verband houdt met een grote concentratie van kredieten of effecten op een individuele tegenpartij of een groep van onderling gerelateerde tegenpartijen (wederpartijconcentratie) of ten gevolge van een ongelijkmatige verdeling over markten, sectoren of landen/regio's (sectorconcentratie). Dit laatste ontstaat wanneer significante risicoposities ingenomen worden op tegenpartijen waarvan de kans op wanbetaling en/of het verlies in geval van wanbetaling gedreven wordt door gemeenschappelijke onderliggende factoren.

De onderstaande tabel geeft de procentuele verdeling voor de retail portefeuille over de leningen en voorschotten van de verschillende types van lening of vordering.

	31/12/2022		31/12/2023	
	Boekwaarde	%	Boekwaarde	%
Zichtdeposito's / voorschotten	3.928.875	0,01%	3.059.280	0,01%
Consumentenkrediet	385.141.837	0,98%	427.815.655	1,05%
Hypothecaire leningen België	18.111.302.635	46,07%	18.470.210.535	45,42%
Hypothecaire leningen Nederland	20.643.400.573	52,51%	21.586.098.892	53,09%
Leningen op termijn	169.317.802	0,43%	174.731.922	0,43%
Totaal	39.313.091.722	100,00%	40.661.916.285	100,00%

Mogelijke concentratierisico's die resulteren uit de aanwezigheid in slechts twee hypotheekmarkten (namelijk België en Nederland), worden getemperd door het granulaire karakter van deze portefeuilles met een zeer groot aantal dossiers die elk individueel een zeer beperkt kredietrisico dragen, door de diversificatie in leeftijd en aflossing van het krediet, de demografische spreiding en de regionale spreiding binnen België en Nederland.

De niet-retail portefeuille van de Vennootschap betreft investeringen in vastrentende effecten, en kredietverleningen aan lokale en regionale besturen en publiek-private samenwerkingen.

	31/12/2022		31/12/2023	
	Boekwaarde	%	Boekwaarde	%
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	4.490.249.922	100%	4.759.229.924	100%
Schuldbewijzen				
Openbare en regionale besturen	1.003.931.764	22,36%	1.329.172.870	27,93%
Kredietinstellingen	1.047.469.617	23,33%	1.044.923.620	21,96%
Overige financiële instellingen	700.738.264	15,61%	799.095.085	16,79%
Andere instellingen	1.738.110.278	38,71%	1.586.038.348	33,33%
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	8.644.919.669	100%	8.468.840.022	100%
Schuldbewijzen				
Openbare en regionale besturen	1.952.758.630	22,59%	1.545.430.547	18,25%
Kredietinstellingen	1.878.322.745	21,73%	2.260.521.405	26,69%
Overige financiële instellingen	901.494.331	10,43%	737.674.336	8,71%
Andere instellingen	2.561.911.227	29,63%	2.574.527.279	30,40%

	31/12/2022		31/12/2023	
	Boekwaarde	%	Boekwaarde	%
Leningen op termijn	1.307.414.155	15,12%	1.310.244.727	15,47%
Leasing	43.018.581	0,50%	40.441.728	0,48%
Financiële activa voor niet-handelsdoeleinden verplicht gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies				
	97.337.817	100%	106.229.924	100%
Schuldbewijzen				
Openbare en regionale besturen	0	0,00%	0	0,00%
Kredietinstellingen	24.073.373	24,73%	24.660.250	23,21%
Overige financiële instellingen	21.611.600	22,20%	21.384.204	20,13%
Andere instellingen	51.652.845	53,07%	60.185.470	56,66%

De onderstaande tabel geeft een procentueel geografische uitsplitsing van de niet-retail portefeuille. Uit het onderstaande overzicht blijkt een grote blootstelling aan België (vestigingsplaats van de Vennootschap).

	31/12/2022	31/12/2023		31/12/2022	31/12/2023
Australië	0,04%	0,04%	Luxemburg	4,34%	5,15%
België	27,91%	27,40%	Mexico	0,35%	0,29%
Canada	1,02%	0,30%	Nederland	15,60%	16,34%
Denemarken	0,96%	1,39%	Oostenrijk	2,96%	3,49%
Duitsland	6,66%	6,90%	Polen	0,98%	1,08%
Finland	2,73%	2,76%	Roemenië	0,31%	0,31%
Frankrijk	15,15%	14,93%	Slovenië	1,10%	0,59%
Hongarije	0,35%	0,34%	Slowakije	1,07%	0,92%
Ierland	2,51%	2,27%	Spanje	5,67%	5,30%
IJsland	1,39%	1,41%	Tsjechië	0,46%	0,41%
Indonesië	0,31%	0,31%	Verenigd Koninkrijk	0,73%	0,54%
Italië	0,30%	0,10%	Verenigde Staten Amerika	1,07%	1,10%
Letland	0,52%	0,35%	Zweden	3,13%	3,42%
Litouwen	0,66%	0,66%	Overige	1,72%	1,90%
Totaal				100,00%	100,00%

De Vennootschap hanteert concentratielimieten per tegenpartij uitgedrukt als % van het CET1 reglementair kernkapitaal. De grootte van de limiet is in functie van de kredietwaardigheid van de emissie en van het type tegenpartij. De diversificatie en interne ratings van alle vastrentende effecten worden stelselmatig gerapporteerd en opgevolgd, op individueel en op portefeuilleniveau.

Verwachte kredietverliezen ('expected credit losses' of ECL) (fase 1 en fase 2)

Inputs, assumpties en technieken

Waardeverminderingen op de financiële instrumenten in de retail portefeuille worden bepaald op basis van een scenario gewogen model waarin de ratings gebaseerd zijn op huidige informatie en die in het verleden, terwijl de scenario's zelf

prognoses maken over de toekomst. De ECL wordt berekend als de som van de gewogen kredietverliezen onder drie macro-economische scenario's. De kredietverliezen worden berekend door de waarschijnlijkheid dat een ontleners in gebreke blijft, toe te passen op de verwachte blootstelling bij falen, rekening houdend met het verwachte verlies bij falen, verdisconteerd aan de effectieve rente van het instrument en gecorrigeerd voor de overlevingskans van het krediet.

De ECL worden berekend voor de relevante periode vanaf de rapporteringsdatum, zijnde 1 jaar (fase 1) of de gehele resterende looptijd van het contract (fase 2).

- De waarschijnlijkheid dat de ontleners in gebreke blijft ('Probability of Default' – PD) wordt bepaald door een PD-model (de Vennootschap heeft aparte PD modellen voor de Belgische en de Nederlandse hypotheekmarkten) dat rekening houdt met de individuele karakteristieken van het instrument (interne rating klasse, historische performantie) en gebaseerd op een 'through-the-cycle' (TTC) component (gemiddelde macro-economische condities) en een 'point-in-time' (PIT) component (vooruitziende macro-economische condities);
- Blootstelling bij falen ('Exposure at Default' – EAD) wordt berekend op de rapporteringsdatum en over de looptijd van het instrument en bevat zowel binnen- als buitenbalans blootstellingen. De binnenbalans blootstelling bestaat uit de som van het uitstaand kapitaal verhoogd met eventueel opgelopen achterstand. De projectie van binnenbalans blootstellingen over de resterende looptijd houdt rekening met de contractueel vastgelegde terugbetalingen. Buitenbalans blootstellingen (zijnde de kredietpijplijn, onbenutte kredietlijnen en bouwdepot) worden opgenomen in functie van de gemodelleerde verwachte omzetting en opname. De EAD wordt voor de Nederlandse portefeuille gecorrigeerd voor de kans op een gedeeltelijke vroegtijdige terugbetaling. Voor de Nederlandse hypotheek is er een bijkomend assessment voor leningen met een niet-annuïtaire aflossingscomponent. Voor de Belgische en Nederlandse hypotheek wordt een bijkomend assessment inzake inflatierisico gedaan voor leningen met hoge DSTI/LTI en zwakke energielabels;
- Het verlies gegeven dat een tegenpartij in gebreke blijft ('Loss Given Default' – LGD) is een maat voor het verwacht verlies op een lening bij falen van deze tegenpartij. Hierbij wordt rekening gehouden met een kans dat de klant na verloop van tijd terug in staat is zijn betalingsverplichtingen op te nemen ('Cure rate'), de verwachte recuperatie- en realisatiewaarde van de aanwezige waarborgen en de kosten gerelateerd aan falen of 'curing'. Daarbovenop wordt een risico op maturiteit ingeschat voor Nederlandse hypotheek met een interest-only component, zijnde waar het kapitaal pas op maturiteit wordt terugbetaald;
- Overlevingskans van een krediet wordt gedefinieerd als de waarschijnlijkheid dat een krediet bij de start van een welbepaalde periode:
 - (i) niet volledig is terugbetaald, of;
 - (ii) niet in wanbetaling is of uit de portefeuille verdwijnt na wanbetaling;
- Effectieve rente is het rendement van de lening op jaarbasis met in acht name van alle directe kosten. Omwille van de beperkte impact van directe kosten op de effectieve rente wordt de contractuele rente gebruikt als benadering;
- Gelet op onzekerheid worden management overlays toegepast (haircut pandwaarden, loss given loss ("Loss Given Loss" – LGL) factor en, specifiek voor de Belgische portefeuille, aftopping van cure rate). Meer informatie over het effect van de management overlays is opgenomen in hoofdstuk 42 bijzondere waardeverminderingen.

Momenteel worden de IFRS9-modellen doorontwikkeld om ze te aligneren op de nieuwe IRB-modellen. We verwachten hierbij een beperkte impact op de resultaten van ongeveer 2,5 miljoen euro.

Waardeverminderingen op de non-retail portefeuille worden bepaald door het in kaart brengen van de huidige waarde van de kasstromen die verloren zouden gaan bij het in gebreke blijven van een schuldenaar verdisconteerd aan de effectieve rente van het instrument. Hierop wordt de kans toegepast dat de schuldenaar, over een bepaalde periode, in gebreke blijft.

- Kasstromen van een financieel instrument zijn bepaald op basis van de prospectus (of equivalent document) van het actief. De Vennootschap maakt geen inschatting van de kans op vroegtijdige terugbetalingen en projecteert kasstromen tot eindvervaldag of de eerste call datum van het instrument indien van toepassing;
- Effectieve rente wordt bepaald bij de eerste opname, op instrumentniveau, als de jaarlijkse rente over de levensduur van het actief, rekening houdend met couponbetalingen en een eventueel verschil in de reële waarde van het instrument bij

boekings op balans en de nominale waarde;

- De PD wordt bepaald op basis van externe 'Standard & Poors' (S&P) informatie. Er hebben zich namelijk nog geen falingen van instrumenten in de 'non-retail' portefeuille van Argenta voorgedaan waardoor eigen data niet beschikbaar zijn. Op de externe data worden verscheidene aanpassingen uitgevoerd om een gemiddelde lange termijn migratiematrix te bepalen. Vervolgens worden de lange termijn PD's uit die matrix omgevormd naar verwachte PIT PD's. Een migratiematrix beschrijft de kansen van de huidige ratings om op 1 jaar te migreren naar alle andere ratings of gelijkblijvende rating, inclusief de kans op default;
- De LGD-percentages zijn gebaseerd op de Bazel-standaardbenadering (Covered: 11,25%; senior unsecured: 45%; subordinated: 75%).

Incorporatie van vooruitziende ('forward looking' of FL) informatie

Voor de retail portefeuilles wordt macro-economische FL-informatie zowel opgenomen in de ECL-berekeningen, als in de PIT LT PD (Point-in-time lifetime Probability of Default) bepaling. Voor de ECL en PIT LT PD worden 3 verschillende scenario's (soft landing, hard landing, externe schok) berekend in functie van de macro-economische verwachtingen, waarbij de gebruikte scenario's (inclusief het gewicht van elk scenario) dezelfde zijn als deze gebruikt voor het intern budgetteringsproces. Het soft landing scenario is gebaseerd op de macro-economische projecties die de centrale banken (ECB, NBB en DNB) in december 2023 hebben bekendgemaakt. In dit scenario kent de economie een zachte landing, waarbij volgens de ECB de groei naar verwachting vanaf begin 2024 aantrekt doordat het reëel besteedbaar inkomen omhooggaat, ondersteund door dalende inflatie, robuuste loongroei en veerkrachtige werkgelegenheid. Dit scenario heeft met 40% het grootste gewicht. Het externe schok scenario en het hard landing scenario zijn intern opgestelde alternatieve scenario's die elk een gewicht van 30% krijgen, waarbij in 2024 respectievelijk een lichtere en zwaardere recessie wordt voorzien.

De macro-economische verwachtingen die relevant zijn, betreffen de verwachte evolutie van het werkloosheidspercentage (voor PD) en de huisprijzenindex (voor LGD). Statistisch gezien wordt vastgesteld dat de PD-parameter op portefeuilleniveau beïnvloed wordt door de werkloosheidsgraad. Het verlies gegeven wanbetaling wordt vooral beïnvloed door de huizenprijzen. Dit blijkt ook uit statistisch onderzoek. De ECL en PIT LT PD is een gemiddelde van de drie scenario's gewogen met hun gewichten.

Het opnemen van FL informatie in de non-retail portefeuille wordt bekomen door modellering van de historische rating migratie matrices en hun verband met macro-economische factoren. Deze verbanden worden dan gebruikt om FL-rating migratie matrices te bepalen waarin de Point In Time (PIT) PD's aanwezig zijn. De economische indicatoren die mee worden genomen zijn de verandering in de reële groei van het BBP, de verandering in het niveau van de werkloosheidsgraad en de verandering in de algemene inflatie in de eurozone. Bij het berekenen van de PIT PD's wordt rekening gehouden met dezelfde verschillende scenario's per systeemfactor per jaar en met een gewicht per scenario. De scenario's en de weging ervan worden intern bepaald op basis van het businessplan van de Vennootschap. Een herziening van de finale FL PIT PD's gebeurt minstens op halfjaarlijkse basis en wordt goedgekeurd op het Alco. De scenario's en hun gewichten worden minstens halfjaarlijks (voor Q2 en Q4) vastgelegd en goedgekeurd op het Alco.

Meer informatie over de gehanteerde gewichten voor de scenario's en de FL informatie is opgenomen onder '40. Bijzondere waardeverminderingen'.

Significante toename van kredietrisico en laag risico exceptie

Binnen de retail portefeuille identificeert de Vennootschap een significante stijging van het kredietrisico sinds initiële erkenning van het instrument aan de hand van een kwantitatieve analyse en/of gebaseerd op kwalitatieve aanwijzingen. Er zijn tevens een aantal vangnet indicatoren ingebouwd welke automatisch leiden tot migratie naar fase 2 van een instrument. De 'staging' modellen zijn aangepast naar de specificiteit van de verschillende retail portefeuilles van de Vennootschap.

De kwantitatieve analyse is gebaseerd op de evolutie van de 'lifetime' PD via de zogenaamde 'confidence interval' methode. Per rapporteringsdatum wordt de resterende 'lifetime' PD (PD_{LT}) vergeleken met de bovengrens van resterende 'lifetime' PD (PD_{bg}) rekening houdend met de karakteristieken van het instrument zoals deze aanwezig waren bij de initiële opname van het instrument. Het 'staging' model kan als volgt worden samengevat:

- Fase 1 – 12-month ECL: $PD_{LT} \leq PD_{bg}$;
- Fase 2 – Lifetime ECL: $PD_{LT} > PD_{bg}$.

Daarbovenop wordt een SICR trigger gehanteerd, die stelt dat wanneer de geannualiseerde 'lifetime' PD verhoogt met minstens een factor 3, het instrument sowieso in fase 2 terechtkomt.

De kwalitatieve aanwijzingen en vangnet indicatoren bevatten onder andere een aantal criteria die niet werden weerhouden in het PD-model. Onder meer de volgende kwalitatieve elementen geven aanleiding tot de opname van een instrument in fase 2:

- Toekennen van een forbearance-maatregel aan een instrument;
- Unlikelihood to pay (UTP) score op een instrument die geen aanleiding heeft gegeven tot de opname van het instrument als niet-renderend;
- Opname van het instrument als niet-renderend in de afgelopen 12 maanden;
- Meer dan 30 dagen achterstand op contractuele betalingen (backstop).

Behalve bovenstaande automatische criteria beoordeelt de Vennootschap of voor bepaalde deelportefeuilles een verhoogd risico geschat wordt dat deze leningen niet volledig en tijdig zullen kunnen worden terugbetaald, en in fase 2 moeten beschouwd worden. Hiertoe worden kredieten geïdentificeerd die omwille van hoge energiekosten en -prijzen een verhoogd risico lopen.

De toewijzing aan fase 2 wordt in de Nederlandse hypotheek portefeuilles ook voor aflossingsvrije kredieten toegepast met een Loan-to-income ratio boven de 5. Sinds eind 2020 worden ook aflossingsvrije kredieten met Loan-To-Foreclosure Value boven de 100% die doorgegaan zijn voor 2020 in fase 2 toegewezen.

De Vennootschap maakt dus geen gebruik van de 'Low credit risk' vrijstelling voor retail instrumenten. Dit betekent dat op elke rapporteringsdatum een analyse van de stijging in kredietrisico gebeurt voor alle instrumenten. De veronderstelling dat er zich een significante stijging in kredietrisico heeft voorgedaan bij contractuele betalingen die meer dan 30 dagen zijn vervallen, wordt niet weerlegd.

In de niet-retail portefeuille identificeert de Vennootschap een significante stijging van het kredietrisico sinds initiële erkenning van het instrument, aan de hand van een negatieve revisie van de kredietwaardigheid van de gerelateerde tegenpartij of op basis van een ad hoc interne analyse.

De 'staging' (fasering) voor non-retail effecten en leningen is gebaseerd op interne credit ratings of, indien deze niet beschikbaar zijn, externe credit ratings en kan verder als volgt worden samengevat:

- Fase 1: bevat instrumenten met 'investment grade' tegenpartijen en tegenpartijen welke bij erkenning van het instrument een 'niet-investment grade' rating hadden zonder negatieve revisie;
- Fase 2: tegenpartijen met een 'investment grade' rating of 'niet-investment grade' rating bij initiële erkenning die een negatieve revisie hebben gekregen naar respectievelijk niet-'investment grade' of (ingeval van initiële niet-investment rating) één krediet-score lager. Er kan enkel afgeweken worden van deze regel bij onderbouwing dat er geen significante kredietverslechtering plaats vond en mits goedkeuring van het Rating Overleg (RO).

Aanvullend aan de hierboven vermelde beleidslijnen, zijn er een aantal 'triggers' die een ad-hoc-analyse kunnen vereisen van de interne rating van de tegenpartij:

- Wanneer een rating agentschap overgaat tot de negatieve revisie van de kredietwaardigheid van een tegenpartij;
- Regionale crisis;
- Negatief nieuws over een tegenpartij;
- Fusies en overnames.

Indien de ad-hoc-analyse tot een negatieve revisie leidt van de interne kredietwaardigheidsbeoordeling van de tegenpartij (naar niet- 'investment grade' of verlaging met een graad voor 'niet-investment grade'), migreert het instrument van fase 1 naar fase 2. Tegenpartijen die noch een interne noch een externe rating hebben worden op instrumentniveau beoordeeld op basis van experts kennis. Voor de 'staging' wordt tevens rekening gehouden met overkoepelende landenrisico's en/of sectorrisico's. Alle tegenpartijen die onder een dergelijke categorie vallen worden dan op een 'watchlist' geplaatst, ter verhoogde opvolging, en migreren naar fase 2 op basis van een beslissing van het RO.

De Vennootschap maakt gebruik van de 'Low credit risk' vrijstelling voor non-retail instrumenten, waarbij een instrument als laag kredietrisico wordt verondersteld indien de kredietwaardigheid 'investment grade' is. Dit komt overeen met een minimale S&P-kredietwaardigheidsrating 'BBB-'.

Groeperen van financiële instrumenten

De Vennootschap maakt geen gebruik van groepering van instrumenten op basis van gemeenschappelijke kredietrisicokarakteristieken voor het modelleren van parameters voor ECL.

Wijzigingen in inputs, assumpties en technieken

In 2023 werd het nieuwe model voor vroegtijdige terugbetaling van Nederlandse hypotheekleningen geïmplementeerd. Hierbij is er afhankelijkheid bijgekomen van het macro-economisch scenario. Deze hebben geleid tot een daling van de provisies met 1,0 miljoen euro.

Er zijn geen andere wijzigingen in waarderingstechnieken of significante assumpties onderliggende aan de gebruikte modellen tijdens de rapporteringsperiode.

De management overlays op de modelparameters werden niet gewijzigd in de loop van 2023 omdat uit de backtests bleek dat deze overlays nodig en voldoende zijn om de hoogte van de verwachte verliezen adequaat in te schatten.

Faling, niet-renderend en credit-impaired (fase 3)

Een vordering wordt als gefaald beschouwd vanaf 90 opeenvolgende dagen achterstand voor een materiële exposure (meer dan 100 euro én 1% van de exposure voor de retail kredietportefeuilles) of, wanneer er een aantal signalen zijn, andere dan achterstand, dat de kredietnemer zijn verplichtingen niet zal kunnen nakomen ('unlikely to pay' of 'UTP'). Er zijn UTP-indicatoren die op individuele basis onmiddellijk aanleiding geven tot UTP-default (UTP hard), daarnaast zijn er UTP-indicatoren die gecombineerd aanleiding geven tot UTP-default maar op individuele basis niet (UTP soft).

Voor interest-only leningen in de Nederlandse portefeuille werd een analyse uitgevoerd om na te gaan of de klanten op vervalddag hun leningen kunnen aflossen zonder uitwinning van het onderliggende pand. Indien uitwinning noodzakelijk zou zijn, dan dient conform de CRR het krediet als fase 3 te worden beschouwd. Per 31 december 2023 bestaat er nog onzekerheid omtrent de vraag of uitwinning niet nodig zal blijken voor een totaal openstaand bedrag van EUR 0,9 miljard aan leningen afgesloten vóór 2013. Voor deze kredieten lag er immers geen of onvoldoende informatie voorhanden dat de klanten vermogend genoeg waren om het openstaande saldo terug te betalen zonder uitwinning van het onderpand. Het risico op onderschatting van de expected credit loss voorziening is zeer beperkt, gelet op de huidige gedwongen verkoopwaarde van de panden, de verzekeringen en de ontvangen garanties van de Nederlandse overheid. De gemiddelde LTV op deze contracten is namelijk slechts 45,04%. In bovenstaande tabel staan deze kredieten opgenomen in fase 1 en fase 2.

De Vennootschap hanteert een gelijkschakeling tussen faling, niet-renderend en credit-impaired. Individuele waardeverminderingen worden bepaald op gefaalde vorderingen op basis van het verschil tussen uitstaande vordering en de verwachte recuperaties.

Bij de berekening van fase 3 bijzondere waardeverminderingen maakt de Vennootschap gebruik van 1 scenario en wordt er geen verdiscontering toegepast. Voor de aanleg van de bijzondere waardevermindering wordt rekening gehouden met een downscenario waarbij de waarde van de zekerheden minimum 20% dalen in marktwaarde. Jaarlijks wordt een backtest uitgevoerd om te zien of deze haircut volstaat en of de aangelegde waardeverminderingen voldoende zijn om de verliezen bij uitwinning van de zekerheden te dekken. Wanneer we een sensitiviteitsanalyse op basis van best estimates pandwaardes uitvoeren, zien we dat voor zowel de Nederlandse als de Belgische hypotheekportefeuille, de huidige aangelegde bijzondere waardeverminderingen voldoende hoog zijn ingeschat.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de fase 1, 2 en 3 vorderingen per klasse van financiële instrumenten en de overboekingen tussen fases.

	31/12/2022			31/12/2023		
	Fase 1	Fase 2	Fase 3	Fase 1	Fase 2	Fase 3
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	42.124.413.149	5.773.676.584	170.083.513	44.035.610.820	5.102.209.267	183.182.431
Schuldbewijzen	7.260.759.465	40.591.013	0	7.044.086.318	90.248.021	0
Leningen en voorschotten	34.863.653.684	5.733.085.572	170.083.513	36.991.524.502	5.011.961.246	183.182.431
waarvan leasing-vorderingen	43.018.581	0	0	40.441.728	0	0
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	4.467.828.552	22.421.371	0	4.719.088.262	40.141.662	0
Schuldbewijzen	4.467.828.552	22.421.371	0	4.719.088.262	40.141.662	0
Eigenvermogens-instrumenten						
Totaal financiële activa	46.592.241.700	5.796.097.955	170.083.513	48.754.699.082	5.142.350.928	183.182.431
Toegezegde leningen, financiële garanties en overige toezeggingen	3.022.111.484	120.388.857	0	3.022.111.484	120.388.857	0
waarvan verworven financiële activa met verminderde krediet- waardigheid	0	0	0	0	0	0

31/12/2022	Overboekingen tussen fase 1 en fase 2		Overboekingen tussen fase 2 en fase 3		Overboekingen tussen fase 3 en fase 1	
	Naar fase 2 van fase 1	Naar fase 1 van fase 2	Naar fase 3 van fase 2	Naar fase 2 van fase 3	Naar fase 3 van fase 1	Naar fase 1 van fase 3
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	2.771.396.015	805.653.431	43.242.867	43.771.853	24.823.786	754.850
Schuldbewijzen	35.584.656	0	0	0	0	0
Leningen en voorschotten	2.735.811.359	805.653.431	43.242.867	43.771.853	24.823.786	754.850
waarvan leasing-vorderingen	0	0	0	0	0	0
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	0	25.606.125	0	0	0	0
Schuldbewijzen	0	25.606.125	0	0	0	0
Eigenvermogens-instrumenten						
Totaal financiële activa	2.771.396.015	831.259.556	43.242.867	43.771.853	24.823.786	754.850
Toegezegde leningen, financiële garanties en overige toezeggingen	34.138.483	3.102.284	0	0	0	0

31/12/2023	Overboekingen tussen fase 1 en fase 2		Overboekingen tussen fase 2 en fase 3		Overboekingen tussen fase 3 en fase 1	
	Naar fase 2 van fase 1	Naar fase 1 van fase 2	Naar fase 3 van fase 2	Naar fase 2 van fase 3	Naar fase 3 van fase 1	Naar fase 1 van fase 3
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	928.027.509	1.629.606.493	48.399.855	26.792.007	17.827.430	1.020.251
Schuldbewijzen	49.453.803	0	0	0	0	0
Leningen en voorschotten	878.573.706	1.629.606.493	48.399.855	26.792.007	17.827.430	1.020.251
waarvan leasing- vorderingen	0	0	0	0	0	0
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	15.281.364	0	0	0	0	0
Schuldbewijzen	15.281.364	0	0	0	0	0
Eigenvermogens- instrumenten						
Totaal financiële activa	943.308.873	1.629.606.493	48.399.855	26.792.007	17.827.430	1.020.251
Toegezegde leningen, financiële garanties en overige toezeg- gingen	12.827.293	11.983.512	0	0	0	0

We stellen een daling vast van leningen in fase 2. Zowel in de Belgische als in de Nederlandse hypotheekportefeuille zijn er minder kredieten waarvoor de kans op default over de resterende looptijd van het krediet, significant is gestegen. Daarnaast zijn er in de Belgische hypotheekportefeuille niet meer geldige UTP-indicatoren gedeactiveerd.

De onderstaande mutatietafel geeft een overzicht van de fase 1, 2 en 3 waardeverminderingen.

	01/01/2022	Creatie en verwerving	Verwijde- ring uit de balans	Wijzigingen in kredietri- sico (netto)	Herzienin- gen zonder verwijde- ring uit de balans (netto) en van macro econo- mische factoren	Definitieve afschrij- vingen	Overige	31/12/2022
Fase 1	-5.569.996	-3.480.200	1.074.392	-4.976.462	3		-887.203	-13.839.466
Schuldbewijzen	-2.797.779	-1.781.377	201.888	-3.959.902	0		0	-8.337.170
Leningen en voorschotten	-2.772.217	-1.698.823	872.504	-1.016.559	3		-887.203	-5.502.295
Fase 2	-6.913.659	0	2.296.420	-11.160.706	-136.711		-1.802.988	-17.717.644
Schuldbewijzen	-304.785	0	131.692	-2.740.706	0		0	-2.913.799
Leningen en voorschotten	-6.608.873	0	2.164.728	-8.420.000	-136.711		-1.802.988	-14.803.845
Fase 3	-24.869.756	0	2.696.326	-7.202.033	0	4.145.961	0	-25.229.502
Schuldbewijzen	0	0	0	0	0	0	0	0
Leningen en voorschotten	-24.869.756	0	2.696.326	-7.202.033	0	4.145.961	0	-25.229.502
Voorzieningen voor toegezegde leningen, financiële garanties en overige toezeggingen	-969.798	-1.966.602	1.920.424	-258.657	-120	0	-63.443	-1.338.198
Fase 1	-923.286	-1.966.602	1.819.248	349.013	-12		-54.031	-775.670
Fase 2	-46.512	0	101.176	-607.670	-109		-9.413	-562.528
Fase 3	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	-38.323.209	-5.446.803	7.987.563	-23.597.858	-136.828	4.145.961	-2.753.635	-58.124.809

	01/01/2023	Creatie en verwerving	Verwijde- ring uit de balans	Wijzigingen in kredietri- sico (netto)	Herzienin- gen zonder verwijde- ring uit de balans (netto) en van macro econo- mische factoren	Definitieve afschrij- vingen	Overige	31/12/2023
Fase 1	-13.839.466	-2.793.209	2.232.720	-1.491.376	-112.537		-87.587	-16.091.454
Schuldbewijzen	-8.337.170	-864.589	318.914	-760.615	0		0	-9.643.460
Leningen en voorschotten	-5.502.295	-1.928.621	1.913.806	-730.761	-112.537		-87.587	-6.447.994
Fase 2	-17.717.644	0	6.873.723	-15.522.543	221.060		-826.388	-26.971.791
Schuldbewijzen	-2.913.799	0	261	-11.485.330	0		0	-14.398.868
Leningen en voorschotten	-14.803.845	0	6.873.462	-4.037.212	221.060		-826.388	-12.572.923
Fase 3	-25.229.502	0	5.415.182	-11.196.849	0	4.446.588	0	-26.564.580
Schuldbewijzen	0	0	0	0	0	0	0	0
Leningen en voorschotten	-25.229.502	0	5.415.182	-11.196.849	0	4.446.588	0	-26.564.581
Voorzieningen voor toegezegde leningen, financiële garanties en overige toezeggingen	-1.338.198	-2.000.496	2.327.532	13.436	-24.905	0	-13.808	-1.036.440
Fase 1	-775.670	-2.000.496	1.885.313	230.612	-42.315		-511	-703.066
Fase 2	-562.528	0	442.219	-217.176	17.409		-13.298	-333.373
Fase 3	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	-58.124.809	-4.793.705	16.849.157	-28.197.332	83.618	4.446.588	-927.782	-70.664.265

Voor de vorderingen in fase 3 van 183.182.431 euro werden 26.564.580 euro bijzondere waardeverminderingen aangelegd per 31 december 2023 (coverage ratio van 14,5%). Voor de fase 3 uitstaande vorderingen beschikt de Vennootschap over zekerheden (in de vorm van onroerende goederen) voor een geschatte waarde van 155.917.410 euro.

De overige mutaties omvatten de toename in fase 2 en 3 waardeverminderingen ten gevolge van opname van buitenbalansverplichtingen (toegezegde leningen) en wijzigingen ten gevolge van aanpassingen aan de methodologie, assumpties en technieken.

De verwachte kredietverliezen worden in mindering gebracht van de financiële activa voor de aan geamortiseerde kostprijs opgenomen activa. Voor de financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat vormen de verwachte kredietverliezen een onderdeel van de overige onderdelen van het totaalresultaat. De verwachte kredietverliezen van de buitenbalansposten (toegezegde leningen, financiële garanties en overige toezeggingen) worden geregistreerd als voorziening.

Afschrijvingsmethodiek

Een gedetailleerde beschrijving van de afschrijvingsmethodiek is opgenomen in de waarderingsregels bij het onderdeel 'afboeking en besteding'.

Indien bij kredieten die afgeschreven werden volgens de bovenstaande criteria, nog betalingen worden ontvangen of waar er door de Vennootschap nog recuperatiemogelijkheden verwacht worden, blijven deze door de kredietspecialisten bij de afdeling Beheer en Curatief Beheer Lenen opgevolgd worden. In Nederland doet de NL Coördinator Bijzonder Beheer dit. Procedures blijven gehandhaafd mits de juiste kosten- batenanalyse. Verjaring wordt opgevolgd en gestuit waar nodig.

Contract modificatie en Forbearance

Gunstmaatregelen (forbearance-maatregelen) kunnen door de Vennootschap worden toegestaan bij een debiteur die niet in staat is, of binnenkort niet in staat zal zijn om aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Deze gunstmaatregelen worden afgesproken in direct overleg tussen de tegenpartij en de servicer of de NL Coördinator Bijzonder Beheer van Argenta Nederland (voor de Nederlandse kredieten), Curatief Beheer (voor de Belgische kredieten) van de Vennootschap. Volgende maatregelen kunnen worden toegestaan:

- Boete kwijtschelding (specifiek voor Nederlandse kredieten);
- Omzetting aflossingsvorm of rente (specifiek voor Nederlandse kredieten);
- Rentemiddeling (specifiek voor Nederlandse kredieten);
- Rentepauze (specifiek voor Nederlandse kredieten);
- Looptijdverlenging (voor Nederlandse en Belgische kredieten);
- Uitstel van betaling (voor Nederlandse en Belgische kredieten);
- Betaalafspraken (voor Nederlandse en Belgische kredieten).

Het toekennen van een forbearance-maatregel is een kwalitatieve indicator voor de identificatie van een significante stijging van het kredietrisico, en welke automatisch leidt tot de migratie naar fase 2. Migratie naar fase 1 is mogelijk wanneer de forbearance-maatregel is afgelopen en de probatieperiode van 24 maanden is afgelopen. Indien gedurende de lopende probatieperiode er een achterstand ontstaat van >30 dagen, of een bijkomende forbearance maatregel wordt toegekend, dan is er een migratie naar fase 3. Migratie naar fase 2 vanuit fase 3 is mogelijk wanneer er geen andere actieve redenen voor default zijn en de probatieperiode van 12 maanden is verstreken. Indien er geen achterstand is, geen lopende procedures of recente registratie is van een UTP-indicator migreert het dossier automatisch naar fase 2 of na een manueel assessment door de beheerders Curatief Beheer.

Algemeen is er geen specifiek criterium voor het migreren naar fase 1. Op rapporteringsdatum worden alle staging triggers overlopen en (voor de kwantitatieve trigger) vergeleken met het moment van origination. Behalve het fase 2-criterium ('in default geweest tijdens de laatste 12 maanden'), is er geen vergelijking met een vorige rapporteringsdatum. Elke 6 maand wordt de oefening m.b.t. inactivatie van UTP-indicatoren uitgevoerd. In 2023 werd deze oefening gedaan in mei 2023 en november 2023.

	31/12/2022	31/12/2023
Bruto boekwaarde van blootstellingen met respijtmateregelen	255.708.863	234.462.876
Renderende blootstellingen met respijtmateregelen	195.344.929	172.135.831
Niet-renderende blootstellingen met respijtmateregelen	60.363.934	62.327.045
Geaccumuleerde bijzondere waardevermindering, geaccumuleerde negatieve wijzigingen in de reële waarde als gevolg van kredietrisico en voorzieningen	5.497.548	5.522.437
Ontvangen zekerheden en financiële garanties	229.382.454	206.140.964

5.4. Onderschrijvingsrisico's

Risicopositie

Het onderschrijvingsrisico omvat overkoepelend alle risico's die verbonden zijn aan de aard van het onderschrijven van verzekeringsactiviteiten. Het is het risico op een negatieve verandering in de financiële situatie, veroorzaakt door de afwijkingen van de werkelijke betalingen ten opzichte van de verwachte betalingen.

Op het gebied van schadeverzekeringen zijn de resultaten van de Verzekeringspool grotendeels afhankelijk van de mate waarin de werkelijke uitkeringen in overeenstemming zijn met de uitgangspunten die bij de prijsstelling van producten en bij het bepalen van de hoogte van de technische voorzieningen zijn gehanteerd. Voor levensverzekeringen bestaat het onderschrijvingsrisico onder meer uit het risico op afwijkend afkoopgedrag, afwijkende uitkeringen (in geval van overlijden), afwijkende inschatting van het medische risico, afwijkende inschatting van intentie van aangaan van de levensverzekering (verwijzing naar AML-risico's) en poliskosten. Op het gebied van gezondheidsverzekeringen omvatten de risico's zowel die aanwezig bij levens- als bij schadeverzekeringen.

De belangrijkste onderschrijvingsrisico's zijn sterfterisico, risico uit hoofde van kosten, vrijvalrisico, premie- en reserverisico en catastroferisico.

Het sterfterisico is het risico op verlies of op een ongunstige verandering in de waarde van verzekeringsverplichtingen door veranderingen in het niveau, de trend of de volatiliteit van sterftcijfers wanneer een stijging van het sterftcijfer leidt tot een stijging van de waarde van verzekeringsverplichtingen. Het grootste deel van het sterfterisico is er ten gevolge van het onderschrijven van schuldsaldooverzekeringen.

Het kostenrisico is het risico op verlies of op een ongunstige verandering in de waarde van verzekeringsverplichtingen door veranderingen in het niveau, de trend of de volatiliteit van de kosten voor het nakomen van verzekerings- of herverzekeringsovereenkomsten. De ontwikkeling en prijszetting van verzekeringspolissen is mee gebaseerd op hypothesen over de acquisitiekosten, de verwerkingskost van de polissen en de beheerskosten van de schades. Het kostenrisico kan toenemen door meer langlopende contracten, afwijkingen van de gebruikte hypothesen en een toename van de kosteninflatie.

Het vrijvalrisico is het risico op verlies of op een ongunstige verandering in de waarde van verzekeringsverplichtingen door veranderingen in het niveau of de volatiliteit van de percentages van (voortijdige) beëindiging, verlenging of afkoop van de overeenkomst. Bij een toename van het aantal afkopen loopt de verzekeringsmaatschappij het risico dat de initiële poliskosten niet tijdig kunnen terugverdiend worden en dat de winsten van toekomstige premies wegvallen. Een lager aantal afkopen bij verlieslatende contracten kan hetzelfde risico inhouden.

Het premie- en reserverisico is het risico op verlies of op een ongunstige verandering in de waarde van verzekeringsverplichtingen door volatiliteit in het tijdstip, de frequentie en de ernst van verzekerde gebeurtenissen en in het tijdstip en het bedrag van schaderegelingen. Premierisico betreft schadegevallen na rapporteringsdatum (i.e. gedurende de resterende looptijd van het contract), reserverisico betreft voorgevallen schades voor rapporteringsdatum.

Het catastroferisico of rampenrisico is het risico op verlies of op een ongunstige verandering in de waarde van verzekeringsverplichtingen door onzekerheid over de prijsstelling en de aannames voor de technische voorziening in verband met extreme of uitzonderlijke gebeurtenissen. Het catastroferisico is grotendeels te wijten aan natuurrampen of door mensen veroorzaakte rampen. Dit risico komt voornamelijk voor bij schadeverzekeringen. Voor levensverzekeringen omvat dit risico ook het risico op verhoogde sterfte als gevolg van een pandemie of natuurrampen of door mensen veroorzaakte rampen. Binnen leven komt dit risico voornamelijk voor bij de schuldsaldooverzekeringen.

Risicobeheersing

De Vennootschap hanteert een duidelijk begreemd aanvaardingsbeleid dat is toegespitst op welomschreven doelgroepen. Bij de ontwikkeling van nieuwe producten worden alle identificeerbare componenten van het onderschrijvingsrisico in rekening gebracht voor het bepalen van het acceptatie-, tarifierings- en reserveringsbeleid.

Het acceptatie-, sanerings-, tarifierings- en reserveringsbeleid worden bepaald en aangepast door een voortdurende opvolging van de technische resultaten en rendabiliteit van producten, het profiel van de portefeuille, evaluaties van de sterftetabels en de toereikendheid van de technische voorzieningen.

In het reserveringsbeleid wordt een onderscheid gemaakt tussen de frequentiedossiers met kleinere schadebedragen en de zware schadedossiers (boven 150.000 euro voor lichamelijk letsel en boven de 200.000 euro voor brandschades). Het beleid voor de frequentiedossiers situeert zich upfront, in de jaarlijkse bepaling door de afdeling IRMS (actuarieel) van de standaard openingsreserves, op basis van de historische schadelast. Dit is een 'best estimate' (realistische schatting) van de gemiddelde schadelast.

Het beleid voor de zware schadedossiers vereist een benadering op maat. Het Overleg zware schades rapporteert aan het VRC. Door een proces van bestendige evaluatie van de tussenkomst van de verzekeringsonderneming en dankzij een analyse van de toepassing van het verzekeringscontract, de toepassing van de conventies, uitsluitingen, benadering van de schade, de aansprakelijkheid, alle mechanismes van verdeling van aansprakelijkheid, de aftrek van de vrijstelling en de toevoeging van de kosten worden deze in kaart gebracht. De basis is hier een faire schatting van de zware dossiers (op basis van alle bovenvermelde elementen) plus een risicomarge, gelet op potentiële zware schommelingen. Door een zo nauwkeurige benadering, met een frequente herziening, zullen de schommelingen opwaarts en neerwaarts zo beperkt mogelijk blijven.

De toereikendheid van de technische voorzieningen of LAT wordt getoetst conform de gelijknamige beleidslijn. Er wordt systematisch nagegaan of de technische voorzieningen adequaat zijn. Als de technische voorzieningen ontoereikend geacht worden, wordt meestal besloten aanvullende voorzieningen toe te wijzen en /of het beleid omtrent tarieven en risicoaanvaarding te wijzigen of andere acties te ondernemen.

De Verzekeringspool maakt ook gebruik van herverzekering om bepaalde risico's te beperken, de volatiliteit in de schadelast te mitigeren en de solvabiliteitsratio's te optimaliseren. Het eigenbehoud en de limieten van de herverzekeringscontracten worden bepaald in functie van de acceptatiepolitiek en de risicoappetijt van de Vennootschap en zijn vastgelegd in de beleidslijn 'Herverzekering'. Het VRC volgt deze risico's permanent op en rapporteert hierover aan het auditcomité en het risicocomité van de raad van bestuur. Aras heeft zich hierbij volledig herverzekerd voor sterfte.

Herverzekering komt in de volgende takken voor:

- Niet-leven:
 - Brand en Omnium Auto: excess of loss per risico en per gebeurtenis of event;
 - Aansprakelijkheid: excess of loss per risico in takken BA, BA Auto, Inzittenden, BA Gebouwen en BA Privé Leven;
 - Brand en Omnium Auto: annual aggregate excess of loss per event en Top&Top XL Layer;
 - TRIP.
- Leven: sommen excedent bij risico individueel overlijden.

In tegenstelling tot het herverzekeringsprogramma Niet-Leven, welke jaarlijks dient hernieuwd te worden, is het Leven Herverzekeringsprogramma een contract van 3 jaar, welke hernieuwd werd eind 2019. Dit herverzekeringsprogramma biedt dekking tegen sterfte. Dit wil zeggen dat Aras een gedeelte van de risicopremie, welke Aras aanrekent aan klanten, afstaat aan de herverzekeraars. In ruil hiervoor betaalt de herverzekeraar bij overlijden van de klant het overlijdenskapitaal uit. Net zoals het vorige contract, werd - mits behoud van winstdeelname - besloten om Aras volledig te herverzekeren voor Leven. Het contract dat bedongen werd in 2019, is een contract dat rollend 2 jaar verderloopt. In juni 2022 gebeurde een analyse op de samenwerking met de leidende herverzekeraar. In het VRC werd beslist om de samenwerking aan te houden.

De onderstaande tabel biedt een overzicht van de betaalde herverzekeringspremies:

	31/12/2022	31/12/2023
Brand	3.023.287	3.621.431
Motor	1.907.002	2.119.892
Familiale	18.796	23.992
Leven	15.555.567	17.440.385
Totaal	20.504.653	23.205.700

De risicoappetijt met betrekking tot de onderschrijvingsrisico's van de Verzekeringspool wordt in het RAF beheerd via volgende risico-indicatoren:

- New Business Margin Leven en Value New Business Leven: waarde van de productie Leven van het boekjaar indien target ROE van 8% behaald wordt tegenover verdisconteerde premies;
- LAT (Liability Adequacy Test) Leven, Schade en Gezondheid: toetsing om na te gaan of de aangelegde technische voorzieningen voldoende zijn om toekomstige verwachte verzekeringsverplichtingen na te komen;
- Combined Ratio Schade inclusief herverzekering;
- Combined Ratio Gezondheid.

Aanvullend op bovenstaande RAF-indicatoren zijn er intern nog operationele limieten en knipperlichten gedefinieerd.

Gevoeligheidsanalyse

Voor Leven beschouwen we de volgende scenario's met betrekking tot de drie belangrijkste risico's:

- Vrijval: daling van 40% in het aantal polissen voor natuurlijke personen;
- Kosten: relatieve verhoging van de kosten met 10% samen met een absolute verhoging van de kosteninflatie met 1%;
- Sterfterisico: relatieve verhoging van de sterftekansen met 15%.

De volgende tabel geeft de impact weer van de scenario's op de marktwaarde van het eigen vermogen. De waardering van het eigen vermogen vindt plaats volgens Solvency II principes gezien de Vennootschap verzekeringsrisico's beheert op basis van de Solvency II rapportering. Het is duidelijk dat de marktwaarde van het eigen vermogen het meest gevoelig is voor wijzigingen in vrijval. Dit wordt vooral gedreven door de schuldsaldoverzekeringen en de portefeuille tak 23 spaar- en beleggingsproducten (Argenta Life Plan). Voor beide portefeuilles impliceert een daling van het aantal polissen een afname van de toekomstige winsten (in het bijzonder fee-inkomsten voor de tak 23 beleggingsfondsen). Door de hogere kostenassumpties en de lagere rentecurve liggen de toekomstige winsten in het basisscenario lager ten opzichte van vorig jaar. Bijgevolg zullen er ook minder toekomstige winsten verdwijnen in het geval 40% van de polissen uit de portefeuille verdwijnt.

Het kostenscenario genereert een stijging van de technische voorzieningen, waarbij alle producten geïmpacteerd worden. Het grootste effect komt voor bij schuldsaldoverzekeringen, de tak 21 component van het product Argenta Flexx en de tak 23 component van het product Argenta Life Plan. De impact naar de marktwaarde van het eigen vermogen stijgt ten opzichte van vorig jaar ten gevolge van enerzijds de gedaalde rentecurve die leidt tot een toename van de verdisconteerde waarde van de verwachte kosten en anderzijds door een verhoging van de kostenassumpties, waardoor de toegepaste shock van 10% in absolute waarde groter wordt.

Tenslotte blijft de impact van het sterftescenario op de marktwaarde van het eigen vermogen relatief beperkt. Hier vormt de portefeuille tak 23 spaar- en beleggingsproducten (Argenta Life Plan) het grootste aandeel in het risico omdat meer toekomstige winsten wegvallen in geval van sterfte.

	31/12/2022	31/12/2023
Sensitiviteit		
Vrijval	-159.485.074	-107.069.029
Kosten	-30.710.919	-53.216.209
Sterfte	-10.925.576	-11.445.977

Voor de portefeuille hospitalisatieverzekeringen worden de volgende scenario's beschouwd met betrekking tot de drie belangrijkste risico's:

- Vrijval: daling van 40% in het aantal polissen voor natuurlijke personen;
- Kosten: relatieve verhoging van de administratiekosten met 10% samen met een absolute verhoging van de kosteninflatie met 1%;
- Sterfterisico: relatieve verhoging van de sterftekansen met 15%.

Ook voor de hospitalisatieportefeuille geeft het vrijvalscenario de grootste impact op de marktwaarde eigen vermogen volgens Solvency II principes. Dit wordt gedreven door de winstgevendheid van de portefeuille waardoor vrijval van contracten de toekomstige winsten verlaagt. De shock voor het vrijvalrisico is kleiner dan vorig jaar door de afbouw van de portefeuille.

Een stijging van de administratiekosten impliceert opnieuw een daling van de toekomstige winsten. De impact van de shock op de kosten is echter hoger dan vorig jaar door enerzijds de gedaalde rentecurve die leidt tot een toename van de verdisconteerde waarde van de verwachte kosten en anderzijds door een verhoging van de kostenassumpties.

Het sterftescenario genereert in vergelijking met de andere scenario's een enigszins lagere impact op de marktwaarde van het eigen vermogen. De winstgevendheid van de portefeuille neemt af ten gevolge van een verhoging van de sterftekansen.

	31/12/2022	31/12/2023
Sensitiviteit		
Vrijval	-30.846.754	-28.691.426
Kosten	-12.897.141	-15.148.655
Sterfte	-3.866.159	-3.947.749

Voor de portefeuille schadeverzekeringen beschouwen we de volgende scenario's met betrekking tot de twee belangrijkste risico's:

- Premie- en reserverisico: per tak wordt het 1 op 200 scenario toegepast, gekalibreerd volgens de principes van het standaardmodel Solvency II;
- Catastroferisico: een combinatie van verschillende catastroferisico's wordt toegepast naargelang de aard van de schadeverzekering, tevens gekalibreerd volgens de principes van het standaardmodel Solvency II. Dit omvat zowel natuurrampen (overstroming, hagel, aardbeving, storm) als menselijke effecten (auto, brand, aansprakelijkheid).

Het catastroferisico heeft een grotere impact op de marktwaarde van het eigen vermogen volgens Solvency II principes dan het premie- en reserverisico.

Bij catastroferisico is de impact van de catastrofeschades op de portefeuille brandverzekeringen het grootst. Vooral de scenario's storm, overstroming en hagel dragen bij tot de impact. Voor alle catastrofescenario's speelt herverzekering een belangrijke rol. De stijging van het catastroferisico t.o.v. vorig jaar is hoofdzakelijk het gevolg van het optrekken van de wettelijke limiet voor overstromingen, in combinatie met de groei van de portefeuille en de indexering van de verzekerde waarden. De stijging wordt deels gecompenseerd door het gewijzigde herverzekeringscontract.

Het premie- en reserverisico daalt licht ten opzichte van vorig jaar. Achterliggend is er een lichte daling in beide componenten die dit risico bepalen, namelijk de component gerelateerd aan de premies en deze gerelateerd aan de reserves.

	31/12/2022	31/12/2023
Sensitiviteit		
Premie en reserve	-38.430.966	-37.301.216
Catastrofe	-56.807.383	-70.353.819

5.5. Niet-financiële risico's

Risicopositie

Niet-financiële risico's zijn het risico op verliezen/ winsten ten gevolge van ontoereikende of falende interne processen (zoals processen die niet afgestemd zijn op de wettelijke voorschriften), mensen (zoals fraude, fouten van werknemers) of systemen (zoals systeemuitval) of door externe gebeurtenissen (zoals rampen, cybercriminaliteit of defecten van externe systemen (zoals die van de leveranciers of tegenpartijen van de Vennootschap)).

Wegens het toenemende belang van operationele en compliance risico's is deze definitie binnen Argenta uitgebreid qua betekenis en omvat meerdere niet-financiële risico's, die allemaal gespecificeerd zijn in de risicocartografie.

De niet-financiële risico's worden binnen de risicocartografie die jaarlijks wordt geactualiseerd gedefinieerd als compliance risico, IT-risico, juridisch & regulatorisch risico, bedrijfscontinuïteitsrisico, sourcing risico, cyber & informatie-beveiligingsrisico, procesrisico, human resources risico, merk & duurzaamheid risico, strategisch & change risico, datamanagement risico en fraude risico.

Alle ondernemingen die activiteiten uitoefenen, hebben te maken met een operationeel risico en/of zoals hierboven gedefinieerd niet-financiële risico's. De activiteiten van de Vennootschap zijn immers afhankelijk van het vermogen om een erg groot aantal transacties efficiënt, nauwkeurig en in overeenstemming met de beleidslijnen en de wet- en regelgeving te verwerken.

Risicobeheersing

Het belang van (en de focus op) de niet-financiële risico's is de laatste jaren sterk toegenomen omwille van de toegenomen digitalisering, de snelheid waarmee veranderingen gepaard gaan, bijkomende wet- en regelgeving, Dit vertaalt zich onder meer in een latente toename van de effectieve financiële verliezen ten gevolge van deze risico's, en tevens in mogelijk efficiëntieverlies, stijging van het latent risico op reputatieverlies, complexere processen en toegenomen druk van de toezichthouders. Een grondige aanpak van de niet-financiële risico's binnen de Vennootschap is en blijft dan ook belangrijk.

De organisatie voor het beheer van niet-financiële risico's is dermate ingericht om vanuit de 2de lijnsrol groepsbreed en risicogebaseerd aantoonbaar te kunnen maken dat de risico appetijt wordt nageleefd, en om bijkomend aan 'Waardecreatie te doen' door op een verantwoorde manier bij te dragen aan een verhoogde veiligheid, waardoor de Vennootschap en zijn klanten/medewerkers weerbaarder zijn. Zodoende draagt niet-financieel risicobeheer bij aan de Vennootschap haar doelstelling voor duurzame groei (balans klantenervaring, kosten- en risicobeheersing).

De rollen en verantwoordelijkheden omtrent risicobeheer zijn bepaald in de beleidslijn Integrated Risk Management met de structuur van de '3 lines of defense' en werden in de beleidslijn voor risicobeheer niet-financiële risico's verder uitgewerkt voor wat betreft de niet-financiële risico's.

De groepsrisicobeheerfunctie met focus op de niet-financiële risico's wordt ingevuld door de directie Non-Financial Risk Management & Supervisory Office (NFRM & SO).

De NFRM beleidslijn is geïnspireerd op het referentiekader van ISO 31000, waarbij "Principles for the Sound Management and Supervision of Operational Risk" (BCBS195 – juni 2011) en de "Revisions to the Principles for the Sound Management of Operational Risk" (BCBS515 – 31 maart 2021) het referentiepunt blijven. Risicobeheer is de verantwoordelijkheid van de volledige organisatie, met specifieke rollen en verantwoordelijkheden voor de diverse afdelingen. Het Charter van de risicobeheerfunctie, de beleidslijn Integrated Risk Management en het raamwerk van de "3 Lines of Defense" (vastgelegd in het "Governancememorandum") vormen het kader om de verantwoordelijkheden inzake risicobeheer éénduidig toe te wijzen.

De directie NFRM & SO neemt de onafhankelijke risicobeheerfunctie in tweede lijn op voor de niet-financiële risico's, met uitzondering van het compliance risico¹ (=directie Compliance). Het team "Advisory" draagt daaraan bij door het bieden van een gepast kader voor risicobeheer en door aan de hand van de adviesopdrachten comfort te geven over de opzet en werking van de risk management cyclus. Het team "Monitoring & Investigations" geeft, vanuit de onafhankelijke assurance opdrachten (domein-, standaard-, target- en bijzondere onderzoeken) comfort over de opzet en werking van de risk management cyclus door een holistisch beeld te geven over de belangrijkste risico's. Samen vormen de teams een partner in risicobeheer die transversaal en groepsbreed meedenkt en bijdraagt aan de risicocultuur.

Binnen het kader van de algemene risicoappetijt worden de niet-financiële risico's op een structurele manier beheerd. De kwalitatieve risk appetite statements (RAS) worden vertaald naar kwantitatieve risicoprofielen (RAF-limieten, knipperlichten en indicatoren), teneinde op bedrijfsniveau een adequate monitoring te kunnen doen van de niet-financiële risico's.

Er is een duidelijk en goedwerkend Risico Appetijt Framework (RAF), dat als actief sturingsmiddel ingebed is in de organisatie. Er is een kwartaalrapportering van het RAF op de risicocomités, met terugkoppeling aan de raden van bestuur.

1 Compliance risico wordt in de risicocartografie wel beschouwd als één van de niet-financiële risicotypes.

De groepsentiteiten zijn niet alleen geïntegreerd in de specifieke rapportering van de risicoprofielen in het RAF-dashboard, maar worden ook geconsolideerd naar een globale groepsrapportering. Ook in de jaarlijkse voluntaristisch RAF-oefening met het risicocomité ter voorbereiding van het businessplan zijn de niet-financiële risico's geïncorporeerd, waardoor ook de finale risk check op het businessplan de financiële én niet-financiële risico's beter omvat.

Minstens éénmaal per jaar evalueert elke directie formeel haar maturiteit inzake dynamisch risicobeheer. De kwalitatieve maturiteitsscore wordt bekomen door het invullen van een gestandaardiseerde vragenlijst. De vragen betreffen verschillende componenten, meer specifiek het risicobeheer van de eigen processen/directie, business continuity management, het risicobeheer van de uitbestede diensten, datamanagement, het verwerkingsregister persoonsgegevens, het incident management & loss data, de aantoonbaarheid van de naleving van de risicoappetijt (monitoring beheersmaatregelen, opvolging risicoprofielen), de organisatie van het eigen risicobeheer, de rapportering en analyses van de risicoblootstelling, de opvolging van de risicoprofielen, de kennis van markttendenzen en wet- en regelgeving, en als slot ook het risicobewustzijn.

Argenta kiest als geïntegreerde bank-verzekeraar om zijn bank- en verzekeringsactiviteiten samen te beoordelen op het vlak van governance en interne controle daartoe maakt ze één verslag, zijnde het Interne Controle Jaarverslag. De goedkeuring door het directiecomité van de beoordeling van het interne controlesysteem geldt tevens als de verklaring van de effectieve leiding inzake de doeltreffendheid van het governance systeem.

De tweedelijns onafhankelijke controle wordt uitgevoerd, zowel in de kantoren, op de hoofdzetel, als de entiteiten d.m.v. 4 types onderzoeken (Standaardonderzoeken, Bijzondere Onderzoeken, Target en Domeinonderzoeken). De terugkoppeling van de belangrijkste resultaten gebeurt via het GRC-NFR (groepsrisicocomité - niet financiële risico's), de aanbevelingen worden geregistreerd en opgevolgd via pentana (tooling).

Daarnaast wordt jaarlijks een scenarioanalyse gemaakt, waarbij de leden van het directiecomité bedrijfsbrede crisisscenario's bepalen met een grote potentiële financiële impact voor Argenta. Deze scenario's worden gebruikt voor de kapitaalberekening onder ICAAP en ORSA.

De rapportering bevat zowel kwantitatieve (RAF-rapportering niet-financiële risico's, KRS-kantoorrisicoscore, ...) als kwalitatieve rapporteringen (activiteitenverslag, interne controlejaarverslag, actieplan, ...).

Tenslotte wordt aan de directie Juridische Zaken het beheer van het corporate insurance programma toevertrouwd, waarbij met behulp van een makelaar een aantal passende dekkingen voor niet-financiële risico's worden afgesloten.

Jaarlijks worden de NFR risico's bepaald die prioritair zijn ('hot spot risico's') en waar bijgevolg de focus op zal liggen voor het volgende jaar. De prioriteiten in 2023 voor de niet-financiële risico's waren hierbij gericht naar informatiebeveiliging- & cyber, sourcing, strategisch & change en datamanagement risico.

Dit zorgt er voor dat de juiste prioriteiten gegeven worden aan de juiste risico's waarbij gestreefd wordt naar een verbeterde interne beheersing en versterking van de interne controleomgeving voor de geïdentificeerde risico's.

6. Solvabiliteit en kapitaalbeheer

Het kapitaalrisico is het risico op een tekort aan beschikbaar kapitaal in verhouding tot het vereiste kapitaal door de activiteiten en grootte van de onderneming, of door de onmogelijkheid om aan een goede prijs en binnen een korte tijdspanne kapitaal op te halen. Om dit risico op te volgen worden er stelselmatig vergelijkingen gemaakt met de regulatoire vereisten en de interne doelstellingen.

6.1. Kapitaalbeheer

Het kapitaalbeheer van de Vennootschap is gericht op het handhaven van een solide solvabiliteitspositie, waarbij continu gezocht wordt naar een goede balans tussen de hoeveelheid kapitaal die aangehouden wordt en de risico's die de Vennootschap loopt.

De Vennootschap dient op elk moment aan de regulatoire kapitaalratio's te voldoen. Zij streeft hierbij naar een gezond evenwicht tussen enerzijds de bedrijfsdoelstellingen met voldoende ruimte om te groeien en anderzijds een gezonde kapitaalbasis die toelaat alle materiële risico's te dragen.

De Vennootschap heeft steeds een politiek van autofinanciering gevolgd en wenst dit te blijven doen. Om een kapitaalniveau te behouden dat voldoende ruimte laat om te groeien en om alle materiële risico's te kunnen dragen wordt een optimale samenstelling nagestreefd tussen volgende instrumenten:

- Groei CET1 met reservering van winsten;
- Kapitaalsverhogingen;
- Hybride Tier 1-uitgiftes;
- Achtergestelde leningen (Tier 2);
- Bail-in instrumenten.

6.2. Regelgeving

Inleiding

De Vennootschap valt als gemengde financiële holding onder de CRR en CRD-wetgeving. De onderliggende Bankpool is tevens aan deze regels onderhevig, de onderliggende Verzekeringspool dient te voldoen aan de Solvency wetgeving. Informatie over Pijler 1 (minimale kapitaalvereisten) en Pijler 2 (SREP-proces) worden hieronder toegelicht. De Pijler 3-toelichtingen van de Bankpool en de SFCR-toelichting van de Verzekeringspool worden afzonderlijk gepubliceerd op de website van de Vennootschap, waarbij een gedeelte van de informatie uit deze jaarrekening wordt overgenomen.

De berekening van de solvabiliteitsratio op niveau van de Vennootschap gebeurt volgens de Danish Compromise methode. Het betreft een compromis dat – mits goedkeuring door de toezichthouder – kan toegepast worden door gemengde financiële holdings. Volgens deze methode moet de waarde van de verzekeringsparticipatie niet worden afgetrokken van het eigen vermogen. Daarentegen wordt deze verzekeringsparticipatie ten belope van de historische aanschaffingswaarde van 176 miljoen wel meegenomen bij de berekening van de risicogewogen activa ten belope van 370%.

In aanvulling met de solvabiliteitsratio's dient de Vennootschap ook zijn solvabiliteitspositie als financieel conglomeraat toe te lichten. Dit houdt in dat het beschikbare kapitaal berekend wordt op basis van de geconsolideerde positie onder de respectievelijke CRR/CRD-regels voor de bankactiviteiten en Solvency II-regels voor de verzekeringsactiviteiten. Het bekomen beschikbare kapitaal wordt dan vergeleken met de kapitaalvereisten uitgedrukt in risicogewogen activa.

Wettelijke kapitaalsvereisten

De Pijler 1-vereisten leggen een minimum solvency ratio van 4,5% van het Common Equity Tier 1 (CET-1) ratio, 6% voor de Tier 1 (T1) ratio en 8% voor de Total Capital (TC) ratio op. De toezichthouders hebben de mogelijkheid een aantal bijkomende buffers (gecombineerde buffer vereiste) op te leggen:

- Een kapitaal conserveringsbuffer: een bijkomende CET-1 vereiste van 2,50%;
- Een tracyclische kapitaalbuffer: geeft een bijkomende CET-1 vereiste berekend als een gewogen gemiddelde van de per land opgelegde vereiste en de in de Vennootschap aanwezige blootstelling aan dat land, de Belgische toezichthouder heeft het percentage momenteel vastgelegd op 0%, vanaf 1 april 2024 verhoogt dit naar 0,5% en vanaf 1 oktober 2024 naar 1%; de Nederlandse toezichthouder heeft het percentage momenteel vastgelegd op 1% en zal dit op 31 mei 2024 verhogen naar 2%;
- Een buffer voor systemisch belangrijke instellingen: de Belgische toezichthouder heeft de Vennootschap aangewezen als O-SII of andere systeemrelevante instelling waardoor de Vennootschap onderworpen is aan een bijkomende CET-1 vereiste van 0,75%;
- De NBB heeft op 1 mei 2022 een systemic risk buffer (SyRB) ingevoerd, een macro-prudentiële maatregel die gericht is op kredietinstellingen met posities in de Belgische residentiële vastgoedmarkt die de interne-ratingbenadering (IRB) toepassen. Deze vereiste bedroeg 1,07% per 31/12/2023 op het geconsolideerd BVg niveau. Deze buffer zal dalen vanaf de invoering van de CCyB voor België vanaf 1 april 2024.

Gelet op de afwezigheid van additioneel Tier 1-kapitaal en Tier 2-kapitaal wordt deze vereiste van respectievelijk 1,50% en 2,00% opgevangen via CET1.

In het kader van de SREP (Supervisory Review and Evaluation Process) kan de bevoegde toezichthouder (in casu de ECB) hogere minimum ratio's opleggen als gevolg van de beoordeling van de robuustheid van het businessmodel, de adequaatheid van de risk governance en de toereikendheid van de kapitaal- en liquiditeitssituatie. De ECB heeft voor 2023 een Pijler 2-vereiste (P2Requirement) van 1,50% en een Pijler 2-aanbeveling (P2Guidance) opgelegd.

Als onderdeel van de Bail-in afwikkelingsstrategie (Bail-in zorgt ervoor dat de verliezen en herkapitalisatiekosten van een falende kredietinstelling waar mogelijk terecht komen bij de aandeelhouders en (achtergestelde) schuldeisers) is de bankpool Aspa vanaf 1 januari 2022 onderhevig aan een bindende tussentijdse MREL-target (Minimum Requirement of own funds and Eligible Liabilities for bail-in) van 19,04% van de Total Risk Exposure Amount (TREA; risicogewogen) en 7,16% van de Leverage Risk Exposure (LRE; niet-risicogewogen) (waarvan een achtergesteld streefniveau van 19,04% van TREA en 6,41% van LRE).

Vanaf 1 januari 2024 dient Aspa te voldoen aan de vereiste van 19,47% van TREA en 7,78% van LRE (door middel van volledig achtergestelde passiva). De targets zijn gedreven door een minimumvereiste opgelegd van 8% van de Total Liabilities and Own Funds.

Wijzigingen kapitaalsvereisten

Basel IV (CRR 3) stelt wijzigingen voor in de berekening van krediet-, markt-, en operationele risico's. Gestandaardiseerde methoden worden risicogevoeliger en het gebruik van interne modellen wordt beperkt, en de impact van interne modellen wordt geringer door de invoering van een kapitaalvloer (welke het minimale RWA-niveau is voor banken die gebruikmaken van interne modellen).

Er bestaat echter nog onzekerheid over het effect van deze nieuwe regels, aangezien de nieuwe regels nog niet finaal zijn (wetgevend proces is in uitvoering). De maatregelen zullen naar verwachting vanaf 2025 in werking treden en voor diverse belangrijke maatregelen geldt nog een overgangperiode van 5 jaar. Dit betekent dat de volledige impact van de maatregelen meer dan 8 jaar zal duren, wat de Vennootschap de tijd moet geven om zich voor te bereiden en aan te passen. De belangrijkste impact is de introductie van de kapitaalvloer, aangezien het kredietrisico voor een groot deel via interne modellen wordt berekend. We verwachten maar een beperkte impact bij de eerste toepassing op 1 januari 2015 onder de transitionele overgangsmaatregelen. De kapitaalvloer zal naar verwachting vanaf 2028 leidend worden.

De Vennootschap streeft ernaar te allen tijde een sterke kapitaalpositie te handhaven ten opzichte van haar totale risicoblootstelling.

Interne kapitaalsvereisten

In het intern beoordelingsproces van de kapitaaltoereikendheid (ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process voor de Bankpool en ORSA - Own Risk and Solvency Assessment voor de Verzekeringspool) worden alle materiële risicofactoren gemodelleerd, zodat een vollediger beeld wordt bekomen van het economisch kapitaalbeslag.

Het ICAAP van de Vennootschap bestaat uit de samenvoeging van het ICAAP van de Bankpool met het ORSA van de Verzekeringspool. Het ICAAP/ORSA-proces heeft tot doel alle materiële risico's te identificeren en te kwantificeren, zodat de toereikendheid van het beschikbaar kapitaal kan worden beoordeeld en het vereist kapitaal kan worden toegekend aan de business en productlijnen.

Het economisch kapitaalproces bestaat uit de volgende stappen:

- Identificatie en beoordeling van de materiële risico's;
- Berekening van het vereist economisch kapitaal;
- Berekening van het beschikbaar economisch kapitaal;
- Berekening van de huidige en toekomstige kapitaaltoereikendheid van de Bank- en Verzekeringspool;
- Allocatie van de kapitaalvereisten over de business lines en productgroepen.

Het RAF voorziet in de opvolging van het kapitaalrisico via o.a. volgende RAF-limieten (BVg, Aspa resp. Aras):

- CET-1 ratio;
- TC-ratio (Total Capital);
- Leverage;
- MREL (Minimum Requirement on own funds & Eligible Liabilities) (incl. subordinated);
- ICAAP 99,90%;
- Solvency II Pijler 1;
- ORSA 99,50%.

Dit houdt in dat in alle omstandigheden (stress-scenario's) en met voldoende graad van zekerheid de eigen vermogensvereisten van de Vennootschap worden gerespecteerd.

6.3. Solvabiliteit (niet geauditeerd)

Solvabiliteit bij de Vennootschap

In het onderstaande overzicht is de toetsing van de belangrijkste vereisten terug te vinden, berekend volgens de van toepassing zijnde regelgeving (en dit volgens de Danish Compromise methode).

	31/12/2022	31/12/2023
Beschikbaar kapitaal		
1 Tier 1-kernkapitaal (CET1)	2.566.787.180	2.860.248.081
2 Tier 1-kapitaal (T1)	2.566.787.180	2.860.248.081
3 Totaal kapitaal	2.569.056.921	2.860.248.081
Risicogewogen posten		
4 Totale risicogewogen activa (RWA)	11.689.433.055	12.765.911.166
Risicogebaseerde kapitaalratio's als een percentage van RWA		
5 Tier 1-kernkapitaalratio (%)	21,96%	22,41%
6 Tier 1-kapitaalratio (%)	21,96%	22,41%
7 Totale kapitaalratio (%)	21,98%	22,41%
Additionele CET1 buffervereisten als een percentage van RWA		
8 Kapitaalconserveringsbuffer vereiste (%)	2,50%	2,50%
9 Contracyclische kapitaalbuffervereiste (%)	0,03%	0,44%
9a Systeemrisicobuffer	0,81%	1,07%
10 O-SII (Other Systemically Important Institution) kapitaalbuffervereiste (%)	0,75%	0,75%
11 Totaal van CET1 specifieke buffervereisten (%)	4,10%	4,76%
11a Totale kapitaalvereisten (%)	13,60%	14,27%
12 Beschikbaar Tier 1-kernkapitaal nadat aan de totale SREP-eigenvermogensvereisten is voldaan (%)	12,48%	12,91%
FICOD ratio		
13 FICOD kapitaalratio	20,95%	21,07%
Hefboomratio		
14 Maatstaf voor de totale risico blootstelling voor de berekening van de hefboomratio	54.889.749.566	55.276.005.693
15 Hefboomratio (%) (rij 2 / rij 14)	4,68%	5,17%

	31/12/2022	31/12/2023
Liquiditeitsdekkingratio (LCR)		
16 Totaal kwalitatief hoogwaardige liquide activa	7.443.960.743	6.568.570.823
17 Totaal netto kasuitstroom	3.999.182.128	3.000.643.625
19 LCR ratio (%)	186,14%	218,91%
Net Stable Funding Ratio (NSFR)		
19 Totaal beschikbaar stable funding	47.761.132.504	48.072.411.858
20 Totaal vereiste stable funding	33.455.632.738	34.150.070.260
21 NSFR ratio (%)	142,76%	140,77%
Minimum Requirement for Own Funds and Eligible Liabilities		
22 Eligible liabilities	2.614.113.552	2.111.145.756
23 Eligible liabilities subordinated to excluded liabilities	2.109.655.250	2.111.145.756
24 Minimum requirement for own funds and eligible liabilities LRE (%)	9,10%	8,66%
25 Minimum requirement for own funds and eligible liabilities subordinated LRE (%)	8,18%	8,66%
26 Minimum requirement for own funds and eligible liabilities TREA (%)	45,20%	39,47%
27 Minimum requirement for own funds and eligible liabilities subordinated TREA (%)	40,62%	39,47%

Daarnaast dient de Vennootschap als financieel conglomeraat zijn solvabiliteitspositie tevens te toetsen op geconsolideerd niveau volgens de FICOD (Financial Conglomerates Directive) richtlijnen.

De Vennootschap voldoet ruimschoots aan de wettelijke kapitaalsvereisten.

De mutatie in het Tier 1-kernkapitaal is het gevolg van een dividenduitkering van 129,2 miljoen euro, gevolgd door een kapitaalsverhoging van 49,2 miljoen euro, en de toevoeging van de winst aan de reserves. Er zal door de raad van bestuur van de Vennootschap aan de algemene vergadering van aandeelhouders een voorstel voor bijkomende dividenduitkering gedaan worden van 82,8 miljoen euro, conform de CRR richtlijnen voor verwachte dividenden werd uit het Tier 1-kernkapitaal reeds een verwacht dividend van 38,1 miljoen euro afgetrokken.

De Tier 1-ratio is gestegen van 21,96% naar 22,41% per einde 2023. De beperkt hogere ratio is het gevolg van de combinatie van een toename in de risicogewogen activa die in verhouding echter lager is dan de toename van het eigen vermogen (door toevoeging van de winst van het boekjaar).

Solvabiliteit bij de Bankpool

In het onderstaande overzicht is de toetsing van de belangrijkste vereisten terug te vinden, berekend volgens de van toepassing zijnde regelgeving.

	31/12/2022	31/12/2023
Beschikbaar kapitaal		
1 Tier 1-kernkapitaal (CET1)	2.363.351.864	2.660.761.687
2 Tier 1-kapitaal (T1)	2.363.351.864	2.660.761.687
3 Totaal kapitaal	2.365.621.605	2.660.761.687
Risicogewogen posten		
4 Totale risicogewogen activa (RWA)	11.016.509.625	12.088.889.655

	31/12/2022	31/12/2023
Risicogebaseerde kapitaalratio's als een percentage van RWA		
5 Tier 1-kernkapitaalratio (%)	21,45%	22,01%
6 Tier 1-kapitaalratio (%)	21,45%	22,01%
7 Totale kapitaalratio (%)	21,47%	22,01%
Additionele CET1 buffervereisten als een percentage van RWA		
8 Kapitaalconserveringsbuffer vereiste (%)	2,50%	2,50%
9 Contracyclische kapitaalbuffervereiste (%)	0,03%	0,44%
9a Systeemrisicobuffer	0,86%	1,14%
10 O-SII (Other Systemically Important Institution) kapitaalbuffervereiste (%)	0,75%	0,75%
11 Totaal van CET1 specifieke buffervereisten (%)	4,15%	4,83%
11a Totale kapitaalvereisten (%)	13,65%	14,33%
12 Beschikbaar Tier 1-kernkapitaal nadat aan de totale SREP-eigenvermogens-vereisten is voldaan (%)	11,97%	12,51%
Hefboomratio		
13 Maatstaf voor de totale risico blootstelling voor de berekening van de hefboomratio	54.711.665.245	55.097.591.988
14 Hefboomratio (%) (rij 2 / rij 13)	4,32%	4,83%
Liquiditeitsdekkingratio (LCR)		
15 Totaal kwalitatief hoogwaardige liquide activa	7.443.960.899	6.568.570.823
16 Totaal netto kasuitstroom	4.002.002.343	3.004.654.956
17 LCR ratio (%)	186,00%	218,61%
Net Stable Funding Ratio (NSFR)		
18 Totaal beschikbaar stable funding	47.459.370.282	47.774.598.558
19 Totaal vereiste stable funding	33.455.632.738	34.150.070.260
20 NSFR ratio (%)	141,86%	139,90%
Minimum Requirement for Own Funds and Eligible Liabilities		
21 Eligible liabilities	2.614.113.552	2.111.145.756
22 Eligible liabilities subordinated to excluded liabilities	2.109.655.250	2.111.145.756
23 Minimum requirement for own funds and eligible liabilities LRE (%)	9,10%	8,66%
24 Minimum requirement for own funds and eligible liabilities subordinated LRE (%)	8,18%	8,66%
25 Minimum requirement for own funds and eligible liabilities TREA (%)	45,20%	39,47%
26 Minimum requirement for own funds and eligible liabilities subordinated TREA (%)	40,62%	39,47%

De Bankpool is vanaf 1 januari 2022 onderhevig aan een bindende MREL intermediaire verplichting van 7,16% en van 6,41% achtergesteld. Eind 2023 bedraagt het (achtergestelde) MREL-cijfer 8,66%.

De Bankpool voldoet bijgevolg ruimschoots aan de wettelijke kapitaalsvereisten.

De mutatie in het Tier 1-kernkapitaal is het gevolg van een tussentijdse dividenduitkering in het vierde kwartaal van 2023 van 92,9 miljoen euro, gevolgd door een kapitaalsverhoging van 76,0 miljoen euro, en de toevoeging van de winst aan de reserves. Er zal door de raad van bestuur van de Vennootschap aan de algemene vergadering van aandeelhouders van de Vennootschap geen voorstel gedaan worden voor een bijkomende dividenduitkering over het boekjaar 2023.

De belangrijkste verschillen tussen de solvabiliteitsratio van de Bankpool (Aspa geconsolideerd) en de Vennootschap (BVg geconsolideerd) betreffen de opname van het bijkomende eigen vermogen op het niveau van BVg en de opname van de risicogewogen activa van BVg die voornamelijk zijn samengesteld uit de participatie in Aras (die wordt gewogen aan 370%).

Solvabiliteit bij de Verzekeringspool

In het onderstaande overzicht is de toetsing van de belangrijkste vereisten terug te vinden, berekend volgens de van toepassing zijnde regelgeving.

	31/12/2022	31/12/2023
Total of Balance Sheet SII	6.234.536.288	6.529.515.390
Excess of assets over liabilities	896.482.032	891.894.605
SCR	372.625.371	388.591.156
MCR	145.295.787	150.815.314
Ratio of Eligible own funds to SCR	2,41	2,30
Ratio of Eligible own funds to MCR	6,17	5,91

Volgens de Solvency-richtlijnen moeten verzekeringsinstellingen een minimaal eigen vermogen (solvabiliteit van 100%) aanhouden. Het in aanmerking komend eigen vermogen kan vervolgens worden gebruikt in de berekening van de solvabiliteitsratio's (SCR en MCR-ratio).

De solvabiliteitskapitaalvereiste SCR is het minimale eigen vermogen dat verzekerings- en herverzekeringsondernemingen moeten aanhouden om de kapitaaltoereikendheid te verzekeren onder doorrekening van een scenario met een waarschijnlijkheid van één op 200 jaar (value at risk van 99,50% over één jaar).

De minimumkapitaalvereiste (MCR) is het minimale eigen vermogen dat verzekerings- en herverzekeringsondernemingen moeten aanhouden om de kapitaaltoereikendheid te garanderen in een scenario met een 15% waarschijnlijkheid (value at risk van 85% over één jaar). De MCR moet minimum 25% en mag maximum 45% van de SCR bedragen.

De Verzekeringspool voldoet met een SII-ratio van 230% bijgevolg ruimschoots aan de wettelijke kapitaalvereisten.

7. Bezoldiging van de bestuurders

Hieronder worden de samenstelling van de raden van bestuur en de betaalde vergoedingen aan de betrokken bestuurders weergegeven.

7.1. Samenstelling van de raden van bestuur

De raden van bestuur van de BVg, Aspa en Aras zijn structureel op een vergelijkbare manier samengesteld. Zij omvatten:

- De leden van het directiecomité van de betrokken vennootschap (hierna de uitvoerende bestuurders);
- Een aantal onafhankelijke bestuurders;
- Een aantal bestuurders die de aandeelhouders vertegenwoordigen (samen met de onafhankelijke bestuurders, hierna de niet-uitvoerende bestuurders).

De raden van bestuur is zo samengesteld dat geen van de drie erin te onderscheiden groepen (de bestuurders die de aandeelhouders vertegenwoordigen, de onafhankelijke bestuurders en de bestuursleden van het directiecomité) de meerderheid hebben. De meerderheid in de raad van bestuur wordt altijd gevormd door niet-uitvoerende bestuurders.

Het aantal bestuurders is bij voorkeur niet groter dan vijftien.

Leden van de raad van bestuur zijn uitsluitend natuurlijke personen. De mandaten van de bestuurders hebben in beginsel een duurtijd van zes jaar en zijn hernieuwbaar.

Voor bestuurders geldt een leeftijdsgrens:

- Uitvoerende bestuurders zijn van rechtswege ontslagnemend wanneer zij de volle leeftijd van 65 jaar bereiken;
- Niet-uitvoerende bestuurders zijn van rechtswege ontslagnemend wanneer zij de volle leeftijd van 70 jaar bereiken;
- Bestuurders die de leeftijdsgrens bereiken, kunnen hun mandaat blijven uitoefenen tot in hun opvolging is voorzien.

De raad kan in individuele gevallen afwijkingen op deze regel toestaan.

Onafhankelijke bestuurders worden benoemd met het oog op het aantrekken van competenties in de kernactiviteiten van de Argenta Groep, namelijk bankieren en verzekeren. Onafhankelijke bestuurders moeten op basis van hun vroegere of huidige activiteit van een ruime ervaring in minstens een van deze kerndomeinen blijf geven. Zij moeten voldoen aan alle vereisten zoals bepaald in artikel 7:87 §1 van het WVV.

De raden van bestuur van Argenta Bank- en Verzekeringsgroep, Argenta Spaarbank en Argenta Assuranties tellen een aantal onafhankelijke bestuurders, waarbij minstens één onafhankelijke bestuurder van Argenta Spaarbank niet zetelt in de raad van Argenta Assuranties, en omgekeerd. De onafhankelijke bestuurders van Argenta Spaarbank en Argenta Assuranties kunnen, maar zijn niet noodzakelijk, lid van de raad van bestuur van Argenta Bank- en Verzekeringsgroep.

De governancevoorschriften inzake de onafhankelijke bestuurders beogen bij het bestuur van de diverse vennootschappen van de Argenta Groep een passend evenwicht te verzekeren tussen de behartiging van het groepsbelang en de behartiging van de belangen (van de stakeholders) van de individuele vennootschappen die van de Groep deel uitmaken.

De taakverdeling tussen de raden van bestuur en de wisselwerking met de verschillende comités is gedocumenteerd in het Governancememorandum.

Op 31 december 2023 was de raad van bestuur van Argenta Bank- en Verzekeringsgroep als volgt samengesteld:

- Marc van Heel, voorzitter van de raad van bestuur en lid van het benoemingscomité
- Geert Ameloot, uitvoerend bestuurder en CFO
- Peter Devlies, uitvoerend bestuurder en CEO
- Marie-Anne Haegeman, niet-uitvoerend bestuurder
- Carlo Henriksen, niet-uitvoerend en onafhankelijk bestuurder
- Caroline Thijssen, niet-uitvoerend en onafhankelijk bestuurder, lid van het groepstoezichtcomité en remuneratiecomité
- Baudouin Thomas, niet-uitvoerend en onafhankelijk bestuurder, voorzitter van het remuneratiecomité en groepstoezichtcomité
- Cynthia Van Hulle, niet-uitvoerend bestuurder
- Bart Van Rompuy, niet-uitvoerend bestuurder, lid van het benoemingscomité, remuneratiecomité en groepstoezichtcomité
- Raf Vanderstichele, niet-uitvoerend en onafhankelijk bestuurder, voorzitter van het benoemingscomité
- Gert Wauters, uitvoerend bestuurder en CRO

De raad van bestuur van Argenta Bank- en Verzekeringsgroep vergaderde het afgelopen boekjaar 13 keer.

Binnen de raad van bestuur van BVg werd een afzonderlijk benoemingscomité, remuneratiecomité en groepstoezichtcomité opgericht.

Het benoemingscomité adviseert de raad van bestuur inzake de samenstelling en de werking van de raden van bestuur en de directiecomités van de 3 hoofdentiteiten van de Argenta Groep. In 2023 kwam het benoemingscomité 6 keer bijeen.

Het remuneratiecomité ondersteunt de raad van bestuur voor het houden van toezicht op het beloningsbeleid. In 2023 kwam het remuneratiecomité 3 keer bijeen.

In 2020 werd een groepstoezichtcomité opgericht in de schoot van de raad van bestuur van Argenta Bank- en Verzekeringsgroep.

Het groepstoezichtcomité is complementair aan het auditcomité en het risicocomité. Het auditcomité en het risicocomité behandelen de volledige scope van de groep, het groepstoezichtcomité beperkt zich tot elementen van mogelijke belangenconflicten.

Gelet op de focus op belangenconflicten, staat het Groepstoezichtcomité hierbij in voor het toezicht op:

- Dividendallocatie over de groepsentiteiten inclusief kapitaaltoereikendheid;
- De intragroepsverrichtingen (waaronder de kredietcessies);
- De intragroepsdienstverleningsovereenkomsten en de opvolging daarvan;
- De mogelijke belangenconflicten m.b.t. de activiteiten van de verschillende juridische Argenta entiteiten.

In 2023 vergaderde het groepstoezichtcomité 2 keer.

Binnen de raden van bestuur van Aspa en Aras werden afzonderlijke audit- en risicocomités opgericht. Bij Aspa worden de beide comités afzonderlijk voorgezeten door een onafhankelijke bestuurder die geen deel uitmaakt van de raad van bestuur van Aras. Op de (beperkte) eigen activiteiten van BVg wordt toegezien door het auditcomité en het risicocomité dat is opgericht binnen de raad van bestuur van Aspa.

Het auditcomité ondersteunt de raad van bestuur bij het vervullen van zijn toezichtsverantwoordelijkheden voor het financiële verslaggevingsproces, het systeem van interne controle, het auditproces en het bedrijfsproces voor het toezicht op de naleving van wet- en regelgeving.

In het auditcomité moet op zijn minst één onafhankelijk bestuurder zetelen die beschikt over de vereiste individuele competentie op het vlak van boekhouding en/of audit. De meerderheid van de leden van het auditcomité moeten onafhankelijke bestuurders zijn. Anderzijds moeten de leden van het auditcomité beschikken over een collectieve deskundigheid op het gebied van de werkzaamheden van de Bank alsook op het gebied van boekhouding en audit.

In 2023 vergaderde het auditcomité van Aspa respectievelijk Aras 6 keer.

Het risicocomité staat de raad van bestuur bij in de uitoefening van het toezicht op de uitvoering van de strategie door het directiecomité. Dit omvat, conform het Governancememorandum, o.a. de bepaling van de aard, omvang, vorm en frequentie van de informatie over de risico's die de raad van bestuur wenst te ontvangen.

In 2023 vergaderde het risicocomité van Aspa respectievelijk Aras 6 keer.

Het directiecomité van BVg bepaalt de klijtlijnen waarbinnen de verschillende groepsvennootschappen hun activiteiten en hun verantwoordelijkheden uitoefenen. De directiecomités van de vennootschappen van de Argenta Groep vergaderden het afgelopen jaar in principe wekelijks. Daarbij kwamen diverse relevante onderwerpen aan bod, waaronder de ontwikkeling, goedkeuring en regelmatige update van de missie, visie en waarden met betrekking tot economische, sociale en milieu gerelateerde thema's.

Het directiecomité bestaat op 31 december 2023 uit de voorzitter, Peter Devlies (CEO - Chief Executive Officer) en 2 leden: Geert Ameloot (CFO - Chief Financial Officer) en Gert Wauters (CRO - Chief Risk Officer).

Beslissingen over het beleid inzake maatschappelijk verantwoord ondernemen (inclusief economische, milieu- en sociale impact) worden rechtstreeks door de CEO opgevolgd in zijn hoedanigheid van CSO of Chief Sustainability Officer.

De opdracht en de samenstelling van de directiecomités is bepaald met het oog op een maximale integratie van de werking van de individuele vennootschappen in het groepsbelang.

Het Handvest 'Geschiktheid Sleutelfunctionarissen', dat is opgesteld voor de Argenta Groep, inclusief de beheersvennootschappen AAM en Arvestar en Argenta Nederland, beschrijft de governance en het gestructureerd kader dat Argenta Groep heeft opgezet om de geschiktheid van de sleutelfunctionarissen te verzekeren.

Met geschiktheid wordt bedoeld dat de betrokken persoon deskundig en professioneel betrouwbaar (fit & proper) is, zoals nader omschreven in het 'Handboek voor het beoordelen van de deskundigheid en professionele betrouwbaarheid' (Circulaire NBB_2018_25, geactualiseerd met Mededeling NBB_2022_34) voor leden van het directiecomité, bestuurders, verantwoordelijken van onafhankelijke controlefuncties en effectieve leiders van financiële instellingen.

Sleutelfunctionarissen zijn bestuurders of commissarissen, leden van het directiecomité, effectieve leiders en verantwoordelijken van de interne controlefuncties (interne auditfunctie, risicobeheerfunctie, compliance functie en actuariële functie), conform de bovenstaande circulaire van de NBB.

Naast de beoordeling van de geschiktheid van de individuele bestuurders op basis van de genoemde geschiktheidscriteria evalueert de raad ook periodiek zijn werking, zijn performantie en de performantie van de individuele bestuurders.

Eind 2023 heeft een evaluatie van de werking en de doeltreffendheid van de raad van bestuur plaatsgevonden. De resultaten daarvan bevestigen het professioneel functioneren van de raad van bestuur en de aanwezigheid van de noodzakelijke competenties en expertise om tot een evenwichtige besluitvorming te komen. De voorgestelde verbeteringen worden overgenomen en geïmplementeerd.

Externe mandaten en persoonlijk belang van de bestuurders

Iedere bestuurder wordt aangemoedigd om zijn persoonlijke en professionele activiteiten zodanig te organiseren dat hij of zij belangenconflicten met de Argenta Groep vermijdt (in lijn met artikel 7:96 WVV).

De raden van bestuur van de vennootschappen van de Argenta Groep hebben in hun reglement van interne orde een beleid vastgesteld, met inbegrip van organisatorische en administratieve regelingen, inclusief het bijhouden van gegevens over de toepassing ervan. Het bevat ook procedures om belangenconflicten te identificeren, te voorkomen of, als het redelijkerwijze niet mogelijk is, ze te beheren zonder schade voor de belangen van de klanten.

De volgende bestuurders van Argenta Bank- en Verzekeringsgroep hebben over het voorbije boekjaar externe mandaten uitgeoefend:

Naam en huidige functie binnen de instelling	Naam van de vennootschap waarin een extern mandaat wordt uitgeoefend	Zetel	Sector van bedrijvigheid	Functie
Devlies Peter Uitvoerend bestuurder	European Savings and Retail Banking Group	België	Markt- en opinieonderzoek	Bestuurder op voordracht van Aspa
	Kompanjon VZW	België	Onderwijs	Bestuurder
Haegeman Marie-Anne Niet-Uitvoerend bestuurder	Euroclear bank NV	België	Kredietinstelling	Uitvoerend bestuurder
Henriksen Carlo Niet-Uitvoerend bestuurder	Cofena vzw	België	Cultuur	Bestuurder
	Koninklijke Golf Club Oostende	België	Golf	Voorzitter
Thijssen Caroline Niet-Uitvoerend bestuurder	CT Impact BV	België	Managementvennootschap	Bestuurder
	VP Capital NV	België	Financiële holding	Bestuurder (via CT Impact)
	Etex NV	België	Industriële holding	Bestuurder (via CT Impact)
	Toolbox VZW	België	Andere	Bestuurder
Thomas Baudouin Niet-Uitvoerend bestuurder	BTH Consulting BV	België	Managementvennootschap	Bestuurder
	Reimagine CV	België	Digital and AI Consulting	Bestuurder (via BTH Consulting)
	Tender Experts BV	België	SAAS software	Bestuurder (via BTH Consulting)
van Heel Marc Voorzitter raad van bestuur	Kerkelijke Instelling Erfgoed Glorieux	Nederland	Liefdadigheid	Lid raad van toezicht
	Calmer Haven BV	Nederland	Managementvennootschap	Bestuurder
Van Hulle Cynthia Niet-Uitvoerend bestuurder	Warehouses de Pauw NV	België	Vastgoed	Bestuurder
	MIKO NV	België	Voeding	Bestuurder
	Argenta Coöperatieve CV	België	Financiële holding	Bestuurder
	Rega Instituut VZW	België	Onderzoek	Bestuurder
Van Rompuy Bart Niet-Uitvoerend bestuurder	Investeringsmaatschappij Argenta NV	België	Financiële holding	Bestuurder
	Rapportering en coördinatie BV	België	Managementvennootschap	Bestuurder
Vanderstichele Raf Niet-Uitvoerend bestuurder	Korora BV	België	Managementvennootschap	Bestuurder

7.2. Bedrag van de vergoedingen van de leiding

De vergoeding van de bestuurders wordt vastgesteld door de algemene vergadering op basis van de wettelijke voorschriften dienaangaande en op voorstel van de raad van bestuur die daarover het advies van het remuneratiecomité heeft ingewonnen.

Bezoldiging van de niet-uitvoerende bestuurders

De bezoldiging van de niet-uitvoerende leden van de raden van bestuur van de vennootschappen van de Argenta Groep bestaat uitsluitend uit een door de respectievelijke algemene vergaderingen vastgestelde vaste bezoldiging. Ze ontvangen geen enkele vorm van variabele vergoeding. Ze is dezelfde voor alle onafhankelijke bestuurders en bestuurders die de aandeelhouders vertegenwoordigen.

Voor de deelname aan bijzondere comités die worden opgericht in de schoot van de raad van bestuur (het auditcomité, het risicocomité, het groepstoezichtcomité, benoemingscomité en het remuneratiecomité) ontvangen de niet-uitvoerende bestuurders een bijkomende vergoeding per bijgewoonde bijeenkomst vastgelegd door de raad van bestuur. Deze vergoeding is dezelfde voor alle leden van een dergelijk comité. De voorzitter ontvangt een hogere vergoeding.

Er is geen beëindigingsvergoeding voor niet-uitvoerende leden van de raad van bestuur.

De voorzitter van de respectievelijke raden van bestuur heeft een vaste bezoldiging die verschilt van de vergoeding van de andere niet-uitvoerende bestuurders. Hij krijgt geen bijkomende vergoedingen per bijgewoonde bijeenkomst. Naast de vaste jaarvergoeding geniet de voorzitter van de raad ook van de voordelen van een IPT (Individuele Pensioentoezegging), een bedrijfswagen, een onkostenvergoeding en bijdragen aan de collectieve polis hospitalisatiekosten. Hij geniet dezelfde beëindigingsvergoeding als de uitvoerende bestuurders.

Bezoldiging van de uitvoerende bestuurders

De uitvoerende bestuurders genieten een vaste jaarlijkse vergoeding die geen elementen omvat die kunnen aanzetten tot het nastreven van kortetermijndoelstellingen die niet stroken met de objectieven van de Argenta Groep op langere termijn.

De vaste jaarlijkse vergoeding beantwoordt aan de vereisten vastgelegd door Bijlage 2 van de Bankwet over het beloningsbeleid. De vergoeding is dezelfde voor alle leden van de directiecomités, met uitzondering van de voorzitter.

Naast de vaste jaarvergoeding genieten de uitvoerende bestuurders ook van de voordelen van drie groepspolissen: de vorming van een pensioenkapitaal, een verzekering tegen arbeidsongeschiktheid en een hospitalisatieverzekering.

De samenstelling van en de taakverdeling binnen de directiecomités van de drie kernvennootschappen van de Argenta Groep is in hoge mate geïntegreerd.

De navolgende rapportering verstrekt een toelichting bij de vergoeding van de uitvoerende bestuurders van de Argenta Groep, ongeacht de identiteit van de vennootschap die de vergoeding effectief betaalde.

In 2023 bedroeg de totale directe bezoldiging van de uitvoerende bestuurders van de Argenta Groep (Argenta Bank- en Verzekeringsgroep, Argenta Spaarbank en Argenta Assuranties), 2.937.777,37 euro (t.o.v. 2.618.400,00 euro in 2022). Dit is een stijging van 12,20% ten opzichte van 2022 (sinds 01/06/2023 zijn er 7 i.p.v. 6 DC-leden). De bijdrage voor de groepspolissen aanvullend pensioen en arbeidsongeschiktheid voor de uitvoerende bestuurders, bedroeg 658.668,41 euro (t.o.v. 610.318,10 euro in 2022).

Contractuele beëindigingsvergoeding

Conform de recente update van artikel 12/1 van bijlage 2 van de Bankwet die in werking trad vanaf 23 juli 2022 bestaat de contractuele beëindigingsvergoeding voor uitvoerende bestuurders bij toepassing van de in de Bankwet voorziene vrijstellingen voor variabele beloning sinds juni 2023 uit de combinatie van een vergoeding voor niet-concurrentie en van een vergoeding naar analogie met de ontslagvergoeding voor bedienden zonder dat het totaal van deze vergoedingen 12 maanden bruto vergoeding van de betrokken uitvoerende bestuurder kan overschrijden.

Er werd op niveau van de Argenta Groep in 2023 een contractuele beëindigingsvergoeding uitbetaald aan uittredend CCO Inge Ampe voor een bedrag van 575.550,00 euro.

8. Vergoeding van de commissaris

De vergoedingen aan de commissaris en de met de commissaris verbonden entiteiten worden op geconsolideerd niveau opgevolgd door het auditcomité. Bijkomende controlewerkzaamheden en adviesopdrachten worden vooraf goedgekeurd door het auditcomité overeenkomstig artikel 3:64 §5 en 3:65 van het WVV.

De controle op de financiële toestand en op de jaarrekening van de Vennootschap is opgedragen aan de commissaris KPMG Bedrijfsrevisoren vertegenwoordigd door de heer Kenneth Vermeire. Hiervoor wordt een mandaatvergoeding betaald die wordt toegelicht in de jaarrekening.

De Vennootschap

Tijdens het boekjaar 2023 werden aan de commissaris en bedrijven die beroepshalve in een verband van samenwerking staan met de commissaris, of tot het netwerk van de commissaris behoren bijkomende emolumenten toegekend als gevolg van bijkomende prestaties met betrekking tot niet-controlediensten voor een totaalbedrag (exclusief BTW) van 62.081 euro.

De vergoedingen voor controleopdrachten, hierin zijn begrepen de vergoedingen voor het controleren van de statutaire en geconsolideerde jaarrekening(en) en overige rapporteringen, bedroegen (exclusief BTW) 34.375 euro.

Argenta Groep

Tijdens het boekjaar 2023 werden aan de commissaris en bedrijven die beroepshalve in een verband van samenwerking staan met de commissaris, of tot het netwerk van de commissaris behoren bijkomende emolumenten toegekend als gevolg van bijkomende prestaties met betrekking tot niet-controlediensten voor een totaalbedrag (exclusief BTW) van 110.911 euro.

De vergoedingen voor controleopdrachten, hierin zijn begrepen de vergoedingen voor het controleren van de statutaire en geconsolideerde jaarrekening(en) en overige rapporteringen, bedroegen (exclusief BTW) 888.638 euro.

9. Transacties met verbonden partijen

De Vennootschap gaat bij haar bedrijfsvoering regelmatig transacties aan met verbonden partijen. De transacties hebben voornamelijk betrekking op leningen, deposito's en verzekeringscontracten.

In de onderstaande tabellen staat een overzicht van de transacties die werden aangegaan met de verbonden partijen. De relaties tussen de moedermaatschappij en haar dochterondernemingen worden beschreven bij toelichting 1 (algemene informatie).

Balans 2022 herzien	Moeder- maat- schappij	Managers op sleutel- posities	Dochter- onderne- mingen	Joint ventures	Geassocieerde onder- nemingen	Andere verbonden partijen
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	0	0	0	0	0	0
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	0	35.430	0	0	11.255.706	545.589
Overige activa	2.865.124	0	0	0	0	0
Totaal activa	2.865.124	35.430	0	0	11.255.706	545.589
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	110.686.947	1.743.829	0	2.138.092	0	13.441.158
Passiva uit hoofde van verzekerings- en herverzekeringscontracten	0	595.813	0	0	0	168.846
Overige verplichtingen	632.753	0	0	0	0	27.140
Totaal verplichtingen	111.319.700	2.339.643	0	2.138.092	0	13.637.143

Balans 2023	Moeder- maat- schappij	Managers op sleutel- posities	Dochter- onderne- mingen	Joint ventures	Geassocieerde onder- nemingen	Andere verbonden partijen
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	0	0	0	0	0	0
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	0	22.352	0	0	11.247.613	854.662
Overige activa	2.606.045	0	0	0	0	0
Totaal activa	2.606.045	22.352	0	0	11.247.613	854.662
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	43.628.280	546.283	0	1.713.984	0	14.385.806
Passiva uit hoofde van verzekerings- en herverzekeringscontracten	0	605.252	0	0	0	221.878
Overige verplichtingen	117.394	0	0	0	0	10.112
Totaal verplichtingen	43.745.675	1.151.535	0	1.713.984	0	14.617.796

Zoals toegelicht is de meerderheidsaandeelhouder van de Vennootschap Investar. In de kolom moedermaatschappij(en) zijn de gegevens opgenomen van Investar.

Bij de kolom 'managers op sleutelposities' zijn de gegevens opgenomen van de uitvoerende en niet-uitvoerende bestuurders (zie toelichting 7). De "verbonden personen" van de bestuurders omvatten de echtgenoten, partners die volgens hun nationaal recht als gelijkwaardig met een echtgenoot of echtgenote worden aangemerkt en bloedverwanten in de eerste graad. Deze worden opgenomen onder 'andere verbonden partijen'.

Onder de 'dochterondernemingen' worden de gegevens opgenomen van de niet geconsolideerde dochtermaatschappijen van de Vennootschap (deze zijn er niet aangezien alle dochters worden geconsolideerd).

Onder 'andere verbonden partijen' worden de transacties opgenomen met de andere vennootschappen die deel uitmaken van de Argenta groep (met name Vestar).

De financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs tegenover de moedermaatschappij betreffen de leaseverplichtingen voor de bedrijfsgebouwen en zicht en spaartegoeden die worden aangehouden door de moedermaatschappijen bij de Vennootschap. Het saldo op zicht, spaar- en termijnrekeningen aangehouden door de moedermaatschappij is gedaald in 2023. De financiële verplichtingen tegenover andere groepsvennootschappen betreffen tevens zicht en spaartegoeden aangehouden door Vestar bij de Vennootschap, de overige verplichtingen betreffen schulden ten gevolge van de kostdeling en leasing. De financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs tegenover joint ventures betreffen de leaseverplichtingen voor het ATM-park ten opzichte van Jofico. De geassocieerde ondernemingen betreft Epico.

Winst- en verliesrekening 2022 herzien	Moedermaatschappij	Managers op sleutelposities	Dochterondernemingen	Joint ventures	Geassocieerde ondernemingen	Andere verbonden partijen
Rentelasten	198.013	1.008	0	12.033	0	35.138
Algemene en administratieve uitgaven	1.752.597	0	0	891.559	0	47.914
Totaal van de lasten	1.950.610	1.008	0	903.592	0	83.053
Rentebaten	0	808	0	0	714.113	8.274
Overige exploitatiebaten	115.491	193	0	0	0	1.084
Netto baten uit verzekerings- en herverzekeringscontracten	0	7.856	0	0	0	45.345
Totaal van de baten	115.491	8.856	0	0	714.113	54.704

Winst- en verliesrekening 2023	Moedermaatschappij	Managers op sleutelposities	Dochterondernemingen	Joint ventures	Geassocieerde ondernemingen	Andere verbonden partijen
Rentelasten	1.390.555	1.359	0	10.963	0	47.354
Algemene en administratieve uitgaven	2.163.677	0	0	1.021.916	0	277.445
Totaal van de lasten	3.554.232	1.359	0	1.032.880	0	324.800
Rentebaten	0	510	0	0	738.032	14.293
Overige exploitatiebaten	121.308	187	0	0	0	1.017
Netto baten uit verzekerings- en herverzekeringscontracten	0	7.021	0	0	0	86.903
Totaal van de baten	121.308	7.719	0	0	738.032	102.212

Er werden in 2023 voor 4.330 euro bijzondere waardeverminderingen teruggenomen op balansposten die staan ten opzichte van geassocieerde ondernemingen.

Toelichting kredietcessies van Aspa naar Aras

Sinds 2013 vinden er kredietcessies plaats tussen Aspa en Aras. Er is in dit kader een algemene raamovereenkomst afgesloten en een RACI (Responsible – Accountable – Consulted – Informed) opgesteld. Op basis van deze RACI worden de cessies gecoördineerd en worden alle relevante partijen stelselmatig betrokken zodat de transacties at arm's length plaatsvinden. De kredietcessies worden samengesteld op basis van een willekeurige selectie uit recente nieuwe productie van (volgens de risicoappetijt van Aras) in aanmerking komende kredieten. Ze worden na selectie onmiddellijk gecedeerd.

Aspa staat hierbij Nederlandse kredieten toe via het bijkantoor die dan definitief worden overgenomen door Aras. Het totaalbedrag van de in 2022 overgedragen kredieten bedroeg 5.595.656 euro. In 2023 werden voor 55.584.213 euro kredieten

overgedragen. Deze kredieten en bijhorende verrekening van transactiekosten zijn niet opgenomen in de bovenstaande tabellen van transacties met verbonden partijen.

Toelichting vergoeding uitvoerende bestuurders

De vergoedingen van de uitvoerende bestuurders werden al beschreven bij toelichting 7.

10 Operationele segmenten en ‘country by country rapportering’

Operationele segmenten

Een operationeel segment is een onderdeel van de Vennootschap dat bedrijfsactiviteiten uitoefent waaruit opbrengsten kunnen worden verdiend en waarbij kosten kunnen worden gemaakt, waarvan onder andere de bedrijfsresultaten respectievelijk prestaties die regelmatig afzonderlijk worden beoordeeld door het management en waarover afzonderlijke financiële informatie beschikbaar is.

Bij toelichting 1 (algemene informatie) wordt de structuur van de Vennootschap uitgelegd. De operationele segmenten volgen uit de bedrijfsactiviteiten (producten en diensten) en de geografische gebieden waarin de Vennootschap opereert.

De geografische gebieden waar de Vennootschap actief is wordt weerspiegeld in de organisatiebasis door het bestaan van Aspa en Aras in België, beide met een bijkantoor in Nederland en een dochteronderneming, AAM in Luxemburg. Bijgevolg worden volgende segmenten onderscheiden:

- Activiteiten in België;
- Activiteiten in Nederland;
- Activiteiten in Luxemburg.

De bedrijfsactiviteiten weerspiegelen de activiteiten en aangeboden diensten van de Vennootschap. De activiteiten van de Vennootschap worden onderverdeeld in 2 pijlers, de Bankpool en de Verzekeringspool wat in de interne rapportering als aparte operationele segmenten wordt behandeld. De ultieme chief operating decision maker (CODM) is het directiecomité van de Vennootschap.

Informatie over producten en diensten

De Bankpool valt volledig onder de noemer ‘retail’ bankieren. De Verzekeringspool valt onder de noemer ‘retail’ verzekeren. In de onderstaande tabellen wordt in de Bankpool tevens de contributie van de statutaire balans en resultaten van BVg opgenomen.

Retail bankieren biedt financiële diensten aan particulieren en ook aan zelfstandigen en in zeer beperkte mate aan kleine en middelgrote ondernemingen. In de Benelux biedt zij advies met betrekking tot dagelijks bankieren, sparen, lenen en beleggen.

Retail verzekeren biedt verzekeringstechnische diensten aan particulieren en in zeer beperkte mate aan zelfstandigen binnen de takken Leven en Niet-leven.

Activa	Bankpool	Verzekeringspool	31/12/2022 herzien
Kasmiddelen en kasequivalenten	55.189.178	0	55.189.178
Tegoeden bij centrale banken en overige direct opvraagbare deposito's	3.175.613.841	1.744.069	3.177.357.910
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	107.585.916	0	107.585.916
Financiële activa inzake unit-linked verzekeringscontracten (tak 23)	0	2.754.692.170	2.754.692.170
Financiële activa voor niet-handelsdoeleinden verplicht gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	33.241.220	64.096.597	97.337.817
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	3.640.125.358	995.883.319	4.636.008.677
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	46.030.691.826	1.985.082.233	48.015.774.059
Derivaten gebruikt ter afdekking	2.067.781.000	0	2.067.781.000
Veranderingen in reële waarde van afgedekte posities bij afdekking van het renterisico van een portefeuille	-2.004.019.978	0	-2.004.019.978
Investerings in dochterondernemingen, joint ventures en geassocieerde deelnemingen	1.827.940	2.660.906	4.488.846
Materiële activa	75.032.416	606.756	75.639.172
Immateriële activa	128.489.057	817.438	129.306.496
Belastingvorderingen	86.833.173	12.911.669	99.744.842
Activa uit hoofde van verzekeringscontracten	0	0	0
Activa uit hoofde van herverzekeringscontracten	0	21.206.263	21.206.263
Overige activa	259.650.818	3.978.425	263.629.243
Totaal activa	53.658.041.765	5.843.679.847	59.501.721.612

Activa	Bankpool	Verzekeringspool	31/12/2023
Kasmiddelen en kasequivalenten	62.600.333	0	62.600.333
Tegoeden bij centrale banken en overige direct opvraagbare deposito's	2.152.396.828	1.126.335	2.153.523.163
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	63.051.701	0	63.051.701
Financiële activa inzake unit-linked verzekeringscontracten (tak 23)	0	2.995.790.474	2.995.790.474
Financiële activa voor niet-handelsdoeleinden verplicht gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	33.615.223	72.614.701	106.229.924
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	3.022.408.802	1.883.788.850	4.906.197.653
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	48.031.800.405	1.227.435.843	49.259.236.248
Derivaten gebruikt ter afdekking	1.425.057.322	0	1.425.057.322

Veranderingen in reële waarde van afgedekte posities bij afdekking van het renterisico van een portefeuille	-1.245.442.292	0	-1.245.442.292
Investerings in dochterondernemingen, joint ventures en geassocieerde deelnemingen	1.847.865	2.676.000	4.523.865
Materiële activa	63.698.690	634.453	64.333.143
Immateriële activa	121.277.041	262.676	121.539.717
Belastingvorderingen	99.811.532	2.146.399	101.957.932
Activa uit hoofde van verzekeringscontracten	0	0	0
Activa uit hoofde van herverzekeringscontracten	0	27.259.304	27.259.304
Overige activa	272.138.250	5.301.265	277.439.515
Totaal activa	54.104.261.701	6.219.036.300	60.323.298.001

Verplichtingen	Bankpool	Verzekeringspool	31/12/2022 herzien
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	91.549.794	0	91.549.794
Financiële verplichtingen inzake unit-linked verzekeringscontracten (tak 23)	0	2.754.692.170	2.754.692.170
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	50.069.277.003	9.056.803	50.078.333.805
Derivaten gebruikt ter afdekking	128.467.450	0	128.467.450
Voorzieningen	9.827.561	343.847	10.171.408
Belastingverplichtingen	21.627.263	65.152.990	86.780.253
Passiva uit hoofde van verzekeringscontracten	0	2.546.563.874	2.546.563.874
Passiva uit hoofde van herverzekeringscontracten	0	13.952.083	13.952.083
Overige verplichtingen	213.413.649	81.304.031	294.717.680
Totale verplichtingen	50.534.162.720	5.471.065.798	56.005.228.517

Verplichtingen	Bankpool	Verzekeringspool	31/12/2023
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	52.642.345	0	52.642.345
Financiële verplichtingen inzake unit-linked verzekeringscontracten (tak 23)	0	2.995.790.474	2.995.790.474
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	50.355.916.885	9.065.285	50.364.982.170
Derivaten gebruikt ter afdekking	242.563.369	0	242.563.369
Voorzieningen	12.151.897	479.318	12.631.215
Belastingverplichtingen	21.383.375	28.374.404	49.757.779
Passiva uit hoofde van verzekeringscontracten	0	2.683.342.397	2.683.342.397
Passiva uit hoofde van herverzekeringscontracten	0	15.637.315	15.637.315
Overige verplichtingen	187.222.733	60.540.147	247.762.880
Totale verplichtingen	50.871.880.604	5.793.229.340	56.665.109.944

Resultatenrekening	Bankpool	Verzekeringspool	Conso	31/12/2022 herzien
Netto rentebaten	574.916.470	71.756.237	0	646.672.707
Dividendinkomsten	453.677	7.455.909	0	7.909.585
Netto baten uit provisies en vergoedingen	51.448.580	31.851.487	-1.975.549	81.324.518
Gerealiseerde winsten of verliezen uit financiële activa en verplichtingen niet gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	422.493	-66.020	0	356.472
Winsten of verliezen uit financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	13.986.344	0	0	13.986.344
Winsten of verliezen uit financiële activa voor niet-handelsdoeleinden verplicht gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	-6.535.249	-13.921.295	0	-20.456.544
Winsten of verliezen uit de administratieve verwerking van afdekkingstransacties	21.757.775	0	0	21.757.775
Gerealiseerde winsten of verliezen uit niet-financiële activa	283.710	0	0	283.710
Netto verzekeringsresultaat	0	45.629.331	-3.107	45.626.223
Netto herverzekeringsresultaat	0	3.072.463		3.072.463
Netto financieel verzekeringsresultaat	0	-24.000.608		-24.000.608
Netto overige exploitatiebaten	58.115.064	-17.456.312	-25.692.116	14.966.635
Administratieve lasten	-422.906.191	-15.494.133	27.670.772	-410.729.552
Afschrijvingen	-28.158.472	-674.166	0	-28.832.638
Herzieningswinsten of (-) -verliezen	0	0	0	0
Voorzieningen of terugneming van voorzieningen	28.984	0	0	28.984
Bijzondere waardeverminderingen of terugneming van bijzondere waardeverminderingen	-19.782.053	-2.625.475	0	-22.407.527
Aandeel in het resultaat van geassocieerde ondernemingen en joint ventures	-313.593	-438.666	0	-752.259
Winst of verlies voor belastingen	243.717.538	85.088.751	0	328.806.289
Belastinglasten	-50.237.725	-24.123.442	0	-74.361.167
Winst of verlies na belastingen	193.479.813	60.965.309	0	254.445.122

Resultatenrekening	Bankpool	Verzekeringspool	Conso	31/12/2023
Netto rentebaten	741.800.354	82.132.214	0	823.932.569
Dividendinkomsten	438.841	7.810.638	0	8.249.479
Netto baten uit provisies en vergoedingen	51.338.579	37.418.790	-964.810	87.792.559
Gerealiseerde winsten of verliezen uit financiële activa en verplichtingen niet gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	-863.920	563.302	0	-300.617
Winsten of verliezen uit financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	-5.626.767	0	0	-5.626.767
Winsten of verliezen uit financiële activa voor niet-handelsdoeleinden verplicht gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	845.992	4.224.358	0	5.070.350

Winsten of verliezen uit de administratieve verwerking van afdekkingstransacties	-5.634.523	0	-0	-5.634.523
Gerealiseerde winsten of verliezen uit niet-financiële activa	-363.084	0	0	-363.084
Netto verzekeringsresultaat	0	25.286.358	-2.933	25.283.426
Netto herverzekeringsresultaat	0	-1.321.353	0	-1.321.353
Netto financieel verzekeringsresultaat	0	-24.639.413	0	-24.639.413
Netto overige exploitatiebaten	67.486.313	-21.349.176	-30.618.149	15.518.988
Administratieve lasten	-473.315.543	-14.746.908	31.585.892	-456.476.560
Afschrijvingen	-24.521.781	-594.790	0	-25.116.570
Herzieningswinsten of (-) -verliezen	0	0	0	0
Voorzieningen of terugneming van voorzieningen	-91.581	0	0	-91.581
Bijzondere waardeverminderingen of terugneming van bijzondere waardeverminderingen	-12.770.379	-3.252.705	0	-16.023.084
Aandeel in het resultaat van geassocieerde ondernemingen en joint ventures	19.925	15.094	0	35.019
Winst of verlies voor belastingen	338.742.427	91.546.410	0	430.288.837
Belastinglasten	-97.488.199	-22.771.515	0	-120.259.714
Winst of verlies na belastingen	241.254.228	68.774.896	0	310.029.123

Informatie over geografische gebieden

De operationele segmentering die gebaseerd is op geografische gebieden, weerspiegelt de focus van de Vennootschap op de Benelux. De bovenstaande geografische segmentering is hierbij specifiek gebaseerd op de locatie van de geleverde diensten en geeft een indicatie van uitsplitsing naar geografische gebieden.

Activa	België	Nederland	Luxemburg	31/12/2022 herzien
Kasmiddelen en kasequivalenten	55.189.178	0	0	55.189.178
Tegoeden bij centrale banken en overige direct opvraagbare deposito's	2.897.705.401	276.909.763	2.742.746	3.177.357.910
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	15.899.102	91.686.815	0	107.585.916
Financiële activa inzake unit-linked verzekeringscontracten (tak 23)	2.754.692.170	0	0	2.754.692.170
Financiële activa voor niet-handelsdoeleinden verplicht gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	97.337.817	0	0	97.337.817
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	4.636.008.677	0	0	4.636.008.677
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	27.371.269.937	20.643.400.573	1.103.549	48.015.774.059
Derivaten gebruikt ter afdekking	2.054.328.804	13.452.196	0	2.067.781.000
Veranderingen in reële waarde van afgedekte posities bij afdekking van het renterisico van een portefeuille	-1.987.066.346	-16.953.632	0	-2.004.019.978
Investerings in dochterondernemingen, joint ventures en geassocieerde deelnemingen	4.488.846	0	0	4.488.846
Materiële activa	74.471.334	1.167.299	539	75.639.172
Immateriële activa	129.292.399	0	14.097	129.306.496
Belastingvorderingen	58.984.720	40.760.122	0	99.744.842
Activa uit hoofde van verzekeringscontracten	0	0	0	0
Activa uit hoofde van herverzekeringscontracten	21.206.263	0	0	21.206.263
Overige activa	132.042.970	119.695.763	11.890.511	263.629.243
Totaal activa	38.315.851.272	21.170.118.899	15.751.440	59.501.721.612

Activa	België	Nederland	Luxemburg	31/12/2023
Kasmiddelen en kasequivalenten	62.600.333	0	0	62.600.333
Tegoeden bij centrale banken en overige direct opvraagbare deposito's	1.930.414.828	220.331.011	2.777.324	2.153.523.163
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	10.261.279	52.790.422	0	63.051.701
Financiële activa inzake unit-linked verzekeringscontracten (tak 23)	2.995.790.474	0	0	2.995.790.474
Financiële activa voor niet-handelsdoeleinden verplicht gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	106.229.924	0	0	106.229.924

Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	4.906.197.653	0	0	4.906.197.653
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	27.671.081.234	21.586.098.892	2.056.122	49.259.236.248
Derivaten gebruikt ter afdekking	1.419.969.542	5.087.780	0	1.425.057.322
Veranderingen in reële waarde van afgedekte posities bij afdekking van het renterisico van een portefeuille	-1.238.299.395	-7.142.897	0	-1.245.442.292
Investerings in dochterondernemingen, joint ventures en geassocieerde deelnemingen	4.523.865	0	0	4.523.865
Materiële activa	63.384.291	948.852	0	64.333.143
Immateriële activa	121.526.920	0	12.797	121.539.717
Belastingvorderingen	39.814.640	62.143.292	0	101.957.932
Activa uit hoofde van verzekeringscontracten	0	0	0	0
Activa uit hoofde van herverzekeringscontracten	27.259.304	0	0	27.259.304
Overige activa	135.488.402	128.140.700	13.810.413	277.439.515
Totaal activa	38.256.243.295	22.048.398.051	18.656.655	60.323.298.001

Verplichtingen	België	Nederland	Luxemburg	31/12/2022 herzien
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	0	91.549.794	0	91.549.794
Financiële verplichtingen inzake unit-linked verzekeringscontracten (tak 23)	2.754.692.170	0	0	2.754.692.170
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	45.044.944.066	5.033.389.740	0	50.078.333.805
Derivaten gebruikt ter afdekking	124.026.690	4.440.760	0	128.467.450
Voorzieningen	8.496.166	1.675.242	0	10.171.408
Belastingverplichtingen	66.436.037	18.572.039	1.772.177	86.780.253
Passiva uit hoofde van verzekeringscontracten	2.546.563.874	0	0	2.546.563.874
Passiva uit hoofde van herverzekeringscontracten	13.952.083	0	0	13.952.083
Overige verplichtingen	253.437.571	40.794.124	485.984	294.717.680
Totale verplichtingen	50.812.548.657	5.190.421.699	2.258.161	56.005.228.517

Verplichtingen	België	Nederland	Luxemburg	31/12/2023
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	0	52.642.345	0	52.642.345
Financiële verplichtingen inzake unit-linked verzekeringscontracten (tak 23)	2.995.790.474	0	0	2.995.790.474
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	45.450.533.123	4.914.449.047	0	50.364.982.170
Derivaten gebruikt ter afdekking	242.563.369	0	0	242.563.369
Voorzieningen	11.228.371	1.402.843	0	12.631.215

Belastingverplichtingen	29.725.530	17.193.955	2.838.294	49.757.779
Passiva uit hoofde van verzekeringscontracten	2.683.342.397	0	0	2.683.342.397
Passiva uit hoofde van herverzekeringscontracten	15.637.315	0	0	15.637.315
Overige verplichtingen	217.327.623	29.649.272	785.986	247.762.880
Totale verplichtingen	51.646.148.203	5.015.337.461	3.624.280	56.665.109.944

Resultatenrekening	België	Nederland	Luxemburg	Conso	31/12/2022 herzien
Netto rentebaten	359.542.198	287.139.152	-8.644	0	646.672.707
Dividendinkomsten	7.909.585	0	0	0	7.909.585
Netto baten uit provisies en vergoedingen	14.760.044	2.963.489	65.576.535	-1.975.549	81.324.518
Gerealiseerde winsten of verliezen uit financiële activa en verplichtingen niet gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	359.524	-3.051	0	0	356.472
Winsten of verliezen uit financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	13.877.289	109.055	0	0	13.986.344
Winsten of verliezen uit financiële activa voor niet-handelsdoeleinden verplicht gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	-20.456.544	0	0	0	-20.456.544
Winsten of verliezen uit de administratieve verwerking van afdekkingstransacties	21.766.601	-8.826	0	0	21.757.775
Gerealiseerde winsten of verliezen uit niet-financiële activa	283.710	0	0	0	283.710
Netto verzekeringsresultaat	45.629.331	0	0	-3.107	45.626.223
Netto herverzekeringsresultaat	3.072.463	0	0	0	3.072.463
Netto financieel verzekeringsresultaat	-24.000.608	0	0	0	-24.000.608
Netto overige exploitatiebaten	125.424.553	-84.647.173	-118.628	-25.692.116	14.966.635
Administratieve lasten	-381.856.496	-51.526.473	-5.017.355	27.670.772	-410.729.552
Afschrijvingen	-28.463.481	-367.109	-2.048	0	-28.832.638
Herzieningswinsten of (-) -verliezen	0	0	0	0	0
Voorzieningen of terugnemingen van voorzieningen	404.321	-375.336	0	0	28.984
Bijzondere waardeverminderingen of terugnemingen van bijzondere waardeverminderingen	-16.630.765	-5.776.762	0	0	-22.407.527
Aandeel in het resultaat van geassocieerde ondernemingen en joint ventures	-752.259	0	0	0	-752.259
Winst of verlies voor belastingen	120.869.463	147.506.966	60.429.860	0	328.806.289
Belastinglasten	-20.550.158	-39.028.628	-14.782.381	0	-74.361.167
Winst of verlies na belastingen	100.319.306	108.478.338	45.647.479	0	254.445.123

Resultatenrekening	België	Nederland	Luxemburg	Conso	31/12/2023
Netto rentebaten	584.079.372	239.790.821	62.375	0	823.932.569
Dividendinkomsten	8.249.479	0	0	0	8.249.479
Netto baten uit provisies en vergoedingen	16.065.538	2.247.589	70.444.242	-964.810	87.792.559
Gerealiseerde winsten of verliezen uit financiële activa en verplichtingen niet gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	546.720	-847.338	0	0	-300.617
Winsten of verliezen uit financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	-5.637.823	11.056	0	0	-5.626.767
Winsten of verliezen uit financiële activa voor niet-handelsdoeleinden verplicht gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	5.070.350	0	0	0	5.070.350
Winsten of verliezen uit de administratieve verwerking van afdekkingstransacties	-5.615.140	-19.383	0	-0	-5.634.523
Gerealiseerde winsten of verliezen uit niet-financiële activa	-363.084	0	0	0	-363.084
Netto verzekeringsresultaat	25.286.358	0	0	-2.933	25.283.426
Netto herverzekeringsresultaat	-1.321.353	0	0	0	-1.321.353
Netto financieel verzekeringsresultaat	-24.639.413	0	0	0	-24.639.413
Netto overige exploitatiebaten	124.349.875	-78.113.638	-99.100	-30.618.149	15.518.988
Administratieve lasten	-434.055.251	-48.689.111	-5.318.090	31.585.892	-456.476.560
Afschrijvingen	-24.738.015	-376.717	-1.839	0	-25.116.570
Herzieningswinsten of (-) -verliezen	0	0	0	0	0
Voorzieningen of terugnemings van voorzieningen	-240.349	148.768	0	0	-91.581
Bijzondere waardeverminderingen of terugnemings van bijzondere waardeverminderingen	-17.281.202	1.258.118	0	0	-16.023.084
Aandeel in het resultaat van geassocieerde ondernemingen en joint ventures	35.019	0	0	0	35.019
Winst of verlies voor belastingen	249.791.084	115.410.165	65.087.588	0	430.288.837
Belastinglasten	-72.969.825	-31.058.232	-16.231.657	0	-120.259.714
Winst of verlies na belastingen	176.821.259	84.351.933	48.855.931	0	310.029.123

De belangrijkste transactie tussen de operationele segmenten bestaat uit:

- De winstverdeling tussen het hoofdkantoor van de Vennootschap (gevestigd in België) en het bijkantoor (in Nederland). Meer informatie is hieronder opgenomen.
- De retrocessie van een deel van de beheervergoedingen van vermogensbeheeractiviteiten uitgevoerd in Luxemburg naar Aspa en Aras als vergoeding voor de distributie van deze beleggingsproducten.

Het resultaat in Nederland wordt gerealiseerd door het bijkantoor van de Vennootschap, waarbij het hoofdkantoor van de Vennootschap het bijkantoor financiert en een aantal activiteiten uitvoert (voornamelijk in het kader van algemene strategie en risicobeheersing) voor het bijkantoor. De Vennootschap past een allocatiemechanisme toe (waarvoor een

rulingaanvraag is ingediend die in afwachting is van goedkeuring door de Belastingdienst) voor de bepaling van de toerekening van de resultaten aan het bijkantoor. Dit mechanisme bestaat uit:

- Een rentevergoeding voor de verstrekte financiering waarmee een deel van de totale rentelasten van het hoofdkantoor wordt toegerekend (op basis van de verstrekte financiering) aan het bijkantoor (fungibility approach), die wordt geboekt onder de rubriek 'Netto rentebaten'.
- Een vergoeding voor de verantwoordelijkheden die worden uitgevoerd door het hoofdkantoor van Aspa voor de waardeketen en de belangrijkste functies voor het nemen van ondernemersrisico's, die wordt geregistreerd onder 'Netto overige bedrijfskosten'.

Op 31 december 2019 liep de voorgaande rulingafspraken af en werd een nieuwe aanvraag ingediend voor een periode van 5 jaar. Het mechanisme zoals in de ingediende aanvraag, die op datum van dit verslag nog niet was goedgekeurd, is toegepast bij het opstellen van de balans en resultaten per 31 december 2023.

De toename van het nettorenteresultaat in België is voornamelijk het gevolg van de positieve evolutie van de renteopbrengsten op de liquide middelen, krediet- en beleggingsportefeuille, derivaten en de financiering verstrekt aan het bijkantoor ten dele gecompenseerd met de extra financieringskost door de gestegen rente. De daling van de netto rentebaten in Nederland is het gevolg van de daling van de ontvangen wederbeleggingsvergoedingen en de toegenomen rentekosten op de effectiseringsuitgiftes (euribor 3 maanden) en de rentekost op de financiering verschaft door het hoofdhuis.

De netto overige exploitatiebaten bevatten, zoals hierboven toegelicht, de vergoeding aangerekend tussen hoofdhuis en bijkantoor met betrekking tot de niet-rentecomponent van de winstallocatie, en recuperaties van administratieve kosten (dossierkosten) van klanten en van huurlasten en IT-infrastructuur van agenten. De vergoeding aangerekend tussen hoofdhuis en bijkantoor met betrekking tot de niet-rentecomponent van de winstallocatie daalde in 2023 ten gevolge van de daling van het resultaat van het bijkantoor.

Informatie over belangrijke klanten

Als de opbrengsten uit transacties met één enkele externe klant ten minste 10% van de opbrengsten van de Vennootschap bedragen, moet zij dit feit vermelden.

Bij de Vennootschap zijn er verschillende beleidslijnen van toepassing, die de concentratie van het kredietrisico (en impliciet de concentratie van opbrengsten) beperken, zodat deze grens van 10% binnen de huidige beleidslijnen nooit zal bereikt worden.

Country by Country rapportering

Krachtens artikel 420 van de Wet van 25 april 2014 op het statuut van en toezicht op kredietinstellingen (de zogenaamde 'Bankenwet') en overeenkomstig artikel 89 van de Capital Requirements Directive IV van de Europese Unie, dient de Vennootschap de hieronder vermelde gegevens bekend te maken op geconsolideerde basis, uitgesplitst naar EU-lidstaat en naar derde land waarin zij gevestigd is (door middel van een bijkantoor en/of dochteronderneming).

Landen	Activiteiten	31/12/2022 herzien						
		Opbrengsten	Resultaat voor belastingen	Actuele belastingen	Uitgestelde belastingen	Totale vennootschapsbelasting	Ontvangen subsidies	Gemiddelde aantal werknemers in VTE
EU lidstaat		791.499.281	328.806.289	-71.883.188	-2.477.979	-74.361.167	0	1.026
België	Bank en verzekeringen	520.497.372	120.869.464	-23.791.179	3.241.021	-20.550.158	0	938
Nederland	Bank	205.552.646	147.506.966	-33.309.628	-5.719.000	-39.028.628	0	77
Luxemburg	Andere financiële diensten	65.449.263	60.429.860	-14.782.381	0	-14.782.381	0	11
Derde land		0	0	0	0	0	0	0
Totaal		791.499.281	328.806.289	-71.883.188	-2.477.979	-74.361.167	0	1.026

Landen	Activiteiten	31/12/2023						
		Opbrengsten	Resultaat voor belastingen	Actuele belastingen	Uitgestelde belastingen	Totale vennootschapsbelasting	Ontvangen subsidies	Gemiddelde aantal werknemers in VTE
EU lidstaat		927.961.613	430.288.837	-102.868.831	-16.548.691	-120.259.714	0	1.104
België	Bank en verzekeringen	694.484.989	249.791.084	-54.347.339	-17.780.294	-72.969.825	0	1.020
Nederland	Bank	163.069.107	115.410.165	-32.289.835	1.231.603	-31.058.232	0	71
Luxemburg	Andere financiële diensten	70.407.517	65.087.588	-16.231.657	0	-16.231.657	0	13
Derde land		0	0	0	0	0	0	0
Totaal		927.961.613	430.288.837	-102.868.831	-16.548.691	-120.259.714	0	1.104

Toelichtingen met betrekking tot de geconsolideerde balans

11. Kasmiddelen en tegoeden bij centrale banken en overige direct opvraagbare deposito's

Kasmiddelen en tegoeden bij centrale banken en overige direct opvraagbare deposito's omvat alle geldmiddelen en saldi van de zichtrekeningen bij de centrale en andere banken.

	31/12/2022	31/12/2023
Geldmiddelen	55.189.178	62.600.333
Zichtrekeningen bij centrale banken	2.915.275.991	1.950.858.245
Zichtrekeningen bij andere financiële instellingen	262.081.918	202.664.918
Totaal	3.232.547.088	2.216.123.495

Per 31 december 2023 stond er 1.950.858.245 euro op de zichtrekeningen bij de centrale bank. Een deel hiervan heeft betrekking op de monetaire reserves die elke financiële instelling bij de centrale bank dient aan te houden, maar het overgrote deel betreft de depositorekening bij de ECB met name 1.511.125.125 euro bij de Belgische Nationale Bank en 23.841.130 euro bij de Nederlandse Bank.

12. Financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden

De financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden zijn als volgt samengesteld:

Financiële activa	31/12/2022			31/12/2023		
	Aantal	Notioneel	Boekwaarde	Aantal	Notioneel	Boekwaarde
Renteopties – caps	7	1.250.000.000	15.899.102	3	650.000.000	10.261.279
Caps effectiserings-transacties	4	3.011.796.945	91.686.815	4	2.857.860.129	52.790.422
Totaal			107.585.916			63.051.701

Financiële verplichtingen	31/12/2022			31/12/2023		
	Aantal	Notioneel	Boekwaarde	Aantal	Notioneel	Boekwaarde
Renteopties - caps	0	0	0	0	0	0
Caps effectiserings-transacties	4	3.011.796.945	91.549.794	4	2.857.860.129	52.642.345
Totaal			91.549.794			52.642.345

Niet beursgenoteerd (OTC) – renteopties - caps

Onder financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden komen (vanwege hun positieve reële waarde) de renteopties (caps) terecht. Onder de financiële verplichtingen de renteopties (caps) met negatieve reële waarde.

Deze renteopties, die over-the-counter (OTC) gekocht werden bij andere financiële instellingen worden aangegaan in het kader van economische afdekkingstransacties binnen het ALM-beleid maar werden niet gedocumenteerd voor de toepassing van 'hedge accounting'.

De opties worden gebruikt als bescherming tegen het renterisico en zijn opties waarbij de verkoper zich verplicht aan de koper een renteverskil te betalen in ruil voor een door de koper betaalde premie.

Er werden in de voorbije twee jaren geen bijkomende caps afgesloten in het kader van het globale renterisicobeheer bij de Vennootschap.

Niet beursgenoteerd (OTC) – caps (effectiseringstransacties)

Onder deze rubriek komen de caps die werden afgesloten in het kader van een effectiseringstransactie en die niet verwerkt worden volgens de hedge accounting-principes.

In 2017, 2018, 2019 en 2021 werden effectiseringstransacties uitgevoerd en hierbij werden er per transactie twee caps die elkaars spiegelbeeld zijn afgesloten.

Het beperkte verschil tussen de marktwaarde van de caps op de actiefzijde en passiefzijde van de balans wordt verwerkt in de resultatenrekening.

13. Activa en verplichtingen inzake unit-linked verzekeringscontracten (tak 23)

Financiële activa en verplichtingen inzake unit-linked verzekeringscontracten betreffen beleggingen in verrichtingen verbonden aan een beleggingsfonds van de groep activiteiten 'Leven' en waarbij het beleggingsrisico niet gedragen wordt door de onderneming (zogenaamde tak 23 beleggingen).

	31/12/2022	31/12/2023
Activa gerelateerd tot unit-linked verzekeringscontracten (tak 23)	2.754.692.170	2.995.790.474
Passiva gerelateerd tot unit-linked verzekeringscontracten (tak 23)	2.754.692.170	2.995.790.474

Onderstaande tabel geeft een indicatie van de samenstelling van de onderliggende activa van de tak 23 producten.

	31/12/2022	31/12/2023
Beleggingsfondsen	2.699.201.111	2.981.775.873
Liquide middelen	55.491.059	14.014.601
Samenstelling van de activa	2.754.692.170	2.995.790.474

De activa en verplichtingen voor tak 23 unit-linked verzekeringscontracten stegen met 8,8% door de positieve beursontwikkeling en nettoproductie.

14. Financiële activa voor niet-handelsdoeleinden verplicht gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies

In het kader van de classificatie en waardering van financiële instrumenten wordt de SPPI-test uitgevoerd om na te gaan of er enkel gewone interest en kapitaal terugbetalingen gebeuren bij een financieel instrument.

Is dit niet het geval dan zal het effect verplicht tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies verwerkt moeten worden.

Daarnaast worden hieronder de eigenvermogensinstrumenten opgenomen waarvoor niet de optie is toegepast om deze te waarderen aan reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat.

Per 31 december 2023 staat er voor 106.229.924 euro onder deze rubricering.

	31/12/2022	31/12/2023
Totale portefeuille	97.337.817	106.229.924
Indeling naar instrumenttype		
Niet-vastrentende effecten	53.102.252	61.344.261
Vastrentende effecten	44.235.565	44.885.663
Leningen en voorschotten	0	0
Indeling naar type rentevoet		
Variabel	26.334.447	26.511.850
Vast	17.901.119	18.373.813
Onbepaald	53.102.252	61.344.261
Geografische indeling		
België	32.666.312	31.436.575
Europese Monetaire Unie	64.671.505	74.793.349
Rest van de wereld	0	0
Indeling naar resterende looptijd of maturiteit		
Tot 1 jaar	0	0
1 tot 5 jaar	0	0
Meer dan 5 jaar	44.235.565	44.885.663
Onbepaald	53.102.252	61.344.261
Indeling volgens tegenpartij		
Openbare en regionale besturen	0	0
Kredietinstellingen	24.073.373	24.660.250
Overige financiële instellingen	21.611.600	21.384.204
Andere instellingen	51.652.845	60.185.470
Effectieve rentevoet per 31/12	2,78%	2,70%

15. Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat

Onder de financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat werd per 31 december 2023 4.906.197.653 euro aan instrumenten opgenomen.

	31/12/2022	31/12/2023
Totale portefeuille	4.636.008.677	4.906.197.653
waarvan afgedekt via micro-hedges	789.926.262	830.239.518
Indeling naar instrumenttype		
Eigenvermogensinstrumenten	145.758.755	146.967.729
Schuldbewijzen	4.490.249.922	4.759.229.924
Indeling naar type rentevoet		
Variabel	987.726.339	787.961.020
Vast	3.502.523.583	3.971.268.903
Onbepaald	145.758.755	146.967.729
Geografische indeling		
België	1.061.499.731	1.119.745.080
Europese Monetaire Unie	2.879.319.561	3.094.931.226
Rest van de wereld	695.189.384	691.521.346
Indeling naar resterende looptijd of maturiteit		
Tot 1 jaar	768.234.744	1.028.724.263
1 tot 5 jaar	2.465.590.234	2.284.168.456
Meer dan 5 jaar	1.256.424.944	1.446.337.205
Onbepaald	145.758.755	146.967.729
Indeling volgens tegenpartij		
Openbare en regionale besturen	1.003.931.764	1.329.172.870
Kredietinstellingen	1.047.469.617	1.044.923.620
Overige financiële instellingen	768.765.792	869.598.218
Andere instellingen	1.815.841.505	1.662.502.943
Indeling volgens fase waardevermindering (bruto boekwaarde)		
Schuldbewijzen		
Fase 1	4.467.828.552	4.719.088.262
Fase 2	22.421.371	40.141.662
Fase 3	0	0
Indeling volgens fase waardevermindering (waardevermindering)		
Schuldbewijzen		
Fase 1	-3.094.745	-3.977.136
Fase 2	-1.292.680	-3.863.816
Fase 3	0	0
Effectieve rentevoet per 31/12	1,53%	2,08%

In de voorbij jaren zijn er geen individuele (fase 3) bijzondere waardeverminderingen aangelegd op deze portefeuille.

Per 31 december 2022 waren er in totaliteit bijzondere waardeverminderingen fase 1 voor 3.094.745 euro en fase 2 voor 1.292.680 euro. Deze zijn in 2023 gestegen naar respectievelijk 3.977.136 euro en 3.863.816 euro. Meer informatie over de evolutie van de bijzondere waardeverminderingen is opgenomen onder 42.

De betrokken effecten worden allen aan reële waarde opgenomen in de balans met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat. In toelichting 28 is meer informatie te vinden met betrekking tot de gebruikte reële waarden en in het bijzonder over de level hiërarchie van de betrokken reële waarden.

De Vennootschap heeft geopteerd om een gedeelte van de portefeuille van eigenvermogensinstrumenten te waarderen aan reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat. De onderliggende posities betreffen een infrastructuurfonds die de Vennootschap aanhoudt met een lange termijn investeringsperspectief (de Vennootschap verschaft tevens leningen om de onderliggende infrastructuurprojecten te financieren), eigenvermogensinstrumenten van vennootschappen waar een duurzame band wordt nagestreefd, en eigenvermogensinstrumenten die worden aangewend als dekkingswaarden in de Verzekeringspool tevens met een lange termijn investeringsperspectief.

In 2023 werden in deze portefeuille diverse posities verkocht en werden 6.014.834 euro aan waarderingswinsten overgeboekt van de overige onderdelen van het totaalresultaat naar de reserves en werden tevens voor 6.674.572 euro dividenden ontvangen. In 2022 werden 265.395 euro waarderingsverliezen overgeboekt naar reserves en werden 6.644.225 euro dividenden ontvangen.

Er werden per einde 2023 effecten bezwaard in het kader van het onderpandbeheer van de afgeleide instrumenten en als waarborg voor de uitgever van kredietkaarten. Daarnaast heeft de Vennootschap een kredietlijn bij de NBB waarvoor effecten bezwaard worden op het moment dat deze kredietlijn wordt aangesproken. Verdere duiding rond bezwaarde activa is terug te vinden onder toelichting 44.

De geamortiseerde kostprijs en reële waarde wijzigingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat van de betrokken portefeuilles waren per 31 december als volgt:

31/12/2022	Geamortiseerde kostprijs	Ongerealiseerde resultaten	Bijzondere waardevermindering	Reële waarde
Schuldbewijzen				
Openbare en regionale besturen	1.072.640.855	-68.028.684	-680.407	1.003.931.764
Kredietinstellingen	1.093.131.887	-45.103.162	-559.109	1.047.469.617
Overige financiële instellingen	716.668.302	-15.653.235	-193.433	700.821.634
Andere instellingen	1.851.630.109	-110.648.724	-2.954.476	1.738.026.908
Eigenvermogensinstrumenten				
Aandelen en overige	127.478.475	15.914.818		143.393.293
Beleggingsfondsen en overige	999.119	1.366.344		2.365.462
Totaal	4.862.548.747	-222.152.644	-4.387.425	4.636.008.677

31/12/2023	Geamortiseerde kostprijs	Ongerealiseerde resultaten	Bijzondere waarde- vermindering	Reële waarde
Schuldbewijzen				
Openbare en regionale besturen	1.364.608.155	-34.516.450	-918.834	1.329.172.870
Kredietinstellingen	1.056.371.560	-10.867.880	-580.060	1.044.923.620
Overige financiële instellingen	816.020.353	-16.292.355	-549.543	799.178.455
Andere instellingen	1.657.957.485	-66.209.992	-5.792.515	1.585.954.977
Eigenvermogensinstrumenten				
Aandelen en overige	126.608.537	18.034.166		144.642.703
Beleggingsfondsen en overige	999.119	1.325.908		2.325.026
Totaal	5.022.565.208	-108.526.604	-7.840.952	4.906.197.653

16. Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen 'leningen en voorschotten' en schuldbewijzen.

	31/12/2022	31/12/2023
Totale portefeuille	48.015.774.059	49.259.236.248
Indeling naar instrumenttype		
Leningen en voorschotten	40.721.287.126	42.141.082.681
Schuldbewijzen	7.294.486.933	7.118.153.567
Indeling naar producttype		
Leningen aan kredietinstellingen	1.240.668	2.056.122
Zekerheden in contanten aan financiële instellingen	56.522.000	126.423.820
Consumentenkrediet	385.141.837	427.815.655
Hypothecaire leningen	38.754.703.208	40.056.309.428
Leningen op termijn	1.476.731.957	1.484.976.649
Zichtdeposito's en voorschotten	3.928.875	3.059.280
Leasing	43.018.581	40.441.728
Schuldbewijzen	7.294.486.933	7.118.153.567
Indeling schuldbewijzen naar type rentevoet		
Variabel	345.679.395	308.533.343
Vast	6.948.807.538	6.809.620.224
Geografische indeling schuldbewijzen		
België	2.262.327.271	2.164.522.879
Europese Monetaire Unie	4.185.062.886	4.124.025.357

	31/12/2022	31/12/2023
Rest van de wereld	847.096.776	829.605.331
Indeling naar resterende looptijd volgens uiterste vervaldatum		
Schuldbewijzen		
Tot 1 jaar	1.054.328.777	1.049.048.930
1 tot 5 jaar	4.399.101.019	5.131.555.966
Meer dan 5 jaar	1.841.057.136	937.548.671
Leningen en voorschotten		
Tot 1 jaar	1.802.501.450	1.935.718.400
1 tot 5 jaar	6.917.032.504	7.208.811.267
Meer dan 5 jaar	32.001.753.172	32.996.553.015
Indeling schuldbewijzen volgens tegenpartij		
Openbare en regionale besturen	1.952.758.630	1.545.430.547
Kredietinstellingen	1.878.322.745	2.260.521.405
Overige financiële instellingen	901.494.331	737.674.336
Andere instellingen	2.561.911.227	2.574.527.279
Indeling volgens fase waardevermindering (bruto boekwaarde)		
Schuldbewijzen		
Fase 1	7.260.759.465	7.044.086.318
Fase 2	40.591.013	90.248.021
Fase 3	0	0
Leningen en voorschotten		
Fase 1	34.863.653.684	36.991.524.502
Fase 2	5.733.085.572	5.011.961.246
Fase 3	170.083.513	183.182.431
Indeling volgens fase waardevermindering (waardevermindering)		
Schuldbewijzen		
Fase 1	-5.242.425	-5.645.719
Fase 2	-1.621.119	-10.535.053
Fase 3	0	0
Leningen en voorschotten		
Fase 1	-5.502.295	-6.447.994
Fase 2	-14.803.845	-12.572.923
Fase 3	-25.229.502	-26.564.581
Effectieve rentevoet schuldbewijzen per 31/12		
	1,80%	2,31%
Effectieve rentevoet leningen en voorschotten per 31/12		
	1,93%	2,20%

De leningen en voorschotten zijn verder gestegen door de bijkomende kredietverlening aan de retailklanten van de Vennootschap en dit zowel in België als in Nederland.

Bij de leningen en vorderingen zijn er per einde 2023 6.447.994 euro fase 1 en 12.572.923 euro fase 2 bijzondere waardeverminderingen. Het bedrag aan fase 3 individuele waardeverminderingen is gestegen tot 26.564.581 euro. Meer informatie over de evolutie van de bijzondere waardeverminderingen is opgenomen onder 42.

Bij de schuldbewijzen zijn de fase 1 en 2 bijzondere waardeverminderingen gestegen naar 5.645.719 euro en 10.535.053 euro. Er zijn geen individuele bijzondere waardeverminderingen (fase 3) bij deze portefeuille. De stijging in stage 2 is het gevolg van de downgrade van 2 tegenpartijen ten belope van 8 mio euro.

17. Derivaten gebruikt ter afdekking

In dit hoofdstuk worden onder meer bijkomende toelichtingen gegeven bij de balansrubriek 'derivaten gebruikt ter afdekking' en bij de balansrubriek 'veranderingen in reële waarde van afgedekte posities bij afdekking van het renterisico van een portefeuille'. De Vennootschap maakt enkel gebruik van derivaten en hedge accounting voor het afdekken van renterisico.

Algemene toelichting

'Hedge accounting' (boekhoudkundige verwerking van afdekkingstransacties in IFRS) kan worden gebruikt voor derivaten die als dusdanig bestemd zijn, op voorwaarde dat bepaalde criteria zijn vervuld. Deze criteria voor de boekhoudkundige verwerking van een derivaat als afdekkingsinstrument zijn onder andere:

- Het afdekkingsinstrument, de afgedekte positie en de afdekkingsdoelstelling, -strategie en -relatie moeten formeel worden gedocumenteerd voordat hedge accounting wordt toegepast;
- De afdekking moet worden gedocumenteerd, waaruit moet blijken dat ze naar alle verwachting zeer effectief (binnen een bandbreedte van 80% tot 125% van de 'dollar offset ratio') zal zijn in het compenseren van veranderingen in reële waarde (of kasstromen) die toe te rekenen zijn aan het afgedekte risico tijdens de gehele verslagperiode;
- De afdekking is effectief bij aanvang en wordt voortdurend beoordeeld.

De globale 'dollar offset ratio' ('DOR') wordt berekend als de waardeverandering van het afdekkingsinstrument afgezet tegenover de waardeverandering van de afgedekte positie ten opzichte van de vorige rapporteringsperiode (op kwartaalbasis). Voor de waarde van de afgedekte positie wordt de waarde van het vaste been van de onderliggende afdekkingsderivaten genomen als proxy (verdisconteerd aan swapcurve met 3 maand tenor). De waarde van het afdekkingsderivaat is de 'clean price' (reële waarde zonder opname van de gelopen maar nog niet vervallen interesten) (verdisconteerd aan OIS-curve). Het is mogelijk dat de DOR van een individuele swap buiten het 80%-125% interval valt als er sprake is van het fenomeen van kleine waardeschommelingen. Conform de algemene 'hedge accounting' documentatie is dit een aanvaardbare reden voor de afwijkende DOR's.

Daarnaast gebeurt een maandelijks prospectieve test ter controle dat de hedge accounting ruimte (kapitalen en interesten) voor de ingedekte portefeuille (in afloop waarbij rekening wordt gehouden met verwachte vervaldagen in plaats van contractuele vervaldagen) hoger is dan de ingenomen ruimte door de reeds bestaande afdekkingen. Binnen de opvolging van de prospectieve test inzake kapitaal wordt een buffer gehanteerd die voldoende groot is om de mogelijkheid dat alle afgesloten swaptions intrinsieke waarde bekomen op te vangen.

Toelichting macro hedges

De Vennootschap blijft de door de EU bekrachtigde IAS 39-norm toepassen omdat deze de manier weerspiegelt waarop de Vennootschap zijn activiteiten beheert. De optie om dit te blijven toepassen was voorzien in de nieuwe IFRS 9-norm.

De afdekkingsrelaties zijn bedoeld om het renterisico te beperken dat voortkomt uit de geselecteerde categorie van activa (of verplichtingen) die aangewezen zijn als in aanmerking komende afgedekte posities.

De Vennootschap voert een globale analyse van het renterisico uit en selecteert activa (en/of verplichtingen) die opgenomen moeten worden in de afdekking van het renterisico van de portefeuille. Zij definieert bij aanvang de af te dekken risicopositie, de tijdsduur, de manier waarop en de frequentie waarmee ze testen uitvoert.

De Vennootschap heeft ervoor gekozen om een portefeuille leningen met een vaste rentevoet af te dekken en selecteert binnen die portefeuille de afgedekte posities in functie van de renterisico beheerstrategie. De beoordeling van de effectiviteit bestaat erin om na te gaan of aan de afdekkingsdoelstelling, namelijk de beperking van het renterisico, is voldaan.

Met de *hedge accounting* worden de wijzigingen in de reële waarde van de vaste benen van de swaps grotendeels gecompenseerd door tegengestelde wijzigingen in de reële waarde van de afgedekte posities. De fluctuaties van de reële waarde van de vlottende benen van de swaps hebben een netto-impact op het resultaat.

Het betreft hier een reële waardeafdekking (*fair value hedge*) waarbij het afgedekte risico bestaat uit de 'benchmark' (Euribor), zijnde de rentecomponent van de leningen met vaste rente. De winsten of verliezen van de afgedekte posities ten gevolge van het afgedekte risico, en de winsten of verliezen op de afdekkingsinstrumenten worden verwerkt in de resultatenrekening.

De wijzigingen in reële waarde van de afgedekte posities (in dit geval een afgedekte portefeuille hypothecaire leningen) is terug te vinden bij de rubriek 'veranderingen in reële waarde van afgedekte posities bij afdekking van het renterisico van een portefeuille' en bedraagt -1.245.442.292 euro per 31 december 2023. Het betreft hier *macro fair value hedges* op het renterisico van een ingedekte portefeuille (hypothecaire) kredieten.

Macro hedge - reële waarde afdekking	Aantal	Notioneel	31/12/2022	Aantal	Notioneel	31/12/2023
Wijziging in de reële waarde afgedekte posities			-2.004.019.978			-1.245.442.292
Derivaten met negatieve marktwaarde (clean price)	4	600.000.000	-4.414.929	28	3.700.000.000	-163.508.044
Derivaten met positieve marktwaarde (clean price)	109	13.200.000.000	2.016.114.601	107	15.700.000.000	1.375.539.202

In bovenstaande wordt de 'clean price' opgenomen om zo een duiding te kunnen geven tussen de – in de hedge accounting – betrokken swaps en de wijziging in de reële waarde van de afgedekte posities. De 'clean price' wordt gebruikt voor het berekenen van de afdekkingseffectiviteit, de boekwaarde van de betrokken derivaten zoals opgenomen op de balans is inclusief de gelopen maar nog niet vervallen interesten ('dirty price').

Er werden ook swaptions afgesloten in het kader van de macro indekking van het renterisico. Op de intrinsieke waarde van de betrokken swaptions kan hedge accounting worden toepast. De tijdswaarde van deze instrumenten komen op basis van de marktwaarde evolutie van deze instrumenten in het resultaat terecht. Zolang de optie voor het aangaan van de swap niet gelicht is, wordt een éézijdig renterisico ingedekt.

Per 31 december 2023 had de Vennootschap 8 swaptions afgesloten voor een nominaal bedrag van 1.150 miljoen. Per 31 december 2023 hadden zij intrinsieke waarde van 152,6 miljoen euro waarvoor een wijziging in reële waarde van de afgedekte posities werd geregistreerd van 150,6 miljoen euro. De tijdswaarde is niet opgenomen in de marktwaarde (clean price) in bovenstaande tabel aangezien ze geen onderdeel is van de afdekkingsrelatie.

Toelichting micro hedges

De Bankpool sluit ook swaps af ter indekking van het renterisico van individuele instrumenten (zogenaamde *micro hedges*).

Er zijn swaps afgesloten om aangekochte effecten die onder de 'Financiële activa aan reële waarde gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat' staan, in te

dekken. De wijzigingen in de reële waarde van de vaste benen van deze swaps worden gecompenseerd door tegengestelde wijzigingen in de reële waarde van de afgedekte posities.

Een deel van de wijziging in reële waarde van de betrokken financiële activa aan reële waarde gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat worden niet in een aparte lijn van het eigen vermogen opgenomen maar worden in het kader van de *hedge accounting* in de resultatenrekening verwerkt. Per 31 december 2023 betrof het een bedrag van -39.913.175 euro.

Vanaf 2022 werden tevens eigen uitgegeven effecten onder 'Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs' ingedekt.

Micro hedge - reële waarde afdekking	Aantal	Notioneel	31/12/2022	Aantal	Notioneel	31/12/2023
Wijziging in de reële waarde afgedekte activa posities			-70.488.629			-39.913.175
Derivaten met negatieve marktwaarde (clean price)	0	0	0	0	0	0
Derivaten met positieve marktwaarde (clean price)	11	836.373.888	70.676.406	11	836.373.888	39.978.996
Wijziging in de reële waarde afgedekte passiva posities			122.105.231			59.006.487
Derivaten met negatieve marktwaarde (clean price)	4	2.000.000.000	-122.093.421	4	2.000.000.000	-59.003.078
Derivaten met positieve marktwaarde (clean price)	0	0	0	0	0	0

In bovenstaande wordt de clean price opgenomen om zo een duiding te kunnen geven tussen de – in de hedge accounting – betrokken swaps en de wijziging in de reële waarde van de afgedekte posities.

Toelichting totalen derivaten gebruikt ter afdekking

Per 31 december 2023 worden alle swaps verwerkt als *fair value hedges*. In de onderstaande tabel zijn de afgeleide instrumenten opgenomen zoals ze verwerkt zijn in de balans en werd er bijkomend het totaal van de marktwaarde toegelicht dat onder de respectievelijke IFRS hedge accounting toepassing werd verwerkt.

Overzicht marktwaarden (dirty price) derivaten gebruikt ter afdekking		31/12/2022		31/12/2023
Derivaten gebruikt ter afdekking (activa)		2.067.781.000		1.425.057.322
Fair value macro hedges	2.001.258.832		1.387.686.946	
Fair value micro hedges	66.522.168		37.370.376	
Derivaten gebruikt ter afdekking (passiva)		128.467.450		242.563.370
Fair value macro hedges	9.040.543		179.855.154	
Fair value micro hedges	119.426.907		62.708.216	

Verdere duiding is opgenomen onder toelichting 3 en toelichting 36.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de vervaldagen van de derivatenposities.

31/12/2022	Notioneel	1 jaar	1-5 jaar	5-10 jaar	10-15 jaar	>15 jaar
Macro hedge - reële waarde afdekking	13.800.000.000	1.150.000.000	4.800.000.000	1.600.000.000	3.700.000.000	2.550.000.000
Micro hedge - reële waarde afdekking	2.836.373.888	0	2.523.549.500	312.824.388	0	0

31/12/2023	Notioneel	1 jaar	1-5 jaar	5-10 jaar	10-15 jaar	>15 jaar
Macro hedge - reële waarde afdekking	19.400.000.000	3.800.000.000	4.900.000.000	3.850.000.000	4.250.000.000	2.600.000.000
Micro hedge - reële waarde afdekking	2.836.373.888	753.797.500	1.814.815.000	267.761.388	0	0

18. Investerings in geassocieerde ondernemingen en joint ventures

De investeringen in geassocieerde ondernemingen en joint ventures betreffen participaties in European Projects Investment Company (EPICo) en Jofico.

De investeringen in EPICo, een Benelux infrastructuurfonds, betreft een participatie van 27,46%.

De investeringen in Jofico betreft een participatie van 20,00%. Het betreft een joint venture tussen Aspa, Axa Bank, Crelan, VDK Bank en Bpost die alle geldautomaten van deze instellingen gezamenlijk beheert.

	31/12/2022	31/12/2023
Investerings in gemeenschappelijke maatschappijen	46.878	56.700
Investerings in geassocieerde ondernemingen	4.441.968	4.467.165
waarvan niet individueel materieel	4.488.846	4.523.865
Totaal	4.488.846	4.523.865

De Vennootschap heeft de participaties in EPICo en Jofico op 31 december 2023 geherwaardeerd en hierbij werd een winst van 35.019 euro voor Epico opgenomen in de resultatenrekening.

	31/12/2022	31/12/2023
Aandeel van investeringen in geassocieerde ondernemingen die niet individueel materieel zijn	4.488.846	4.523.865
Resultaat voor belastingen	-752.259	35.019
Nettoresultaat	-752.259	35.019
Overige onderdelen van het totaalresultaat	0	0
Totale impact van het totaalresultaat	-752.259	35.019

19. Materiële activa

De materiële activa worden opgenomen op basis van het kostprijsmodel en zijn per 31 december als volgt samengesteld:

	31/12/2022	31/12/2023
Gebouwen, terreinen, uitrusting	74.773.462	63.482.377
Vastgoedbeleggingen	865.710	850.767
Totaal	75.639.172	64.333.143
Reële waarde vastgoedbeleggingen	865.710	850.767

De post "gebouwen, terreinen en uitrustingen" bevat de hoofdzetel die gehuurd wordt bij Investar en waarvoor een actief (gebruiksrecht) wordt opgezet dat over de looptijd van het contract wordt afgeschreven.

De portefeuille vastgoedbeleggingen betreft een beperkt aantal panden aangekocht in het kader van het uitwinningbeleid bij de hypothecaire kredietverlening. Daarnaast wordt er uitzonderlijk mede geïnvesteerd in panden die gebruikt worden als kantoorgebouwen bij de zelfstandige kantoorhouders. Deze worden ook onder de vastgoedbeleggingen verwerkt.

	Terreinen en gebouwen (leasing)	IT- materiaal	IT- materiaal (leasing)	Ander materiaal	Ander materiaal (leasing)	Totaal	Vastgoed- beleggingen
Aanschaffingswaarde per 1 januari 2022	58.259.611	22.822.902	6.170.362	22.507.136	7.136.785	116.896.796	1.001.169
Leasing addities en afboekingen	32.694	0	-11.618	0	-303.608	-282.532	0
Aanschaffingen	0	7.876.257	0	799.691	0	8.675.948	0
Vervreemdingen	0	-3.392.264	0	-946.703	0	-4.338.967	-74.674
Overdrachten	0	0	0	0	0	0	0
Overige mutaties	0	-5.052.491	0	0	0	-5.052.491	0
Aanschaffingswaarde per 31 december 2022	58.292.305	22.254.404	6.158.744	22.360.125	6.833.177	115.898.755	926.495
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waarde- verminderingen per 1 januari 2022	-6.384.725	-15.117.249	-2.093.640	-6.495.186	-4.167.233	-34.258.033	-56.964
Leasing addities en afboekingen	488.719	0	0	0	1.548.593	2.037.312	0
Aanschaffingen	0	0	0	0	0	0	0
Vervreemdingen	0	3.355.138	0	673.158	0	4.028.296	7.149
Afschrijvingen	-4.595.035	-3.176.319	-1.324.093	-1.940.145	-1.899.286	-12.934.878	-10.969
Overdrachten	0	0	0	0	0	0	0
Overige mutaties	0	-1.267	0	3.278	0	2.011	0

Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen per 31 december 2022	-10.491.041	-14.939.697	-3.417.733	-7.758.895	-4.517.926	-41.125.292	-60.784
---	-------------	-------------	------------	------------	------------	-------------	---------

Nettoboekwaarde per 31 december 2022	47.801.264	7.314.707	2.741.011	14.601.229	2.315.251	74.773.462	865.710
---	------------	-----------	-----------	------------	-----------	------------	---------

	Terreinen en gebouwen (leasing)	IT- materiaal	IT- materiaal (leasing)	Ander materiaal	Ander materiaal (leasing)	Totaal	Vastgoed- beleggingen
Aanschaffingswaarde per 1 januari 2023	58.292.305	22.254.404	6.158.744	22.360.125	6.833.177	115.898.755	926.495
Leasing addities en afboekingen	-2.769.568	0	-15.592	0	-404.061	-3.189.220	0
Aanschaffingen	0	3.162.570	0	666.141	0	3.828.711	0
Vervreemdingen	0	-4.696.469	0	-920.006	0	-5.616.475	-6.547
Overdrachten	0	0	0	0	0	0	0
Overige mutaties	0	3.408	0	54.940	0	58.348	0
Aanschaffingswaarde per 31 december 2023	55.522.737	20.723.913	6.143.152	22.161.199	6.429.116	110.980.118	919.948

Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waarde- verminderingen per 1 januari 2023	-10.491.041	-14.939.697	-3.417.733	-7.758.895	-4.517.926	-41.125.292	-60.784
--	-------------	-------------	------------	------------	------------	-------------	---------

Leasing addities en afboekingen	320.570	0	33.833	0	1.292.005	1.646.408	0
Aanschaffingen	0	0	0	0	0	0	0
Vervreemdingen	0	4.336.689	0	814.606		5.151.295	1.148
Afschrijvingen	-4.541.014	-3.792.606	-1.043.847	-2.055.498	-1.741.766	-13.174.731	-9.545
Overdrachten	0	0	0	0	0	0	0
Overige mutaties	0	0	0	4.582	0	4.582	0

Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen per 31 december 2023	-14.711.485	-14.395.614	-4.427.747	-8.995.205	-4.967.687	-47.497.737	-69.181
---	-------------	-------------	------------	------------	------------	-------------	---------

Nettoboekwaarde per 31 december 2023	40.811.252	6.328.299	1.715.402	13.165.994	1.461.429	63.482.377	850.767
---	------------	-----------	-----------	------------	-----------	------------	---------

20. Immateriële activa

Per 31 december waren de immateriële activa die opgenomen worden op basis van het kostprijsmodel als volgt samengesteld:

	Gekochte software	Ontwikkelde software	Goodwill	Totaal
Aanschaffingswaarde per 1 januari 2022	19.321.563	184.559.294	98.150.460	302.031.317
Leasing addities en afboekingen	0	0	0	0
Aanschaffingen	334.184	7.167.329	0	7.501.513
Vervreemdingen	-1.143.771	-69.437.606	0	-70.581.377
Overdrachten	0	0	0	0
Overige mutaties	0	82.833	0	82.833
Aanschaffingswaarde per 31 december 2022	18.511.977	122.371.850	98.150.460	239.034.287
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen per 1 januari 2022	-14.482.094	-149.940.268	0	-164.422.363
Leasing addities en afboekingen	0	0	0	0
Aanschaffingen	0	0	0	0
Vervreemdingen	1.143.757	69.437.606	0	70.581.363
Afschrijvingen	-1.704.286	-14.182.505	0	-15.886.791
Overdrachten	0	0	0	0
Overige mutaties	0	0	0	0
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen per 31 december 2022	-15.042.623	-94.685.167	0	-109.727.790
Nettoboekwaarde per 31 december 2022	3.469.354	27.686.682	98.150.460	129.306.497

	Gekochte software	Ontwikkelde software	Goodwill	Totaal
Aanschaffingswaarde per 1 januari 2023	18.511.977	122.371.850	98.150.460	239.034.287
Leasing addities en afboekingen	0	0	0	0
Aanschaffingen	528.802	3.997.715	0	4.526.517
Vervreemdingen	-751.179	-48.871.072	0	-49.622.251
Overdrachten	0	0	0	0
Overige mutaties	0	-47.906	0	-47.906
Aanschaffingswaarde per 31 december 2023	18.289.600	77.450.587	98.150.460	193.890.647
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen per 1 januari 2023	-15.042.623	-94.685.167	0	-109.727.790
Leasing addities en afboekingen	0	0	0	0

Aanschaffingen	0	0	0	0
Vervreemdingen	718.566	48.590.590	0	49.309.156
Afschrijvingen	-1.063.342	-10.868.953	0	-11.932.295
Overdrachten	0	0	0	0
Overige mutaties	0	0	0	0
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen per 31 december 2023	-15.387.398	-56.963.530	0	-72.350.929
Nettoboekwaarde per 31 december 2023	2.902.201	20.487.057	98.150.460	121.539.717

Het bedrag aan afschrijvingen van 11.932.295 euro van boekjaar 2023 is terug te vinden in de resultatenrekening bij de afschrijvingen van de betrokken activa.

In 2023 werd 48,6 miljoen euro (volledig afgeschreven) geactiveerde kosten van zelf ontwikkelde software buiten gebruik gesteld.

Goodwill wordt beschouwd als het deel van de aanschaffingskosten in een bedrijfscombinatie, bovenop de reële waarde van de aangekochte identificeerbare activa, verplichtingen en voorwaardelijke verplichtingen, zoals bepaald op de datum van de aankoop.

Goodwill wordt jaarlijks aan het einde van het jaar getoetst op bijzondere waardevermindering door vergelijking van de opbrengstwaarde van kasstroomgenererende eenheid ('CGU' of 'Cash Generating Unit') met de boekwaarde. De kasstroomgenererende eenheid staat gelijk met de juridische entiteit Aspa.

De realiseerbare waarde van de CGU Aspa wordt bepaald door berekening van de contante waarde van de verwachte kasstromen (dividenden en vrij kapitaal). Hierbij wordt gebruik gemaakt van de volgende gegevens:

- De laatste update van het financieel plan voor 5 jaar zoals goedgekeurd door het management en de raad van bestuur;
- Disconteringsvoet: een rendement op eigen vermogen van 10,90%;
- Een lange termijn groei voor België en Nederland van 1,65%.

Op basis van de analyse hoeft er geen bijzondere waardevermindering op de goodwill te worden verantwoord.

21. Belastingvorderingen en verplichtingen

De belastingpositie kan als volgt worden samengevat:

	31/12/2022 herzien	31/12/2023
Actuele belastingvorderingen	54.804.955	87.742.446
Uitgestelde belastingvorderingen	44.939.887	14.215.485
Totaal belastingvorderingen	123.274.417	101.957.932
Actuele belastingverplichtingen	3.056.183	4.189.420
Uitgestelde belastingverplichtingen	83.724.070	45.568.359
Totaal belastingverplichtingen	21.627.263	49.757.779
Totaal geglobaliseerde uitgestelde belastingen	-38.784.183	-31.352.874

De uitgestelde belastingen vinden hun oorsprong in de volgende elementen:

Uitgestelde belastingen per type	31/12/2021 herzien	Wijziging via overige onderdelen van het totaalresultaat	Wijziging via winst of verlies	31/12/2022 herzien	Wijziging in de classificatie naar aanleiding van de initiele toepassing van IFRS17	Wijziging via overige onderdelen van het totaalresultaat	Wijziging via winst of verlies	31/12/2023
Belastingvorderingen op derivaten	0	0	0	0	0	0	0	0
DBI en fiscale verliezen	21.475.177	0	9.408.923	30.884.100	0	0	-19.305.116	11.578.984
Belastingverplichtingen op financiële instrumenten aan reële waarde	4.956.361	38.528.599	2.449.763	45.934.724	12.227.233	-38.157.159	-423.762	19.581.035
Belastingvorderingen op overige posten	5.204.086	643.356	4.567.990	10.415.432	0	1.452.574	1.488.126	13.356.132
Totaal gede-compenseerde belastingvorderingen	31.635.624	39.171.955	16.426.677	87.234.256	12.227.233	-36.704.586	-18.240.751	44.516.152
Belastingverplichtingen op financiële instrumenten aan reële waarde	31.286.247	-31.286.247	0	0	0	0	0	0
Belastingverplichtingen op financiële instrumenten gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	23.268.737	0	883.742	24.152.479	0	0	2.780.846	26.933.325
Belastingverplichtingen op derivaten	507.777	0	12.675.621	13.183.398	0	0	-3.295.483	9.887.916
Belastingverplichtingen op (her)verzekeringen	-56.514.186	139.851.459	5.345.292	88.682.561	0	-49.299.544	-335.233	39.047.784
Belastingverplichtingen op overige posten	74.598	-74.598	0	0	0	0	0	0
Totaal gede-compenseerde belastingverplichtingen	-1.376.827	108.490.614	18.904.655	126.018.439	0	-49.299.544	-849.870	75.869.025
Gecompenseerde belastingvorderingen	33.012.451	-69.318.659	-2.477.979	-38.784.183	12.227.233	12.594.958	-17.390.882	-31.352.873

De belangrijkste posten in 2023 waren een uitgestelde belastingverplichting van 26.933.325 euro op de waardering tegen geamortiseerde kostprijs (met de effectieve rente), een belastingverplichting van 39.047.784 euro op (her)verzekeringen, een belastingvordering van 19.581.035 euro op de negatieve reële waarde delta van financiële instrumenten gewaardeerd aan reële waarde en een belastingvordering van 11.578.984 euro inzake overdraagbare fiscale verliezen en definitief belaste inkomsten (DBI). De uitgestelde belastingverplichtingen op derivaten namen in 2023 af ten gevolge van de negatieve evolutie van de reële waarde. De daling van de belastingvordering inzake overdraagbare fiscale verliezen is het gevolg van het aanwenden van de overgedragen DBI-aftrek en fiscale verliezen in de berekening van de actuele vennootschapsbelasting.

Bij het aanleggen van uitgestelde belastingvorderingen wordt steeds beoordeeld of deze kunnen worden benut. Ten gevolge van de verbeterde renteverwachtingen is de beoordeling van de Vennootschap dat er naar de toekomst voldoende winstgevendheid beschikbaar is om de belastingslatenties aan te wenden, bijgevolg werd in 2023 geen waardevermindering geboekt.

Bij toelichting 43 is meer informatie te vinden over de impact van de vennootschapsbelastingen op het resultaat van de Vennootschap.

22. Activa en passiva uit hoofde van verzekerings- en herverzekeringscontracten

Binnen de schadeverzekeringen (segment non-life) richt Aras zich uitsluitend op de particuliere sector (enkel euro contracten in België). Aras is momenteel actief in de volgende domeinen:

- Autoverzekeringen
- Brandverzekeringen
- Burgerrechtelijke aansprakelijkheidsverzekeringen (familiale verzekering)
- Rechtsbijstand
- Ongevallenverzekering

Voor auto verzekering en motorverzekering worden er 3 modules aangeboden als onderdeel van de auto- en motorverzekering:

- Module Burgerlijke Aansprakelijkheid, die een verplichte dekking is
- Module Gedeeltelijke Omnium met waarborgen BA, brand, diefstal, glasbraak, natuurrampen en aanrijding met dieren
- Module Volledige Omnium, die alle waarborgen van onze gedeeltelijke omnium omvat met aanvullend bescherming voor eigen schade

In alle modules is een gratis bijstand opgenomen voor als de klant met het verzekerde voertuig een verkeersongeval heeft in België of 20 km buiten onze landsgrenzen. Opties hierbij zijn de Rechtsbijstand Safe en de Bestuurder +. Ook biedt Aras een Motorverzekering aan inclusief de verplichte Burgerlijke aansprakelijkheid met optie Rechtsbijstand.

De brandverzekering wordt aangeboden via de polis Verzekerd Wonen en biedt een zeer goede en ruime dekking. Voor eigenaars zijn er 2 modules die de woning uitgebreid beschermen:

- Module Basis: een goede bescherming van de woning voor Gebouw en Inhoud met optie rechtsbijstand
- Module Comfort: een uitgebreide bescherming van de woning voor Gebouw, Inhoud, Diefstal en Indirecte Verliezen met optie Rechtsbijstand

Voor huurders zijn er eveneens 2 modules:

- De module Basis die onze huurders beschermt voor hun Huuraansprakelijkheid en Inhoud van de woning met optie Rechtsbijstand
- De module Comfort met de waarborgen Huuraansprakelijkheid, Inhoud van de woning, Diefstal en Indirecte Verliezen eveneens met de optie Rechtsbijstand

Via het combinatieproduct Verzekerd Wonen Plus kan de klant genieten van een gecombineerde dekking Brand en Familiale. Dankzij de Comfortmodule van de verzekering Verzekerd Wonen Plus is de klant automatisch verzekerd voor deze bijkomende kosten.

Het merendeel van de Burgerlijke Aansprakelijkheidsverzekeringen (familiale verzekeringen) worden in een pakket van Brand- en Familiale verzekeringen verkocht, "Verzekerd Wonen Plus". Het blijft ook mogelijk om een aparte Familiale Verzekering af te sluiten die het hele gezin beschermt tegen onverwachte gebeurtenissen.

Binnen de levensverzekeringen (inclusief hospitalisatie) richt Aras zich tevens uitsluitend op de particuliere sector (enkel euro contracten in België).

In de hospitalisatieverzekeringen is er sinds begin 2019 geen nieuwe productie meer, enkel nog uitbreidingen in bestaande contracten. De opvolging en klantondersteuning van de Hospitalisatieverzekeringen werd uitbesteed aan Vanbreda Risk & Benefits.

Argenta Assurantis biedt verschillende types van levensverzekeringen aan, die kunnen ingedeeld worden in productlijnen. Deze indeling vindt zijn oorsprong in de soort van waarborg die wordt geboden. Hierbij wordt een overzicht gegeven van de respectieve productlijnen:

- Schuldsaldo: het uitstaande saldo van een lening wordt afgelost door Aras bij overlijden van de verzekerde door een schuldsaldo-verzekering;
- Tijdelijke overlijdensverzekering: deze verzekering, die slechts een klein bedrag van de ontvangen levensverzekeringspremies vertegenwoordigt, wordt gebruikt om in geval van overlijden gedurende een bepaalde periode een op voorhand bepaald kapitaal te dekken;
- Argenta-Flexx (tak-21): een spaarplanpolis dat fiscale aftrekbaarheid mogelijk maakt. Minimumlooptijd is steeds 10 jaar;
- Argenta Life Plan (tak-21): is een open-end tak-21 verzekeringsproduct.

De activa en passiva uit hoofde van verzekerings- en herverzekeringscontracten zijn per 31 december als volgt samengesteld.

	31/12/2022 herzien	31/12/2023
Verzekeringscontracten		
Verzekeringscontracten activa	0	0
Verzekeringscontracten passiva	2.546.563.874	2.683.342.397
Herverzekeringscontracten		
Herververzekeringscontracten activa	-21.206.263,41	-27.259.304
Herververzekeringscontracten passiva	13.952.083,39	15.637.315

Per rapporteringssegment uit hoofde van verzekerings- en herverzekeringscontracten is deze als volgt samengesteld:

31/12/2022 herzien	Life risk	Life savings	Life reinsurance	Non life	Totaal
Verzekeringscontracten					
Verzekeringscontracten activa	0	0	0	0	0
Verzekeringscontracten passiva	52.144.550	2.334.642.408		159.776.916	2.546.563.874
Herverzekeringscontracten					
Herververzekeringscontracten activa	0	0	-14.833.722	-6.372.541	-21.206.263
Herververzekeringscontracten passiva	0	0	13.952.083	0	13.952.083

31/12/2023	Life risk	Life savings	Life reinsurance	Non life	Totaal
Verzekeringscontracten					
Verzekeringscontracten activa	0	0	0	0	0
Verzekeringscontracten passiva	52.990.886	2.469.501.610		160.849.900	2.683.342.397
Herzekeringscontracten					
Herverzekeringscontracten activa	0	0	-21.229.110	-6.030.194	-27.259.304
Herverzekeringscontracten passiva	0	0	15.503.690	133.625	15.637.315

De volgende tabel toont hoe de nettoboekwaarde van verzekerings- en herverzekeringscontracten gedurende het jaar is gewijzigd als gevolg van kasstromen en bedragen opgenomen in de winst-en-verliesrekening en OCI.

2022 herzien	Verzekeringen	Herverzekering
Balans 1/1	3.299.937.691	-5.710.499
Ontvangen premies	375.036.727	-20.506.734
Uitkeringen en kosten	-365.387.006	21.315.392
Transfer	-129.057.857	0
Inkomsten uit verzekeringen	-140.646.282	235.080
Verzekeringstechnische kosten	231.351.918	2.151.128
Financiële verzekeringskosten (P&L)	-24.001.437	829
Financiële verzekeringskosten (OCI)	-618.883.312	-945.218
Overige mutaties	-81.786.569	-3.794.159
Balans 31/12	2.546.563.874	-7.254.180
2023		
Balans 1/1	2.546.563.874	-7.254.180
Ontvangen premies	416.041.297	-23.197.951
Uitkeringen en kosten	-324.735.291	15.638.015
Transfer	-53.317.255	0
Inkomsten uit verzekeringen	-193.250.941	4.975.271
Verzekeringstechnische kosten	191.670.717	1.263.312
Financiële verzekeringskosten (P&L)	-24.656.283	16.870
Financiële verzekeringskosten (OCI)	184.861.995	-82.677
Overige mutaties	-59.835.714	-2.980.650
Balans 31/12	2.683.342.397	-11.621.990

Per 31 december waren de verzekeringsinkomsten als volgt samengesteld:

31/12/2022 herzien	Life savings	Life risk	Non life	Totaal
Contracten niet gewaardeerd onder PAA				
Bedragen met betrekking tot wijziging in verplichtingen voor resterende dekking				
CSM voor geleverde diensten	2.309.152	11.264.490		13.573.643
Verandering in risicocorrectie voor niet-financieel risico vervallen	1.270.745	9.118.021		10.388.766
Verwachte schadeclaims en andere kosten verzekeringsdiensten	24.605.599	55.704.490		80.310.088
Overige	-190.956	-1.524.581		-1.715.538
Recuperatie uit verzekeringsacquisitie kasstromen	0	0		0
	27.994.540	74.562.420		102.556.959
Contracten gewaardeerd onder PAA	0	0	128.575.358	128.575.358
Totale verzekeringsinkomsten	27.994.540	74.562.420	128.575.358	231.132.318
31/12/2023	Life savings	Life risk	Non life	Totaal
Contracten niet gewaardeerd onder PAA				
Bedragen met betrekking tot wijziging in verplichtingen voor resterende dekking				
CSM voor geleverde diensten	513.069	9.349.031		9.862.100
Verandering in risicocorrectie voor niet-financieel risico vervallen	480.091	7.695.489		8.175.580
Verwachte schadeclaims en andere kosten verzekeringsdiensten	11.880.883	46.603.066		58.483.949
Overige	491.621	-1.128.921		-637.300
Recuperatie uit verzekeringsacquisitie kasstromen	720.751	1.096.337		1.817.088
	14.086.415	63.615.002		77.701.417
Contracten gewaardeerd onder PAA	0	0	141.179.328	141.179.328
Totale verzekeringsinkomsten	14.086.415	63.615.002	141.179.328	218.880.745

Voor elk segment presenteert de Vennootschap een tabel met een afzonderlijke analyse van de mutaties in de verplichtingen voor resterende dekking en mutaties in de verplichtingen voor opgelopen schade en de aansluiting tussen deze mutaties en de posten in de winst-en-verliesrekening en het eigen vermogen.

Een tweede aansluiting wordt gepresenteerd voor contracten die niet worden gewaardeerd onder de PAA, die afzonderlijk veranderingen in de schattingen van de contante waarde van toekomstige kasstromen, de risicootpassing voor niet-financiële risico's en de CSM toont. In deze componenten tabellen, betreffen de 'andere contracten' degene die onderschreven zijn vanaf 1 januari 2022 (new business).

De analyse per resterende dekking en opgelopen schade voor het segment Life risk is als volgt samengesteld:

31/12/2022 herzien	Verplichtingen voor resterende dekking		Verplichtingen voor ontstane schade	Totaal
	zonder verliescomponent	verliescomponent		
Openingsactiva	-27.794.476	0	4.058.384	-23.736.092
Openingspassiva	9.343.034	20.703	3.627.728	12.991.465
Netto openingsbalans	-18.451.441	20.703	7.686.112	-10.744.627
Mutaties in de winst- en verlies-rekening en niet-gerealiseerde resultaten				
Verzekeringsopbrengsten	-74.562.420	0	0	-74.562.420
Uitgaven voor verzekerings-diensten				
Schadeclaims en andere kosten voor verzekeringsdiensten	0	0	46.612.306	46.612.306
Afschrijving van verzekerings-acquisitie kasstromen	0	0	0	0
Verliezen en terugboekingen van verliezen op verlieslatende contracten	0	3.954	0	3.954
Aanpassingen aan verplichtingen voor opgelopen schades	0	0	1.451.795	1.451.795
Uitgaven voor verzekerings-diensten	0	3.954	48.064.101	48.068.055
Beleggingscomponent en premie teruggave	0	0	0	0
Verzekeringsserviceresultaat	-74.562.420	3.954	48.064.101	-26.494.364
Netto financiële lasten voor verzekeringscontracten	59.890.461	-4.711	-92.696	59.793.054
Totaal wijzigingen in P&L en OCI	-14.671.959	-757	47.971.405	33.298.690
Kasstromen				
Ontvangen premies	78.445.713	0	0	78.445.713
Betaalde claims en andere verzekeringsdiensten, inclusief beleggingscomponenten	0	0	-48.855.226	-48.855.226
Acquisitiekasstromen voor verzekeringscontracten	0	0	0	0
Totaal kasstromen	78.445.713	0	-48.855.226	29.590.488
Overboeking naar overige posten op de balans				
Eindactiva	0	0	0	0
Eindpassiva	45.322.313	19.946	6.802.291	52.144.550
Netto eindbalans	45.322.313	19.946	6.802.291	52.144.550

31/12/2023	Verplichtingen voor resterende dekking		Verplichtingen voor ontstane schade	Totaal
	zonder verliescomponent	verliescomponent		
Openingsactiva	0	0	0	0
Openingspassiva	45.322.313	19.946	6.802.291	52.144.550
Netto openingsbalans	45.322.313	19.946	6.802.291	52.144.550
Mutaties in de winst- en verliesrekening en niet-gerealiseerde resultaten				
Verzekeringsopbrengsten	-63.615.002	0	0	-63.615.002
Uitgaven voor verzekeringsdiensten				
Schadeclaims en andere kosten voor verzekeringsdiensten	0	0	38.793.217	38.793.217
Afschrijving van verzekeringsacquisitie kasstromen	1.096.337	0	0	1.096.337
Verliezen en terugboekingen van verliezen op verlieslatende contracten	0	2.355.006	0	2.355.006
Aanpassingen aan verplichtingen voor opgelopen schades	0	0	2.659.790	2.659.790
Uitgaven voor verzekeringsdiensten	1.096.337	2.355.006	41.453.007	44.904.350
Beleggingscomponent en premie teruggave	0	0	0	0
Verzekeringsserviceresultaat	-62.518.665	2.355.006	41.453.007	-18.710.652
Netto financiële lasten voor verzekeringscontracten	-9.466.907	-66.623	-32.261	-9.565.791
Totaal wijzigingen in P&L en OCI	-71.985.573	2.288.383	41.420.746	-28.276.444
Kasstromen				
Ontvangen premies	81.484.530	0	0	81.484.530
Betaalde claims en andere verzekeringsdiensten, inclusief beleggingscomponenten	0	0	-41.863.148	-41.863.148
Acquisitiekasstromen voor verzekeringscontracten	-10.498.601	0	0	-10.498.601
Totaal kasstromen	70.985.929	0	-41.863.148	29.122.780
Overboeking naar overige posten op de balans	0	0	0	0
Eindactiva	0	0	0	0
Eindpassiva	44.322.668	2.308.329	6.359.889	52.990.886
Netto eindbalans	44.322.668	2.308.329	6.359.889	52.990.886

De insurance revenue daalt met 11 miljoen euro van 74,6 miljoen euro naar 63,6 miljoen euro in het segment Life risk. De vrijval van voorziene cashflows voor verzekeringsuitgaven wordt in 2023 voor een groter deel aangewend voor de recuperatie van ontstane losscomponent, waardoor er minder vrijval toegewezen wordt aan insurance revenue.

Gedurende 2023 noteerden we een stijging van de inschatting van toekomstige verplichtingen hoofdzakelijk vanwege een stijging van de impact van werkingskosten. Dit veroorzaakte een losscomponent, die grotendeels geabsorbeerd wordt door de vrijval van voorziene cashflows voor verzekeringsuitgaven, ten koste van de insurance revenue. Uiteindelijk heeft de losscomponent nog een negatieve impact op het resultaat van 2,3 miljoen euro.

De insurance finance expenses wijzigen van een last van 59,8 miljoen euro in 2022 naar een opbrengst van 9,6 miljoen euro in 2023. De uitzonderlijke kost van 2022 was te wijten aan de wijziging van de actuele verdisconteringscurves t.g.v. de grote beweging van de renteomgeving gedurende 2022.

De analyse per component voor het segment Life risk is als volgt samengesteld:

31/12/2022 herzien	Inschatting tegenwoordige waarde van toekomstige kasstromen	Risico aanpassing voor niet financieel risico	CSM		Andere contracten	Subtotaal	Totaal
			Contracten volgens de volledig retrospectieve overgangsbepijndering	Contracten onder reële waarde overgangsbepijndering			
Openingsactiva	-180.217.779	95.290.078	31.943.836	29.247.772	0	61.191.608	-23.736.092
Openingspassiva	-54.883.271	22.182.476	40.334.586	5.357.673	0	45.692.259	12.991.465
Netto openingsbalans	-235.101.049	117.472.554	72.278.423	34.605.445	0	106.883.868	-10.744.627
Mutaties in de winst- en verliesrekening en niet-gerealiseerde resultaten							
Veranderingen die betrekking hebben op huidige diensten							
CSM erkend voor geleverde diensten	0	0	-5.842.131	-4.727.126	-695.233	-11.264.490	-11.264.490
Verandering in risicoaanpassing voor niet-financieel afgelopen risico's	0	-8.945.665	0	0	0	0	-8.945.665
Ervaringsaanpassingen	-8.219.175	0	0	0	0	0	-8.219.175
Veranderingen die betrekking hebben op toekomstige diensten							
Contracten die voor het eerst in het jaar worden opgenomen	-27.808.850	6.837.292	0	0	21.004.869	21.004.869	33.312
Schattingswijzigingen die de CSM aanpassen	-30.221.295	-3.851.598	-15.935.969	54.869.076	-4.860.215	34.072.893	0
Schattingswijzigingen die leiden tot verliezen en terugboekingen van verliezen en terugboekingen van verliezen op verlieslatende contracten	407.730	42.129	0	0	0	0	449.859
Veranderingen die betrekking hebben op diensten uit het verleden							
Aanpassingen aan verplichtingen voor opgelopen schades	1.679.254	-227.459	0	0	0	0	1.451.795
Verzekeringsserviceresultaat	-64.162.336	-6.145.300	-21.778.099	50.141.950	15.449.421	43.813.272	-26.494.364
Nettofinancieringslasten van verzekeringscontracten	59.733.823	0	45.712	-25.464	38.982	59.231	59.793.054
Totale mutaties in de winst- en verliesrekening en niet-gerealiseerde resultaten	-4.428.513	-6.145.300	-21.732.387	50.116.486	15.488.403	43.872.503	33.298.690
Kasstromen	29.590.488	0	0	0	0	0	29.590.488
Overboeking naar overige posten op de balans	0	0	0	0	0	0	0
Eindactiva	0	0	0	0	0	0	0
Eindpassiva	-209.939.074	111.327.254	50.546.036	84.721.931	15.488.403	150.756.370	52.144.550
Netto eindbalans	-209.939.074	111.327.254	50.546.036	84.721.931	15.488.403	150.756.370	52.144.550

31/12/2023	Inschatting tegenwoordige waarde van toekomstige kasstromen	Risico aanpassing voor niet financieel risico	CSM				
			Contracten volgens de volledig retro- spectieve overgangs- benadering	Contracten onder reële waarde overgangs- benadering	Andere contracten	Subtotaal	Totaal
Openingsactiva	0	0	0	0	0	0	0
Openingspassiva	-209.939.074	111.327.254	50.546.036	84.721.931	15.488.403	150.756.370	52.144.550
Netto openingsbalans	-209.939.074	111.327.254	50.546.036	84.721.931	15.488.403	150.756.370	52.144.550
Mutaties in de winst- en verliesrekening en niet-gerealiseerde resultaten							
Veranderingen die betrekking hebben op huidige diensten							
CSM erkend voor geleverde diensten	0	0	-3.774.773	-4.375.885	-1.198.373	-9.349.031	-9.349.031
Verandering in risicoaanpassing voor niet-financieel afgelopen risico's	0	-8.465.082	0	0	0	0	-8.465.082
Ervaringsaanpassingen	-19.915.872		0	0	0	0	-19.915.872
Veranderingen die betrekking hebben op toekomstige diensten							
Contracten die voor het eerst in het jaar worden opgenomen	-5.387.316	4.961.015	0	0	3.750.717	3.750.717	3.324.417
Schattingswijzigingen die de CSM aanpassen	12.517.633	9.623.940	-15.831.583	357.460	-6.667.449	-22.141.573	0
Schattingswijzigingen die leiden tot verliezen en terugboekingen van verliezen en terugboekingen van verliezen op verlieslatende contracten	13.030.446	4.678	0	0	0	0	13.035.125
Veranderingen die betrekking hebben op diensten uit het verleden							
Aanpassingen aan verplichtingen voor opgelopen schades	2.877.041	-217.251	0	0	0	0	2.659.790
Verzekeringsserviceresultaat	3.121.933	5.907.301	-19.606.356	-4.018.426	-4.115.105	-27.739.886	-18.710.652
Nettofinancieringslasten van verzekeringscontracten	-9.765.623	0	96.464	-250.134	353.502	199.832	-9.565.791
Totale mutaties in de winst- en verliesrekening en niet-gerealiseerde resultaten	-6.643.691	5.907.301	-19.509.892	-4.268.559	-3.761.603	-27.540.054	-28.276.444
Kasstromen	29.122.780	0	0	0	0	0	29.122.780
Overboeking naar overige posten op de balans	0	0	0	0	0	0	0
Eindactiva	0	0	0	0	0	0	0
Eindpassiva	-187.459.985	117.234.555	31.036.144	80.453.372	11.726.800	123.216.317	52.990.886
Netto eindbalans	-187.459.985	117.234.555	31.036.144	80.453.372	11.726.800	123.216.317	52.990.886

Gedurende 2023 noteerden we een stijging van de inschatting van toekomstige verplichtingen hoofdzakelijk vanwege een stijging van de impact van werkingskosten. Dit heeft zowel impact op de creatie van CSM (contractual service margin) op nieuwe contracten als herziening van het bedrag van CSM op oudere contracten.

De analyse per resterende dekking en opgelopen schade voor het segment Life savings is als volgt samengesteld:

31/12/2022 herzien	Verplichtingen voor resterende dekking		Verplichtingen voor ontstane schade	Totaal
	zonder verliescomponent	verliescomponent		
Openingsactiva	0	0	0	0
Openingspassiva	3.055.366.303	45.710.525	50.469.292	3.151.546.120
Netto openingsbalans	3.055.366.303	45.710.525	50.469.292	3.151.546.120
Mutaties in de winst- en verliesrekening en niet-gerealiseerde resultaten				
Verzekeringsopbrengsten	-27.994.540	0	0	-27.994.540
Uitgaven voor verzekeringsdiensten				
Schadeclaims en andere kosten voor verzekeringsdiensten	0	0	18.373.774	18.373.774
Afschrijving van verzekerings-acquisitie kasstromen	0	0	0	0
Verliezen en terugboekingen van verliezen op verlieslatende contracten	0	4.667.914	0	4.667.914
Aanpassingen aan verplichtingen voor opgelopen schades	0	0	3.383.410	3.383.410
Uitgaven voor verzekeringsdiensten	0	4.667.914	21.757.184	26.425.098
Beleggingscomponent en premie teruggave	-346.454.297	0	346.454.297	0
Verzekeringsserviceresultaat	-374.448.837	4.667.914	368.211.481	-1.569.442
Netto financiële lasten verzekeringscontracten	-546.742.638	-44.041.474	-173.710	-590.957.821
Totaal wijzigingen in P&L en OCI	-921.191.475	-39.373.560	368.037.772	-592.527.263
Kasstromen				
Ontvangen premies	164.757.528	0	0	164.757.528
Betaalde claims en andere verzekeringsdiensten, inclusief beleggingscomponenten	0	0	-389.133.977	-389.133.977
Acquisitiekasstromen voor verzekeringscontracten	0	0	0	0
Totaal kasstromen	164.757.528	0	-389.133.977	-224.376.449
Overboeking naar overige posten op de balans				
Eindactiva	0	0	0	0
Eindpassiva	2.298.932.356	6.336.965	29.373.087	2.334.642.408
Netto eindbalans	2.298.932.356	6.336.965	29.373.087	2.334.642.408

31/12/2023	Verplichtingen voor resterende dekking		Verplichtingen voor ontstane schade	Totaal
	zonder verliescomponent	verliescomponent		
Openingsactiva	0	0	0	0
Openingspassiva	2.298.932.356	6.336.965	29.373.087	2.334.642.408
Netto openingsbalans	2.298.932.356	6.336.965	29.373.087	2.334.642.408
Mutaties in de winst- en verliesrekening en niet-gerealiseerde resultaten				
Verzekeringsopbrengsten	-14.086.415	0	0	-14.086.415
Uitgaven voor verzekeringsdiensten				
Schadeclaims en andere kosten voor verzekeringsdiensten	0	0	-25.486.787	-25.486.787
Afschrijving van verzekerings-acquisitie kasstromen	720.751	0	0	720.751
Verliezen en terugboekingen van verliezen op verlieslatende contracten	0	18.640.329	0	18.640.329
Aanpassingen aan verplichtingen voor opgelopen schades	0	0	46.529.128	46.529.128
Uitgaven voor verzekeringsdiensten	720.751	18.640.329	21.042.342	40.403.422
Beleggingscomponent en premie teruggave	-247.813.956	0	247.813.956	0
Verzekeringsserviceresultaat	-261.179.620	18.640.329	268.856.298	26.317.007
Netto financiële lasten verzekeringscontracten	205.747.859	2.444.263	21.297	208.213.419
Totaal wijzigingen in P&L en OCI	-55.431.761	21.084.592	268.877.595	234.530.426
Kasstromen				
Ontvangen premies	189.467.828	0	0	189.467.828
Betaalde claims en andere verzekeringsdiensten, inclusief beleggingscomponenten	0	0	-282.152.763	-282.152.763
Acquisitiekasstromen voor verzekeringscontracten	-6.986.289	0	0	-6.986.289
Totaal kasstromen	182.481.539	0	-282.152.763	-99.671.224
Overboeking naar overige posten op de balans				
Eindactiva	0	0	0	0
Eindpassiva	2.425.982.134	27.421.558	16.097.919	2.469.501.610
Netto eindbalans	2.425.982.134	27.421.558	16.097.919	2.469.501.610

In het segment life savings daalt de insurance revenue gedurende 2023 naar 14,1 miljoen euro tov 28,0 miljoen euro in 2022. De vrijval van voorziene cashflows voor verzekeringsuitgaven en risk adjustment for non financial risks wordt in 2023 voor een groter deel aangewend voor de recuperatie van ontstane losscomponent, waardoor er minder vrijval toegewezen wordt aan insurance revenue.

Gedurende 2023 noteerden we een stijging van de inschatting van toekomstige verplichtingen hoofdzakelijk vanwege een stijging van de impact van werkingskosten en voorziene toekomstige winstdeelname. Dit veroorzaakte een toename van de losscomponent met een impact op de resultatenrekening van 18,6 miljoen euro.

Het jaar 2022 kende een grotere uitkering van beleggingscomponent dan 2023. Voor beide jaren wordt de beweging hoofdzakelijk veroorzaakt door contracten die op einde interestvoetwaarborgtermijn kwamen en dit waren er meer in 2022. De component verklaart weliswaar bewegingen in uitstaand bedrag maar heeft géén impact op de resultaten.

De Insurance finance expenses op 2023 vertonen een waarde van 208 miljoen euro, ten nadele van de Vennootschap. Onderliggend identificeren we volgende samenvallende bewegingen:

- een discount unwind op basis van de actuele disconteringscurve begin van de periode van 78 miljoen euro;
- een impact van herziening van garantierentevoet op de spaarverzekeringen, toegewezen aan financieel risico, van 62 miljoen euro;
- een daling van de verdisconteringscurve einde van de periode t.o.v. begin van de periode hetgeen 68 miljoen euro vertegenwoordigt.

De uitzonderlijke opbrengst van 2022 van 591 miljoen euro was te wijten aan de wijziging van de actuele verdisconteringscurves t.g.v. van de grote beweging van de renteomgeving gedurende 2022.

De analyse per component voor het segment Life savings is als volgt samengesteld:

31/12/2022 herzien	Inschatting tegenwoordige waarde van toekomstige kasstromen	Risico aanpassing voor niet financieel risico	CSM				Subtotaal	Totaal
			Contracten volgens de volledig retro-spectieve overgangs-benadering	Contracten onder reële waarde overgangs-benadering	Andere contracten			
Openingsactiva	0	0	0	0	0	0	0	0
Openingspassiva	3.120.594.609	19.732.442	849.282	10.369.787	0	11.219.069	3.151.546.120	
Netto openingsbalans	3.120.594.609	19.732.442	849.282	10.369.787	0	11.219.069	3.151.546.120	
Mutaties in de winst- en verliesrekening en niet-gerealiseerde resultaten								
Veranderingen die betrekking hebben op huidige diensten								
CSM erkend voor geleverde diensten	0	0	-67.162	-2.123.425	-118.565	-2.309.152	-2.309.152	
Verandering in risicoaanpassing voor niet-financieel afgelopen risico's	0	-1.545.636	0	0	0	0	-1.545.636	
Ervaringsaanpassingen	-9.501.588	0	0	0	0	0	-9.501.588	
Veranderingen die betrekking hebben op toekomstige diensten								
Contracten die voor het eerst in het jaar worden opgenomen	3.326.680	1.771.017	0	0	3.792.360	3.792.360	8.890.058	
Schattingswijzigingen die de CSM aanpassen	-31.837.154	3.152.626	5.273.012	14.268.438	9.143.077	28.684.527	0	
Schattingswijzigingen die leiden tot verliezen en terugboekingen van verliezen en terugboekingen van verliezen op verlieslatende contracten	-2.027.858	1.541.325	0	0	0	0	-486.533	
Veranderingen die betrekking hebben op diensten uit het verleden								
Aanpassingen aan verplichtingen voor opgelopen schades	3.383.410	0	0	0	0	0	3.383.410	
Verzekeringsserviceresultaat	-36.656.511	4.919.333	5.205.850	12.145.013	12.816.873	30.167.735	-1.569.442	
Nettofinancieringslasten van verzekeringscontracten	-590.976.624	0	9.668	-7.630	16.766	18.803	-590.957.821	
Totale mutaties in de winst-en verliesrekening en niet-gerealiseerde resultaten	-627.633.135	4.919.333	5.215.518	12.137.383	12.833.638	30.186.539	-592.527.263	
Kasstromen	-224.376.449	0	0	0	0	0	-224.376.449	
Overboeking naar overige posten op de balans	0	0	0	0	0	0	0	
Eindactiva	0	0	0	0	0	0	0	
Eindpassiva	2.268.585.025	24.651.775	6.064.800	22.507.169	12.833.638	41.405.608	2.334.642.408	
Netto eindbalans	2.268.585.025	24.651.775	6.064.800	22.507.169	12.833.638	41.405.608	2.334.642.408	

31/12/2023	Inschatting tegenwoordige waarde van toekomstige kasstromen	Risico aanpassing voor niet financieel risico	CSM				Subtotaal	Totaal
			Contracten volgens de volledig retro-spectieve overgangs-benadering	Contracten onder reële waarde overgangs-benadering	Andere contracten			
Openingsactiva	0	0	0	0	0	0	0	0
Openingspassiva	2.268.585.025	24.651.775	6.064.800	22.507.169	12.833.638	41.405.608	2.334.642.408	
Netto openingsbalans	2.268.585.025	24.651.775	6.064.800	22.507.169	12.833.638	41.405.608	2.334.642.408	
Mutaties in de winst- en verliesrekening en niet-gerealiseerde resultaten								
Veranderingen die betrekking hebben op huidige diensten								
CSM erkend voor geleverde diensten	0	0	-62.581	-122.298	-328.191	-513.069	-513.069	
Verandering in risicoaanpassing voor niet-financieel afgelopen risico's	0	-1.734.337	0	0	0	0	-1.734.337	
Ervaringsaanpassingen	-51.109.404	0	0	0	0	0	-51.109.404	
Veranderingen die betrekking hebben op toekomstige diensten								
Contracten die voor het eerst in het jaar worden opgenomen	2.807.407	3.200.910	0	0	0	0	6.008.318	
Schattingswijzigingen die de CSM aanpassen	7.325.067	-75.621	-771.237	-19.789.341	13.311.132	-7.249.446	0	
Schattingswijzigingen die leiden tot verliezen en terugboekingen van verliezen en terugboekingen van verliezen op verlieslatende contracten	28.024.562	-888.191	0	0	0	0	27.136.371	
Veranderingen die betrekking hebben op diensten uit het verleden								
Aanpassingen aan verplichtingen voor opgelopen schades	46.529.128	0	0	0		0	46.529.128	
Verzekeringssserviceresultaat	33.576.760	502.762	-833.818	-19.911.638	12.982.941	-7.762.515	26.317.007	
Nettofinancieringslasten van verzekeringscontracten	208.001.932	0	-6.528	-66.450	284.466	211.487	208.213.419	
Totale mutaties in de winst-en verliesrekening en niet-gerealiseerde resultaten	241.578.692	502.762	-840.345	-19.978.088	13.267.407	-7.551.027	234.530.426	
Kasstroom	-99.671.224	0	0	0	0	0	-99.671.224	
Overboeking naar overige posten op de balans	0		0	0	0	0	0	
Eindactiva	0	0	0	0	0	0	0	
Eindpassiva	2.410.492.493	25.154.536	5.224.455	2.529.081	26.101.045	33.854.581	2.469.501.610	
Netto eindbalans	2.410.492.493	25.154.536	5.224.455	2.529.081	26.101.045	33.854.581	2.469.501.610	

Gedurende 2023 noteerden we een stijging van de inschatting van toekomstige verplichtingen hoofdzakelijk vanwege een stijging van de impact van werkingskosten en voorziene toekomstige winstdeelname. Dit leidt zowel tot een afname van CSM als aangroei van loss component.

De analyse per resterende dekking en opgelopen schade voor het segment Life reinsurance is als volgt samengesteld:

31/12/2022 herzien	Verplichtingen voor resterende dekking		Verplichtingen voor ontstane schade	Totaal
	zonder verliescomponent	verliescomponent		
Openingsactiva	-150.143	0	-11.425.840	-11.575.983
Openingspassiva	173.396	0	11.878.421	12.051.817
Netto openingsbalans	23.254	0	452.581	475.835
Mutaties in de winst- en verliesrekening en niet-gerealiseerde resultaten				
Allocatie van betaalde herverzekeringscontracten	17.768.784	0	0	17.768.784
Teruggevorderde schades en andere kosten van herverzekeringsdiensten	0	0	-15.851.879	-15.851.879
Terugvorderingen en terugboekingen van terugvorderingen van verliezen op verlieslatende onderliggende contracten	0	11	0	11
Aanpassingen aan activa voor voorgevallen schades	0	0	-1.689.626	-1.689.626
	17.768.784	11	-17.541.505	227.290
Investeringscomponenten en premierestituties	0	0	0	0
Effect van veranderingen in niet-presterende risico's van herverzekeraars	-42.628	0	0	-42.628
Netto kosten uit herverzekeringscontracten	17.726.156	11	-17.541.505	184.661
Netto financieringslasten van verzekeringscontracten	-1.178.712	-11	0	-1.178.723
Totale wijzigingen in de winst- en verliesrekening en niet-gerealiseerde resultaten	16.547.443	0	-17.541.505	-994.062
Kasstromen				
Betaalde premies	-18.003.864	0		-18.003.864
Ontvangen bedragen	0	0	17.640.452	17.640.452
Totaal kasstromen	-18.003.864	0	17.640.452	-363.412
Eindactiva	-1.718.256	0	-13.115.466	-14.833.722
Eindpassiva	285.090	0	13.666.994	13.952.083
Netto eindbalans	-1.433.167	0	551.528	-881.639

31/12/2023	Verplichtingen voor resterende dekking		Verplichtingen voor ontstane schade	Totaal
	zonder verliescomponent	verliescomponent		
Openingsactiva	-1.718.256	0	-13.115.466	-14.833.722
Openingspassiva	285.090	0	13.666.994	13.952.083
Netto openingsbalans	-1.433.167	0	551.528	-881.639
Mutaties in de winst- en verliesrekening en niet-gerealiseerde resultaten				
Allocatie van betaalde herverzekeringscontracten	14.585.810			14.585.810
Teruggevorderde schades en andere kosten van herverzekeringsdiensten	0		-17.249.017	-17.249.017
Terugvorderingen en terugboekingen van terugvorderingen van verliezen op verlieslatende onderliggende contracten	0	6.118		6.118
Aanpassingen aan activa voor voorgevallen schades	0		-1.639.588	-1.639.588
	14.585.810	6.118	-18.888.605	-4.296.677
Investeringscomponenten en premierestituties	0	0	0	0
Effect van veranderingen in niet-presterende risico's van herverzekeraars	11.120	0	0	11.120
Netto kosten uit herverzekeringscontracten	14.596.930	6.118	-18.888.605	-4.285.557
Netto financieringslasten van verzekeringscontracten	-76.740	-6.118	0	-82.857
Totale wijzigingen in de winst-en verliesrekening en niet-gerealiseerde resultaten	14.520.191	0	-18.888.605	-4.368.414
Kasstroom				
Betaalde premies	-19.561.081	0	0	-19.561.081
Ontvangen bedragen	0	0	19.085.713	19.085.713
Totaal kasstromen	-19.561.081	0	19.085.713	-475.368
Eindactiva	-6.474.057	0	-14.755.053	-21.229.110
Eindpassiva	0	0	15.503.690	15.503.690
Netto eindbalans	-6.474.057	0	748.636	-5.725.421

De analyse per component voor het segment Life reinsurance is als volgt samengesteld:

	Inschatting tegenwoordige waarde van toekomstige kaststromen	Risico aanpassing voor niet financieel risico	CSM			Subtotaal	Totaal
			Contracten volgens de volledig retro- spectieve overgangs- benadering	Contracten onder reële waarde overgangs- benadering	Andere contracten		
31/12/2022 herzien							
Openingsactiva	-6.622.990	-6.446.518	1.493.525	0	0	1.493.525	-11.575.983
Openingspassiva	14.355.217	-1.372.640	-930.760	0	0	-930.760	12.051.817
Netto openingsbalans	7.732.227	-7.819.158	562.765	0	0	562.765	475.835
Mutaties in de winst- en verliesrekening en niet-gerealiseerde resultaten							
Veranderingen die betrekking hebben op huidige diensten							
CSM erkend voor geleverde diensten	0	0	-141.140	0	0	-141.140	-141.140
Verandering in risicoaanpassing voor niet-financieel afgelopen risico's	0	536.120	0	0	0	0	536.120
Ervaringsaanpassingen	1.635.186	0	0	0	0	0	1.635.186
Veranderingen die betrekking hebben op toekomstige diensten							
Contracten die voor het eerst in het jaar worden opgenomen	0	0	0	0	0	0	0
Veranderingen in terugvorderingen van verliezen van verlies- latende onderliggende contracten die de GVM aanpassen	0	0	-33.312	0	0	-33.312	-33.312
Schattingwijzigingen die de CSM aanpassen	1.150.661	-4.353.119	3.202.458	0	0	3.202.458	0
Schattingwijzigingen die leiden tot verliezen en terugboe- kingen van verliezen en terugboekingen van verliezen op verlieslatende contracten	23.420	-103.359	0	0	0	0	-79.939
Veranderingen die betrekking hebben op diensten uit het verleden							
Aanpassingen aan verplichtingen voor opgelopen schades	-1.689.626	0	0	0	0	0	-1.689.626
Effect op veranderingen in het wanbetalingsrisico van herverzekeraars	-42.628	0	0	0	0	0	-42.628
Verzekeringsserviceresultaat	1.077.014	-3.920.359	3.028.006	0	0	3.028.006	184.661
Nettofinancieringslasten van verzekeringscontracten	-1.178.901	0	178	0	0	178	-1.178.723
Totale mutaties in de winst-en verliesrekening en niet-gerealiseerde resultaten	-101.887	-3.920.359	3.028.184	0	0	3.028.184	-994.062
Kasstromen	-363.412					0	-363.412
Eindactiva	-8.672.154	-10.652.169	4.490.602	0	0	4.490.602	-14.833.722
Eindpassiva	15.939.083	-1.087.347	-899.652	0	0	-899.652	13.952.083
Netto eindbalans	7.266.929	-11.739.517	3.590.949	0	0	3.590.949	-881.639

31/12/2023	Inschatting tegenwoordige waarde van toekomstige kasstromen	Risico aanpassing voor niet financieel risico	CSM			Subtotaal	Totaal
			Contracten volgens de volledig retro- spectieve overgangs- benadering	Contracten onder reële waarde overgangs- benadering	Andere contracten		
Openingsactiva	-8.672.154	-10.652.169	4.490.602	0	0	4.490.602	-14.833.722
Openingspassiva	15.939.083	-1.087.347	-899.652	0	0	-899.652	13.952.083
Netto openingsbalans	7.266.929	-11.739.517	3.590.949	0	0	3.590.949	-881.639
Mutaties in de winst- en verliesrekening en niet-gerealiseerde resultaten							
Veranderingen die betrekking hebben op huidige diensten							
CSM erkend voor geleverde diensten	0	0	1.009.278	0	0	1.009.278	1.009.278
Verandering in risicoaanpassing voor niet-financieel afgelopen risico's	0	649.064	0	0	0	0	649.064
Ervaringsaanpassingen	1.202.760	0	0	0	0	0	1.202.760
Veranderingen die betrekking hebben op toekomstige diensten							
Contracten die voor het eerst in het jaar worden opgenomen	0	0	0	0	0	0	0
Veranderingen in terugvorderingen van verliezen van verlies- latende onderliggende contracten die de GVM aanpassen	0		-3.324.417	0	0	-3.324.417	-3.324.417
Schattingswijzigingen die de CSM aanpassen	-13.786.904	19.534.293	-5.747.390	0	0	-5.747.390	0
Schattingswijzigingen die leiden tot verliezen en terugboe- kingen van verliezen en terugboekingen van verliezen op verlieslatende contracten	16.963.914	-19.157.688	0	0	0	0	-2.193.774
Veranderingen die betrekking hebben op diensten uit het verleden							
Aanpassingen aan verplichtingen voor opgelopen schades	-1.639.588	0	0	0	0	0	-1.639.588
Effect op veranderingen in het wanbetalingsrisico van herverzekeraars	11.120	0	0	0	0	0	11.120
Verzekeringsserviceresultaat	2.751.303	1.025.669	-8.062.529	0	0	-8.062.529	-4.285.557
Nettofinancieringslasten van verzekeringscontracten	-89.466	0	6.608	0	0	6.608	-82.857
Totale mutaties in de winst- en verliesrekening en niet-gerealiseerde resultaten	2.661.837	1.025.669	-8.055.920	0	0	-8.055.920	-4.368.414
Kasstromen	-475.368	0	0	0	0	0	-475.368
Eindactiva	-6.050.292	-10.713.848	-4.464.971	0	0	-4.464.971	-21.229.110
Eindpassiva	15.503.690	0	0	0	0	0	15.503.690
Netto eindbalans	9.453.398	-10.713.848	-4.464.971	0	0	-4.464.971	-5.725.421

De kosten met betrekking tot de opzet van het herverzekeringsprogramma worden opgenomen onder netto kosten uit herverzekeringscontracten (reinsurance service expense). Dit betreffen bedragen die aan de herverzekeringsmakelaar verschuldigd zijn.

De analyse per resterende dekking en opgelopen schade voor het segment Non life is als volgt samengesteld:

31/12/2022 herzien	Verplichtingen voor resterende dekking	Inschatting present value van toekomstige kasstromen	Risicoaanpassing voor niet-financiële risico's	Totaal
Openingsactiva	0	0	0	0
Openingspassiva	39.628.386	105.004.410	14.503.402	159.136.199
Netto openingsbalans	39.628.386	105.004.410	14.503.402	159.136.199
Mutaties in de winst- en verliesrekening en niet-gerealiseerde resultaten				
Verzekeringsopbrengsten	-128.577.066	0	0	-128.577.066
Uitgaven voor verzekeringsdiensten				
Schadeclaims en andere kosten voor verzekeringsdiensten	1.958.090	87.433.458	4.363.784	93.755.332
Afschrijving van verzekerings-acquisitie kasstromen	0	23.343.992	0	23.343.992
Aanpassingen aan verplichtingen voor opgelopen schades	0	-1.767.706	-4.199.381	-5.967.087
Uitgaven voor verzekeringsdiensten	1.958.090	109.009.744	164.403	111.132.237
Verzekeringsserviceresultaat	-126.618.976	109.009.744	164.403	-17.444.829
Netto financieringslasten van verzekeringscontracten	0	-3.294.411	0	-3.294.411
Totale wijzigingen in de winst- en verliesrekening en niet-gerealiseerde resultaten	-126.618.976	105.715.333	164.403	-20.739.240
Kasstromen				
Ontvangen premies	131.835.194	0	0	131.835.194
Betaalde claims en andere verzekeringsdiensten, inclusief beleggingscomponenten	0	-87.111.245	0	-87.111.245
Acquisitiekasstromen voor verzekeringscontracten	0	-23.343.992	0	-23.343.992
Totaal kasstromen	131.835.194	-110.455.237	0	21.379.957
Eindactiva	0	0	0	0
Eindpassiva	44.844.604	100.264.506	14.667.806	159.776.916
Netto eindbalans	44.844.604	100.264.506	14.667.806	159.776.916

31/12/2023	Verplichtingen voor resterende dekking	Inschatting present value van toekomstige kasstromen	Risicoaanpassing voor niet-financiële risico's	Totaal
Openingsactiva	0	0	0	0
Openingspassiva	44.844.604	100.264.506	14.667.806	159.776.916
Netto openingsbalans	44.844.604	100.264.506	14.667.806	159.776.916
Mutaties in de winst- en verliesrekening en niet-gerealiseerde resultaten				
Verzekeringsopbrengsten	-141.182.192	0	0	-141.182.192
Uitgaven voor verzekeringsdiensten				
Schadeclaims en andere kosten voor verzekeringsdiensten	-455.760	87.649.104	4.932.540	92.125.884
Afschrijving van verzekeringsacquisitie kasstromen	0	35.647.867	0	35.647.867
Aanpassingen aan verplichtingen voor opgelopen schades	0	-14.070.114	-5.414.090	-19.484.204
Uitgaven voor verzekeringsdiensten	-455.760	109.226.856	-481.550	108.289.547
Verzekeringsserviceresultaat	-141.637.952	109.226.856	-481.550	-32.892.645
Netto financieringslasten van verzekeringscontracten	0	2.420.265	0	2.420.265
Totale wijzigingen in de winst-en verliesrekening en niet-gerealiseerde resultaten	-141.637.952	111.647.121	-481.550	-30.472.380
Kasstromen				
Ontvangen premies	145.088.870	0	0	145.088.870
Betaalde claims en andere verzekeringsdiensten, inclusief beleggingscomponenten	0	-77.895.639	0	-77.895.639
Acquisitiekasstromen voor verzekeringscontracten	0	-35.647.867	0	-35.647.867
Totaal kasstromen	145.088.870	-113.543.506	0	31.545.364
Eindactiva	0	0	0	0
Eindpassiva	48.295.522	98.368.122	14.186.256	160.849.900
Netto eindbalans	48.295.522	98.368.122	14.186.256	160.849.900

De toename in de verplichtingen voor restende dekking en de verzekeringsopbrengsten in 2023 is het gevolg van een verdere groei in de portefeuille brand-, familiale en autoverzekeringen. De ontvangen premies zijn gegroeid met 13,2 miljoen euro.

In 2023 werden 26.652 nieuwe Brandverzekeringspolissen afgesloten en groeide de portefeuille met 3,7%. Dankzij het gecombineerd aanbod van de Brand- en Familiale verzekering via de polis 'Verzekerd Wonen+' zette de groei zich ook door bij de Familiale polis met een stijging van tevens 3,7%. De portefeuille Autoverzekeringen steeg met 2,1%, d.i. bijna het dubbele van vorig jaar.

De analyse per resterende dekking en opgelopen schade voor het segment Non life reinsurance is als volgt samengesteld:

31/12/2022 herzien	Verplichtingen voor resterende dekking	Inschatting present value van toekomstige kasstromen	Risicoaanpassing voor niet-financiële risico's	Totaal
Openingsactiva	0	-5.298.708	-887.625	-6.186.333
Openingspassiva	0	0	0	0
Netto openingsbalans	0	-5.298.708	-887.625	-6.186.333
Mutaties in de winst- en verliesrekening en niet-gerealiseerde resultaten				
Allocatie van betaalde herverzekeringscontracten	5.200.415	0	0	5.200.415
Bedragen terug te vorderen van de herverzekeraars	0	0	0	0
Teruggevorderde schades en andere kosten van herverzekeringsdiensten	0	-925.670	-167.435	-1.093.106
Aanpassingen aan activa voor voorgevallen schades	0	-7.598.242	111.387	-7.486.857
	5.200.415	-8.523.912	-56.048	-3.379.547
Effect van veranderingen in niet-presterende risico's van herverzekeraars	0	17	0	17
Netto kosten uit herverzekeringscontracten	5.200.415	-8.523.895	-56.048	-3.379.527
Netto financieringslasten van verzekeringscontracten	0	232.676	0	232.676
Totale wijzigingen in de winst-en verliesrekening en niet-gerealiseerde resultaten	5.200.415	-8.291.219	-56.048	-3.146.851
Kasstromen				
Betaalde premies	-5.200.415	0	0	-5.200.415
Ontvangen bedragen	0	8.161.059	0	8.161.059
Totaal kasstromen	-5.200.415	8.161.059	0	2.960.643
Eindactiva	0	-5.428.868	-943.673	-6.372.541
Eindpassiva	0	0	0	0
Netto eindbalans	0	-5.428.868	-943.673	-6.372.541

31/12/2023	Verplichtingen voor resterende dekking	Inschatting present value van toekomstige kasstromen	Risicoaanpassing voor niet-financiële risico's	Totaal
Openingsactiva	0	-5.428.868	-943.673	-6.372.541
Openingspassiva	0	0	0	0
Netto openingsbalans	0	-5.428.868	-943.673	-6.372.541
Mutaties in de winst- en verliesrekening en niet-gerealiseerde resultaten				
Allocatie van betaalde herverzekeringscontracten	6.042.659	0	0	6.042.659
Bedragen terug te vorderen van de herverzekerders	0	0	0	0
Teruggevorderde schades en andere kosten van herverzekeringsdiensten	0	0	0	0
Aanpassingen aan activa voor voorgevallen schades	0	-489.489	53.760	-435.729
	6.042.659	-489.489	53.760	5.606.930
Effect van veranderingen in niet-presterende risico's van herverzekerders	0	-20	0	-20
Netto kosten uit herverzekeringscontracten	6.042.659	-489.509	53.760	5.606.910
Netto financieringslasten van verzekeringscontracten	0	-16.690	0	-16.690
Totale wijzigingen in de winst-en verliesrekening en niet-gerealiseerde resultaten	6.042.659	-506.199	53.760	5.590.220
Kasstromen				
Betaalde premies	-6.042.659	0	0	-6.042.659
Ontvangen bedragen	0	928.411	0	928.411
Totaal kasstromen	-6.042.659	928.411	0	-5.114.248
Eindactiva	0	-5.140.281	-889.913	-6.030.194
Eindpassiva	0	133.625	0	133.625
Netto eindbalans	0	-5.006.656	-889.913	-5.896.569

De kosten met betrekking tot de opzet van het herverzekeringsprogramma worden opgenomen onder netto kosten uit herverzekeringscontracten (reinsurance service expense). Dit betreffen bedragen die aan de herverzekeringsmakelaar verschuldigd zijn.

De volgende tabellen geven een samenvatting van het effect op de waarderingcomponenten als gevolg van de eerste opname van verzekerings- en herverzekeringscontracten die niet volgens de PAA worden gewaardeerd voor het segment Life risk:

31/12/2022 herzien Life risk	Uitgegeven winstgevende contracten	Uitgegeven verlieslatende contracten	Totaal
Schatting contante waarde van de uitgaande kasstromen	55.000.692	264.416	55.265.107
Schatting contante waarde van de inkomende kasstromen	-82.826.357	-247.600	-83.073.958
Risicoaanpassing voor niet-financiële risico's	6.820.796	16.496	6.837.292
Contractuele dienstenmarge (CSM)	21.004.869	0	21.004.869
Verliezen genomen bij eerste opname		33.312	

31/12/2023 Life risk	Uitgegeven winstgevende contracten	Uitgegeven verlieslatende contracten	Totaal
Schatting contante waarde van de uitgaande kasstromen	30.707.541	17.010.118	47.717.659
Schatting contante waarde van de inkomende kasstromen	-38.151.646	-14.953.329	-53.104.975
Risicoaanpassing voor niet-financiële risico's	3.693.388	1.267.628	4.961.015
Contractuele dienstenmarge (CSM)	3.750.717	0	3.750.717
Verliezen genomen bij eerste opname		3.324.417	

De volgende tabellen geven een samenvatting van het effect op de waarderingscomponenten als gevolg van de eerste opname van verzekerings- en herverzekeringscontracten die niet volgens de PAA worden gewaardeerd voor het segment Life savings:

31/12/2022 herzien Life savings	Uitgegeven winstgevende contracten	Uitgegeven verlieslatende contracten	Totaal
Schatting contante waarde van de uitgaande kasstromen	104.775.244	108.725.257	213.500.502
Schatting contante waarde van de inkomende kasstromen	-109.628.049	-100.545.773	-210.173.822
Risicoaanpassing voor niet-financiële risico's	1.060.444	710.573	1.771.017
Contractuele dienstenmarge (CSM)	3.792.360	0	3.792.360
Verliezen genomen bij eerste opname		8.890.058	

31/12/2023 Life savings	Uitgegeven winstgevende contracten	Uitgegeven verlieslatende contracten	Totaal
Schatting contante waarde van de uitgaande kasstromen	0	281.078.703	281.078.703
Schatting contante waarde van de inkomende kasstromen	0	-278.271.295	-278.271.295
Risicoaanpassing voor niet-financiële risico's	0	3.200.910	3.200.910
Contractuele dienstenmarge (CSM)	0	0	0
Verliezen genomen bij eerste opname		6.008.318	

De volgende tabel laat zien wanneer de Vennootschap verwacht de resterende CSM in de winst-en verliesrekening op te nemen voor contracten die niet worden gewaardeerd op basis van de PAA.

31/12/2022 herzien	3 maanden	3-12 maanden	12-60 maanden	> 60 maanden	Totaal
Verzekeringscontracten					
Life risk	2.911.701	8.498.482	39.226.808	100.119.380	150.756.370
Life savings	360.005	1.096.102	6.580.505	33.368.996	41.405.608
	3.271.706	9.594.584	45.807.313	133.488.376	192.161.978
Herverzekeringscontracten					
Life	15.640	60.978	633.701	2.880.630	3.590.949
	15.640	60.978	633.701	2.880.630	3.590.949
31/12/2023	3 maanden	3-12 maanden	12-60 maanden	> 60 maanden	Totaal
Verzekeringscontracten					
Life risk	2.208.878	6.462.700	29.904.224	84.640.514	123.216.317
Life savings	137.034	454.950	3.611.765	29.650.832	33.854.581
	2.345.913	6.917.649	33.515.989	114.291.346	157.070.897
Herverzekeringscontracten					
Life	-231.778	-642.433	-2.288.101	-1.302.660	-4.464.971
	-231.778	-642.433	-2.288.101	-1.302.660	-4.464.971

Onderstaande tabel laat zien hoe de schattingen van cumulatieve schadeclaims voor het segment non life van de Vennootschap zich in de loop der tijd hebben ontwikkeld op brutobasis en na herverzekering.

31/12/2022 herzien		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Totaal
Schattingen van niet-verdisconteerde bruto cumulatieve claims	31/12/2013	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	31/12/2014	38.623.012	49.071.571	0	0	0	0	0	0	0	0	87.694.583
	31/12/2015	38.138.736	55.560.475	49.651.971	0	0	0	0	0	0	0	143.351.181
	31/12/2016	36.723.507	52.827.987	48.988.671	56.385.091	0	0	0	0	0	0	194.925.256
	31/12/2017	36.801.433	52.166.099	48.290.586	50.900.850	52.653.875	0	0	0	0	0	240.812.845
	31/12/2018	37.216.589	51.313.174	49.054.662	49.490.010	48.955.611	64.244.760	0	0	0	0	300.274.807
	31/12/2019	36.930.717	51.070.033	49.991.332	49.200.678	48.234.385	59.846.889	62.536.869	0	0	0	357.810.904
	31/12/2020	36.537.862	51.940.574	49.692.246	51.812.128	47.500.401	59.505.928	60.843.977	54.741.189	0	0	412.574.304
	31/12/2021	36.349.053	52.745.245	50.401.846	51.576.959	47.196.570	53.994.589	60.918.995	53.990.420	68.161.942	0	475.335.619
	31/12/2022	37.811.450	51.948.908	50.100.748	48.896.554	46.386.920	53.435.720	59.161.743	54.396.029	64.597.974	74.222.250	540.958.295
Cumulatieve bruto betaalde schades		33.902.880	47.972.071	40.246.988	45.728.579	41.562.410	48.072.283	51.130.680	44.773.029	55.181.582	41.254.769	449.825.270
Bruto verplichtingen		3.908.569	3.976.837	9.853.760	3.167.976	4.824.510	5.363.437	8.031.064	9.623.000	9.416.392	32.967.481	91.133.025
Bruto verplichtingen voor ongevalsjaren voor 2013												14.286.882
Verdisconterings-affect												-5.155.400
Netto verplichtingen voor opgelopen schades												100.264.506

31/12/2023		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Totaal
Schattingen van niet-verdisconteerde bruto cumulatieve claims	31/12/2014	49.071.571	0	0	0	0	0	0	0	0	0	49.071.571
	31/12/2015	55.560.475	49.651.971	0	0	0	0	0	0	0	0	105.212.445
	31/12/2016	52.827.987	48.988.671	56.385.091	0	0	0	0	0	0	0	158.201.749
	31/12/2017	52.166.099	48.290.586	50.900.850	52.653.875	0	0	0	0	0	0	204.011.411
	31/12/2018	51.313.174	49.054.662	49.490.010	48.955.611	64.244.760	0	0	0	0	0	263.058.218
	31/12/2019	51.070.033	49.991.332	49.200.678	48.234.385	59.846.889	62.536.869	0	0	0	0	320.880.187
	31/12/2020	51.940.574	49.692.246	51.812.128	47.500.401	59.505.928	60.843.977	54.741.189	0	0	0	376.036.442
	31/12/2021	52.745.245	50.401.846	51.576.959	47.196.570	53.994.589	60.918.995	53.990.420	68.161.942	0	0	438.986.566
	31/12/2022	51.948.908	50.100.748	48.896.554	46.386.920	53.435.720	59.161.743	54.396.029	64.597.974	74.222.250	0	503.146.845
	31/12/2023	51.141.155	49.252.995	49.617.192	46.455.587	52.972.119	58.189.347	52.779.882	63.999.433	71.372.901	65.844.395	561.625.006
Cumulatieve bruto betaalde schades		48.792.743	40.561.399	46.422.472	42.903.607	48.574.055	52.331.100	46.615.327	58.311.818	58.748.248	30.040.379	473.301.148
Bruto verplichtingen		2.348.412	8.691.596	3.194.720	3.551.980	4.398.063	5.858.247	6.164.555	5.687.615	12.624.653	35.804.016	88.323.858
Bruto verplichtingen voor ongevalsjaren voor 2013												15.130.885
Verdisconterings-affect												-5.086.621
Netto verplichtingen voor opgelopen schades												98.368.122

De belangrijkste schattingen en beoordelingen met betrekking tot de waardering van de (her)verzekeringscontracten betreffen onderstaande elementen.

Schattingen van kasstromen

De vervullingskasstromen ('fulfilment cash flows') zijn de kansgewogen gemiddelde kasstromen die bestaan uit schattingen van toekomstige kasstromen, aangepast om de tijdswaarde van geld en de bijbehorende financiële risico's weer te geven, en een risicoaanpassing voor niet-financiële risico's ('risk adjustment for non-financial risk').

De belangrijkste kenmerken van de schattingen van de toekomstige kasstromen zijn:

- Ze zijn actueel, ze weerspiegelen het beeld dat de Vennootschap heeft van de huidige omstandigheden op de verslagdatum;
- Bij het schatten van toekomstige kasstromen houdt de Vennootschap rekening met de huidige verwachtingen van toekomstige gebeurtenissen die deze kasstromen zouden kunnen beïnvloeden;
- Bij de schatting van toekomstige kasstromen zal de vennootschap gebruik maken van alle redelijke en ondersteunende informatie die (zonder buitensporige kosten of inspanningen) op de verslagdatum beschikbaar is. Deze informatie omvat zowel interne als externe historische gegevens over schadegevallen en andere ervaringen, bijgewerkt om de huidige verwachtingen inzake toekomstige gebeurtenissen weer te geven;
- Ze weerspiegelen het perspectief van de Vennootschap. Er wordt geen rekening gehouden met verwachtingen van toekomstige wijzigingen in de wetgeving die een bestaande verplichting zouden wijzigen of opheffen of nieuwe verplichtingen zouden creëren onder bestaande contracten totdat de wijziging in de wetgeving materieel is vastgesteld.

Kasstromen binnen de contractgrenzen hebben betrekking op de uitvoering van het contract. Hieronder vallen toekomstige bijstortingen in het contract, betalingen aan (of namens) polishouders, verzekeringsacquisitiekasstromen en andere kosten die worden gemaakt om contracten na te komen.

Andere kosten die worden gemaakt om de contracten uit te voeren zijn onder andere:

- Schadeafhandelings-, onderhouds- en administratiekosten;
- Terugkerende commissies die betaald moeten worden op reserves binnen de contractgrenzen;
- Kosten die de Vennootschap zal maken om beleggingsdiensten te verlenen.

Kasstromen worden toegerekend met behulp van op activiteiten (kostensoort en afdeling) gebaseerde kostentoerekeningstechnieken, en met behulp van methodes die systematisch en rationeel zijn en consistent worden toegepast op alle kosten met vergelijkbare kenmerken.

Contractgrenzen

Bij de bepaling van de contractgrenzen van (her)verzekeringscontracten, wordt rekening gehouden met de contractuele voorwaarden, wet- en regelgeving en de gebruikelijke handelspraktijken. Eveneens wordt rekening gehouden met verlengingsopties en/of optionele dekkingen.

Voor verzekeringscontracten vallen kasstromen binnen de contractgrens indien zij voortvloeien uit de substantiële rechten en verplichtingen die tijdens de rapporteringsperiode bestaan en waarbij de Vennootschap de polishouder kan verplichten om premies te betalen of de Vennootschap een substantiële verplichting heeft om diensten te leveren aan de polishouder. De Vennootschap bepaalt dat de kasstromen gerelateerd aan toekomstige premiestortingen van verlengingen van de life savings contracten binnen de contractgrens vallen gezien op dat ogenblik geen volledige herprijsing van het verzekeringscontract kan gebeuren. Voor de hospitalisatiecontracten (binnen life risk) worden tevens de kasstromen gerelateerd aan toekomstige premiestortingen meegenomen gezien het levenslange contracten betreft en de wijze waarop de Vennootschap de premies kan indexeren gebonden is aan wettelijke beperkingen. Voor de niet-leven contracten worden geen verlengingen opgenomen binnen de contractgrenzen. De reden hiervoor is dat bij verlenging, de Vennootschap de premie kan aanpassen om de herbeoordeelde risico's voor het volgende jaar weer te geven, gebaseerd op schade-ervaringen en verwachtingen voor de respectievelijke portefeuille. Elke verlenging van het contract wordt behandeld als een nieuw contract en wordt apart van het initiële contract opgenomen wanneer aan de opnamecriteria wordt voldaan.

Voor herverzekeringscontracten vallen de kasstromen binnen de contractuele grenzen indien zij voortvloeien uit substantiële rechten en verplichtingen die tijdens de rapporteringsperiode bestaan en waarin de Vennootschap de verplichting heeft om bedragen te betalen aan de herverzekeraar of een substantiële recht heeft om te genieten van

diensten van de herverzekeraar. Voor het herverzekeringscontract voor levensverzekeringen wordt een contractgrens van 3 jaar gehanteerd, overeenkomstig met de wederzijdse opzegtermijn die van toepassing is voor dit contract. De herverzekeringscontracten voor schadeverzekeringen hebben een looptijd van 1 jaar, die samenvalt met het kalenderjaar. Hiervoor wordt dan ook een jaarlijkse contractgrens gehanteerd.

Sterfte/levensverwachting en afkoop life savings en life risk

De gebruikte veronderstellingen over sterfte/levensduur en percentage van verval worden ontwikkeld op basis van een mix van nationale sterftetabellen, sectorevoluties en recente ervaringen binnen de Vennootschap. De Vennootschap maakt gebruik van de Assuralia sterftetafels (2015-2019 voor boekjaar 2022, en 2016-2020 voor boekjaar 2023) aangepast met een prorata factor gebaseerd op de eigen sterfte-ervaring.

De volgende tabel geeft de aannames weer met betrekking tot afkooppercentages (uitgedrukt als gewogen gemiddelden).

	2022	2023
Life savings	0,6%	0,8%
Life risk	1,7%	1,6%

Schadeverwachtingen non life en life risk

Voor de schadegevallen worden de inschattingen van toekomstige kasstromen bepaald via zogenaamde driehoek extrapolaties (chain ladder en varianten) zowel voor de schadeloosstellingen als de voorziene schaderegelingskosten.

De belangrijkste veronderstelling onderliggend aan deze technieken is dat de Vennootschap gebruik maakt van ervaringen uit het verleden over de schadeontwikkeling voor de projectie van de schadeontwikkeling in toekomstige verslagperiodes, en bijgevolg de uiteindelijke schadekost. Er wordt gebruik gemaakt van kwalitatieve beoordelingen bij de evaluatie van de mate waarin evoluties uit het verleden zich eventueel niet doorzetten in de toekomst.

Verdisconteringscurve

De kasstromen worden verdisconteerd met behulp van de risicovrije rendementscurve (euro-swap curve) die is aangepast om de kenmerken van de kasstromen en de liquiditeitskenmerken van de contracten weer te geven (bottom-up benadering), zonder toepassing van convergentie naar een ultimate forward rate.

Om de liquiditeitskenmerken van de verzekeringscontracten weer te geven, worden de risicovrije rendementscurves aangepast met een illiquiditeitspremie. De illiquiditeitspremie wordt berekend op basis van het verschil tussen de rente op AAA covered bonds van Europese banken en de risicovrije interestvoet. Hier bovenop komt nog een additionele term die gelijk is aan het verschil tussen de EURIBOR 12M-rente als illiquide rente en de rente op AAA covered bonds op een looptijd van 1 jaar als risicovrije rente.

De onderstaande tabellen geven de verdisconteringscurves weer die zijn gebruikt.

	1 jaar	5 jaar	10 jaar	15 jaar	20 jaar
2022	3,50%	3,48%	3,49%	3,48%	3,30%
2023	3,84%	2,86%	2,97%	3,09%	3,08%

Risicoaanpassing voor niet-financieel risico

Risicoaanpassingen voor niet-financiële risico's worden bepaald om de compensatie weer te geven die de Vennootschap zou eisen voor het dragen van niet-financiële risico's en zijn mate van risicoaversie. Zij worden afzonderlijk bepaald voor de contracten in Leven en Niet-leven en toegewezen aan groepen contracten op basis van een analyse van de risicoprofielen van de groepen.

De risicoaanpassingen voor niet-financiële risico's worden bepaald aan de hand van de volgende technieken.

- Verplichtingen voor resterende dekking op basis van een techniek van kapitaalkosten;
- Verplichtingen voor geleden schade van schadeverzekeringen en herverzekering op basis van een value at risk techniek.

Om de risicoaanpassingen voor niet-financiële risico's bij herverzekeringscontracten te bepalen, zal de Vennootschap deze technieken zowel bruto als netto toepassen en het bedrag van het aan de herverzekeraar overgedragen risico afleiden als het verschil tussen de twee resultaten.

Bij toepassing van een kapitaalkostenmethode zal de Vennootschap de risicocorrectie voor niet-financiële risico's bepalen door een kapitaalkostenpercentage toe te passen op het bedrag van het voor elke toekomstige jaarlijkse verslagdatum vereiste kapitaal. De berekeningen vinden plaats op een ultimate basis en het vereiste kapitaal zal worden bepaald aan de hand van de Solvency II kapitaalsvereiste voor onderschrijvingsrisico's van de betreffende verzekeringscontracten. De kapitaalkostenvoet vertegenwoordigt de extra beloning die investeerders zouden vragen voor blootstelling aan het niet-financieel risico. De toegepaste kapitaalkostenvoet bedraagt 6%. De toegepaste kapitaalkostenvoet is die zoals ook toegepast voor de berekening van de Solvency II risk margin (wettelijk bepaald).

De risicoaanpassingen voor niet-financiële risico's komen overeen met de volgende betrouwbaarheidsniveaus.

	2022	2023
Life	74,1%	78,2%
Non life	86,2%	86,6%

Dekkingseenheden

Het aantal dekkingseenheden is de hoeveelheid diensten die door de contracten in de groep worden verstrekt, bepaald door voor elk contract de hoeveelheid verstrekte voordelen en de verwachte dekkingperiode in aanmerking te nemen. De dekkingseenheid die wordt gebruikt hangt af van welke dekking wordt geboden door het specifieke product. De dekkingseenheden zullen op elke verslagdatum worden beoordeeld en bijgewerkt.

De Vennootschap bepaalt de dekkingseenheden als volgt:

- Voor schuldsaldocontracten en polissen tijdelijke dekking overlijden: het verzekerd kapitaal per periode
- Voor spaar –en beleggingsverzekering: de uitgekeerde interest per periode
- Voor hospitalisatieverzekeringen: de ontvangen premie per contract
- Voor herverzekeringscontracten leven: het uitstaand risicokapitaal

Beleggingscomponent

De Groep identificeert de investeringscomponent van een contract door het bedrag te bepalen dat zij verplicht zou zijn terug te betalen aan de polishouder in alle scenario's met commerciële betekenis. Deze omvatten omstandigheden waarin een verzekerde gebeurtenis plaatsvindt of het contract afloopt of wordt beëindigd zonder dat een verzekerde gebeurtenis plaatsvindt.

De inschattingen voor toekomstige kasstromen zijn onderwerp van een modellering per groep van contracten. Bij de spaarverzekeringscontracten wordt een investeringscomponent ('investment component') beschouwd. Deze wordt gelijkgesteld aan de opgespaarde reserve van het betreffende verzekeringscontract.

De overige contracten van de Vennootschap bevatten geen investeringscomponent.

Reële waarde van verzekeringscontracten

De reële waarde van een verplichting uit hoofde van verzekeringsdiensten is de prijs die een marktpartij zou willen ontvangen op datum van transitie om de verplichting en het resterende risico uit hoofde van de lopende verzekeringscontracten op die datum op zich te nemen.

De Vennootschap zal de reële waarde van de contracten waarderen als de som van:

- De contante waarde van de nettokasstromen die naar verwachting door de contracten zullen worden gegenereerd, bepaald met behulp van een discounted cash flow-techniek; en
- Een extra marge, bepaald met behulp van een onzekerheidsmargetechniek.

De kasstromen die bij de bepaling van de reële waarde in aanmerking worden genomen, zijn consistent met die welke zich binnen de contractuele grenzen bevinden.

In het bijzonder zal de Vennootschap bij de bepaling van de reële waarde een marge opnemen die bestaat uit een risicopremie die weergeeft wat marktdeelnemers zouden vragen als compensatie voor de onzekerheid die inherent is aan de kasstromen en een winstmarge die weergeeft wat marktdeelnemers zouden vragen om de verplichtingen voor de verzekeringscontracten na te komen.

Het financieel resultaat uit (her)verzekeringen, ten opzichte van de activa die tegenover deze verzekeringscontracten staan, is als volgt samengesteld:

31/12/2022 herzien	Life risk	Life savings	Non life	Herverzekering Life	Herverzekering Non life	Totaal
Financiële baten						
Netto rentebaten	2.913.272	63.228.520	2.789.768			68.931.560
Andere netto baten	209.984	-6.923.178	181.746			-6.531.449
Bijzondere waarde- verminderingen of terug- neming van bijzondere waardeverminderingen- active	-187.664	-1.727.236	-710.520			-2.625.419
Bedragen erkend in de overige onderdelen van het totaalresultaat	-16.387.535	-147.736.833	-14.826.273			-178.950.641
Totaal financiële baten	-13.451.943	-93.158.727	-12.565.279			-119.175.949
Netto financiële lasten uit verzekeringen						
Toegekende intresten	530.657	-9.277.445	161.292	-12.196	-8.424	-8.606.117
Effect van wijzigingen in intrestvoeten en andere financiële assumpties	-60.323.711	600.235.266	3.133.120	1.190.919	-224.252	544.011.342
Effect van wijzigingen in waardering aan huidige intrestvoeten en CSM aan rentevoeten aan initiële opname	0	0	0	0	0	0
Netto financiële lasten uit verzekeringen	-59.793.054	590.957.821	3.294.411	1.178.699	-232.676	534.459.178
Netto financiële lasten uit herverzekering						
Bedragen erkend in winst- en verliesrekening	629.643	-23.950.038	-681.042	-20.745	21.573	-24.000.608
Bedragen erkend in totaalresultaat	-60.422.697	614.907.859	3.975.453	1.199.468	-254.250	559.405.833
Totaal financiële baten uit (her)verzekering	-59.793.054	590.957.821	3.294.411	-1.178.699	232.676	533.513.155
Netto financieel resultaat, financiële kosten uit verzekering en financiële baten uit herverzekering						
Bedragen erkend in winst- en verliesrekening	3.565.235	25.548.738	1.579.952	-20.745	21.573	30.694.754
Bedragen erkend in totaalresultaat	-76.810.232	472.250.356	-10.850.820	1.199.468	-254.250	385.534.522
Totaal netto financieel resultaat, financiële kosten uit verzekering en financiële baten uit herverzekering	-73.244.997	497.799.094	-9.270.868	1.178.723	-232.676	416.229.276

31/12/2023	Life risk	Life savings	Non life	Herverzekering Life	Herverzekering Non life	Totaal
Financiële baten						
Netto rentebaten	5.152.580	70.458.178	5.357.331			80.968.089
Andere netto baten	239.656	12.203.471	155.171			12.598.298
Bijzondere waarde- verminderingen of terug- neming van bijzondere waardeverminderingen- active	-1.577.359	-1.671.898	-11.551			-3.260.809
Bedragen erkend in de overige onderdelen van het totaalresultaat	9.447.125	58.840.083	14.567.559			82.854.767
Totaal financiële baten	13.262.002	139.829.835	20.068.509			173.160.346
Netto financiële lasten uit verzekeringen						
Toegekende intresten	6.801.846	-78.344.759	-2.469.888	-225.686	137.352	-74.101.134
Effect van wijzigingen in intrestvoeten en andere financiële assumpties	2.763.946	-129.868.660	49.623	308.543	-120.663	-126.867.211
Effect van wijzigingen in waardering aan huidige intrestvoeten en CSM aan rentevoeten aan initiële opname	0	0	0	0	0	0
Netto financiële lasten uit verzekeringen	9.565.791	-208.213.419	-2.420.265	82.857	16.690	-200.968.345
Netto financiële lasten uit herverzekering						
Bedragen erkend in winst- en verliesrekening	1.115.406	-24.397.324	-1.374.365	-24.230	41.101	-24.639.413
Bedragen erkend in totaalresultaat	8.450.386	-183.816.095	-1.045.900	107.088	-24.411	-176.328.933
Totaal financiële baten uit (her)verzekering	9.565.791	-208.213.419	-2.420.265	82.857	16.690	-200.968.345
Netto financieel resultaat, financiële kosten uit verzekering en financiële baten uit herverzekering						
Bedragen erkend in winst- en verliesrekening	4.930.282	53.938.870	4.126.586	-24.230,44	41.100,88	63.012.608
Bedragen erkend in totaalresultaat	17.897.511	-122.179.710	13.521.659	107.087,85	-24.411,04	-90.677.864
Totaal netto financieel resultaat, financiële kosten uit verzekering en financiële baten uit herverzekering	22.827.793	-68.240.840	17.648.244	82.857,41	16.689,84	-27.665.256

Netto rentebaten	2022 herzien	2023
Gerealiseerd via het totaalresultaat		
Schuldbewijzen	17.834.390	48.244.036
	17.834.390	48.244.036
Gerealiseerd via winst en verlies		
Geamortiseerde kostprijs		
Schuldbewijzen	17.632.197	1.309.129
Leningen en voorschotten	33.761.725	31.665.574
Andere	-527.113	-496.278
Reële waarde via de winst- en verliesrekening		
Schuldbewijzen	258.305	245.628
Leningen en voorschotten	-27.945	0
Totaal	51.097.170	32.724.053
Andere netto baten	2022 herzien	2023
Netto resultaat op financiële instrumenten gewaardeerd aan reële waarde via de winst- en verliesrekening		
Aandelen	-11.654.673	3.963.320
Schuldbewijzen	-2.266.622	261.039
	-13.921.295	4.224.358
Netto resultaat op financiële instrumenten niet-gewaardeerd aan reële waarde via de winst- en verliesrekening		
Aandelen	-176.568	-284.036
Leningen en voorschotten	110.506	847.337
	-66.062	563.302
Dividenden	7.455.909	7.810.638
Totaal	-6.531.449	12.598.298
Bijzondere waardeverminderingen of terugneming van bijzondere waardeverminderingen	2022 herzien	2023
Niet-financiële activa	0	0
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs		
Schuldbewijzen	-443.496	-15.378
Leningen en voorschotten	-317.035	-469.006
	-760.531	-484.383
Gerealiseerd via de overige onderdelen van het totaalresultaat		
Schuldbewijzen	-1.864.888	-2.776.425
Totaal	-2.625.419	-3.260.809

Financieel resultaat via totaalresultaat uit (her)verzekering	2022 herzien	2023
Balans op 1/1	-20.056.828	399.497.547
Wijziging in het totaalresultaat	559.405.833	-176.328.933
Uitgestelde belastingen	-139.851.458	44.082.233
Balans op 31/12	399.497.547	267.250.848

Bedragen via het totaalresultaat	2022 herzien	2023
Balans op 1/1	95.984.828	-84.259.849
Aanpassing als gevolg van de eerste toepassing van IFRS 17 voor IFRS 9	0	-37.002.725
Netto wijziging via reële waarde	-180.815.529	81.388.561
Netto wijziging via winst- en verliesrekening	1.864.888	2.762.684
Uitgestelde belastingen	35.708.689	-20.660.056
Balans op 31/12	-47.257.124	-20.768.661

23. Overige activa

De overige activa zijn als volgt samengesteld:

	31/12/2022 herzien	31/12/2023
Vooruitbetaalde kosten	14.747.500	12.740.263
Andere activa in het kader van kredietverlening	93.357.083	107.600.278
Andere activa in het kader van effectentransacties	354.677	253.730
Andere activa in het kader van betalingsverkeer	68.277.957	73.910.156
Toe te wijzen posten	86.892.027	82.935.088
Totaal overige activa	263.629.243	277.439.515

Andere activa gerelateerd aan kredietverlening betreffen kredietvoorschotten op notarisrekeningen en bij de externe beheerder in verband met de Nederlandse leningen.

Activa in het kader van effectentransacties zijn gerelateerd aan te ontvangen vergoedingen die periodiek (maandelijks) worden afgerekend voor de verkoop van beleggingsfondsen van externe fondsbeheerders (op instap en op portefeuille).

Activa met betrekking tot betalingsverkeer betreft transitirekeningen voor debet en kredietkaarten.

Onder de 'toe te wijzen posten' staan de bedragen die tot definitieve toewijs op specifieke boekhoudrekeningen staan, voorschotten aan agenten en personeel en rekeningcourant van verbonden ondernemingen.

24. Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs

	31/12/2022	31/12/2023
Deposito's van centrale banken	0	0
Deposito's van kredietinstellingen	1.786.200.219	1.130.294.811
Deposito's van andere dan centrale banken en kredietinstellingen	41.814.573.100	42.421.463.560
Niet-achtergestelde uitgegeven schuldbewijzen - obligaties	6.379.999.074	6.727.324.493
Overige financiële verplichtingen	97.561.412	85.899.307
Totaal	50.078.333.805	50.364.982.170

24.1. Deposito's van centrale banken

De Vennootschap heeft geen deposito's van centrale banken.

24.2. Deposito's van kredietinstellingen

De deposito's van kredietinstellingen zijn als volgt samengesteld:

	31/12/2022	31/12/2023
Deposito's van kredietinstellingen	1.786.200.219	1.130.294.811
Indeling per producttype		
Zichtdeposito's en voorschotten	6.706.162	7.148.817
Terugkoop overeenkomsten	0	0
Zekerheden in contanten bij financiële instellingen	1.779.494.057	1.123.145.994
Geografische indeling		
België	163.162.174	99.836.817
Europese Monetaire Unie	1.623.038.046	1.030.457.994
Rest van de wereld	0	0
Indeling naar resterende looptijd of maturiteit		
Tot 1 jaar	1.786.200.219	1.130.294.811
1 tot 5 jaar	0	0
Effectieve rentevoet per 31/12		
	1,89%	3,88%

De zekerheden in contanten betreffen ontvangen 'cash collateral' voor de lopende derivatencontracten. Ten gevolge van de stijging van de reële waarde hebben een deel van deze contracten een positieve reële waarde gekregen, waardoor de Vennootschap (bijkomende) zekerheden ontvangt.

24.3. Deposito's van andere dan centrale banken en kredietinstellingen

De deposito's van andere dan centrale banken en kredietinstellingen – wat in hoofdzaak particulieren zijn bij de Vennootschap – zijn als volgt samengesteld:

	31/12/2022	31/12/2023
Deposito's van andere dan centrale banken en kredietinstellingen	41.814.573.100	42.421.463.560
Indeling per producttype		
Zichtdeposito's en voorschotten	7.058.329.917	6.067.620.094
Deposito's met vaste looptijd	909.240.741	8.338.474.447
Gereguleerde spaardeposito's	29.968.901.593	24.766.586.799
Deposito's gekoppeld aan hypothecaire leningen	756.734.642	630.183.927
Zekerheden in contanten	176.307.000	109.204.000
Overige deposito's	2.945.059.207	2.509.394.293
Indeling naar resterende looptijd of maturiteit		
Tot 1 jaar	511.926.068	6.626.751.260
1 tot 5 jaar	554.922.834	1.820.093.014
Meer dan 5 jaar	18.698.839	834.173
Onbepaald	40.729.025.359	33.973.785.113
Effectieve rentevoet per 31/12	0,17%	1,35%

De uitstaande bedragen op zichtrekeningen blijven hoog maar zijn in 2023 beperkt gedaald. De deposito's met vaste looptijd (termijnrekeningen) zijn aanzienlijk gestegen door het succes van de één-jarige termijndeposito en door de hogere rentevergoeding die er gegeven kan worden door de gewijzigde rentecurves. Het grootste deel van deze stijging op de termijnrekeningen is afkomstig van de gereguleerde spaardeposito's (vandaar de grote daling bij dit producttype). Meer informatie over de betrokken rentevergoedingen is opgenomen onder de toelichting 30.

De deposito's gekoppeld aan hypothecaire leningen bevatten de nog niet opgenomen bedragen bij hypothecaire leningen verbonden aan Nederlandse hypothecaire leningen die ondertussen ter beschikking zijn gesteld op een geblokkeerde rekening (bouwdepot) en het hypotheekdeel dat gelinkt is aan de spaarhypotheekverzekering.

De zekerheden in contanten betreffen betaalde 'cash collateral' voor de lopende derivatencontracten.

Onder de 'overige deposito's' staan de spaarinlagen van het bijkantoor in Nederland en deze van de niet-gereguleerde spaarrekeningen in België.

24.4. Niet-achtergestelde uitgegeven schuldbewijzen – obligaties

Onder deze rubriek staan de door Green Apple uitgegeven obligaties, de EMTN-uitgiftes en de Covered bonds.

	31/12/2022	31/12/2023
Niet-achtergestelde uitgegeven schuldbewijzen - obligaties	6.379.999.074	6.727.324.493
Green Apple 2017-I NHG	436.106.835	375.479.158
Green Apple 2018-I NHG	447.078.009	378.469.993
Green Apple 2019-I NHG	470.269.629	411.049.312
Green Apple 2021-I	565.507.867	528.118.792
EMTN	2.461.266.475	2.527.217.534
Belgische Hypotheek Pandbrieven Programma	1.999.770.260	2.506.989.705
Indeling naar resterende looptijd of maturiteit		
Tot 1 jaar	256.144.636	1.057.769.152
1 tot 5 jaar	3.718.631.080	4.152.489.181
Meer dan 5 jaar	2.405.223.358	1.517.066.160
Effectieve rentevoet per 31/12	1,60%	2,32%

De SPV Green Apple betreffen effectiseringen van Nederlandse hypothecaire leningen. De A-notes van deze transacties werden geplaatst bij externe institutionele investeerders. Per einde 2023 zijn de onderstaande effectiseringstransacties uitgegeven:

- SPV Green Apple 2017 I NHG uitgegeven op 5 oktober 2017 voor een notioneel bedrag (A-notes) van 1,2 miljard euro. De notes lopen tot 2056 met een mogelijkheid tot vervroegde terugbetaling vanaf maart 2024.
- SPV Green Apple 2018 I NHG uitgegeven op 26 juni 2018 voor een notioneel bedrag (A-notes) van 1,0 miljard euro met contractuele vervaldag in 2057 met een mogelijkheid tot vervroegde terugbetaling vanaf januari 2025.
- SPV Green Apple 2019 I NHG uitgegeven op 26 juni 2019 voor een notioneel bedrag (A-notes) van 825 miljoen euro. De notes lopen tot 2058 met een mogelijkheid tot vervroegde terugbetaling vanaf januari 2026.
- SPV Green Apple 2021-I uitgegeven op 23 juni 2021 voor een notioneel bedrag (A-notes) van 650 miljoen euro. De notes lopen tot 2060 met een mogelijkheid tot vervroegde terugbetaling vanaf januari 2028.

Onder het EMTN programma werden 5 uitgiftes gerealiseerd. Op 4 februari 2019 is een senior preferred obligatie voor 500 miljoen euro uitgegeven met een looptijd van 5 jaar. Op 27 januari 2020 is een senior non preferred obligatie voor 500 miljoen euro uitgegeven met een looptijd van 7 jaar en op 9 oktober 2020 werd opnieuw een senior non preferred obligatie voor 500 miljoen euro uitgegeven met een looptijd van 6 jaar. Gedurende 2022 werden 2 green senior non-preferred obligaties uitgegeven, de eerste op 8 februari 2022 en een tweede op 29 november 2022 voor respectievelijk 600 miljoen euro en 500 miljoen euro, met een looptijd van 7 jaar en 5 jaar.

In het kader van het Covered bond programma werd in 2021 in 2 keer voor 1,0 miljard euro aan pandbrieven uitgegeven. De eerste keer op 11 februari 2021 voor 500 miljoen euro met een looptijd van 10 jaar, en een tweede keer op 8 oktober 2021 voor opnieuw 500 miljoen euro met een looptijd van 20 jaar. Gedurende 2022 werd in 2 rondes telkens 500 miljoen euro uitgegeven, op 23 februari 2022 met een looptijd van 7 jaar, en op 20 oktober 2022 met een looptijd van 4 jaar. In 2023 werd op 22 juni een uitgifte gedaan voor 500 miljoen met een looptijd van 5 jaar.

Meer informatie over de uitgifteprogramma's is terug te vinden op www.argenta.eu.

24.5. Achtergestelde uitgegeven schuldbewijzen

De Vennootschap heeft geen uitstaande achtergestelde schuldbewijzen.

24.6. Overige financiële verplichtingen

De overige financiële verplichtingen betreffen onder meer de leaseverplichtingen die in het kader van de IFRS 16-norm werden gewaardeerd en opgenomen en verplichtingen verbonden aan beleggingscontracten.

De verplichtingen zijn als volgt samengesteld:

	31/12/2022	31/12/2023
Overige financiële verplichtingen	97.561.412	85.899.307
Indeling naar type		
Leasing	97.261.489	85.848.309
Beleggingscontracten verbonden met verzekeringsovereenkomsten	299.923	50.998
Indeling naar resterende looptijd of maturiteit		
Tot 1 jaar	15.122.245	13.287.532
1 tot 5 jaar	46.889.751	44.125.208
Meer dan 5 jaar	35.549.416	28.486.566

De post 'beleggingscontracten verbonden met verzekeringsovereenkomsten' vertegenwoordigen de reserves van beleggingscontracten bij de Verzekeringsspool die boekhoudkundig verwerkt werden conform de principes van IFRS 9. Deze contracten worden niet meer aangeboden en komen stelselmatig op eindvervaldag.

25. Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen over het jaar is als volgt:

	Pensioen- verplichtingen	Lopende rechts- geschillen	Toegezegde leningen, financiële garanties en overige toe- zeggingen	Andere voor- zieningen	Totaal
Eindbalans per 31 december 2021	2.314.266	2.544.725	969.798	228.724	6.057.513
Toevoegingen	0	0	368.400	13.151	381.551
Tegenboekingen wegens gebruik	0	-148.321	0	-6.320	-154.641
Tegenboekingen wegens overtollig	0	-255.894	0	0	-255.894
Overige	4.142.879	0	0	0	4.142.879
Eindbalans per 31 december 2022	6.457.145	2.140.510	1.338.198	235.555	10.171.408
Toevoegingen	0	574.808	0	4.093	578.901
Tegenboekingen wegens gebruik	0	-97.395	0	0	-97.395
Tegenboekingen wegens overtollig	0	-88.168	-301.758	0	-389.926
Overige	2.368.226	0	0	0	2.368.226
Eindbalans per 31 december 2023	8.825.371	2.529.756	1.036.440	239.648	12.631.215

De voorzieningen voor lopende rechtsgeschillen en de andere voorzieningen zijn gebaseerd op de best mogelijke schattingen zoals beschikbaar op jaareinde waarbij rekening wordt gehouden met de adviezen van juridische en fiscale adviseurs. Zij hebben te maken met lopende rechtsgeschillen.

Voor de toekomstige verplichtingen en gegeven garanties worden tevens verwachte kredietverliezen in de vorm van een fase 1 en fase 2 impairment bedragen aangelegd. Meer informatie is opgenomen onder 5.3.

Het tijdstip van de uitgaande kasstromen die samenhangen met deze voorzieningen, is per definitie onzeker, gezien de onvoorspelbaarheid van de uitkomst van en de tijd die verbonden is met het afwikkelen van geschillen.

Toelichting groepsverzekering

De Vennootschap voorziet in een bijkomende bedrijfspensioenregeling voor haar werknemers. De Vennootschap biedt een bedrijfspensioenregeling van het type vaste bijdragen (de zogenaamde 'vaste bijdrage-plannen') aan voor zijn Belgische werknemers. Deze vaste bijdrage-plannen worden uitsluitend door de werkgever gefinancierd via een groepsverzekering waarbij de verzekeraar een minimum rendement op de betaalde premies garandeert.

Krachtens artikel 24 van de Wet van 28 april 2003 betreffende de Aanvullende Pensioenen (de zogenaamde "WAP") moet de werkgever vanaf 2004 een minimumrendement waarborgen voor vaste bijdrage-plannen. Het wettelijke minimum gewaarborgde rendement ten laste van de werkgever met betrekking tot werkgeversbijdragen tot 31 december 2015 bedroeg 3,25%. De rendementsgarantie werd gewijzigd door de Wet van 18 december 2015 waarbij de rendementsgarantie is gekoppeld aan het rendement van de OLO op 10 jaar, en minimaal 1,75% en maximaal 3,75% bedraagt. De gecumuleerde bijdragen per 31 december 2015 blijven echter onderhevig aan de 3,25% rendementsgarantie tot de datum van uitdiensttreding van de deelnemers aan het pensioenplan van de Vennootschap (de horizontale benadering).

Door het minimum gewaarborgde rendement dat wettelijk is opgelegd, worden Belgische vaste bijdrage-plannen beschouwd als pensioenregelingen met een te bereiken doel (de zogenaamde 'vaste prestatie-plannen'). De bijdragen in het pensioenplan zijn afhankelijk van het loonniveau en de anciënniteit.

De Vennootschap biedt een bedrijfspensioenregeling van het type te bereiken doel (de zogenaamde 'vaste prestatie-plannen') aan voor zijn Nederlandse werknemers, dat uitsluitend is gefinancierd door de werkgever. Voor de vaste prestatie-plannen is het eindvoordeel op pensioendatum voor de werknemer afhankelijk van verschillende elementen zoals gepresteerde diensttijd en eindbezoldiging.

Voor de medewerkers in Luxemburg wordt een bedrijfspensioenregeling van het type vaste bijdragen aangeboden. De betaalde bijdrage voor dit plan in 2023 bedraagt 205.266 euro.

De activa in het pensioenplan betreffen verzekeringscontracten. De voornaamste risico's waaraan de pensioenplannen van de Vennootschap zijn blootgesteld betreffen rente, inflatie, levensduur en pensioengerechtigde leeftijd. Ten minste jaarlijks worden de pensioenverplichtingen geëvalueerd. Op regelmatige basis wordt de gevoeligheid van de plannen voor rente- en inflatieschokken bepaald.

Mutatietabel	31/12/2022	31/12/2023
Contante waarde van de brutopensioenverplichting aan het begin van het jaar	102.016.231	68.748.379
Aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten	8.653.066	5.771.978
Rentelasten	892.720	2.679.083
Effect van wijzigingen in demografische hypothesen	329.931	-682.701
Effect van wijzigingen in financiële hypothesen	-45.800.757	3.943.726
Ervaringsaanpassingen	3.714.522	-143.657
Betaalde uitkeringen	-1.057.334	-1.691.418
Contante waarde van de brutopensioenverplichting aan het einde van het jaar	68.748.379	78.625.390
Reële waarde van de verzekeringscontracten aan het begin van het jaar	99.781.240	62.291.234
Rentebaten	876.909	2.499.938
Bijdragen van de werkgever	7.769.754	9.375.143
Effect van wijzigingen in financiële hypothesen	-42.946.637	4.115.946
Ervaringsaanpassingen	-2.132.698	-6.790.828
Betaalde uitkeringen	-1.057.334	-1.691.418
Reële waarde van de verzekeringscontracten aan het einde van het jaar	62.291.234	69.800.015
(Tekort) of overschot	-6.457.145	-8.825.375
Actiefplafond	0	0
Nettopensioenverplichting	-6.457.145	-8.825.375
Nettopensioenverplichting aan het begin van het jaar	-2.314.266	-6.457.145
(Lasten) en baten opgenomen in de winst- en verliesrekening	-8.668.877	-5.951.123
Herwaarderings opgenomen in eigen vermogen	-3.243.756	-5.792.250
Bijdragen van de werkgever	7.769.754	9.375.143
Nettopensioenverplichting aan het einde van het jaar	-6.457.145	-8.825.375
(Lasten) en baten opgenomen in de winst- en verliesrekening	-8.668.877	-5.951.123
Aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten	-8.653.066	-5.771.978
Pensioenkosten toegerekend aan verstreken dienstjaren en verlies bij afwikkeling	0	0
Rentelasten	-892.720	-2.679.083
Rentebaten	876.909	2.499.938
Herwaarderings opgenomen in eigen vermogen	-3.243.756	-5.792.250
Effect van wijzigingen in demografische hypothesen	-329.931	682.701
Effect van wijzigingen in financiële hypothesen	2.854.120	172.220
Ervaringsaanpassingen	-5.847.220	-6.647.171
Actiefplaffond	79.275	0

Bijkomende informatie inzake de contracten

	Belgische werknemers	Nederlandse werknemers
Aard van de voordelen van het pensioenplan	Kapitaal op pensioenleeftijd Overlijdenskapitaal ingevolge overlijden tijdens actieve dienst	Pensioenrente vanaf pensioenleeftijd (levenslang). Partnerrente bij overlijden van de deelnemer of gepensioneerde van het plan (levenslang). Wezenkapitaal bij overlijden van de deelnemer of gepensioneerde van het plan
Wetgevend kader	Geregeld door de Belgische WAP en opgenomen in een pensioenreglement. De Nationale Bank van België (NBB) en de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA) voeren het toezicht uit.	Gereguleerd door de Nederlandse Pensioenwet. De Nederlandsche Bank (DNB) en de Autoriteit Financiële Markten (AFM) voeren het toezicht uit.
Planwijzigingen	Sinds 1 mei 2011 is er een vaste bijdrage-plan, gefinancierd met werkgeverstoelagen, ter vervanging van het vorige plan. Sinds 1 mei 2017 is het onderscheid in premiebudget tussen loonschalen afgeschaft. Overgang naar nieuwe verzekeraar op 1 mei 2020, vorig plan gereduceerd	Sinds 1 maart 2008 is er een vaste prestatie-plan, gefinancierd met werkgeverstoelagen.
Inperkingen en afwikkelingen	Niet van toepassing.	
Actieve aangeslotenen	1.114	72
Passieve aangeslotenen	1.400	139
Schatting bijdragen 2024	8.507.533	1.471.502

Gehanteerde hypothesen

Bij de Belgische vaste bijdrage-plannen werden volgende hypothesen gehanteerd: discountvoet 3,42% (3,80% in 2022), inflatiepercentage 4,60% in het eerste jaar, daarna jaarlijks 2,00% (4,90% in het eerste jaar, daarna jaarlijks 1,90% in 2022), salarisstijging 2,50% (3,00% in 2022), sterftetafels ervaringstafels Assuralia 2011-2015 en verloop op basis van geobserveerde historische gegevens, opgesplitst per leeftijdscategorie.

Bij de Nederlandse vaste prestatie-plannen werden de volgende hypothesen gehanteerd: discountvoet 3,42% (3,80% in 2022), inflatiepercentage 4,00% in het eerste jaar, daarna 2,00% (5,40% in het eerste jaar, daarna 2,00% in 2022), salarisstijging 2,00% (2,20% in 2022), sterftetafels prognosetafel AG 2014 en turnover (op basis van geobserveerde historische gegevens).

Gevoeligheid van de brutopensioenverplichting

	31/12/2022	31/12/2023
Discontovoet	- 100 bp	- 100 bp
Impact op de brutopensioenverplichting	+18,80%	+19,16%
Impact op de reële waarde van de verzekeringscontracten	+18,47%	+18,51%
Salarisstijging	- 100 bp	- 100 bp
Impact op de brutopensioenverplichting	-1,19%	-1,40%
Impact op de reële waarde van de verzekeringscontracten	+0,00%	+0,00%

Gewogen gemiddelde looptijd

	31/12/2022	31/12/2023
Gemiddelde looptijd van de verplichting	16,13	16,30

26. Overige verplichtingen

De overige verplichtingen zijn als volgt samengesteld:

	31/12/2022 herzien	31/12/2023
Sociale lasten	12.154.219	14.612.926
Toe te rekenen kosten	18	10.031
Leveranciersrekeningen	39.488.469	58.496.860
Schulden andere groepsmaatschappijen	284.006	268.802
Schulden agenten	28.108.514	27.291.936
Nog toe te wijzen posten kredieten	58.459.928	38.047.428
Nog toe te wijzen posten betalingsverkeer	36.356.202	38.908.057
Nog toe te wijzen posten beleggingen	8.071.800	5.851.372
Diverse taksen	4.854.690	6.476.082
Overige	106.939.833	57.799.385
Totaal	294.717.680	247.762.880

Onder de boekhoudrekeningen 'toe te wijzen posten' staan voornamelijk de bedragen die enkele dagen (tot definitieve toewijs) op deze boekhoudrekeningen staan. De overige betreffen tussenrekeningen met betrekking tot de handelsschulden en effectiseringen.

De afname van overige is voornamelijk het gevolg van de wachtrekening voor verzekering (betalingen in transit).

Onder 'schulden andere groepsmaatschappijen' zijn onder meer de rekening-couranten opgenomen tussen de niet geconsolideerde dochtermaatschappij van de groep. De daling in overige is voornamelijk gerelateerd aan de afname van het saldo van de rekening courant van het bijkantoor ten aanzien van Quion.

27. Leaseovereenkomsten

De Vennootschap heeft leaseovereenkomsten in verschillende activa rubrieken zoals gebouwen en auto's. De totale leasing kost van artikelen met een lage waarde (voornamelijk IT-apparatuur en fietsen), waarvoor de optie van vrijstelling werd toegepast, bedragen 312.929 euro in 2023.

Onderstaande tabel geeft de mutatie over de voorbije twee boekjaren weer.

	Gebruiksrecht	Leasevordering	Leaseverplichting
Openingsbalans 01/01/2022	58.921.158	33.450.300	93.721.437
Toevoegingen	1.998.602	11.777.709	18.546.648
Interestkost verplichting/ interestopbrengst vordering		327.905	623.881
Leasebetalingen		-7.192.288	-15.271.507
Afschrijvingen	-7.818.414		
Aanpassingen door herwaarderingen	199.411	4.654.955	-358.968
Aanpassingen door contract wijzigingen	0	0	0
Afboekingen	-443.605		
Eindbalans 31/12/2022	52.857.152	43.018.581	97.261.489

	Gebruiksrecht	Leasevordering	Leaseverplichting
Openingsbalans 01/01/2023	52.857.152	43.018.581	97.261.489
Toevoegingen	1.685.220	6.037.831	7.723.051
Interestkost verplichting/ interestopbrengst vordering		805.887	1.148.218
Leasebetalingen		-9.295.579	-16.931.418
Afschrijvingen	-7.326.627		
Aanpassingen door herwaarderingen	24.982	-124.992	-3.353.030
Aanpassingen door contract wijzigingen	0	0	0
Afboekingen	-3.252.646		
Eindbalans 31/12/2023	43.988.081	40.441.728	85.848.309

De rentebaten met betrekking tot de leasevorderingen zijn opgenomen onder 'rentebaten op financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs'.

De toename in leasingverplichtingen is het gevolg van de hernieuwingen van huurcontracten (kantorennetwerk) en huurindexeringen.

Gebruiksrechten (right-of-use activa)

De gebruiksrechten hebben betrekking op huurcontracten van kantoorgebouwen voor eigen gebruik, andere gebouwen en auto's. De leaseovereenkomsten die onderverhuurd worden aan de kantoorhouders worden als leasevorderingen opgenomen en maken daarom geen deel uit van onderstaand overzicht.

De details per categorie van activa worden in onderstaande tabel opgenomen:

Actief	Afschrijvingen	Aanschaffings- waarde	Gecumuleerde afschrijvingen	Nettoboek- waarde
Leasing wagens	-1.899.287	6.833.177	-4.517.926	2.315.250
Leasing materiële vaste activa	-1.324.093	6.158.744	-3.417.733	2.741.011
Leasing gebouwen zonder sublease	-204.349	2.171.707	-804.784	1.366.923
Leasing andere gebouwen	-4.390.685	56.120.598	-9.686.631	46.433.967
Totaal 31/12/2022	-7.818.414	71.284.226	-18.427.074	52.857.152

Actief	Afschrijvingen	Aanschaffings- waarde	Gecumuleerde afschrijvingen	Nettoboek- waarde
Leasing wagens	-1.741.766	6.429.115	-4.967.687	1.461.428
Leasing materiële vaste activa	-1.043.847	6.143.152	-4.427.750	1.715.402
Leasing gebouwen zonder sublease	-254.905	1.886.016	-737.890	1.148.126
Leasing andere gebouwen	-4.286.109	53.636.721	-13.973.598	39.663.983
Totaal 31/12/2023	-7.326.627	68.095.005	-24.106.924	43.988.081

Leaseverplichtingen

De onderstaande tabellen geven een overzicht van het maturiteitsprofiel van de leaseverplichtingen:

Leaseverplichting (onverdisconteerd)	31/12/2022	31/12/2023
Tot 1 jaar	15.773.798	14.435.639
1 tot 5 jaar	48.312.342	45.886.319
Meer dan 5 jaar	36.627.952	29.623.513
Totaal	100.714.092	89.945.470

Leaseverplichting (verdisconteerd)	31/12/2022	31/12/2023
Tot 1 jaar	14.822.322	13.236.535
1 tot 5 jaar	46.889.751	44.125.208
Meer dan 5 jaar	35.549.416	28.486.566
Totaal	97.261.489	85.848.309

De gemiddelde verdisconteringsvoet van de leaseverplichtingen bedraagt 3,51% (vorig boekjaar -3,70%).

Leasevorderingen

De onderstaande tabellen geven een overzicht van het maturiteitsprofiel van de leasevorderingen:

Leasevorderingen (onverdisconteerd)	31/12/2022	31/12/2023
Tot 1 jaar	8.360.628	8.614.494
1 tot 5 jaar	26.870.438	27.039.010
Meer dan 5 jaar	9.640.094	7.575.770
Totaal	44.871.160	43.229.274

Leasevorderingen (verdisconteerd)	31/12/2022	31/12/2023
Tot 1 jaar	7.702.770	7.683.812
1 tot 5 jaar	25.991.166	25.588.538
Meer dan 5 jaar	9.324.645	7.169.378
Totaal	43.018.581	40.441.728

Uitoefening optieclausules leaseovereenkomsten

In bepaalde huurcontracten van kantoorgebouwen zijn er verlengingsopties voorzien die door de Vennootschap kunnen worden uitgeoefend. Op basis van de inschatting van de Vennootschap worden deze verlengingsopties meegenomen in de initiële inschatting van leaselooptijd aangezien de Vennootschap in haar leasecontracten de intentie heeft om de contracten voor de maximale contractuele looptijd (inclusief verlengingsopties) te gebruiken. De aangehouden verlengingsopties zijn alleen uitvoerbaar door de Vennootschap en niet door de lessors. In de meerderheid van de leasecontracten voor wagens zijn aankoopopties voorzien, waarbij de Vennootschap niet de intentie heeft deze optie uit te oefenen.

In uitzonderlijke omstandigheden, die aanleiding geven tot het vroegtijdig stopzetten van een leaseovereenkomst, zal er een herevaluatie uitgevoerd worden.

28. Reële waarde van financiële instrumenten

28.1. Waarderingsmethoden en input

De Vennootschap definieert de reële waarde als de prijs die ontvangen zou worden bij het verkopen van een actief of het transfereren van een schuld in een regelmatige transactie tussen marktparticipanten op het tijdstip van de waardebepaling. De reële waarde is niet de prijs die ontvangen zou worden op grond van een gedwongen transactie, een gedwongen verkoop of verplichte liquidatie.

De reële waarde is een markt gebaseerde en geen entiteit specifieke waardering; men dient gebruik te maken van veronderstellingen die andere marktdeelnemers zouden gebruiken in de waardering van financiële instrumenten, inclusief veronderstellingen over risico's. Enkel de karakteristieken van het instrument zelf mogen in rekening gebracht worden; karakteristieken die ontstaan doordat de entiteit het instrument aanhoudt worden dus niet in rekening gebracht in de waardering. Voor het bepalen van de reële waarde van een financieel instrument kiest de Vennootschap de waarderingsmethodes en technieken die gepast zijn onder de omstandigheden en waarvoor voldoende gegevens beschikbaar zijn om de reële waarde te berekenen. De gekozen techniek moet het gebruik van relevant observeerbare inputs maximaliseren en deze van niet-observeerbare inputs minimaliseren.

De Vennootschap boekt waarde-aanpassingen voor tegenpartijrisico op alle activa en passiva die aan reële waarde worden gewaardeerd. CVA (Credit Valuation Adjustment) is een aanpassing van de marktwaarde van afgeleide financiële instrumenten om bij de waardering rekening te houden met de kredietwaardigheid van de tegenpartij. Hierbij wordt

rekening gehouden met de huidige marktwaarde, verwachte toekomstige marktwaarde en de kredietwaardigheid (op basis van Credit Default Swap – spread van de tegenpartij). Voor afgeleide financiële instrumenten waarbij de tegenpartij een risico heeft op de Vennootschap wordt een DVA (Debit Valuation Adjustment) geboekt.

De waarderingsmethodieken, de waarderingshiërarchie en posities binnen de levels, en de reële waarde berekeningen van zowel de niet tegen reële waarde opgenomen financiële instrumenten als de tegen reële waarde opgenomen financiële instrumenten worden op kwartaalbasis toegelicht aan en gevalideerd door het Alco.

De waarderingshiërarchie van de Vennootschap maakt een onderscheid tussen de onderstaande niveaus. Het level (niveau) van de reële waarde is hierbij afhankelijk van het type van input dat gebruikt wordt voor de waardering van de financiële instrumenten.

- De Vennootschap gebruikt voor het bepalen van de reële waarde van financiële instrumenten vooreerst de genoteerde (onaangepaste) prijzen in een actieve markt (extern beschikbare en observeerbare reële waarden van financiële instrumenten op liquide markten). Slechts indien deze niet beschikbaar zijn, maakt de Vennootschap gebruik van waarderings technieken. De definitie van level 1 inputs verwijst naar de terminologie ‘actieve markt’; deze wordt omschreven als een markt waarin transacties in het instrument met voldoende frequentie en volume plaatsvinden zodat de prijsinformatie op een continue basis beschikbaar is. Of de frequentie en volume van de transacties voldoende zijn om te spreken van een actieve markt is een kwestie van beoordeling en hangt af van de specifieke feiten en omstandigheden van de markt voor het instrument. De Vennootschap maakt gebruik van meerdere bronnen (namelijk Bloomberg en Euroclear, de belangrijkste clearing- en bewaartegenpartij van de Vennootschap) en beoordeelt de liquiditeit op basis van prijsbeschikbaarheid en prijsverschillen tussen de verschillende bronnen. Indien op basis van deze analyse afwijkingen worden vastgesteld wordt een individuele detailanalyse voor het betrokken instrument uitgevoerd;
- Als de reële waarde niet beschikbaar is op basis van genoteerde prijzen in een actieve markt, bepaalt de Vennootschap de reële waarde op basis van waarneembare of niet-waarneembare parameters. Level 2 inputs betreffen observeerbare inputs die ofwel direct ofwel indirect zijn. Directe level 2 inputs zijn genoteerde prijzen voor gelijkaardige instrumenten in actieve markten, genoteerde prijzen voor identieke of gelijkaardige instrumenten in niet-actieve markten en andere inputs die observeerbaar zijn voor het instrument (bijvoorbeeld rente curves, impliciete volatiliteit, credit spreads) welke gebruikt kunnen worden als input voor het waarderingsmodel. Indirecte level 2 inputs zijn inputs die afgeleid worden van observeerbare marktgegevens. De gehanteerde waarderings technieken op basis van observeerbare parameters betreffen het verdisconteren van toekomstige kasstromen, en vergelijken met de reële waarde van een gelijkaardig instrument;
- Level 3 inputs zijn niet-observeerbare inputs. Ze zijn gebaseerd op door de Vennootschap gehanteerde assumpties bij de waardering. Voorbeelden van niet-observeerbare inputs zijn de historische volatiliteit van een genoteerd aandeel, niet-observeerbare rentes die afgeleid werden van observeerbare gegevens, maar welke niet bevestigd worden door observeerbare gegevens.

Wanneer bij de bepaling van de reële waarde gebruik wordt gemaakt van inputs die binnen verschillende niveaus vallen, wordt het actief of passief geklasseerd volgens het laagste niveau van de betrokken inputs (waarbij level 1 als hoogste en level 3 als laagste niveau gelden).

28.2. Niet tegen reële waarde opgenomen financiële instrumenten

De opgenomen reële waarden in deze rubriek worden in hoofdzaak bekomen op basis van interne berekeningen, met uitzondering van de schuldbewijzen die genoteerd zijn. Die kunnen dag per dag schommelen ten gevolge van de gebruikte parameters zoals rentevoeten, commerciële marge, en kredietwaardigheid van de tegenpartij. Het is ook niet de bedoeling om de reële waarde onmiddellijk te realiseren. Als gevolg daarvan vertegenwoordigt deze waarde niet de wezenlijke waarde voor de Vennootschap als going concern.

De schatting van de reële waarde van financiële instrumenten gewaardeerd tegen historische kostprijs vereist het gebruik van technieken, modellen, hypothesen en veronderstellingen.

De berekening van de reële waarde van financiële instrumenten, waarvan de reële waarden niet extern worden bekomen, kan als volgt worden samengevat:

- De reële waarde van consumentenkredieten, hypothecaire kredieten, leningen op termijn en de financiële verplichtingen op termijn (deposito's met vaste looptijd, kasbons, obligaties, achtergestelde leningen en obligaties) wordt bepaald door contractuele kasstromen te verdisconteren aan de hand van de contante waardeberekeningsmethode (Discounted Cash-Flow-methode). Het disconteringspercentage is gebaseerd op de risicovrije referentierente waarop een marktconforme marge is toegepast. Hierbij wordt onder meer rekening gehouden met een commerciële marge-spread, een kapitaalkost en een kredietkost. De gebruikte rentecurves zijn analoog aan deze die gebruikt werden bij de sensitiviteitsanalyse van het renterisico (zie risk gedeelte 5.1). De sensitiviteit van de marktwaarden van de level 3-waarden zit vervat in de daar vermelde bekomen 'economische waarden'-berekening (het betreft hier wel de impact van alle levels);
- De reële waarde van geldmiddelen, zichtdeposito's, gereguleerde spaardeposito's, deposito's van bijzondere aard en deposito's gekoppeld aan hypothecaire leningen wordt verondersteld gelijk te zijn aan de boekwaarde gezien het onmiddellijk opvraagbare of korte termijn karakter;
- Voor obligaties worden genoteerde (onaangepaste) prijzen weerhouden indien deze in een actieve markt worden verhandeld, indien de instrumenten als minder liquide worden beoordeeld worden waarderingmethoden gebruikt (theoretische of gemodelleerde koersen met prijscontrole – level 2, of prijsstelling door derden waarbij geen benchmark mogelijk is ten gevolge van een gebrek aan marktgegevens – level 3).

In de volgende tabel zijn de boekwaarde en de reële waarde weergegeven van de financiële activa en financiële verplichtingen, die op de geconsolideerde balans niet tegen hun reële waarde zijn opgenomen.

De tabel bevat niet de reële waarde van de niet-financiële instrumenten zoals materiële vaste activa en overige immateriële activa die reeds besproken werden bij de respectieve toelichtingen.

	Boekwaarde 31/12/2022	Reële waarde 31/12/2022	Boekwaarde 31/12/2023	Reële waarde 31/12/2023
Kasmiddelen en kasequivalenten	55.189.178	55.189.178	62.600.333	62.600.333
Tegoeden bij centrale banken en overige direct opvraagbare deposito's	3.177.357.910	3.177.495.028	2.153.523.163	2.153.523.163
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs				
Leningen aan kredietinstellingen	1.240.668	1.103.549	2.056.122	2.056.122
Zekerheden in contanten aan financiële instellingen	56.522.000	56.522.000	126.423.820	126.423.820
Leningen en voorschotten op andere cliënten				
Consumentenkrediet	385.141.837	368.330.344	427.815.655	422.342.039
Hypothecaire leningen	38.754.703.208	34.692.216.072	40.056.309.428	36.817.112.882
Leningen op termijn	1.476.731.957	1.373.809.426	1.484.976.649	1.429.910.162
Zichtdeposito's en voorschotten	3.928.875	3.928.875	3.059.280	3.059.280
Leasing	43.018.581	43.018.581	40.441.728	40.441.728
Schuldbewijzen	7.294.486.933	6.765.871.772	7.118.153.567	6.895.545.026
Totaal financiële activa	51.248.321.147	46.537.484.825	51.475.359.743	47.953.014.554
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs				
Deposito's van centrale banken	0	0	0	0
Deposito's van kredietinstellingen	1.786.200.219	1.786.200.219	1.130.294.811	1.130.294.811
Deposito's van andere dan centrale banken en kredietinstellingen				
Zichtdeposito's en voorschotten	7.058.329.917	7.058.329.917	6.067.620.094	6.067.620.094

Deposito's met vaste looptijd	909.240.741	892.238.829	8.338.474.447	8.379.739.780
Gereguleerde spaardeposito's	29.968.901.593	29.968.901.593	24.766.586.799	24.766.586.799
Deposito's gekoppeld aan hypothecaire leningen	756.734.642	770.201.445	630.183.927	672.943.001
Zekerheden in contanten	176.307.000	176.307.000	109.204.000	109.204.000
Overige deposito's	2.945.059.207	2.945.059.207	2.509.394.293	2.509.394.293
Deposito beschermingsregeling	0	0	0	0
Uitgegeven niet-achtergestelde schuldbewijzen				
Overige	6.379.999.074	5.875.670.717	6.727.324.493	6.385.641.543
Overige financiële verplichtingen	97.561.412	97.561.412	85.899.307	85.899.307
Totaal financiële verplichtingen	50.078.333.805	49.570.470.340	50.364.982.170	50.107.323.629

In de onderstaande tabel werden de *fair value* waarden van de vermelde IFRS-classificaties schematisch voorgesteld volgens de level hiërarchie.

Aan de financiële instrumenten op zeer korte termijn - waarbij de boekwaarde als reële waarde werd weerhouden - werd door de Vennootschap een level 2 toegekend, de andere berekende reële waarden krijgen een level 3 toegekend.

31/12/2022	Reële waarde	Level 1	Level 2	Level 3
Kasmiddelen en kasequivalenten	55.189.178	0	55.189.178	0
Tegoeden bij centrale banken en overige direct opvraagbare deposito's	3.177.495.028	0	3.177.495.028	0
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	43.304.800.618	5.115.099.909	1.754.888.421	36.434.812.289
Leningen en voorschotten	36.538.928.846	0	104.573.004	36.434.355.842
Schuldbewijzen	6.765.871.772	5.115.099.909	1.650.315.416	456.447
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	49.570.470.340	3.950.759.082	41.962.301.815	3.657.409.443

31/12/2023	Reële waarde	Level 1	Level 2	Level 3
Kasmiddelen en kasequivalenten	62.600.333	0	62.600.333	0
Tegoeden bij centrale banken en overige direct opvraagbare deposito's	2.153.523.163	0	2.153.523.163	0
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	45.736.891.059	5.535.760.981	1.525.553.991	38.675.576.086
Leningen en voorschotten	38.841.346.033	0	171.980.950	38.669.365.083
Schuldbewijzen	6.895.545.026	5.535.760.981	1.353.573.042	6.211.003
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	50.107.323.629	3.950.759.082	42.499.155.104	3.657.409.443

De kasmiddelen en tegoeden bij centrale banken en overige direct opvraagbare deposito's worden gewaardeerd aan level 2 reële waarden (gezien het korte termijn karakter).

De leningen en voorschotten gewaardeerd aan level 3 reële waarden betreffen voornamelijk de hypothecaire leningen aan particulieren waarbij Argenta een marktwaardering heeft berekend op basis van een DCF-model. Hierbij worden bepaalde assumpties betreffende spread en prepayment rate toegepast. In de gehanteerde spread wordt onder meer rekening gehouden met een commerciële marge inclusief een add-on van 15bp om een potentieel verlies van een stuk

commerciële marge ingeval verkoop te reflecteren in de waardering, een kapitaalkost en een kredietkost. Voor de Nederlandse hypotheken worden cashflows na renteherziening niet meegenomen voor de reële waarde berekening.

De Vennootschap monitort op periodieke basis de commerciële marge en vergelijkt deze met de geobserveerde commerciële marge bij transacties in de markt (met name de commerciële marge die wordt afgestaan aan de investeerders in een RMBS-transactie).

Onder de 'financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs' komen de betrokken schuldbewijzen uit de effectenportefeuille. De betrokken reële waarden worden extern bekomen.

De financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs opgenomen onder level 2 betreffen de deposito's van kredietinstellingen, zichtdeposito's, geregementeerde spaardeposito's en overige deposito's. Gezien het korte termijn karakter van deze schulden worden deze als level 2 opgenomen (boekwaarde wordt alsook gelijkgesteld aan reële waarde).

De onder level 3 opgenomen financiële verplichtingen betreffen de kasbons, achtergestelde leningen en deposito's met vaste looptijd waarbij een marktwaardering wordt berekend op basis van een DCF-model. De uitgegeven Covered bonds en uitgiftes onder het EMTN programma worden opgenomen onder level 1 aangezien er voldoende bewijs beschikbaar is voor het bestaan van een liquide markt voor deze instrumenten.

Globaal gezien is de reële waarde tegenover 2022 toegenomen ten gevolge van de beperkte afname van de lange termijn rentecurve aan het einde van 2023. De daling van de risicovrije rentecurve zorgt ervoor dat de reële waarde (van voornamelijk instrumenten met vaste rente) relatief stijgt en bijgevolg ook de verhouding reële waarde/boekwaarde.

28.3. Tegen reële waarde opgenomen financiële instrumenten

In de volgende tabellen wordt de reële waarde weergegeven van de financiële instrumenten die op de balans reeds tegen hun reële waarde zijn opgenomen.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de level hiërarchie van de tegen reële waarde opgenomen financiële activa en verplichtingen.

De Vennootschap gebruikt voor het bepalen van de reële waarde vooreerst de genoteerde (onaangepaste) prijzen in een actieve markt. De Vennootschap maakt hierbij gebruik van dezelfde externe bronnen zoals vorige jaren, namelijk Bloomberg en Euroclear. Instrumenten worden ingedeeld onder level 2 indien er theoretische of gemodelleerde koersen beschikbaar zijn die kunnen gestaafd/gebenchmarkt worden met een andere bron of prijsstelling door derden. Voor instrumenten opgenomen in level 3 worden prijzen van derden ontvangen waarvoor de Vennootschap geen benchmark heeft.

De reële waarden van de afgeleide instrumenten worden intern berekend met behulp van een FINCAD-applicatie en onder andere in het kader van de European Market Infrastructure Regulation (EMIR) worden de marktwaarden dagelijks berekend.

Het collateral management (margin calls) gebeurt afhankelijk van de gemaakte afspraken op een dagelijkse of wekelijkse basis. De bij de margin calls bekomen externe marktwaarden worden stelselmatig vergeleken met de intern berekende reële waarden.

De vanilla derivaten (vanilla IRS en caps) worden gewaardeerd op basis van rentecurves en impliciete volatiliteiten die observeerbaar zijn in de markt (level 2-input). De reële waarde van deze transacties wordt dan ook beschouwd als level 2.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de level-hiërarchie van de tegen reële waarde opgenomen financiële activa en verplichtingen.

31/12/2022	Totaal	Level 1	Level 2	Level 3
Aan reële waarde opgenomen activa	9.663.405.580	6.880.750.231	2.772.413.068	10.242.281
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	107.585.916	0	107.585.916	0
Activa gerelateerd aan unit-linked verzekeringscontracten (tak 23)	2.754.692.170	2.754.692.170	0	0
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	4.636.008.677	4.062.898.680	570.711.705	2.398.292
Financiële activa voor niet-handelsdoeleinden verplicht gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	97.337.817	63.159.381	26.334.447	7.843.989
Derivaten gebruikt ter afdekking	2.067.781.000	0	2.067.781.000	0
Aan reële waarde opgenomen verplichtingen	2.974.709.414	2.754.692.170	220.017.244	0
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	91.549.794	0	91.549.794	0
Verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde met waardeveranderingen in winst en verlies	2.754.692.170	2.754.692.170	0	0
Derivaten gebruikt ter afdekking	128.467.450	0	128.467.450	0
31/12/2023	Totaal	Level 1	Level 2	Level 3
Aan reële waarde opgenomen activa	9.496.327.073	7.221.770.550	2.264.460.040	10.096.483
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	63.051.701	0	63.051.701	0
Activa gerelateerd aan unit-linked verzekeringscontracten (tak 23)	2.995.790.474	2.995.790.474	0	0
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	4.906.197.652	4.153.994.359	749.839.167	2.364.126
Financiële activa voor niet-handelsdoeleinden verplicht gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	106.229.924	71.985.717	26.511.850	7.732.357
Derivaten gebruikt ter afdekking	1.425.057.322	0	1.425.057.322	0
Aan reële waarde opgenomen verplichtingen	3.290.996.188	2.995.790.474	295.205.714	0
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	52.642.345	0	52.642.345	0
Verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde met waardeveranderingen in winst en verlies	2.995.790.474	2.995.790.474	0	0
Derivaten gebruikt ter afdekking	242.563.369	0	242.563.369	0

Bij de portefeuille 'financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat' zijn er sporadisch wijzigingen tussen level 1 en level 2 ten gevolge van wijzigingen in de liquiditeit van de instrumenten (bijvoorbeeld meer providers).

In 2022 waren er geen levelwijzigingen van level 1 naar level 2 bij de instrumenten gewaardeerd aan reële waarde. In 2023 was er 1 reclassificatie van level 1 naar level 2 (exposure 32,18 mio euro) bij de instrumenten gewaardeerd aan reële waarde. Tevens was er in de eerste jaarhelft 1 reclassificatie van level 2 naar level 1 (exposure 2,6 mio euro), die in september op eindvervaldag kwam.

De onderstaande tabel geeft de reconciliatie weer van de level 3 reële waarden tussen 1 januari 2022 en 31 december 2023.

	Schuldbewijzen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waarde- veranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	Eigenvermogen- instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waarde- veranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	Financiële activa (verplicht) ge- waardeerd tegen reële waarde met verwerking van waarde- veranderingen in winst of verlies
Begin totaal 01/01/2022	585.276	2.455.665	7.306.512
Aankopen/nieuwe contracten	0	0	643.160
Vervallen instrumenten	0	0	0
Terugbetalingen (gedeeltelijk)	-510.221	0	-138.091
Mutaties naar andere levels	0	0	0
Mutaties van andere levels	0	0	0
Andere mutaties (waaronder waardewijzigingen)	0	-132.428	32.408
Eind totaal 31/12/2022	75.055	2.323.237	7.843.989
Aankopen/nieuwe contracten	0	0	64.316
Vervallen instrumenten	0	0	0
Terugbetalingen (gedeeltelijk)	0	0	-239.384
Mutaties naar andere levels	0	0	0
Mutaties van andere levels	0	0	0
Andere mutaties (waaronder waardewijzigingen)	0	-34.166	63.436
Eind totaal 31/12/2023	75.055	2.289.071	7.732.357

Zoals af te leiden uit de tabel is er maar een beperkt bedrag aan level 3 marktwaarden bij de betrokken financiële instrumenten. Het totaal van de schuldbewijzen en eigenvermogensinstrumenten gewaardeerd aan level 3 reële waarden bedraagt maar 10.096.483 euro per 31 december 2023.

Levelwijzigingen op zich hebben geen impact op de P&L. De delta marktwaarden van de financiële instrumenten aan reële waarde met wijziging in reële waarde naar het eigen vermogen komen immers in de overige onderdelen van het totaalresultaat terecht in het eigen vermogen.

De 10.096.483 euro instrumenten met een level 3 reële waarde betreffen voornamelijk aandelen van een infrastructuurfonds, vastgoedcertificaten en deelbewijzen van een ESG fonds waar de Vennootschap een prijsstelling of waardering van derden ontvangt.

Toelichting over het kredietrisico in de marktwaarde van de derivaten

Conform de marktpraktijken werd er rekening gehouden met een CVA (Credit Valuation Adjustment) en DVA (Debit Valuation Adjustment) bij de marktwaardering van de derivaten. De gecombineerde impact van beide elementen bedroeg 7,0 miljoen euro op de waardering in 2023 ten opzichte van 6,2 miljoen euro in 2022, welke een resultaatimpact geeft van 0,8 miljoen euro in 2023.

29. Derivaten

De Vennootschap heeft, naast in contracten besloten derivaten, per 31 december 2023 drie derivaattypes (afgeleide financiële instrumenten) op haar balans staan: renteopties (gekochte en verkochte caps), (gekochte) swaptions en swaps.

Afgeleide financiële instrumenten moeten onder IFRS ressorteren onder de handelsportefeuille, tenzij er een afdekkingsrelatie wordt aangetoond tussen het betreffende actief en een welbepaald afgedekt bestanddeel.

Dergelijke afdekkingsrelatie kan als effectief worden beschouwd als onder invloed van marktfactoren zoals rentewijzigingen, de waardeschommelingen of kasstromen van het afgeleide financiële instrument de waardeschommelingen of kasstromen van het afgedekte bestanddeel nagenoeg volledig compenseren.

Als gevolg van de strenge IFRS-voorwaarden om deze als afdekkingsinstrumenten te kunnen classificeren, worden ze soms toch geassocieerd als derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden.

De Vennootschap maakt gebruik van afdekkingstransacties die voldoen aan alle daartoe vereiste voorwaarden voor afdekkingstransacties van IAS 39 zoals goedgekeurd door de EU. Hierdoor worden de betrokken afdekkingsinstrumenten geassocieerd als derivaten gebruikt ter afdekking. Het kader om *micro hedges* te verwerken op de portefeuille gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat en het kader om afgeleide instrumenten als *cashflow hedge* te verwerken, werd ook ingebeld bij de Vennootschap.

Er werd in 2022 en 2023 geen *off setting* gedaan bij de verwerking van de afgeleide instrumenten op de balans en buitenbalans, zodat er geen toelichtingen conform de beschrijvingen van IFRS 7 over dit onderwerp werden gedaan.

Renteopties

Renteopties worden gebruikt als bescherming tegen het renterisico en zijn opties waarbij de verkoper zich verplicht aan de koper een renteverskil te betalen in ruil voor een door de koper betaalde premie. Dit renteverskil is het verschil tussen de huidige rente en een afgesproken rentetarief voor een notioneel bedrag.

Per einde 2023 had de Vennootschap 3 rentecaps voor haar globaal renterisicobeheer op haar balans staan voor een notioneel bedrag van 0,65 miljard euro.

Daarnaast heeft ze ook caps met betrekking tot de effectiseringstransacties op haar balans staan. Per einde 2023 had ze 8 caps (back-to-back) inzake de effectiseringstransacties op haar balans staan.

Financiële activa (niet beursgenoteerd)	Aantal	Notioneel	31/12/2022	Aantal	Notioneel	31/12/2023
Renteopties – caps	7	1.250.000.000	15.899.102	3	650.000.000	10.261.279
Caps effectiseringstransacties	4	3.011.796.945	91.686.815	4	2.857.860.129	52.790.422

Financiële verplichtingen (niet beursgenoteerd)	Aantal	Notioneel	31/12/2022	Aantal	Notioneel	31/12/2023
Renteopties - caps	0	0	0	0	0	0
Caps effectiseringstransacties	4	3.011.796.945	91.549.794	4	2.857.860.129	52.642.345

De 3 caps worden (alhoewel ze afgesloten zijn om het renterisico in te dekken) in IFRS verwerkt als instrumenten aangehouden voor handelsdoeleinden.

De gebruikte reële waarden van de bovenstaande afzonderlijk vermelde afgeleide financiële instrumenten werden uitsluitend bepaald op basis van waarderingstechnieken die zich baseren op objectief observeerbare marktparameters.

Swaptions

In 2023 zijn er in totaliteit 8 swaptions met een nominale waarde van 1,15 miljard euro.

Een swaption geeft de koper het recht om na de optieperiode een swap af te sluiten en dus een fixed rate te betalen of te ontvangen. Bij een payer swaption heeft de koper het recht om vaste rente te betalen en vlottend te ontvangen. Deze swaptions worden verwerkt als hedging derivaten (macro hedge) met neutralisatie van de delta intrinsieke waarde en met de delta tijdswaarde in NII.

Renteswaps

Renteswaps zijn contractuele overeenkomsten tussen twee partijen op grond waarvan rentekasstromen in dezelfde valuta worden uitgewisseld. Deze verplichtingen worden berekend op basis van verschillende rentetypes. Bij de meeste renteswaps vindt een netto- uitwisseling van kasstromen plaats. Dit bestaat uit het verschil tussen de vaste en variabele rentebetalingen.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van alle per jaareinde aanwezige swaps en swaptions, de ingedekte posities en de verwerkingwijze in IFRS.

2022				
Aantal	Notioneel	Indekking	Verwerking in IFRS	Type derivaat
102	12.350.000.000	Renterisico portfolio kredieten	Macro portfolio fair value hedge	Interest rate swaps
11	836.373.888	Renterisico individuele schuldbewijzen	Micro fair value hedge	Interest rate swaps
4	2.000.000.000	Renterisico individuele uitgegeven schuldbewijzen	Micro fair value hedge	Interest rate swaps
11	1.450.000.000	Renterisico portfolio kredieten	Macro portfolio fair value hedge	Swaptions
2023				
Aantal	Notioneel	Indekking	Verwerking in IFRS	Type derivaat
127	18.250.000.000	Renterisico portfolio kredieten	Macro portfolio fair value hedge	Interest rate swaps
11	836.373.888	Renterisico individuele schuldbewijzen	Micro fair value hedge	Interest rate swaps
4	2.000.000.000	Renterisico individuele uitgegeven schuldbewijzen	Micro fair value hedge	Interest rate swaps
8	1.150.000.000	Renterisico portfolio kredieten	Macro portfolio fair value hedge	Swaptions

Toelichtingen bij de geconsolideerde winst- en verliesrekening

30. Netto rentebaten

De verdeling van de rentebaten en -lasten per soort financieel instrument dat rentemarge genereert, is hieronder terug te vinden. De rentebaten en rentelasten worden verwerkt volgens de effectieve rentemethode.

	31/12/2022	31/12/2023
Rentebaten berekend volgens de effectieve rentemethode	898.298.601	1.405.022.416
Financiële activa tegen reële waarde gewaardeerd met waardeveranderingen in winst of verlies	609.548	1.303.302
Financiële activa tegen reële waarde gewaardeerd met waardeveranderingen via de niet-gerealiseerde resultaten	46.105.305	105.322.207
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs – leningen en voorschotten	755.458.504	919.183.107
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs – schuldbewijzen	81.574.173	130.870.498
Derivaten gebruikt ter afdekking	8.734.973	245.160.882
Overige activa	876.909	2.499.938
Rentebaten op passiva	4.939.188	682.482
Rentelasten	251.625.894	581.089.847
Deposito's van centrale banken en kredietinstellingen	4.756.963	55.464.172
Deposito's van andere dan centrale banken en kredietinstellingen	57.618.109	312.189.497
Niet-achtergestelde uitgegeven schuldbewijzen	41.544.370	144.031.331
Achtergestelde uitgegeven schuldbewijzen	0	0
Leasing verplichtingen	623.882	1.148.219
Derivaten gebruikt ter afdekking	141.803.824	65.485.254
Overige passiva	892.720	2.679.083
Rentelasten op activa	4.386.026	92.291
Netto rentebaten	646.672.707	823.932.569
waarvan rentebaten van in waarde verminderde financiële activa	404.177	507.381

De netto rentebaten zijn gestegen in 2023. De rentebaten zijn toegenomen en zijn het gevolg van de combinatie van de stijging van het rendement op de liquide middelen, een positieve bijdrage van de derivaten (positieve impact van de uitgevoerde indekking op een renteverhoging die zich nu gemanifesteerd heeft) en stijging van de rente-opbrengsten van de hypotheek- en beleggingsportefeuille, waar het rendement op de recente productie en aankopen hoger ligt dan diegene die op eindvervaldag komen. Het niveau van waargenomen vervroegde aflossingen op hypotheekleningen viel door de stijgende rente op hypotheekleningen terug, waardoor de wederbeleggingsvergoedingen terugvielen van 20,3 miljoen euro in 2022 naar 2,0 miljoen euro in 2023.

De financieringskosten (exclusief derivaten) stegen door de hogere rentevergoedingen op de deposito's en de verschuiving van korte termijn deposito's naar lange termijn deposito's. Daarnaast werd verder ingezet op de uitgifte van niet-retail financiering. De rentekost van de RMBS obligaties is gestegen (variabele rentevergoeding), en de uitgiftes van Covered bonds en EMTN obligaties uitgegeven in 2022 en 2023 dragen een relatief hogere rentekost, ten gevolge van de algemene stijging van de rentecurve. De rentekost op de ontvangen cash collateral nam toe met 60,5 miljoen euro aangezien deze ook gelinkt is aan variabele rente.

Het hedging resultaat kende een zeer positieve evolutie. De indekking – met zijn bijhorende kost in de voorbije jaren – werpt nu zijn vruchten af. Door de hogere Euribor-rentes zijn er positieve rendementen op de portefeuille derivaten. Daarnaast had de stijging van de rentecurve in 2022 een sterk negatief effect op de tijdswaarde-kost van de swaptions, welke in 2023 opnieuw stabiliseerde.

31. Dividendinkomsten

De onderstaande tabel geeft een specificatie van de ontvangen dividenden.

	31/12/2022	31/12/2023
Inkomsten dividenden	7.909.586	8.249.479
Eigen vermogensinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	6.644.225	6.674.572
Eigen vermogensinstrumenten verplicht gewaardeerd aan reële waarde door winst of verlies	1.265.360	1.574.907

32. Netto baten uit provisies en vergoedingen

De netto baten uit provisies en vergoedingen stegen met 5,5 miljoen euro tot 86,8 miljoen euro voor het boekjaar 2023.

	31/12/2022 herzien	31/12/2023
Baten uit provisies en vergoedingen	267.923.010	276.265.913
Effecten: aan- en verkooporder en overige	17.106.342	11.779.470
Vermogensbeheer, inclusief centrale administratiediensten voor collectieve belegging	196.257.776	209.046.015
Klantmiddelen die worden gedistribueerd maar niet beheerd	18.811.461	17.071.953
Betalingsdiensten	25.935.374	29.264.047
Overige	9.812.057	9.104.429
Lasten in verband met provisies en vergoedingen	-186.598.492	-189.433.426
Acquisitiekosten	-144.972.287	-143.089.772
Vermogensbeheer	-8.499.989	-8.725.225
Bewaring	-1.915.104	-2.070.051
Betalingsdiensten	-26.298.775	-30.615.671
Overige	-4.912.338	-4.932.708
Netto baten uit provisies en vergoedingen	81.324.517	86.832.488
waarvan netto baten uit provisies en vergoedingen	81.323.892	87.792.559
waarvan netto baten toegewezen aan verzekeringsresultaat	625	-960.071

De evolutie van de baten uit provisies en vergoedingen betreft een combinatie van dalende vergoedingen bij aan- en verkooporders, maar een stijging van de ontvangen beheersvergoeding van de fondsen en een stijging van de opbrengsten van de betalingsdiensten. De instapvergoedingen op beleggingen vielen terug ten gevolge van daling van de nettoproductie cijfers ten opzichte van 2022. Recuperaties uit de leningactiviteit vielen ook beperkt terug door de afname in verstrekte hypothecaire leningen ten opzichte van 2022.

Onder de lasten zien we gelijkblijvende acquisitiekosten die betaald worden aan de zelfstandige kantoorhouders van de Vennootschap en stijgende vergoedingen voor de betalingsdiensten.

33. Gerealiseerde winsten of verliezen uit financiële activa en verplichtingen niet gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies

Het gerealiseerde resultaat op enerzijds financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat en anderzijds financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, kan als volgt worden voorgesteld:

	31/12/2022	31/12/2023
Gerealiseerde winsten		
Schuldbewijzen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	24.098	123.102
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	542.363	0
Gerealiseerde verliezen		
Schuldbewijzen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	-209.031	-336.779
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	-958	-86.940
Totaal netto gerealiseerd resultaat	356.472	-300.617
waarvan schuldbewijzen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	-184.932	-213.677
waarvan financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	541.405	-86.940

In de toelichting 28 zijn de reële waarden van de categorie 'financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs' te vinden. Per 2022 en 2023 waren er geen gerealiseerde resultaten uit financiële verplichtingen (niet gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies).

In 2023 bedroegen de gerealiseerde resultaten respectievelijk -213.677 euro voor schuldbewijzen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat, en -86.940 euro voor financiële activa aan geamortiseerde kostprijs. De verkopen binnen de rubriek financiële activa aan geamortiseerde kostprijs (hold-to-collect businessmodel) betreffen 2 positie voor een boekwaarde van 14.975.353 euro die werd verkocht omwille van een verhoogd geobserveerd kredietrisico.

34. Winsten of verliezen uit financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden

Het resultaat van de activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden kan als volgt worden voorgesteld:

	31/12/2022	31/12/2023
Reële waarde wijzigingen met betrekking tot caps	13.986.344	-5.626.767

Onder het nettoresultaat is het resultaat van renteopties terug te vinden. De betrokken caps werden steeds voor rekening van de Vennootschap afgesloten in het kader van het ALM-beleid.

Het resultaat van de caps is de resultante van het aan marktwaarde opnemen van de betrokken instrumenten op de balans met verwerking van de marktwaarde in de resultatenrekening.

35. Winsten of verliezen uit financiële activa voor niet-handelsdoeleinden (verplicht) gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies

Deze rubriek omvat het resultaat van activa die niet voor handelsdoeleinden worden aangehouden maar (verplicht) tegen reële waarde door winst of verlies dienen verwerkt te worden.

Het betreft de marktaandeel impact van de aandelenportefeuille aan reële waarde door winst en verlies en een beperkte portefeuille effecten die niet voldeden aan de SPPI-testen en daardoor aan marktwaarde op de balans met impact op de P&L werden opgenomen.

	31/12/2022	31/12/2023
Reële waarde wijzigingen met betrekking tot schuldbewijzen	-8.801.871	1.107.030
Reële waarde wijzigingen met betrekking tot eigenvermogensinstrumenten	-11.654.673	3.963.320

36. Winsten of verliezen uit de administratieve verwerking van afdekkingstransacties

Voor de derivaten die vallen onder de reële waarde afdekkingstransacties om het renterisico van een portefeuille of van individuele effecten af te dekken, wordt de betreffende rente weergegeven onder netto rentebaten.

De reële waardeveranderingen van deze derivaten en de reële waardeveranderingen die voortkomen uit het afgedekte risico van de afgedekte activa worden opgenomen in de post 'winsten (verliezen) uit de administratieve verwerking van afdekkingstransacties'.

	31/12/2022	31/12/2023
Afdekking renterisico van een portefeuille		
Wijziging van de reële waarde van de afgedekte posities	-2.343.367.013	799.235.195
Wijziging van de reële waarde van de afdekkingsinstrumenten	2.364.824.008	-804.739.360
Afdekking renterisico van individuele schuldbewijzen		
Wijziging van de reële waarde van de afgedekte posities	-111.604.894	30.575.454
Wijziging van de reële waarde van de afdekkingsinstrumenten	111.893.864	-30.697.410

	31/12/2022	31/12/2023
Compensatie bij overgang van Euribor naar Ester (Euro short-term rate)	0	0
Afdekking renterisico van individuele uitgegeven schuldbewijzen		
Wijziging van de reële waarde van de afgedekte posities	122.105.231	-63.098.744
Wijziging van de reële waarde van de afdekkingsinstrumenten	-122.093.421	63.090.342
Winsten of verliezen uit de administratieve verwerking van afdekkingstransacties	21.757.775	-5.634.523

Het verschil tussen de wijzigingen in marktwaarde van de afgedekte posities en de wijziging in marktwaarde van de afdekkinginstrumenten geeft het resultaat van de afdekkingstransacties. Het bovenstaande bevat de macro hedge (afdekking renterisico van een portefeuille) en micro hedge (afdekking renterisico van individuele instrumenten).

37. Gerealiseerde winsten of verliezen uit niet-financiële activa

In de onderstaande tabel wordt het resultaat van het niet langer opnemen van andere dan 'voor verkoop aangehouden activa' opgenomen.

	31/12/2022	31/12/2023
Winsten materiële vaste activa	297.288	78.770
Winsten vastgoedbeleggingen	6.888	747
Verliezen materiële vaste activa	-20.467	-442.601
Verliezen vastgoedbeleggingen	0	0
Totaal	283.710	-363.084

38. Netto overige exploitatiebaten

Het overige exploitatieresultaat bestaat uit de volgende componenten:

	31/12/2022 herzien	31/12/2023
Overige exploitatiebaten		
Huurinkomsten uit vastgoedbeleggingen	0	0
Ontvangen vergoedingen agenten	10.033.363	9.944.228
Overige	5.527.277	7.564.870
Overige exploitatielasten		
Overige	-594.005	-1.893.799
Totaal	10.610.452	15.615.298
waarvan netto exploitatiebaten	8.882.173	15.518.988
waarvan netto exploitatiebaten toegewezen aan verzekeringsresultaat	1.728.279	96.310

De 'overige' onder overige exploitatiebaten bevatten onder meer recuperaties van administratieve kosten (dossierkosten) van klanten en van huurlasten en IT-infrastructuur van agenten. De toename is gerelateerd het tegenboeken van een schuld voor commissies aan tussenpersonen door het vervallen van de vordering (+1,8 miljoen euro).

39. Administratieve lasten

De personeelslasten bestaan uit de volgende componenten:

	31/12/2022 herzien	31/12/2023
Bezoldigingen	80.166.500	97.624.565
Sociale lasten	19.564.954	22.492.716
Pensioenlasten	10.621.226	6.883.467
Op aandelen gebaseerde betalingen	0	0
Andere	3.788.758	5.741.094
Totaal personeelslasten	114.141.438	132.741.843
waarvan personeelskosten	104.439.373	119.918.329
waarvan personeelskosten toegewezen aan verzekeringsresultaat	9.702.065	12.823.514
Gemiddeld personeelsaantal in VTE	1.025,5	1.103,6

De toename in bezoldigingen reflecteert in grote mate de toename in FTE en de inflatiekost op de bezoldigingen. De Vennootschap zet actief in op het minder afhankelijk zijn van externe consultants en het aanwerven van intern personeel.

De Vennootschap heeft in hoofdzaak pensioenverplichtingen op basis van toegezegde bijdrageregelingen. De bijdrage wordt enkel betaald door de werkgever. In België wordt een minimumrendement voorzien bij deze groepsverzekeringen.

Er zijn geen 'op aandelen gebaseerde betalingen' bij de Vennootschap.

De overige administratieve lasten worden als volgt gespecificeerd:

	31/12/2022 herzien	31/12/2023
Marketingkosten	7.743.744	6.385.912
Honoraria - IT	55.942.267	71.231.448
Honoraria (inclusief wettelijke en fiscale)	30.544.856	30.085.075
IT- uitgaven	70.589.953	75.160.212
Huurgelden	4.647.856	4.559.067
Bedrijfsbelastingen en bankentaksen	102.784.717	112.020.480
Servicingkosten (hypothecaire leningen, ATM)	21.843.868	22.825.861
Werk- en nutsvoorzieningen	8.079.131	8.631.709
Kosten toezichthouder	9.560.096	11.180.174
Verzendkosten	3.368.312	3.506.425
Interimpersoneel	2.037.017	1.815.145
Andere	23.127.703	27.360.570
Totaal administratieve uitgaven	340.269.521	374.762.077
waarvan administratieve uitgaven	306.290.179	336.558.231
waarvan administratieve uitgaven toegewezen aan verzekeringsresultaat	33.979.342	38.203.846

De stijging van de algemene en administratieve uitgaven is de resultante van investeringen in digitalisering en projecten om de applicatie- en data-infrastructuur te vernieuwen, maar tevens gestegen uitgaven om te voldoen aan verschillende wettelijke vereisten en de bankheffingen.

Onder de post “honoraria – IT” en ‘IT-uitgaven’ komen in hoofdzaak kosten van externe IT-medewerkers en/of managed services contracten, applicatiebeheer, storage, maintenance en infrastructuur. De investeringen in digitalisering en projecten om de applicatie- en data-infrastructuur te vernieuwen werden verdergezet.

De huurgelden betreffen bijkomende lasten en kosten gerelateerd aan huurcontracten en leasecontracten die als kortlopend en/of immaterieel worden beschouwd.

De “bedrijfsbelastingen en bankentaksen” blijven een groot deel uitmaken van de administratieve kosten en zijn gestegen van 102,8 miljoen euro naar 112,0 miljoen euro.

De post ‘andere’ bevat onder meer: telefoonkosten, portkosten, bureelbenodigdheden, bijdragen beroepsverenigingen en reiskosten. Het betreft kostenrubrieken die strikt werden opgevolgd.

40. Bijzondere waardeverminderingen

De wijzigingen in de bijzondere waardeverminderingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31/12/2022	31/12/2023
Schuldbewijzen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	-3.017.907	-2.734.914
Schuldbewijzen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	-5.130.498	-10.056.446
Leningen en voorschotten gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	-14.259.123	-3.231.724
Gebouwen, terreinen, uitrusting	0	-2
Goodwill	0	0
Bijzondere waardeverminderingen	-22.407.527	-16.023.086

De onderstaande mutatietabellen geven de samenstelling en evolutie van de bijzondere waardeverminderingen per 31 december 2022 en 31 december 2023 weer. De bijzondere waardeverminderingen op toekomstige verplichtingen en gegeven garanties zijn toegelicht onder hoofdstuk 5.3 en 25.

Per 2022 is er een negatieve impact van 22.407.527 euro waarvan 8.148.405 euro bij de schuldbewijzen (3.017.907 euro voor schuldbewijzen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat en 5.130.498 euro voor schuldbewijzen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs) en 14.259.123 euro bij leningen en vorderingen.

Per 2023 is er een negatieve impact van 16.023.084 euro waarvan 12.791.360 euro bij de schuldbewijzen (2.734.914 euro voor schuldbewijzen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat en 10.056.446 euro voor schuldbewijzen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs) en 3.231.724 euro bij leningen en vorderingen.

	01/01/2022	Wijziging van de waardever- mindere- ningen op de balans	31/12/2022	Recupe- raties via winst of verlies	Recht- streekse afboekingen (geen impact op resultaat)	Totale impact op winst en verlies
Schuldbewijzen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	-1.369.519	-3.017.906	-4.387.425	0	0	-3.017.906
Fase 1	-1.244.761	-1.849.984	-3.094.745			-1.849.984
Fase 2	-124.758	-1.167.922	-1.292.680			-1.167.922
Fase 3	0	0	0	0	0	0
Schuldbewijzen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	-1.733.047	-5.130.497	-6.863.544	0	0	-5.130.497
Fase 1	-1.553.019	-3.689.406	-5.242.425			-3.689.406
Fase 2	-180.028	-1.441.091	-1.621.119			-1.441.091
Fase 3	0	0	0	0	0	0
Leningen en voorschotten gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	-34.250.846	-11.284.795	-45.535.642	1.300.769	-4.275.097	-14.259.123
Fase 1	-2.772.217	-2.730.078	-5.502.295			-2.730.078
Fase 2	-6.608.873	-8.194.972	-14.803.845			-8.194.972
Fase 3	-24.869.756	-359.745	-25.229.502	1.300.769	-4.275.097	-3.334.073
waarvan consumentenkrediet	-3.940.216	-975.006	-4.915.222	247.105	-583.598	-1.311.498
waarvan hypothecaire leningen	-17.827.236	-748.014	-18.575.249	903.171	-738.268	-583.111
waarvan leningen op termijn	-227.798	-234.938	-462.736	0	0	-234.938
waarvan zichtdeposito's en voorschotten	-2.874.507	1.598.212	-1.276.295	150.493	-2.953.231	-1.204.526
Totaal	-37.353.412	-19.433.198	-56.786.611	1.300.769	-4.275.097	-22.407.526

	01/01/2023	Wijziging in de classificatie naar aanleiding van de initiële toepassing van IFRS17	Wijziging van de waardeverminderingen op de balans	31/12/2023	Recuperaties via winst of verlies	Rechtstreekse afboekingen	Totale impact op winst en verlies
--	------------	---	--	------------	-----------------------------------	---------------------------	-----------------------------------

**Schuldbewijzen
gewaardeerd tegen
reële waarde met
verwerking van
waardeveranderingen
in de overige
onderdelen van het
totaalresultaat**

	-4.387.425	-739.218	-2.734.914	-7.861.557	0	0	-2.734.914
Fase 1	-3.094.745	-739.218	-163.778	-3.997.741			-163.778
Fase 2	-1.292.680	0	-2.571.136	-3.863.816			-2.571.136
Fase 3	0	0	0	0	0	0	0

**Schuldbewijzen
gewaardeerd tegen
geamortiseerde
kostprijs**

	-6.863.544	739.218	-10.056.446	-16.180.772	0	0	-10.056.446
Fase 1	-5.242.425	739.218	-1.142.512	-5.645.719			-1.142.512
Fase 2	-1.621.119	0	-8.913.934	-10.535.053			-8.913.934
Fase 3	0	0	0	0	0	0	0

**Leningen en voor-
schotten gewaardeerd
tegen geamortiseerde
kostprijs**

	-45.535.642	0	-49.863	-45.585.504	1.378.636	-4.560.497	-3.231.724
Fase 1	-5.502.295	0	-945.699	-6.447.994			-945.699
Fase 2	-14.803.845	0	2.230.922	-12.572.923			2.230.922
Fase 3	-25.229.502	0	-1.335.086	-26.564.588	1.378.636	-4.560.497	-4.516.947
waarvan consumentenkrediet	-4.915.222	0	-286.760	-5.201.982	236.028	-1.809.259	-1.859.992
waarvan hypothecaire leningen	-18.575.249	0	-1.884.727	-20.459.976	705.523	-1.212.111	-2.391.315
waarvan leningen op termijn	-462.736	0	57.511	-405.226	0	0	57.511
waarvan zicht- deposito's en voorschotten	-1.276.295	0	778.891	-497.404	437.085	-1.539.127	-323.152
Totaal	-56.786.611	0	-12.841.223	-69.627.833	1.378.636	-4.560.497	-16.023.084

De fase 3 waardeverminderingen zijn de individuele bijzondere waardeverminderingen die worden aangelegd. De gedetailleerde mutatietafel voor bijzondere waardeverminderingen per 31 december 2022 en 2023 werd opgenomen onder de toelichting voor kredietrisico in het hoofdstuk 5.3.

Verwachte kredietverliezen (ECL) op de financiële instrumenten worden berekend op basis van een scenario-gewogen model dat historische en toekomstgerichte informatie omvat. De ECL wordt berekend als de som van de gewogen kredietverliezen in drie macro-economische scenario's.

ECL-verliezen worden berekend door de waarschijnlijkheid toe te passen dat een kredietnemer in gebreke blijft op de verwachte blootstelling in geval van wanbetaling, rekening houdend met het verwachte verlies in geval van wanbetaling, verdisconteerd tegen de effectieve rente van het instrument en gecorrigeerd voor de overlevingskansen van het krediet.

Voor de berekening van de ECL per 31 december 2023 is de volgende benadering toegepast:

- Actualisering van de prognose van de belangrijkste toekomstgerichte indicatoren die kredietverliezen veroorzaken in de retail- en de non-retailportefeuille. De verliesverwachtingen verschillen per scenario en omvatten respectievelijk een zachte landing, een harde landing en een externe schok.
- Het scenario van de zachte landing is gebaseerd op de macro-economische projecties die de centrale banken in december 2023 bekendmaakten. In het scenario van de harde landing wordt aangenomen dat de inflatie hardnekkiger is, waardoor de ECB de rente verder zou moeten verhogen en er in 2024 een diepere recessie wordt verwacht. In het scenario met een externe schok wordt een zachtere recessie verwacht in 2024. Beide (harde en externe schok) zijn interne scenario's. De aannames zijn gebaseerd op marktonderzoek, historische analyse en onze interne beoordeling van de vooruitzichten voor de macro-economische omgeving.
- Herschikking van de waarschijnlijkheid dat de scenario's zich voordoen naar 40% zachte landing (in 2022 50%), 30% harde landing (in 2022 40%), 30% externe schok (in 2022 10%). De weging van de verschillende scenario's wordt periodiek aangepast op basis van de ontwikkeling van de belangrijkste macro-economische indicatoren in combinatie met onze interne beoordeling van waar we staan binnen de economische cyclus.

De onderstaande tabel bevat de vergelijking van de belangrijkste toekomstgerichte indicatoren voor de retail portefeuille en de niet-retail portefeuille volgens de verschillende scenario's per 31 december 2023 in vergelijking met 31 december 2022.

	31/12/2022						31/12/2023					
Soft landing (2023) / Milde recessie (2022)	2022E	2023E	2024E	2025E	2026E	2027E	2023E	2024E	2025E	2026E	2027E	2028E
Retail												
Werkloosheid BE (%)	5,7	6,2	6,3	6,0	5,5	5,5	5,6	5,5	5,5	5,6	5,5	5,5
Werkloosheid NL (%)	3,6	4,2	4,0	3,3	3,4	3,4	3,6	4,0	4,2	3,8	3,8	3,8
Huisprijsindex BE (% JoJ)	3,2	0,0	1,3	2,0	2,0	2,0	0,0	0,0	1,8	1,4	2,0	2,0
Huisprijsindex NL (% JoJ)	13,9	-3,1	-3,3	2,0	2,0	2,0	-3,3	0,4	2,2	2,0	2,0	2,0
Niet-retail												
BBP Eurozone (% JoJ)	3,4	0,5	1,9	1,8	1,4	1,0	0,6	0,8	1,5	1,5	1,4	1,3
Inflatie Eurozone (% JoJ)	8,4	6,3	3,4	2,3	2,0	2,0	5,4	2,7	2,1	1,9	2,0	2,0
Werkloosheid Eurozone (%)	6,7	6,9	6,8	6,6	6,7	6,7	6,5	6,6	6,5	6,4	6,3	6,3

31/12/2022							31/12/2023					
Hard landing (2023) / Energieschok (2022)	2022E	2023E	2024E	2025E	2026E	2027E	2023E	2024E	2025E	2026E	2027E	2028E

Retail

Werkloosheid BE (%)	5,7	7,9	8,1	7,7	6,8	6,5	5,6	8,2	8,6	8,2	7,8	7,4
Werkloosheid NL (%)	3,6	4,3	4,6	4,6	6,3	6,0	3,6	6,0	6,4	6,0	5,6	5,2
Huisprijsindex BE (% JoJ)	3,2	-5,5	2,3	2,0	1,8	1,5	0,0	-5,0	1,3	1,6	2,0	2,3
Huisprijsindex NL (% JoJ)	13,9	-14,5	2,3	2,0	1,8	1,5	-3,3	-10,0	1,3	1,6	2,0	2,3

Niet-retail

BBP Eurozone (% JoJ)	3,4	-0,6	0,2	0,3	0,7	1,0	0,6	-2,0	0,0	0,4	0,9	1,3
Inflatie Eurozone (% JoJ)	8,4	7,4	3,6	2,7	2,3	2,0	5,4	4,5	1,0	1,3	1,7	2,0
Werkloosheid Eurozone (%)	6,7	8,6	8,6	8,3	8,0	7,7	6,5	8,9	9,3	8,9	8,5	8,1

31/12/2022							31/12/2023					
Externe schok	2022E	2023E	2024E	2025E	2026E	2027E	2023E	2024E	2025E	2026E	2027E	2028E

Retail

Werkloosheid BE (%)	5,7	7,3	7,8	7,5	7,2	6,9	5,6	7,3	7,0	6,7	6,4	6,1
Werkloosheid NL (%)	3,6	5,2	5,7	5,4	5,1	4,8	3,6	5,4	5,1	4,8	4,5	4,2
Huisprijsindex BE (% JoJ)	3,2	1,4	1,1	1,1	1,1	1,1	0,0	-2,0	2,3	2,3	2,3	2,3
Huisprijsindex NL (% JoJ)	13,9	1,4	1,1	1,1	1,1	1,1	-3,3	-4,0	2,3	2,3	2,3	2,3

Niet-retail

BBP Eurozone (% JoJ)	3,4	-1,0	-0,5	0,0	0,5	1,0	0,6	-0,5	0,5	0,8	1,0	1,3
Inflatie Eurozone (% JoJ)	8,4	1,8	1,5	1,5	1,5	1,5	5,4	2,5	2,0	2,0	2,0	2,0
Werkloosheid Eurozone (%)	6,7	8,7	9,2	8,9	8,6	8,3	6,5	8,1	7,8	7,5	7,2	6,9

De netto bijzondere waardeverminderingen voor niet-retailposities (schuldbewijzen en (lokale) overheids- en bedrijfsleningen onder leningen en voorschotten tegen geamortiseerde kostprijs) stegen in 2023 tot 26,3 miljoen euro, vergeleken met EUR 12,9 miljoen euro aan het begin van het jaar, wat resulteerde in een totale impact van -13,4 miljoen euro op de winst-en verliesrekening.

De stijging van de bijzondere waardeverminderingen was voornamelijk te wijten aan de ratingverlagingen naar en binnen fase 2 binnen de vastgoed obligatieportefeuille. De waardeverminderingen worden bijgevolg grotendeels veroorzaakt door enerzijds rating- en stagingmigraties met betrekking tot fase 2 voor -11,4 miljoen euro en -3,4 miljoen euro vanwege wijzigingen in de toekomstgerichte indicatoren en de weging van de scenario's met betrekking tot de totale portefeuille. Er zijn momenteel geen bijzondere waardeverminderingen in fase 3 voor niet-retail posities.

De impact van netto bijzondere waardeverminderingen op de winst-en-verliesrekening op retail posities voor hypotheekleningen en consumentenkredieten voor boekjaar 2023 bedraagt -2,6 miljoen euro.

De updates van de macro-economische voorspellingen halverwege het jaar en aan het einde van het jaar hebben elkaar grotendeels gecompenseerd.

Voor de Nederlandse hypotheekportefeuille daalden de fase 1 en 2 bijzondere waardeverminderingen met 1,7 miljoen euro. De belangrijkste oorzaken voor deze daling zijn:

- Geactualiseerd model voor de inschatting van vervroegde aflossing (+1,0 miljoen euro);
- Macro-economische evoluties, met een gunstigere ontwikkeling van de huizenprijzen (HPI) in de tweede helft van het jaar. (+0,8 miljoen euro).

Wat betreft de fase 3 bijzondere waardeverminderingen is er in de loop van 2023 voor de Nederlandse hypotheekportefeuille een daling van +0,3 miljoen euro. Deze daling wordt voornamelijk veroorzaakt door een beperkte instroom van nieuwe defaults in de loop van 2023 t.o.v. de uitstroom door curing en aflossingen. Er werd een beperkt bedrag aan kredieten in default afgeschreven.

In de loop van 2023 is er voor de Belgische hypotheekportefeuille een daling van de fase 1 en 2 bijzondere waardeverminderingen ten belope van 0,6 miljoen euro. De belangrijkste oorzaken van deze daling zijn:

- Een positief effect van de indexering van eigendommen (onderpanden) (+0,7 miljoen euro);
- De update van de vervroegde aflossingen per scenario leidde tot een hogere waardevermindering (-0,4 miljoen euro).

De fase 3 bijzondere waardeverminderingen zijn voor de Belgische hypotheekportefeuille toegenomen met -2,1 mio euro in 2023, ten gevolge van:

- Instroom als gevolg van 'harde' UTP criteria (-1,5 miljoen euro) welke collectieve schuldregeling en fraude-indicatoren omvatten, en 'zachte' UTP criteria (-2,7 miljoen euro);
- Bereiken van 90 dagen achterstand (backstop) (-0,8 miljoen euro);
- Wanbetalingen in verband met uitstel van betaling (-1,2 miljoen euro);
- Dit wordt gecompenseerd door een uitstroom van +2,9 miljoen euro door curing of afgesloten leningen;
- Daarnaast werd EUR 1,1 miljoen aan leningen in gebreke afgeschreven.

In de LOA-portefeuille stijgen de fase 3 bijzondere waardeverminderingen met -0,4 miljoen euro en de fase 1 en 2 bijzondere waardeverminderingen met -0,2 miljoen euro. De stijging in de fase 3 waardeverminderingen wordt voornamelijk verklaard door de instroom van 2,2 miljoen euro aan 90 dagen achterstallige leningen. Aan de andere kant waren er afschrijvingen voor 1,6 miljoen euro van leningen in gebreke.

Voor de zichtrekeningen (debetstanden en overdisponeringen) is in de loop van 2023 voor 1,5 miljoen euro afgeschreven. Bijgevolg dalen de waardeverminderingen in fase 3 met +0,7 miljoen euro in deze portefeuille. De voorzieningen in fase 1 en 2 zijn stabiel.

In 2023 werden in totaal +1,4 miljoen euro recuperaties op reeds afgeschreven dossiers ontvangen.

De gecombineerde impact van alle management-overlays verhoogt de stock van fase 1 en 2 waardeverminderingen met 11,8 miljoen euro tegenover een verhoging met 14,6 miljoen euro in 2022. Deze overlays zijn consistent met deze toegepast in 2022 en bestaan uit de volgende componenten.

- Verhoogde LGD, aangezien de ECL-modellen nog niet zijn toegespitst op de nieuwe definitie van wanbetaling. Voor de Belgische portefeuille is de impact 5,4 miljoen euro, voor de Nederlandse portefeuille 6,4 miljoen euro. Backtests hebben uitgewezen dat deze toename adequaat is en de relevante evoluties worden in de ECL-berekeningen verwerkt volgens de interne verwachtingen;
- Bijkomende toewijzing aan fase 2 omwille van gevoeligheid aan hoge energieprijzen: voor de Belgische portefeuille is de impact 0,2 miljoen euro, voor de Nederlandse portefeuille is de impact 0,9 miljoen euro;
- Toewijzing aan fase 2 van niet-aflossende leningen met hoge Loan-To-Value (LTV), omwille van de onzekerheid of de waarde van het pand op maturiteit voldoende zal zijn om het kapitaal terug te betalen: impact 1,5 miljoen euro;
- Toewijzing aan fase 2 van niet-aflossende leningen met hoge LTI, omwille van onzekerheid rond terugbetalingscapaciteit op lange termijn: impact 0,8 miljoen euro.

De overlays worden goedgekeurd door de verantwoordelijke eerstelijnsdirecteuren en geacteerd op het GRC-FR.

De belangrijkste sensitiviteit van de fase 1 en 2 bijzondere waardeverminderingen voor de retailportefeuilles heeft betrekking op de HPI. Als de huizenprijzen een neerwaartse schok van 10% zouden ondervinden, stijgen de fase 1 en 2 provisies voor de Belgische hypotheekportefeuille met 1,4 miljoen euro en voor de Nederlandse hypotheekportefeuille met 3,8 miljoen euro.

Het 'worst case' scenario, namelijk 100% gewicht op het 'hard landing' scenario, zou leiden tot een stijging van de bijzondere waardeverminderingen met 1,0 miljoen euro voor de Belgische hypotheekportefeuille en 5,5 miljoen euro voor de Nederlandse hypotheekportefeuille, dit als gevolg van een toenemend risico op de vervaldatum van niet-aflossende leningen en een hoger aandeel leningen in fase 2. Het volledige gewicht op 'externe schok' scenario en 'soft landing' scenario zou leiden tot een totale daling van respectievelijk 1,0 miljoen euro of 1,8 miljoen euro.

41. Belastinglasten

De details van de huidige en uitgestelde belastingen zijn hieronder weergegeven:

	31/12/2022 herzien	31/12/2023
Actuele belastingen		
Actuele belastingen op resultaat boekjaar	72.624.785	103.179.573
Actuele belastingen uit voorgaande periodes	-741.598	-310.742
Uitgestelde belastingen		
Uitgestelde belastingen – fiscale verliezen en DBI	-9.166.162	19.489.639
Uitgestelde belastingen – uit vorige periodes	-242.761	-184.523
Uitgestelde belastingen – boekhoudkundige tijdelijke verschillen	11.886.902	-1.914.232
Impact totale belastingen op het resultaat	74.361.167	120.259.714
Aansluiting wettelijk en effectief belastingtarief		
Winst voor belastingen	328.806.289	430.288.837
Wettelijk belastingtarief	25,00%	25,00%
Berekende winstbelastingen tegen wettelijk tarief	82.201.572	107.572.209
Verschillen in belastingtarieven in andere jurisdicties	1.195.464	868.770
(Terugname) Waardevermindering op uitgestelde belastingen - DBI	-12.879.579	302.720
Verschillen door niet belastbare baten	-3.009.376	-1.825.160
Verschillen door lasten die niet fiscaal aftrekbaar zijn	7.156.713	14.007.712
Belastingen vorige periodes	-984.359	-495.265
Belastingsimpact wijziging belastingtarief	417.005	0
Andere verschillen in statutaire belastingen	263.725	-171.273
Totaal winstbelasting	74.361.166	120.259.714
Effectief belastingtarief	22,45%	27,95%

Zoals terug te vinden in de bovenstaande tabel bedroeg het effectieve belastingtarief 22,45% in 2022 en 27,95% in 2023 tegenover het wettelijke tarief van 25,00% in België.

Indien geen rekening wordt gehouden met de tegenboekings van de waardevermindering op de voorheen niet erkende fiscale latenties van 13,3 miljoen euro van uitgestelde belastingen, bedraagt het effectieve belastingpercentage 26,78% in 2022.

Een deel van de belastbare basis wordt gerealiseerd in Nederland en Luxemburg.

Het resultaat in Nederland wordt grotendeels gerealiseerd door het bijkantoor van de Vennootschap, waarbij de Vennootschap aan het bijkantoor financiering verschaft en een aantal activiteiten (vooral in het kader van algemene strategie en risicobeheersing) uitvoert ten behoeve van het bijkantoor. Voor de resultaatstoewijzing naar het bijkantoor (vergoeding voor de centrale financieringsfunctie en centrale functies) heeft de Vennootschap een voorafgaandelijke afspraak (ruling). Op 31 december 2019 liep de bestaande voorafgaandelijke afspraak af en werd een nieuwe aanvraag ingediend, en werd het mechanisme van de ingediende aanvraag toegepast bij het opstellen van de balans en resultaten vanaf 2020.

In 2022 werden de aangelegde waardeverminderingen op overgedragen verliezen en fiscale aftrekken van 13,3 miljoen euro tegengeboekt, gezien de positieve evolutie in de verwachte winstgevendheid als het gevolg van de gestegen rentecurves en volgend uit de gekozen strategische positionering.

De belastingen van vorige periodes betreffen correcties naar aanleiding van belastingcontrole en voor de afwijking tussen de bij afsluiting van het boekjaar opgenomen fiscale provisie en de effectieve aangifte.

De toename in de post 'lasten die niet fiscaal aftrekbaar zijn' betreft het gevolg van de invoering vanaf 2023 van de beperking (tot 80%) van de aftrekbaarheid van de jaarlijkse taks kredietinstellingen.

Op 22 december 2021 heeft de Europese Commissie een richtlijn gepubliceerd tot waarborging van een mondiaal minimumniveau van belastingheffing van multinationale groepen en omvangrijke binnenlandse groepen in de Unie (Pijler 2). Op 19 december 2023 werd deze richtlijn omgezet in Belgisch recht.

Op heden heeft de Vennootschap in alle jurisdicties waarin ze aanwezig is, een effectieve belastingvoet die hoger ligt dan 15%. De Vennootschap valt onder de voorziene 'safe harbour' overgangsmaatregelen. De Vennootschap zal gebruik maken van de tijdelijke uitzondering om uitgestelde belastingen te verwerken die verbonden zijn aan de implementatie van de richtlijn.

Andere toelichtingen

42. Bezwaarde activa

Via de circulaire 2015/03 heeft de Belgische toezichthouder de richtsnoeren van de Europese Bankautoriteit (EBA) van 27 juni 2014 over de openbaarmaking van bezwaarde en niet-bezwaarde activa in het Belgische prudentiële kader ten uitvoer gebracht.

De instellingen moeten op voortschrijdende wijze basisinformatie over de voorafgaande twaalf maanden openbaar maken uitgaande van mediaanwaarden van ten minste driemaandelijke gegevens. Hieronder wordt een overzicht gegeven van de bezwaarde activa bij de Vennootschap op rapportering toestand 31 december 2022 en 2023 evenals het gemiddelde over 2023.

	31/12/2022	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2023	Gemiddelde 2023	Gemiddelde 2023
	Nominale waarde	Reële waarde	Nominale waarde	Reële waarde	Nominale waarde	Reële waarde
Schuldbewijzen						
Collateral voor afgeleide instrumenten (caps en swaps)	449.000.000	433.488.478	563.000.000	550.719.387	523.583.333	507.390.578
Collateral voor Bank Card Company	67.450.000	61.507.945	70.450.000	67.326.169	70.200.000	65.891.776
Collateral voor TLTRO	0	0	0	0	0	0
Collateral voor Pandbrieven	26.000.000	23.854.174	45.000.000	46.085.039	37.083.333	35.932.899
Collateral voor Target2-platform	50.000.000	49.110.542	50.000.000	51.900.875	50.000.000	50.291.271
Collateral voor bekomen kredietlijn NBB	312.193.000	279.506.643	314.193.000	292.333.234	312.859.667	283.728.128
Totaal gegeven collateral	904.643.000	847.467.781	1.042.643.000	1.008.364.703	993.726.333	943.234.653
Schuldbewijzen						
Collateral voor afgeleide instrumenten (caps en swaps)	0	0	0	0	-193.667	-170.190
Totaal ontvangen collateral	0	0	0	0	-193.667	-170.190

	31/12/2022	31/12/2022	31/12/2023	31/12/2023	Gemiddelde 2023	Gemiddelde 2023
	Nominale waarde	Reële waarde	Nominale waarde	Reële waarde	Nominale waarde	Reële waarde
Leningen en voorschotten						
Collateral						
Collateral voor Pandbrieven	2.435.553.147		3.055.863.811		2.897.313.462	
Totaal gegeven collateral	2.435.553.147		3.055.863.811		2.897.313.462	
Liquide middelen						
Betaalde cash (afgeleide producten)		56.522.000		126.423.820		60.777.217
Ontvangen cash (afgeleide producten)		-1.955.801.057		-1.232.349.994		-1.878.329.125
Netto ontvangen collateral		-1.899.279.057		-1.105.926.174		-1.817.551.908

Eind 2023 waren er voor nominaal 563,0 miljoen euro bezwaard in het kader van afgeleide instrumenten, 70,5 miljoen euro in het kader van het gebruik van kredietkaarten door klanten van de Vennootschap en 45,0 miljoen euro schuldinstrumenten en 3,1 miljard euro leningen voor de Covered bond uitgiften.

Daarnaast was er 126,4 miljoen euro cash betaald en 1.232,3 miljoen euro cash ontvangen bij het collateral beheer voor afgeleide instrumenten. Het betreft de uitwisseling van collateral (in geld – variation margin) voor het kredietrisico (ten gevolge van de reële waarde) op derivaten af te dekken.

De bank heeft 50 miljoen euro collateral gegeven voor Target2-platform en er is een kredietlijn bij de NBB van 314,2 miljoen euro waarvoor effecten zullen bezwaard worden op het moment dat deze kredietlijn wordt aangesproken.

43. Effectiseringbeleid

Het operationele kader en het beleid om effectiseringstransacties te kunnen verwezenlijken, werd medio 2007 uitgewerkt. In 2017, 2018, 2019 en 2021 werden effectiseringstransacties uitgevoerd.

De Vennootschap heeft verder in het kader van haar beleggingsbeleid een aantal ABS'en en MBS'en in haar beleggingsportefeuille. Hieronder wordt de portefeuille weergegeven volgens hun exposure met vermelding van het type en het land van uitgifte. De Vennootschap investeert enkel in de A-tranches van effectiseringstransacties en heeft geen 're-securitisation' posities in haar bezit.

Per type	Land	Boekwaarde 31/12/2022	Boekwaarde 31/12/2023
MBS	Spanje	6.977.539	5.424.502
MBS	Frankrijk	531.551	0
MBS	Nederland	394.909.561	286.022.881
ABS	België	37.511.830	26.061.937
ABS	Duitsland	23.794.068	13.006.907
ABS	Frankrijk	40.481.114	55.351.587
ABS	Ierland	62.076.036	34.962.243
ABS	Luxemburg	76.458.487	99.659.913
ABS	Nederland	11.155.596	5.391.285
Totaal effectiseringsposities		653.895.782	525.881.255

De MBS'en hebben allemaal betrekking op geëffectiseerde hypotheekleningen. De ABS'en hebben voornamelijk betrekking op geëffectiseerde autoleningen.

44. Buitenbalansverplichtingen

De Vennootschap heeft zelf zekerheden verstrekt op zijn eigen financiële activa. In het onderstaande overzicht zijn de redenen en nominale waarden te vinden van de betrokken activa.

	31/12/2022	31/12/2023
Ontvangen zekerheden	50.225.653.724	51.523.180.227

De ontvangen zekerheden hebben betrekking op de in het kader van de kredietverlening ontvangen zekerheden (onder andere hypothecaire inschrijvingen, in pand gegeven effecten).

Hieronder zijn de toegekende en ontvangen financiële garanties terug te vinden.

	31/12/2022	31/12/2023
Toegekende financiële garanties	4.458.272	4.566.889
Ontvangen financiële garanties	0	0

Ten slotte zijn er nog de toegekende en ontvangen kredietlijnen. De toegekende kredietlijnen hebben betrekking op betekende kredietlijnen en kredietoffertes voor de retail kredietverlening.

De ontvangen kredietlijnen hebben betrekking op de van andere financiële instellingen ontvangen kredietlijnen op de rekeningen die de Vennootschap bij deze instellingen heeft.

	31/12/2022	31/12/2023
Toegekende kredietlijnen	2.259.399.068	1.515.538.739
Ontvangen kredietlijnen	259.000.000	263.300.000

De Bankpool heeft een kredietlijn bij de NBB van 263 miljoen euro. De daling van de toegekende kredietlijnen en leningen in aanvraag is volume gedreven. Het betreffen voornamelijk kredietaanvragen in het proces van goedkeuring in het kader van de hypothecaire kredietverlening.

De waardeverminderingen op toekomstige verplichtingen (toegekende kredietlijnen) en gegeven garanties zijn toegelicht onder hoofdstuk 5.3 en 24.

Argenta biedt haar klanten ook beleggingen aan. In onderstaande tabel worden de effecten in bewaargeving opgesplitst naar de gelden die beheerd worden door de dochtermaatschappijen Argenta Asset Management en Arvestar enerzijds, en de verdeelde maar niet beheerde effecten anderzijds. Argenta heeft geen discretionair beheer.

	31/12/2022	31/12/2023
Effecten in bewaargeving	14.217.652.991	16.145.548.206
asset management	12.968.828.995	15.030.714.710
verdeeld maar niet beheerd	1.248.823.996	1.114.833.496

45. Voorwaardelijke verplichtingen

De Vennootschap is gedaagde met betrekking tot een aantal geschillen binnen het kader van de normale bedrijfsuitoefening.

De Vennootschap treft voorzieningen voor dergelijke zaken wanneer, naar het oordeel van het management en na overleg met haar juridische adviseurs, het waarschijnlijk is dat de Vennootschap betalingen zal moeten doen en het te betalen bedrag met voldoende betrouwbaarheid kan worden geschat.

Deze voorzieningen werden kort toegelicht bij toelichting 25. Voorzieningen.

Met betrekking tot verdere claims en juridische procedures tegen de Vennootschap waarvan het management op de hoogte is (en waarvoor, overeenkomstig de hiervoor beschreven principes, geen voorziening is getroffen), is het management, na het inwinnen van professioneel advies, van oordeel dat deze claims geen kans van slagen hebben, dan wel dat de Vennootschap zich met succes tegen de claims kan verdedigen of dat de uitkomst van deze zaken naar verwachting niet zal resulteren in een significant verlies in de resultatenrekening. Op heden is de Vennootschap niet betrokken in materiële geschillen.

46. Gebeurtenissen na balansdatum

Omstandigheden die de ontwikkeling van Argenta beïnvloeden

De finale goedkeuring voor het gebruik van de IRB-modellen voor de portefeuille hypothecaire leningen Nederland werd in januari 2024 ontvangen. Vanaf rapporteringsdatum 31 maart 2024 zullen deze modellen dan ook gebruikt worden. Dit zal leiden tot een geschatte daling van de risicogewogen activa met ongeveer 1,8 miljard euro.

Sinds het einde van het boekjaar heeft zich naar best weten van de raad van bestuur geen andere belangrijke gebeurtenissen voorgedaan met betrekking tot de Vennootschap.

Er hebben na de balansdatum m.a.w. geen materiële gebeurtenissen plaatsgevonden die een bijstelling van de geconsolideerde jaarrekening van de Vennootschap per 31 december 2023 nodig maken.

Goedkeuring ter publicatie

Op 26 maart 2024 heeft de raad van bestuur de jaarrekening beoordeeld en zijn goedkeuring gegeven voor publicatie. De jaarrekening zal aan de algemene vergadering van aandeelhouders worden voorgelegd op 26 april 2024.

Bijkomende inlichtingen

De IFRS-jaarrekening van de Vennootschap verschijnt in het Nederlands en het Engels. Vragen in verband met de verspreiding van deze verslagen kunt u richten aan:

Argenta Bank- en Verzekeringsgroep nv

Belgiëlei 49-53
B-2018 Antwerpen
Tel: + 32 3 287 48 25
pers@argenta.be

Klachtenbeheer

Bij een klacht of bemerking over de dienstverlening van de Argenta Groep, vragen wij u om in eerste instantie contact op te nemen met de kantoorhouder van het kantoor waar u klant bent. De kantoorhouders staan altijd paraat en proberen al het nodige te doen om uw probleem te verhelpen. Als deze bemiddeling u niet tevredenstelt, kunt u zich in tweede instantie richten tot de dienst Klachtenbeheer van de Argenta Groep, zowel voor de activiteiten van de Bankpool als de activiteiten van de Verzekeringspool.

Klachtenbeheer
Belgiëlei 49-53
B-2018 Antwerpen
Tel: + 32 3 285 56 45
klachtenbeheer@argenta.be

Wie geen voldoening vindt bij de dienst Klachtenbeheer van Argenta, kan aankloppen bij Ombudsfin (de Bemiddelingsdienst Banken – Kredieten – Beleggingen) of bij de Ombudsman van de Verzekeringen. Argenta Spaarbank is lid van Ombudsfin, Argenta Assuranties van de Ombudsman van de Verzekeringen.

Overzicht van gebruikte afkortingen

AAM	Argenta Asset Management
ABS	Asset Backed Securities
AE	Asset Encumbrance
AER	Asset Encumbrance Ratio
AFS	Available For Sale
ALCO	Assets Liability Comité
ALM	Asset Liability Management
Aras	Argenta Assuranties nv
Aspa	Argenta Spaarbank nv
BM	Business Model
BVg	Bank- en Verzekeringsgroep nv
CBFA	Commissie Bank-, Financie- en Assurantiewezen
CBHK	Centraal Bureau voor Hypothecaire Kredieten
CCO	Chief Commercial Officer
CD	Certificates of Deposits
CEO	Chief Executive Officer
CET 1	Common Equity Tier 1
CFH	Cash Flow Hedge
CFO	Chief Financial Officer
CGU	Kasstroomgenererende eenheid
CODM	Chief Operating Decision Maker
COO	Chief Operating Officer
COREP	Common Reporting
COSO	Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission
CRA	Credit Risk Analysis
CRD	Capital Requirements Directive
CRO	Chief Risk Officer
CRR	Capital Requirements Regulations
CVA	Credit Valuation Adjustment
DC	Danish Compromise
DCF	Discounted Cash Flow methode
DTA	Deferred Tax Asset
DSTI	Debt Service To Income
DVA	Debt Valuation Adjustment
EAD	Exposures At Default
EBA	European Banking Authority
ECB	Europese Centrale Bank

ECL	Expected Credit Losses
ELBE	Expected Loss Best Estimate
EMIR	European Market Infrastructure Regulation
EONIA	Euro OverNight Index Average
EPC	Energie Prestatie Certificaat
ESTR	Euro Short Term Rate
FICOD	Financial Conglomerates Directive
FIRB / AIRB	Foundation Internal Ratings Based / Advanced Internal Rating Based
FVOCI	Fair Value through Other Comprehensive Income
GRC	Groepsrisicocomité
HTM	Held To Maturity
IAS	International Accounting Standards
IBNR	Incurred But Not Reported
ICAAP	Internal Capital Adequacy Assessment Process
IFRS	International Financial Reporting Standards
ILAAP	Internal liquidity adequacy assessment process
IO	Investerings Overleg
IPT	Individuele Pensioentoezegging
IRB	Internal Ratings Based (AIRB advanced, FIRB foundation)
IRS	Interest Rate Swap
JST	Joint Supervisory Team
Kreco	Kredietrisicocomité retail
KRI	Key Risk Indicator
KRS	Kantoor Risico Score
LAT	Liability Adequacy Test
LCR	Liquidity Coverage Ratio
LGD	Loss Given Default
LRE	Leverage Ratio Exposure
LTi	Loan To Income
LTRO	Long Term Refinancing Operation
MBS	Mortgage Backed Securities
MCR	Minimum Capital Requirements
MREL	Minimum Requirement on own funds & Eligible Liabilities
NFR	Non Financial Risk
NHG	Nationale Hypotheek Garantie
NSFR	Net Stable Funding Ratio
OCI	Other Comprehensive Income of Overige Elementen van het Totaalresultaat of Niet-gerealiseerde Resultaten
OLO	Obligation Linéaire/Lineaire Obligatie

ORSA	Own Risk and Solvency Assessment
OTC	Over The Counter
PD	Probability of Default
PIT	Point In Time
Prico	Pricing comité
Proco	Product comité
RA(S)CI	Responsible Accountable (Supportive) Consulted Informed
RAF	Risico Appetijt Framework
RMBS	Residential Mortgage Backed Security
RO	Rating Overleg
ROE	Return On Equity
ROI	Return On Investment
SCR	Solvency Capital Requirements
SFCR	Solvency and Financial Condition Report
SII	Solvency II
SPPI	Solely Payments of Principal and Interest
SREP	Supervisory Review and Evaluation Process
TC	Total Capital
TIM	Treasury and Investment Management
TIS	Treasury and Investment Service
TLTRO	Targeted Longer-Term Refinancing Operations
TREA	Total Risk Exposure Amount
TTC	Through The Cycle
VRC	Verzekeringsrisicocomité
WAP	Wet betreffende de Aanvullende Pensioenen
WVV	Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering van Argenta Bank- en Verzekeringsgroep NV over de geconsolideerde jaarrekening voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2023

In het kader van de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van Argenta Bank- en Verzekeringsgroep NV (de “Vennootschap”) en zijn dochterondernemingen (samen de “Groep”), leggen wij u ons commissarisverslag voor. Dit bevat ons verslag over de geconsolideerde jaarrekening voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2023, alsook de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Dit vormt een geheel en is ondeelbaar.

Wij werden benoemd in onze hoedanigheid van commissaris door de algemene vergadering van 30 april 2021, overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die beraadslaagt over de jaarrekening afgesloten op 31 december 2023. Wij hebben de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van de Groep uitgevoerd gedurende drie opeenvolgende boekjaren.

Verslag over de geconsolideerde jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de geconsolideerde jaarrekening van de Groep over het boekjaar afgesloten op 31 december 2023 opgesteld in overeenstemming met de IFRS boekhoudnormen zoals uitgegeven door de International Accounting Standards Board en zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften. Deze geconsolideerde jaarrekening omvat de geconsolideerde balans (vóór winstbestemming) op 31 december 2023, alsook de geconsolideerde winst- en verliesrekening, het geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat, het geconsolideerd overzicht van wijzigingen in het eigen vermogen en het geconsolideerd kasstroomoverzicht over het boekjaar afgesloten op die datum evenals de toelichting van de materiële grondslagen voor financiële verslaggeving en overige informatievervalsing. Het totaal van de geconsolideerde balans bedraagt EUR 60.323.298.001 en de geconsolideerde winst- en verliesrekening sluit af met een winst van het boekjaar van EUR 310.029.123.

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en de financiële toestand van de Groep op 31 december 2023, alsook van haar geconsolideerde resultaten en van haar geconsolideerde kasstromen over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met de IFRS boekhoudnormen zoals uitgegeven door de International Accounting Standards Board en zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften.

Basis voor het oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België. Wij hebben bovendien de door IAASB goedgekeurde internationale controlestandaarden toegepast die van toepassing zijn op de huidige afsluitdatum en nog niet goedgekeurd zijn op nationaal niveau. Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie "Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening" van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de Vereniging de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met de IFRS boekhoudnormen zoals uitgegeven door de International Accounting Standards Board en zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften, alsook voor de interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

Bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de Groep om haar continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de Groep te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de geconsolideerde jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel

of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze geconsolideerde jaarrekening, beïnvloeden.

Bij de uitvoering van onze controle leven wij het wettelijk, reglementair en normatief kader dat van toepassing is op de controle van de geconsolideerde jaarrekening in België na. Een wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening biedt evenwel geen zekerheid omtrent de toekomstige levensvatbaarheid van de Groep, noch omtrent de efficiëntie of de doeltreffendheid waarmee het bestuursorgaan de bedrijfsvoering van de Groep ter hand heeft genomen of zal nemen. Onze verantwoordelijkheden inzake de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling staan hieronder beschreven.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de geconsolideerde jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de Groep;
- het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;
- het concluderen of de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, en het concluderen, op basis van de verkregen controle-informatie, of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de Groep om haar continuïteit te handhaven. Indien wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de geconsolideerde jaarrekening, of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van ons commissarisverslag. Toekomstige gebeurtenissen of

omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de Groep haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de geconsolideerde jaarrekening, en van de vraag of de geconsolideerde jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld;
- het verkrijgen van voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de entiteiten of bedrijfsactiviteiten binnen de Groep gericht op het tot uitdrukking brengen van een oordeel over de geconsolideerde jaarrekening. Wij zijn verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. Wij blijven ongedeeld verantwoordelijk voor ons oordeel.

Wij communiceren met het bestuursorgaan onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle.

Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en de verklaring van niet-financiële informatie, opgesteld op vrijwillige basis, gehecht aan dit jaarverslag.

Verantwoordelijkheden van de commissaris

In het kader van onze opdracht en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden (ISA's), is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en de verklaring van niet-financiële informatie, opgesteld op vrijwillige basis, gehecht aan dit jaarverslag, te verifiëren, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening

Na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening, zijn wij van oordeel dat dit jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening overeenstemt met de geconsolideerde jaarrekening voor hetzelfde boekjaar en is opgesteld overeenkomstig het artikel 3:32 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

In de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening, zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen in de controle, of het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, dienen wij u geen afwijking van materieel belang te melden.

De niet-financiële informatie, opgesteld op een vrijwillige basis, op grond van artikel 3:32 §2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, werd opgenomen in een afzonderlijk verslag gevoegd bij het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening. Dit verslag van niet-financiële informatie bevat de door artikel 3:32 §2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen vereiste inlichtingen en is in overeenstemming met de geconsolideerde jaarrekening voor hetzelfde boekjaar. De Vennootschap heeft zich bij het opstellen van deze niet-financiële informatie gebaseerd op de Global Reporting Initiative ("GRI") standaarden. Overeenkomstig artikel 3:80 §1, eerste lid, 5° van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen spreken wij ons evenwel niet uit over de vraag of deze niet-financiële informatie is opgesteld in overeenstemming met de in het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening vermelde GRI-standaarden.

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

- Ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk hebben geen opdrachten die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening verricht en ons bedrijfsrevisorenkantoor is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Groep.
- De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

Zaventem, 10 april 2024

KPMG Bedrijfsrevisoren
Commissaris
vertegenwoordigd door

Kenneth
Vermeire
(Authentication)

Digitally signed by
Kenneth Vermeire
(Authentication)
Date: 2024.04.10
16:01:38 +02'00'

Kenneth Vermeire
Bedrijfsrevisor